5/5- 3

R. No 722 [illegible]

శ్రీగణాధిపతయే నమః
శ్రీసాంబమూర్తయే నమః

Sivarahasyakhandamu.

స్కాందపురాణము — సంభవకాండ ప్రారంభః — 4 [illegible]

శ్రీకల్యాణగుణోత్సవంబు నయనాశీతాద్రిసంజాతనా।
లోకింపన్ముఖమబ్జతుల్యమగుటుం లోలల్లిలిందాలినా।
జోకన్నన్ముఖమందు బాల్జు శివుని స్తుల్యంబు తాతారకన్।
మాకుం జేయు శుభంబు నెప్పుడును సన్మానంబుగన్నాంబుగన్॥-॥

శా॥ శ్రీగౌరీకుచకుంభకుంకుమలసత్త్రీగంధసమ్మిశ్రతన్।
క్షీరాగారద్యుతి మద్విభూతి నిజహంరక్షాతపుల్లక్షలజ్జావిన।
పన్నగాధీశతనూజచూపుగమి సర్వాత్మత్వమూర్తిప్రియా।
భోగస్థానమయా వెలుంగు శివు హృద్ద్వాంతద్యుతిం దచ్చెదన్॥-॥

శా॥ శ్రీకైలాసధరాధరంబుల విశేషావాసమై యున్నవా।
నీకంఠాలతభవాండపంక్తులకధీశత్వంబధిష్ఠానసం।
జ్ఞానాకారత్వము గల్గి సర్వగతవిస్తారప్రభంబాల్చి సు।
శ్రీకైవల్యప్రదుడైన శంకరుడు పాలించాత్రిచు మమ్మెత్తరిన్॥-॥

మ॥ అవనిం బామరులైనవారు నిజదారాసక్తితద్బంధులం।
దవలేపంబు దారంగి యుండురను వాక్యంబెన్న చెంద్రుంరమా।
ధవజానిత్వము నన్వహింపనేతలం తత్తాన్పదరత్వంబుతో
ద్ధవతేవ్యత్వము గల్గు నప్పురుషు డాత్మజ్ఞత్రితానన్నాత్రిపుత్రన్॥-॥

కం॥ ఇదియేమో నే నెఱుగను। ముదిలోనాప్రూర్వసుకృత
మహిమకు తానై। విదితముగ దోచు శంకరు। డుదితో
ద్ధితుడు జేయు నన్ను నుత్సవముం దన్॥-॥

సీ॥ అసితాంబరము బాయు, మిశమోరగలబ్బాయు; బాలి

ననల్లని చాయవాని। పగడంపు నునుగెంపు పరికింప
సరిరాని అరుణోష్ఠ సదృశ పాదములవాని।
సుర తరువర శాఖ గరిమ బోల్పగజాలు, సముదీర్ఘకర
చతుష్టయము వాని। యురుపొంద సిరిపొందు, సరిసొం
దు కౌస్తుభ, లలిత మణీ వక్షస్థలంబువాని। పూర్ణిమా
చంద్రమండలా దీర్ఘమైనయాననము వాని రణాస్థలస్థేము వాని।
అంబునిధి కన్యకాజానియైనవాని। నంచలాత్మాంతమతి
నెంతును మల భక్తి॥-॥
సీ॥ యోగి హృత్పద్మాంబుజనియుక్త విహారియై హారియై యాంతర
జారియగుచు। యగుణాత్తెజారి విశేషాములరూపియై
రూపియై మోక్ష స్వరూపియగుచు। చిత్స్వరూప
నిషేధ శేషుడై పాలిత శేషియై వృత్యంతశేషియగుచు।
దానవనిర్వాచ్యులతోడసుపరమాత్మయై ఆత్మయై సర్వభూతాత్మ
యగుచు। అగుచు అగదిదియనరాక దానగద్యా। గద్య
అలకాస్పదంబయ్యు తామితార్థ। దాయు యయ్యును
నిష్కామత నుభజించవలయువల్లని దాని నామది భజింతు॥-॥
కం॥ జలచరయుగ కిటి నర హరి। బలి హర భృగురా
మ రామ బౌద్ధ కల్కి కిని। స్థల రూపములను దాల్చిన।
విలసిత గుణాఢ్యు హరిను తలంతు విష్ణుసహిష్ణున్॥-॥
శా॥ వాణీశ స్వాన్తుక మీదనిల్పు తన వాగ్రూపంబుమయ్యొల్లోకముల్।

రాజితంపర విబుధప్రజంబులు పవిత్రపాత్రభవుల్గా।
గనిరాష్ట్రలోకపాత్రపుష్టలంజేయుగాంపులనుక్తైవల్యాప్తి కీర్తివృత్త।
విన్నాణంబైనకవిత్వసంపదలనూనంగాల్పునబ్బోద్దపుడ॥-॥
కం॥ లంబోదరునంబాసుతు। శంభుంబైకరుడుగాల్పు
మిలారాఘుమహా। జంబాలునసత్త్వాలును। రాంబా
సాపత్నసులదృధాంగబపాలుర॥-॥
గీ॥ సకలభువనావకమున విచక్షణుండు।
శివుడసంగను లోకప్రసిద్ధిలోక।
లోచన విశేషలోచనా లోకమహిమ।
ననగడగుమిత్ర గాల్పు దృధాప్తి కాంతను॥-॥
కం॥ సామనము నకవితాక।
స్వామి తరుచ శివుని మరుపనగ నగు కారొక్క జయశ్రీ
స్వామిసుతర
శ్రీ మహితర్కస్వామ మహాత్మ్య స్వాల్పు పవనసూతత్ప్రీతర॥-
కం॥ శ్రీ సీతారామాత్మా।
యోశానుల సర్వమయుల నీప్సితఫల విధాత్యా
దాశరథ్ప్రదులను నిత్యయు।
శాస్త్రభాపాప్తికై ప్రశంసింతుమదిర॥-॥
తం॥ ఓంకారతలయు విఘ్నగ।
బొంకుశ విఘ్నపశాంతకై మ్రొక్కెదని।
శ్వంకబలుర్మజనలోచన।

శంకరు గజవక్త్రములనిబంధిలుదేవుర్॥-॥

కం॥ ఆరోగ్యభాగ్యసవ్యా। కార్యరహస్యసిద్ధికారకు
శరజన్ము మహేశా। దారుసుతుమారునిశ్రితా।
మారునిమదిలోనమారుమారునిదలతున్॥-॥

కం॥ సారస్యతసిద్ధికిహ్యా। తార్యరసమునపాఠిలేనుని
సర్వాత్మము యున్। పారాశర్యునిభక్త్యా। పారతి
కెనిమ్రొక్కెదనుసపర్యాతన్నడన్నై॥-॥

కం॥ హరిహర హిరణ్యగర్భులు। సురులుగాదలచి
దలతును రుపతుల్లుగా। శరధిసుతాగిరిజావా।
క్తరుణులసంపన్నహాత్యాకవితాకృతులన్॥-॥

కం॥ రవిచంద్రాగ్నులనను మా। శివనేత్రస్థానులను
వశీకృతకాల। వ్యవసాయులగనిమ్రొక్కెద। నవ
హితమతిమన్నతప్రహర్షంబునకై॥-॥

కం॥ పవనునిసర్వప్రాణా। ప్రవణునిగనిమ్రొక్కెపి
దపపవనసుతునకున్। శివతేజోమయునకునతా
శివదునకును వందనములుసేయుదుమతికిన్॥-॥

కం॥ ధరణై జలమై మరుదై। కరువలమై గగనచంద్ర
ఖరకరయుజ్యా। స్ఫురదాంశై తేజోమయు। తరు
ణీతరుణాత్మమైన దైవము దలతున్॥-॥

కం॥ సూతున్ శౌనకముఖసము। పేతుం దుదితాఘు

సర్వా పెద్దన్న సుకవి। శాస్త్రి తన్న త్రి ప్రభాంశు।
ఖ్యాతున్నరి దల తు మల్లియా భావుతా కొన్నై॥-॥
గీ॥ వ్యాస వాల్మీక భవ కాళిదాస మాఘ। భారవి
మయూర భవభూతి బాణ దండి। చోరముఖ్య
సత్కవీంద్ర సంస్తుతులార్ని। కావ్యముల నగుర్తు
విబుధ సంస్తవ్యముగను॥-॥
సీ॥ ఆంధ్ర శబ్దాబ్ధి హంస వ్యాంగ వినాభ సూత్రధికా
రుని నన్నపార్య సుకవి। భారతాన తిక్కనాంపారంగతా
తిక్కయ కవితాం విశేషి తిక్కన మునీషి। భాగవతాగా
ద్వరాగ దృష్టాలస్వ పాలతరాం జావి ధైయుసమాజ
గేయు। రాం మాం యశోమ్యత పాత్రశిన మన్మజినవ
మూర్తి భాస్కరనాం మకీర్తి। ఆంధ్ర కవితాంపితా
మహాండైన పెద్దనార్యు సూరన మొదలగునట్టి
కవులు వియలత విలాం విశేషాంప్తి నయరుకొంరకు।
తెలుచు ప్రొక్కెద శేత్భూల లతక్యతులా॥-॥
వ॥ మొదటు కృతిప్రధానులుగ మొదము తోడ పరిగ్రహిం
చియా। పిదప తదన్యదైవముల ప్రేమను తెంబయు తృప్తి
మించి సన్నుదమున మల్లెలను మత్ర మంబున గాల్పుటు
తత్ప్రసాద సంపదనికనట్లు యతాంటుకు ధృవంబుగాం
ల్చు ను మాం మహేశులనూ॥-॥

కం॥ ప్రతాప హార క్షితిచే। నతావ్యాసత్త్వం గిరిశం నటుపివ్వు
టుతా। క్ష్యాతావ్రగ్రంథివిఘ్నేశ్వరు। నిత్యులగానియాంతికవి
తనేరచయింతున్॥-॥ గీ॥ సూర్యవంశజులార్య సంస్తు
త్యులార్య। సత్యతులు మందపాటివంశప్రశస్త్య।
లవన్న పరరాజులకు విహంతార్యులదను। గాన వార
లవంశప్రకారమెంతు॥-॥ వ॥ రాజోత్తములను తద్వం
శసంజాతులయందిక్ష్వాకు వంశంబున రామచంద్రుం
డి పోలె రామచంద్రరాజు వతరించె నతని వంశంబు
వివరించెద॥-॥ సీ॥ శ్రీరామచంద్రధాత్రీపతితనయులు
రామభద్రనృపాలరఘుపతీంద్రు। లందు పిన్నకుమా
రుడగు రఘుపతిరాజు వంశవర్ధను రామభద్రనృపతి
గనియెనా పుణ్యసంకల్పుడద్భుతగుణాములను శ్రీరా
ములకాలదియనగ। తనరి సత్పుత్రు సుత్త్వముపర్ధ్యా నిరా
మచంద్రరాజును సుతసత్త్వమునిని। గాంచెనా రా
మచంద్ర భూకాంతుడవని। బాత్రచుచును సత్యధర్మ
బోధనార్య। పటిమలను సాంటి శ్రీరామభద్రుడనగ।
పుత్రపౌత్రాభివృద్ధిచే పెంపు మీరె॥-॥ వ॥ కరా
టుస్థుండగు రామచంద్ర రాజునకగ్రతనయుండగు
రామభద్రరాజు వంశకీర్తనంబానర్చెద॥-॥ చం॥ ధరణి
నియుందపాటికుల ధన్యుడనందగు రామచంద్రభూ।

వరుసకు నగ్రపుత్రుఁడన వంద్యగుణాన్వితుఁ డార్యపూజ్యుఁడై।
పరగినరామభద్రనరపాలసుతుండగు రామచంద్ర
రాజు రుదారకీర్తి యించెగనమున్నతి సర్వపువంశకర్తయై ॥-॥
సీ॥ ఆసేతుసీతాచలాంతయాంతక్షితికపాత్రతాన్నదా
నసంధానతయువతి। ఘనరాజమహాఘనమనోధీనమారి
ఘ్నారినిభశౌర్యమహిం తుఁడెవ్వా। డాచక్రసానావనీచక్ర
సంవేష్టితాత్రేయకీర్తివిహారుడెవ్వా। డాసత్యలోకనివా
సస తాశ్వలాంపజాతనిర్జితయాంద్రస్వంద్రుడెవ్వా। డతడు
లకరుణామయశరీరుడనుటకెవ్వా। డతనిశ్రీరామచం
ద్రుగానవనగతగుటు। నమరత్రేమందపాంటికులాబ్ధి
చంద్రు। డనుచునారామచంద్రరాజులరు ధరణి ॥-॥
ఉ॥ వీర్యము సత్యశౌచములు విస్ఫుటశౌర్యము పార్థివుల్ల
గాం। ధైర్యము సజ్జనావనము ధీప్రదదానము రుక్మభూద్ర
స। స్థైర్యము నంతరాల ప్రబుద్ధతప్రభనప్రతిపక్షమైనడు।
రావ్యర్యపరాత్రముంబు గలరాజుధరాస్థలరామచం
ద్రుడే ॥-॥ క॥ ఆరామచంద్రభూపాం। లారామ
ఘలంబనంగననవద్యగుణాల। దారుడసురామభద్రుడ।
రామజాదవరుశంకరప్రతిమయుడననా ॥-॥
సీ॥ శమదమసంపదసమధిక దక్షిణామూర్తిగాదలతురు
యుదభయములు। సకలావనసమస్తసంపదశ్రీవిష్ణుమూర్తి

గాదిలతనురుబుధవితానులు। వృద్ధిచేకూరగ సమృద్ధి చేసి
జూనంద్రుదలతనురుసరిసేయు లలితమతులు। శౌర్యధైర్య
సమగ్రవీర్యసంపదపురహరరుద్రుడనబూ తనరవలను
తనులు। వెలసినాతడురాజమహేంద్రుడంబు। దమనకర
ఖడ్గ కలితదుర్ధర్షవీర। భద్రసమమహాకీర్తి శ్రీరామభద్రు
నృపతి। ఆయురర్థాభివృద్ధిగానలరుగాంత॥-॥
సీ॥ శ్రీలతనసిద్ధముగ చెలరుముఖవవెఘనమానమునశతా
యుష్మంతుడనుచుదలతు। విక్రమార్కునివలె వితత
సహాసాన్నియురధికుని కామదినలర దలతు। శివకరుణా
ప్తిప్రసిద్ధాపరిమితాయువైన మార్కండేయునట్లు దలతు।
శ్రీకంఠువలెనపరిచ్ఛిన్న దీర్ఘాయువునిని ముదిలోనిము
గులదలతు। పుత్రపౌత్రాభివృద్ధి చేపొంలు ప్రమోదం।
వలయునందున శ్రీరామభద్రరాజు। నన్నదియ్యాభివా
త్రైదైవమైనశివుడు। కరుణానేలలదయనేయుగాకధరణిశ॥
గీ॥ ధరణిశ్రీరామభద్ర ధరణీశువంశంబు। మరియుమా
రియుమరియునధికపుత్ర। పౌత్రసహితముగను
భాగ్యసమృద్ధిచేనలరవలయు లలితసౌఖ్యముగనూ॥
కం॥ కాశ్యపగోత్రులు సజ్జన। వశ్యులు రణమండలస్థ
వైరిసమూహా। వశ్యాయుచండభానులు। పశ్యతతను
మాంబుకృతిసత్కవిశ్వపాలధరణీశ॥-॥

కం॥ వారలు మన్ననసేయు। క్ష్మారమణులగు మహ్హలంబు
వారలు శివపా। దారాధకులై యుందు। రవారగు
ధీర ద్వారులగుచు భాగ్యాన్వితులై ॥-॥ తం॥ కౌండిన్య
గోత్రులశ్వార। మండిత పదకముల భక్తిమహితులు
భోగా। ఖండలసము రాత్సలబు। లాండెలుగలు స్వా
మికార్యము కర్తదక్షు ॥-॥ ఉ॥ ఆగమరాశిమైన
వులమందునబు శిష్టిరి వాళ్ళి చంద్రుడై। భ్యాగము మందు
జీవనము భావము నంశివ భక్తితాలన। భ్యాగతదాన
శీలులు మహాపురుషుల్లనకత్రమంబుగా। రాగనసుఖ్యా
ఉదాత్తవంబు సరమ్య గుణుండగు శంభునాయుడై ॥-॥
చం॥ వనజవిరోధి చంద్రికయు వారిరసంబును భక్తి
నిశ్చలం। బను ఘనవృత్తికై నెలయు పెంపుతవారికి
ధర్మపత్నులై। యొనసిరి మహ్హలంబు ధరనెన్నికకెక్క గపా
ర్వతమ్మగా। రును పెగడమ్మ వెంగమ నిరూఢిగ తాత్ర
మ ముల్లసిల్లగన్ ॥-॥ సీ॥ ఆశ్రితపాలనాద్యమ వృత్తిను
లభిత నెన్నగాను ఉమా మహేశులనగ। పాలనదీక్షసం
పత్తాప్త కృపహిమలసరిరమా విష్ణుశ్రీపులనంగ।
శాదిహింసా మధురోక్తి వాక్కుల జలజసంభవ సరస్వతు
లనంగ। భోగవాంఛిత్రఖ్యపూర్తి తగుణాతిలసాంటివా
సవశచీసతులనంగ। దివిజనరపూజ్యతానరుంధతీవసిష్ఠ

శైవబాంధవగానగావసిష్ఠాన్వయప్ర। విష్ణుకౌండిన్య
కులపుత్రైవెలయు పార్వతమ్మరాగన్న మహిమనుతం
పవరము ॥-॥ కం॥ ఆప్తప్రభులయందున। నాంప్రవ్యావశం
బునంయునశ్రీతదయం। గాంపాండు బుధమువర్ణిల। బ్రా
వల్లిత వీరభద్ర శంభునామమునర్ ॥-॥ కం॥ ఆజననిజన
కులమును। యెజననంబందితని వ్యాదీప్సిత శైవ। భాలజ
పదారాధనధర। నైజము తనికంచెబుధులనం హర్ష
యునర్ ॥-॥ కం॥ శంకరపదపద్మస్థలి శంకలు వ్యాప్తప్రమర
మహితచరితమైనస। ద్వ్యంకాయుల పాల్వన్వయ।
పంకజభవవంశజనిత భవ్యుదజగలర్ ॥-॥ శా॥ మన్నాత
మహావంశమెంచెదను సన్మార్గక్రియాధుర్యతం।
సన్మానార్హులు యోగ్యదాయకమనస్సందోహంగం
ధాంధధా। సాన్నాదాగపుపులకపులసహజభాగ్య
వైతరాజశ్రీయుతులు। విన్మార్గప్రవిశిష్టభావు
లుమహావిద్వాంసులు ధన్యులర్ ॥-॥ రామనకేశవా
ద్యుదయవిరాజితసత్వతలంగమంత్రి దు। గ్రామ
లపార్థినమక్షయము నందినకౌస్తుభకల్పచంద్రసం। ఖ్యా
మహానీయు వృత్తులప్రశస్తివహించి దీప్తులారలా।
జాయమహాముమదన్వయము శోభిలమాల్పితపుత్ర
యుంబునర్ ॥-॥ ఉ॥ వారికి దర్భపత్నులని పాంతసద్గురు

శౌరి మరి మహేంద్రదార సురత్నములే వరుస దారరతి
తత్రమమొప్పలక్ష్మ్యమాం। బారమశీలలామయు
నపారగుణశీలురామనాఖ్యుడు। శ్వారమనఃప్రసా
రయసులక్ష్మమబాల్బరి భూప్రసిద్ధిగన్॥-॥ కం॥ నామ
నమామమమాయు। నామాత్మమహాత్మనాబు
డగు వెంకనస। ద్ధామమడు గుణామలతపసిత। ధామ
డు వృజనహృతి పుణ్యధామమడు జగతిన్॥-॥ కం॥ మోబ
లానాస్వయ దీపకు। లాంబారసమగ్రవైదికాబారులు
గీ। శ్వాబస్వతులార్యలకు। లాశిచిత సద్గుణాగరిష్ఠు
లుంశ్విలులు ధృతిన్॥-॥ శ॥ ~~శి~~ ప్రభులువంశంబుల ప్రత్యు
తను దౌహిత్రుండనునై నేసామ్నాయు సమ్మతంబగు
పురాణంబు తెలుగించెం దలంచెద॥ సీ॥ అనుపమప్రేమ
శివారాధనా శ్వద్యమమతినైతి సత్పులవు హిమ
వలన। సామితార్యపరప్రచారకారతనైతిమలజ
నీబంధనాకలనగరిమ। బహుళధర్మార్థభా
వుడనైతి సదాప్రజసేవాప్రకారంబు వలన। నీతిరా
ష్ట్రవిచారనిపుణుడనైతి నమూబానమను గుణాసూ
చనమున। కాదు వలన నేల సర్వసద్గుణాగరిష్ఠు। వైనకు
లబులు సధర్ముడైన రాజు కలిగి। వైత్రకృతి సత్కీర్తి
ఫలమునంగ। నలరుటను ధాత్రి నిర్మల ఖ్యాతిగనితి॥-॥

చం॥ సరసతమందపాంటకులసంభవుడెల్లనమాత్యవృత్తి
వి। స్ఫురితవయుగా మదన్వయవిశేషణులందయుబాలప్రచా
కవి। త్స్వరచనమారివేడుకశివప్రతిపాద్యమునీపురా
ణామే। గరిమెనెనర్ఘబూనితనకల్మష నిత్యాపదాంబేలాం
షినై॥-॥ వ॥ ఏనుశ్రీరామచంద్రరాంబాం తకరణాంబు
నసర్వసంపత్పూరిపూర్ణుండనయుబ్బువిద్వత్సిపావిశే
షంబునబుట్టినవిద్యావ్యసనంబునశివరహస్యఖండంబు
శివార్పణంబుగా తెలుంగుసేయందలంచెద॥-॥ సీ॥ కావ్య
నాటకశబ్దగణితతర్కోత్తరపూర్వమీమాంస
లపాలుపెరుంగ। ఛందసమూహపరీంద్రశబ్దచింతాము
జరినామసంగ్రహములనిమవెరుంగ। సంగీతరత్నాక
రాంగవిద్యలుభరతాదినాట్యకథావిహారవెరుంగ।
సాంఖ్యయోగాద్యంతసంచారమునునీతిశాస్త్ర
పురాణాదిసరణులెరుంగ। నైనసర్వజ్ఞుడనుచు సర్వ
గమాంత। వేద్యుడనుచు శ్రీరామయువిభవుడనుచు।
నెగడుసర్వజ్ఞుమాదిలాననిల్పితల్ప। సాందనంపదక్ష
తిసేయునెదలంతు॥-॥ కం॥ ఆద్యంబునుమధ్యంబును
తాపద్యంబునుతావితత్త్రవిధభంగులగుటను। లాప్రద్యము
మత్రమయజెప్పితి। సాధ్యముపచయింటకు వృజనపరము
గుకాతికై॥-॥ మ॥ ధరనార్యేలకులాగ్రగణ్యుడనగా

దాక్షాయణీచంద్రశే । ఖరులం నిశ్చలభక్తి నిత్యము మనః
కంజాంతపీఠాధిపా । సరతుల న్గాంచెన గూర్చి మమ్మున
కురిపించు పుణ్యలాభార్థియై । కరమర్థించిన నన్ను
సంగీత శివుం గావ్యేశుగా గొల్చెదన్ ॥—॥

షష్ఠ్యంతములు

కం॥ రుద్రునకఖిలామరగణా । భద్రునకఖిలాంతరంగ
భక్తబారణాద్రి । వద్యునకక్షతగుణాని । రుద్రునకు యోగ
ఖేచరీముద్రునకున్ ॥—॥ కం॥ లలితామృతాంశురేఖా ।
కలితోరుజటాంకటాంచమునీయునకున్ । విలసద్వి
యన్నదీజల । యుతకలాంపునకు శమదమయుతపాంపు
నకున్ ॥—॥ కం॥ దక్షమఖాంతకునఖిల । శిక్షాధారేయు
నకు వశీకృతకమలా । ధ్యక్షునకసలాక్షునకఘుమో
క్షునకములాంతరంగమునిరక్షునకున్ ॥—॥ కం॥ శైలాద్రి
సుతాంకుచకం । జాతముకు వకుంఠమూంకనల
లభసితా । దాక్షేలారూపసునకును । చేతఃకుము
దావసా విశేషెందునకున్ ॥—॥ కం॥ భర్గునకాగతత్రి
జగ । త్స్వర్గనకవానిసురపనిసర్గునకభుపర్వానా
ర్గనక కలుషనిర్గత । వర్గత్రయునకు బుధాంపవ
ర్గాకృతికిన్ ॥—॥ కం॥ స్వర్గాంచలకార్ముకునకు । ప
ర్గార్ధశరీరునకు విపన్నగభిదురాం । దీర్ఘశుభానాము

నకుఁ నిజ। వర్ణాశ్రమ ధర్మ కృత్యష్టభ ప్రదము లొసఁగెన్॥-॥
కం॥ ధర్మాంశుక విధియు ఖనత। నిర్మల చరణారవింద ని
యత మనస్స। ధర్మ నిజ భక్త దత్త। కర్మము పరిబోధరతి
కిఁ గవి తొంత్యులి కెక్కెన్॥-॥ కం॥ విజయ రఘు నగర విబుధ।
ప్రజ పూజ్యత్సరసి జలోక బంధునకు వృష। ధ్వజునకు
హైమవతీ సుత। కజనుతునకు విశ్వనాయకాఖ్యా
తునకున్॥-॥ కం॥ యారునకు మహాంశిష్టసుధాం। దారునకు
నతలోక సౌఖ్యదాయునకు నతభీ। కరునకు ముముక్షు
మోక్షా। కరునకు శంకరునకభయ కర శరజునకున్॥-॥
కం॥ శివునకు నానాజలజాలి। ద్భవునకు పరిపూర్ణతావి
సింధ్యభవునకు సర్వ। భవునకు నిర్జితమానస।
భవునకు మద్హృదయపద్మభవవాసునకున్॥-॥ కం॥ భీ
మునకానతకుముదసు। ధామునికమలాంతరంగ
ధామునకు రమారో। ద్దామునకఖిలాంబనని జ। ధాం
మునకు రసత్ప్రపాంసుధాంముహింతునకున్॥-॥
వ॥ సమర్పితంబుగాం స్కాందంబున శంకర సంహిత
యందు నాంపెనర్పంబూనిన సప్తాండసంయు
తంబును (౭) యోడశసహస్ర గ్రంథసంయుతం
బును నగు శివరహస్యంబు వ్యాసోదితప్రకారంబు
నపద్యగద్యాత్మకంబుగాఁ దెలుఁగించి శివార్పణం

ము చేసితి. ఆశ్వాసాంతక్రమం బెట్టి దనిన॥-॥

శ్లో॥ ఓంకారనిలయం దేవం। గజవక్త్రం చతుర్భుజం।
పిచండిలమహం వందే। సర్వవిఘ్నోపశాంతయే॥-॥

కం॥ జగదుద్భవమును రింపగ। నగజాపతిగాంక్షి
తపమునర్థి నగారించి। నగరమునకేగి వాక్షితి।
జగతిన్నను సన్ను నులప్రశాంసమునర్పణ॥-॥ సీ॥హే
రచారదాధ్యాన పరితాతమేలతయైన విధిగాంక్షియు
కాకారం దరధికనిష్ఠ। గలయును లగా హింస్త్ర గరిమవైభా
వసాంత్రమయున తపమునర్పము ఆనిజేని। ఆమకర్షా
మగు మము హెత్రుమమెడ్డియన్న నాయన మహదా
ర్తము చిత్తమును విచారి। యైశం ద్వాపై ద్వితపతిం
జలుతైన వానప్రస్థతైన యువ్విప్పులకును। నెచట
బంధిరుసువిరిగె నయెప్పురుకవారంరి। లచట తపమున
రింబెడిం బెసుచువారి। విజనవనమును నిలువంగవె
చటునుండె। తెంచె శాపించె నందరనబ్జయోని॥-॥

గీ॥ ఇట్టులవిధియమా మహెచులజం తెంచి। వారి
సంపబ్రహ్మ వచనరీతి। మునులు జనినపిదపమును
జనమ్ము ద్వితై। విజనవమ గువనంబు వెదకునంత॥-॥

కం॥ పరమనరోయవనంబున। బారు స్నిగ్ధాపలాశపసర
దాల నేయా। వారింబె శ్రీయన వెడ్డ। నారేలనివనము

నైమిశాఖ్యంబు చెప్పెద॥—॥ సురనది మున్న గిరిధుని జాంహ్నవ
యంబు మలంబు నుంచి శంకరు విలసజ్జటాంఖచితక్రమ
సుమాంతకా సుగంధకంబర ధరాంబు నిస్సృత కబంధ
రసాంస్థల పుణ్యక్షేయ నేసరణీని దిగ్నైమిశము సంశయ
వృత్తిని దయ్యెన య్యెడత్॥—॥ సీ॥ బహువిధముని గణాపర్ణము
శ్రుబహువిధ మృగ సమాకుల బహుఖగ గణాన్విస్స్వ। ముఖ
రిత వాక్యము ముఖశ్రుమాంతీక్షణాంతపత్రప్రవాహా
గమలతా। వరనిర్ఝరాంభః ప్రవాహం సుగంధకాసార
సుఖగోష్ఠీప శాఖాశాఖ। అత్యంతకామోదాకృతా
గకృతాంచలబహువిధ గంధపుష్ప పరిమితా।
పుణ్యజన గణ్యాం సత్పుణ్యతీర్థం। యైనవని నైమిశాఖ్య
తనక మహాత్మ్య। బృందని యమస్థలంబుల కందమతాటు।
కచేటు నిలిచి మునుల స్తోత్రాలు లసుచు॥-॥ కం॥
చిరకాలము చటువ మునుల। పురమెస్వారు నాశ్రితమ
ముపరిమితముగా జై। సిరిపిదపస త్రసత్పులుపరు
లైరి సహస్ర వర్ష పరిమితివేలయెద॥—॥ చం॥ మునివరు
లైన సత్పవితే పుత్రశుక్షవ్యడు భార్గవపాద వాగ్జనిహి
త బత్తదెంగము పురాంతాట పాధను దయ్యు నేంద్ర
భా। స్వనియము తిహారల ధ్వర సమస్త లాటవినంగ
వచ్చిన౦। తనెబెనె సూం తీదచ్చుటంతి తస్సని జాలము

సంతసించుచుండగన్ ॥-॥ ఉ॥ వచ్చిన సూతుఁ గాంచి మునివర్గము మె
చ్చులు బల్కులొత్త తానిచ్చి సపర్యలంతరము శోధియుదా
టను పీఠమిచ్చి తానిచ్చి హితోక్తులం మదికి నింపొందించు
ప్రకాశాసత్పదా। విచ్చి రటుంకథల్ వినగవేడిరి సూతు
ని సచ్చిత్రసూతునిన్ ॥-॥ మ॥ మరియుం శౌనకముఖ్యులట్లనిరి
(బ్ర)హ్మాదివిష్ణు మార్గంబున కధరించినై మశకావసాంబున క్షేత్రా
ర్ధక్షేత్రం నంజండనం। దరము జేయుటతప ఫలంబు నగనస్థం
దా భావిమం సత్య్రతాదరముంబల్కవినంగ వేడ్కవె
డమెం తథ్యంబుగా సూతజా ॥-॥ సీ॥ ఫాలలోచనపం
క్తిపారమేశ్వరతేజ ఘననంజ్యోతిర్లింగములు ఆరి।
శరవణంబున నెట్లు సర్వజ్ఞ షణ్ముఖుడవ్వనాయన విర్భ
మతని కృత్యము। తైనకార్యంబులు నసురాంతకుడాయె
తుత్తైరి తద్దెహము విద్యామునవాజి। గజరథంబులకన్న
కడునేమమొక్కటై ఎక్కటై యుండుట కేమి కతము।
కౌటిలకక్కైది పొత్తుల గూడి కరతలంబునకు నెట్లు
లంతరణంబు నవ్వ్యో। నతని నతుడద్దరవ్యాయన
చరిత్ర వినిన ఫలమేమి తెలుపుమయి విశదపుగాతో ॥-॥
గీ॥ అనిన సూతుఁడు దెట్టులనె మహాభాగ్యశాలి తా
ప్రశ్నసన్నుతింద్రు। లనగ జనుమునీంద్ర జనవిశేషము
లారా। వినుడుజెప్పెదను సవిస్తరముగా ॥-॥

సీ॥ మేలుల కన్నిటి మూలకారణము మదివర్గ చతుష్టయ
వర్గసాధ। నంబు దీనిని విన్న నాంతి వాంఛ్య యున్నైన తనయు
నిగను కన్య ధనము విద్య। రాజ్యంబు గౌరవ విరాజితము
లై పొందుదురు దంపతులు శ్రద్ధ తారక వినిన సుఖసంప
దల బహుసుత వృద్ధి నొందుదురు కుమారగతి బత్తుల
కుటిలముగ। నిజముగా వనమును తేకని యుత చేసినే
కకధలను బాల్చ యనేక ఫలము। ఆచ్చుకథ మీకుజె
ప్పుద నిచ్చ మెచ్చా। వచ్చ నెట్లుగ వినుండి నవాంఛ్యలార॥-॥
కం॥ ఈ లీల కథికు డనమును లాలా శ్రవణ సుఖకర
సుధాసారముగా। ఫాలాక్షు సుత చరిత్ర క।
థాలోల మనస్కులై రితత హర్షమునన్॥-॥ ఇతి శ్రీ
స్కాంద పురాణే సంభవ కాండే ప్రథమోధ్యాయః॥శ్రీ॥
కం॥ తదనంతరమా సతి సుతము నితాంత యుక్తిన సాంబ
మూర్తి దలచి యా। పిదప సురదలచి సాంతము।
య దిపైబ్రు కళ్ళాచా బతె భద్రము నవాక్యములన్॥-॥ కం॥
కలకలుష హరణ పుణ్యముల అతము సుకుమార
కీర్తి లక్ష్మీ వైనాసుద్ధులసదా భాక్యమ్ములని। మ్ముల వీందు
రుగా తప్రీత మనమలోదలన్॥-॥

{— శ్రీ పురాణ కథాంభః —}

గీ॥ అదితల్పమునయుగా వృత్తి చే ద్విపరత్ర సక్తి।

గల్గు విప్రులకును। నిగమమూలమైన నిర్మలవిద్యలు
ఆత్మదర్శములను దెలుపు చుండు॥—॥ సీ॥ కోందరం దంబ
నకోందరసువులయన కోందరుమనసనకోందరరయ।
విజ్ఞానమునగ సంవిద్యుత్తి నానందమును బాకోందరు
బల్లి నజ్జయోని। హరిరవి వంశ్య/నినాం. దులు ప్రకృతి
ని ప్రురుషు దులతాంజేయు బాంధము కర్త। మనికోందర
నగబాద్యాంది బాహ్యకలాకులు యన్నములు బల్లు
కోందరబవు। కన్న పరమైన దియు మది నెన్న పరము।
గాగబల్లిన చిలురు వృక్షకర్త ధర్త। ములు పెదినకాలగ
లి యనిజలజబవహరి। ప్రముఖ్యలు నాలవిద్యలితద
లబ॥—॥ శా॥ త్రైలాసస్తుబరాంబరేషు భవదాం॥ఖ
వాఖ్రిపైదర్భకల భృద్బాలాయయుక్తమహార్ష్యపీఠగ
లేసర్వజ్ఞమహాదేవునీ। నాలాంత్యమహారు
జిత్తదార్షమహరు సాంఖ్య స్రుష్మమూర్తిం పరం। ఫా
లాత్మంగని మొక్షే బల్లరి హాం ఠ బ్రహ్మదాలుద్యన్న
లేర్॥—॥ ఉ॥ కాలవశంబున న్నతావి కాసము దప్పిన
విప్రలాదిగా। బాలశాంకమహాళిని బ్రహ్మ
ము గాగసనేరకుంటివేదాంశులుశాస్త్రముల్ విప్రుల
మతాటు ప్రహించగనేరకర్బ్రమం। లాలతనొంది
రంద్రమునులోకపులం విభులంబునెంబుబార్॥—॥

కం॥ వర్ణాశ్రమాంతర వైచిత్ర్యలు। నిర్ణయ మగుచుండు ధర్మ నిష్ఠ
లాగలాగెన్। జీర్ణ గురుశిష్య ధర్మలు। నిర్మగమములారభ
మౌనా మానియ లేంబడబాడెన్॥-॥ నిర్మాణాంతరమయ
య్యెను। సర్వ సమర్థయజ్ఞ భాగజన్మ గలుగుమా।
నిర్మాణాయునకు నికగలు। సర్వేశ్వరన్ ప్రధక్షజగ
లింగలరో॥-॥ తే॥ ఆనివిన్నవించ బహులము లాగని భావన
చేరలంబున సుగకరకాంధుడు దా। ఘనమెదురనిసదం
బున నిమెహారి బ్రహ్మ ముఖ్యులయిన సురులకుఁ॥-॥
కం॥ ద్వాపరయుగమందున। ద్వైపాయన మునివృల
సద్గాంగరలశి జన్మ। పాత్రపిలుతై నిగమాదిని। రూపాం
తులరుగంద్య మను నిరూపక కర్త్రైన్॥-॥ చం॥ కలిమల
చిత్తైయుగ వికారముసేన్ మతిహీనులయిన
విప్రులు వెలదలైన వారికనరూపముగా నిగమా
దులైన విద్యలు స్మృతులు బురాణములున్నై చెలగన్
రచియింపమారలే। కలి జనియింప్రదాశుగతై
కొని సాంఖ్య ప్రతేయు దాదిగన్॥-॥ కం॥ జనియింప్రద
నిన వ్యాసులు। పమప వెలదలాంగమునిన మహాఖ్య
లపారలే। జనియించి వేదశాస్త్రములను సాంవయుగ
సంగ్రహించరవహింలు మతులై॥-॥ కం॥ వారాశర్య
యసాంఖ్యంల్। నారాయణ మూర్తి గానవాల్గని గా

మయముల్। గాంధారమున పైలాదులకారాం ద్రింప
గనశంకరాం కృతిని చెప్పెన్॥-॥ సీ॥ బ్రహ్మపురాణంబు
పాద్మంబు వైష్ణవంబు శైవభాగవతముల్ల తద్ధాతార
మ్మాభవిష్యోత్తరము నారదీయమార్కండేయకాగ్ని
పురాణములను। బ్రహ్మకైవర్తంబు లైంగ్యంబువా
రాహం సంజ్ఞకంబును మహాస్కంధనామకంబు
వామనమాత్స్యకూర్మగారుడములు బ్రహ్మాం
డములను నవబదునెనిమిది। క్రమముగాం గపురా
ణముల్ క్రమమాయెరా। నాంకారకునిచ్చె సత్యవ
తికుమారు। శైవపాన్యనుండు శైవపాదులైన తీ
ర్థుపర్ణ చెప్పెదవినుడు సమగ్రమునను॥-॥ సీ॥ శైవ
వారాహమాత్స్యభవిష్యలైంగ్యమార్కండేయ
వామనస్కాందములను। బ్రహ్మాండకౌర్మములివి
పురాణంబులు లక్షత్రయగ్రంథలక్షితములు। శివు
నిసాధారణాభువనత్యాసాధారణోద్భవదలను చెప్పు
నభవుమహిమము। వీని యందలరారు విష్ణుపురా
ణముల్ వైష్ణవంబును భాగవతము నారదీయగా
రుడములు నియ్యావినాల్గును హరిసమత్వము
బ్జజాదికథాయు। విష్ణుదేవునకును విజయంబు
నొయుపనిల్లనాలు ౧౦ టినెలవు వినుడు॥—॥

గీ॥ బ్రహ్మ పద్మ పురాణములు బ్రహ్మభవుని। హరిహర
సమత్వ మొందెదాదిపర తత్త్వదెల్పు। బ్రహ్మవైవర్తకంబు
మార్కండేయము నాదు। మూర్తులుగ జెప్పు సుత్రికా
లములన వెలయు॥–॥ క॥ భువనేశుల తాత్వికరులకవ
శివశక్తులను బ్రహ్మకైవర్తము హరిపహ తత్వముల
ను నాగ్నేయము విష్ణ్వాది గుణత్త్వదమునను నాంశ
తవహలునిక॥–॥ గీ॥ గ్రంథసంఖ్య పురాణసంఘమున
తెన్న। నాల్గులక్షలు మును జెప్పినట్లు వేరె। నెవరు జెప్పు
చునిందరికే కుదైనా। శివు బ్రశంసించు నధిక విశేషయు
తము॥–॥ సీ॥ వేదశాస్త్రావళి విశ్వాదికును మేలు
జీవబంధమెూచను పరమపురుషు। పతి పరంధా
ముని పరాపర బ్రహ్మ పరంజ్యోతి రూపు నిరాకు
లూరత్ను। మంగళంబుల తెల్ల మంగళంబగు చూపా
వనము సర్వ। మంగళాపేతు ను మంగళును తబ్బ
నమ్యతి రూపంబంబు నాగవారం తాశీర్షములు
బల్లునటు ప్రశంసించు నీవు। రాణములు సాంబ
శివు స్వతంత్రవ్యక్తు। నేకునద్వయు నాగము
నింద్రు లూరి। హరుని రంజను నభవు నాహ్లాదము
లను॥–॥ ఉ॥ శైవపురాణముల్ పదియు నంత్వను
ముల్ బ్విజదర్శయుక్తము। గాంపు నధారలందర

యుగానవిచారం తగ బారలు సత్వమే। జ్ఞానమమునం
సుఖంబును శుభంబును జ్ఞాన నదవతాటుశుద్ధమా।
సావిధి నిష్ఠురాకాములనావాయుములన్నదిభక్తి
గల్గినన్॥—॥ ధరణీ దేవపతిత్వము సుజనవిదన్యదాన
శీలత్వము। స్ఫురదభ్రస్ఫుటకాక్షతత్వామమమరం
భూతేశునందెందు నిద్ధురతాజెందదాటించు. విష్ణు
లకు నిర్ద్వేషావహింసంబుతైవరూసంజెష్ఠ పురాణా
ముల్పదియుశైవంబుల్ కదా ప్రాంతములే॥—॥
చం॥ నలుపునుపైత్ర్యమాంద్యమున నందితవంబన
యుం*ప్రమాదమాత్వాలనతనిద్రయాందియగునట్టి
వితామసముల్ మతందుడుణ్। నలుపునుశోష
శాయయుగసన్నిజభక్తవిమోహకుండునైవెల
యుటమౌబురాణముల విష్ణునిజెప్పుట తామసం
బుశై॥—॥ ఉ॥ నాలుగురాజదర్శముల నారతమున్
బలుకుం మురారిభూ। పాలకదైవవాటమరి
బాత్రపత్ర్యమయులైనవిరెండు దుఃఖస। నూన్నలమయుల్
రజస్సులును నూజసెప్పముఖుంబాలంబులుం। జాలను
దాత్రియాంతములు సారము నగ్గి పురాణము
ల్గగ్॥—॥ మ॥ ఆదిగావంపితమూల్వ్యజాంవళికిశైవా
శ్వంబులక్ వానిలో। నుదితంబై తగలక్ష్యసంఖ్య

గలగ్రంథార్థతత్పృష్టమై సౌఖ్యమై నదిగా స్వాంతమునా
రసంహితల నయార్వరు ఖండంబు వెంబడిగా నటా
నుత్రయోదశాంబ నాబా జప్పంబాల్లు పొలుబార్పపై ॥౪
గీ॥ దానమున్పదివేల గ్రంథంబు గల్గ। వేదసమ్మతమ
గుణసంవిద్ధి తంబు। నగుచు శంకర సంహితాఖ్యవ
మమత। గ్రంథవిస్తరమహిమ హార్ద్యదమున నగు
చు॥౼॥ ఉ॥ అందు ప్రసిద్ధ వత్తా శివరహస్యప్రఖండ
ము సప్తకాండయుతంబు నంద సహస్రములు ద్వదియు
యూదున గ్రంథము సంఖ్యగా గదే। అందు బునందు
కాండములనాద్యము సంభవమాను రంబు బాల్యం
దమ మహేంద్రమయుద్ధములు నాందరు చెల్పగు దేవకాండ
ముల్॥౼॥ ఉ॥ అందుఖైన దక్షయును నావల దో ఉపదేశ
కాండము నద్వారక జిత్ప్రభావమును దాంరణ దెల్పు సమ
స్త విక్రమా। దారగుణోక్తదీనిగని తత్వావిధిజ్ఞులు సర్వసార
మంబాంరసి బాంపసు చేయ చరణోజ్జ్వము లెమరకెట్టి వేశల్॥౫॥
మ॥ అనుచుం వ్యాసులు బల్కినాందియు గుమొంహాం
బాంధ్యు నీ సతృధం। వినుచుర్ కీర్తన సేయుచుర్ చెప్పలర్
వేడ్కం గనం జేయునే। వ్యనిబద్ధాంబుగ దెంపుయాంర
భువిసంప త్పుత్రపత్నిపతు। స్వనయా పూర్వ్యనల
బంధుసంగతుల శుకాన్నాఖ్యం డగుర్ భాంస్వలర్॥౼౬

ఇతిశ్రీ సంభవకాండే ద్వితీయోధ్యాయః—

గీ॥ సూతుఁడు తనే శౌష్యగిరి దక్ష సుతయు గిరిజయు నైనదేవి
వుమాదేవి తాను దీర్ఘ। ఘనత ఆదేవరవాక్యా సంసరణ
తాలగి జనితి। జనకుని గృహా మునకనుచు నలరె॥-॥
ఉ॥ వద్దని యూరు బల్క నన వద్యగుణోన్నత తాం(త్రి)యాం
చునే। పెద్దరికంబు సేయని డిపెట్టి నమోహంబుదా
నవాజనం। గర్వాదికంబు నత్తి వృధా గానిమంగా నకన్ను
గానకన్న ద్ధ దురర్తులాండె నవివాహ్యదయంబు
గలం చూనత్తరే॥-॥ ఉ॥ దక్షతనూజయుంచు విబు
ధప్రకరంబు వచించు నెంకెఁ డం। దక్షతనూజ రమ్ము
నుచు తద్దయు దౌవర డెన్పచెం దు విపక్షములంత్ము
వేచుచు నుచారది తజాయ గనౌర్వ ఛాలనే। నే
క్ష దాయందు నా కాఁడనిగే డదేవర శల్యు గల్గ నే॥-॥
కం॥ నినునవమానించగదా। మునమునదలచు నను
విబుధమాన్యం డైనన్। జనకుడే దార్గతకిని వని। కన
ర విపాస్పే దులెట్టి గతి బాత్రంబే॥-॥ కం॥ మును వీర
భద్రు బంతాను। జనె దక్షుడు మఖ సమేత సభ బంధుం
డై। జేనినను తాప్పు త్రుకనని వినజాల నువేశవిధ్య
దయ విపరంపుతోగరే॥-॥ వ॥ అని సతి విన్నవించె ము
ఖ పొంంలావెయు గంబున పిన్న నప్పు చున్నను గగనాళ్ళ

దక్షు లనయాం దృఢచిత్తముగ నేనిశీ లనగలనూ
జపంబునగ లస్థలమందున పుట్టిమేమునా। ప్పానము
నరించిలిక్ సుయని భావము వానికావఠ్ఠునె వప్పదిక్॥-॥
ఉ॥ భావమునందు నీచరణ పద్మములుంచినలోల
లంమను నా।లోత్మవహిం లత్వ దర్శపిత్వమాంనస
ప్రత్రకమేనగూఢి నిప్తావవగా లనగాజవనుకాం
క్షీ లవం బూనరించు నాం హిమమునందు బుట్టిమన
గారియె దాల్చి నామదిక్॥-॥ ఉ॥ ఆంబు లనగాంబిత్తు
పాం దమునట్టి సముత్సవమొందమవేళ సా।రథ్యంబు
లనగాంజగాం దలచయాంగ్రిని నాధ్రుడమేని లాలినా।
లంబు డునిశివ కారుడు నలంఘ్ర్య లపక్ష్మైరకాత్ర
భావుశ్రైయం బను నూర్ఛి చెసె లపమ వ్యాలవుంబు
ముమణుల్లు లంబాగద్॥-॥ మ॥ ముని వేషంబు ధరించిన
ద్విజ నముం ముం జోక్ర్ల లాం జైన మ్మోత్తనిము లూర్లు
ను భస్మధారణము రుద్రాక్ష వాళీ హారముల్
ములయర్ పాల్పత్లలిం లదాం లములు ఫలంబు
ల్వ్యగ్రముల్ వాదు జీవనముల్ జీవమై చెలంగ
లపము ప్పంజేసె దేవేంద్రుడుర్॥-॥ సీ॥ ఉత్కృష్టపంచా
గ్నిమధ్యస్థ లస్థలమున జలజాంప్త నిహింతలా
చినుడునగుచు। పార్శ్వకాపొం వతంల వాసరము

ల శైల హిమవచ్ఛశిరస్థల కమలసీమ। మధుమా
సములనీనవమార్గ నిరీక్షణానిశలందు శిలాతనీల
శిలల। మధ్యాహ్నములందాక మధ్యస్థలమ్ముల
నతిపవిత్రములతికాంభీరంబు। గిరివిధంబునబ
లుచునైకీర్తనయ్య। శాక్త సూక్తాననాంబ్జప్రశ
స్తిదగుచు। తపమొనర్పగ తల్పులత్తపస్వి।
ఛాయయు నమష బాంధప్రభాంభ యావెన్న॥-॥ కం॥
బహువర్షములోగతి వేను। గహ్వనము నతిపం
బాన రక్షకాలంబునన। [illegible] హింసాంద్రిపైదయా
మయమున హింతాంత్మకమువెన్నెలంతకమానతి
గునతిమయ॥-॥ వ॥ అయ్యవసరంబుననయ్యహరి
ర్యవర్యం బొంత్రనాడు నిజద్వారాసనమేతుం
జైకమల కల్హార గంధాక్ష్యమానోదిందిందిర
రమ్ములకానారరమా ముఖరమానోయులాచాన
మధ్యగతకనీవితంబులును, జనాన్య మలర్షణానొబ
స్యరత్నదాహింతాయానాపనోద,బకజలను
స్ఫటికాయష్టిక చక్రవాసకలహంస కెలంబ
తలకాసారతీరాప్రాంత, వనకదళికా, సా
లరసాలమాకందపిచుమందపూగపున్నాగ
చంపకకుందచందనతరుమల్లికాసతతీలతాం

తా పాద సంతాన షిత స్వాప్తిం తా విరళా వి హరి రబసలు
విధ రస ఫలాస్వాదన రుచిర ఫల భరిత గర్భస్థ నీరాయు
మానస లలిత లతా దిగంతా యుమానమల యువురు
ఝల్లిత తీర లతా మధ్య సురలతా బంధుర బంధుర వీశీస్థ
(శ్రీ) మాంపి పాంసా నిరాంస నార్ధ్య సమాగత సురసాది
కాకాంకికల ముఖ పిక వాయ జ సహం జ సంచారరసుర
సిద్ధ చారణ గంధర్వ కిన్నర దంపతీ ప్రాంచా లాలసత్వా
రచాంరకా పాంచాలంకా సమాహంబులును। నిత్య
యౌవనాది త్యామరత్వ కారణమ్ము లై వివ్యజాంబ్రము
త్యసిద్ధా మృతంబును పదపల్లవంబును బహుమానసై
కతంబును నాపవ్యలావర్త్యంబును నవత్రపాదకనక
కమల కారొర పక్షిజంబును. ధరకంధరంబును మ్యాకిళ్ళ
నా ఖాంచి జుబావిలాసంబులును త్ర తిఘలతేంబుబం
బవినస్వరక్షార్య స్వరకమలముఖంబును కుముదలాగా
నంబును తాలెస. బతకరూప్య రశదళకాంపలాలాంచా
రోద్ధితకాయ్వరశాలక పోలంబును, చాంపకసుమనా
సిగయు మొకందా నీకకనీలకంబును శైవాలచరాచరయు
తైలావణ్యాతినునుకరించు మానసరోజాస్య హంసంపాది
నీయగు మానససరోవరంబు నకరిగియుండుదగ్గర
సాస్నానంతైవిధ్యస్త విధ్యకలాపదాత్యల్త్వాబులు సలిపి

నిమీలితనయనమందై శాక్త సూక్త(ప్ర)కారంబున
మలియుంప్రచు నంతర్ధ్యానంబున బహిర్ధ్యానా
బున మరచి పారవశ్యాంగాలంకారయుత సర్వజ్ఞ
యు (శ్రీ) నయనయు నింద్రారాధ్యం దారక సుందరి
సందర్శనం పంచియిచ్చి యున్న (శ్రీ) పురసుందరి నాలో
కించక నుమచ్చి కాదా నారము ద్వి(ప్ర)దేశంబునైన తత్వా
నాశయము, స్వీకృవర్ణ్యయు, రత్నమయుకర్ణికయు, నా
నావిధ మణికిరణానిభ యుం రతిసేయుణ ద్వాలో
మనసంభాంతయు నన నాట్యపరిపల్లవాల్లవము
శోభింబున మామదేవమారాజ్యయు, జగజ్జననియు
(శ్రీ)లలితా నామచంద్రబింబానసయు తారకాధిపయు
సల్లలితాధర పల్లవము శుచిస్మితయు, చంద్రశేఖ
నిభాంగయు నన నెంకర్ లో లోంబాలాంగలాంబుగ నిపై
న్నదిగన్న పాదారవిందంబున సందర్శింపుడు॥--॥ మం॥ చాలన
ముకొకనాసిను తపతింగనిగంబు తపం బటుంచు చాదాల
మొదటొక నాసి నమస్కారము వేసని మేనకాకౌలత్।
కలగనిన ట్టు లెంతేరు కద్దు తవం ప్రగంస చే
యుచుండ్। పలగాని దంపతుల్ ధ్యానార్ధ్య పారితధి దేవత
మారువేడుకన్॥-॥ వందనమాంచరించి గరువంబు
నబాలంకనెత్తి తన్నయమా। నందము చే నరస్థలముపుం

గనియుంచి నగేంద్రు, శిరంగిపామందిరమధ్యసీమ కానా
మంతి ఆనత్తరి వెంటువచ్చి, ఆ తల్పందరి మందగా రంజిత
సుశోభితనున్న నిజగేహసీమతుర్ ॥-॥ మ॥ జనిపాంచ్యాం
బునిజాంధినాంధునకు షోర్ష్ణ్య రమ్మైతెజ్ఞియుల్వాన
గాంధీశుడు బాలకంసు జనసేవ్యం పత్నిమోదివ్యాన।
వ్యానబాం తొక్కి దానక్కు ఊెచ్చి నపుడా రపదా వృక్షిమె
దారియుచేం। పినద్వి మెుగంబు గళ్ళానుచు పాలు
మెస్పి, లలిలాలిమాటుగ ॥-॥ సీ॥ ఆదావాకెల్లసంతా
సమయమ్మ నప్రతు ప్రవృలపా నఖేచాలలరిసిద్ధ।
చారకొల్ల లసిరిపా రదందుభినినాదముల
మోత్రసె తిశాలదలము కానగ। మునుల న్యాత్మము
సేయమెున సిరి దం తముల్ త్రిప్పుబు సంయమముల్ ప్రి
యసమగ్ర। వివశత్వమెుందిరి విష్ణుపాద్ధీశులందరు
దులులు బ్రహ్మ విష్ణ్వాదులప్పుడు। తమ తమగ్రామం
బులందన దారుతైన। బంధుతైనప్ప భ్యత్వాభద్రక్వత్వ
మరలనుంతిరి నిగము తాల్పత్నియును। క్వలక్ష
లమాటుంబు సంతోషమందిరపుడు ॥-॥ కం॥ అజయ
సుజగదంబ నిజాత్మ జననిమాతదలబి మమతల
కరంబు జుట్టై। భజియించిరి ట్టులని। నిగమంజనిత
సూక్తముల పిలయు మాలయు బక్తిన్ ॥—॥

గీ॥ భువనాదివ్యజనిత్రిత్యై భూాంతనాంధ। వాంమపా
వితాంర్థత్రైజగద్వంద్యమాంన। బారసానసి జయము
ప్రాంస్నబాంద్రవదన। తనుదినంబు నామ్రైక్యాదమను
చువరిదయు॥-॥ వ॥ జగదాంధారమహాత్ప్రభావున
కుని బ్జాశక్తి యశక్తినా॥ సురసరోంభానిధి జ్ఞానశక్తి
యగనాశకాంలాం యు ధుం చెందియు। ప్పుగనత్తన్వి
క్రియాంస్ఫరాంపభువనంబుల్। బుట్టివర్థిల్లి పెం।
పుగనంజేయునని నామె పాంద ములకుం వ్రెక్కుళ్ళు
టుంయా న్నాదిక్॥—॥ శా॥ జ్ఞానేచ్ఛాక్రియలైనవంబు
నుని జేచ్ఛా దేహమైయుంబునా। ధాన్యనాంగవ్వా
యమాద్ర్యగణయనరుల్। లోనాదిదైవంబునై। ఏనా
గాంభారోంగ వాసి యుగున యుచ్ఛాంక్రియాం జ్ఞాన
శీ। శిక్షావనాంనాం లక్ష్మీకపాందకంజములు మాంకాం
దికన్నె నేతన్నాలయుల్॥-॥ కం॥ ఏసర్వమంగళమౌ। వాంమ
నకునుమంగళప్రకర్షదాంరితే వేు। మాంసంతతి నాజకు
సకలఫ। లాం సాంరకుప్రైయు, కైదము సుభాంక్య లతకాంత్యుల్॥-॥
సీ॥ శ్రీయులక్ష్మీయును షష్ఠీయనాంఫలయునంబికయు
నాంర్దయును విజయయును। జయయు ద్వైధాయు
గౌవ్వను నిం ద్రసేనయు శివయను నాగల్లుజగదంబనా
త్రయుంలము। ఏవరాంత్రయుంలమరాం ప్రవరులఖదీల

భిలాంశివాంత్మర పంజ్తో నగాబలీనాదు। కసుకశల(త్ర)పశు
ప్ర ధాన సంపద్రా వ్యాపింత బంధు మిత్ర। సహింతన దయ
ధనయశస్సు మగ్ర లిన నలరి విశాల మహింమ। నుంతనెల
స్వీకరుణ శించు నాం ర్ధితముగ। నమ్మాహా నెవి వ్యాదువార
కోర్కెల్లు వులకు మైక్యుదమున ంత్మసంతోషమున నుము
రియు॥-॥ గీ॥ ఏమహా దేవి పదకమలెల్ల మనసు। కల
వశించి మహా ఖైనమః పనయుంటు। రమ్యహా దేవి
కేడిల ద్వరముమ। దంప తులవు మైక్యుద ముతులసం
తోషమునన్॥-॥ చం॥ అని వినుతింపువారలను
నం బికయుల్లను మారాలు ద్దరం। బినకు తొట్టి నిత్ర
యు ను నిజంబుగ నై లరి నెను వాంవు దెన్న నరును వారు
భాగముని నుందు ప్రాంతని సమహల త్మశక్తి నినవా
యునై మేసగితిం ఇటులుండగ బ్రహ్మ మెత్యాత॥-॥
చం॥ నను వినుతించి వేడ కరుణాన్నగ బాంపున నుజ్ఞ దక్ష
పుత్రినై యుభిన్న నయ్యాజగతిం గన భేదము బాలిక
నల్లు నాంఖ్యసతి నాంగ పుట్టితి నిదాంలాచునై వహి
మదాం త్మనాం ధానకపరాం రి మైచెడి తదున్నతి
నాంశనమమ్మైన య్యాదిక్॥-॥ చం॥ తపములసమాంధి
నిష్ఠలును దీక్షనము చాననుగూర్చి మాంరు సంతాపనము
నెందుచుంటి వులను దక్షతనుం ద్భవమైన దేవహామాత్మ

పలితసర్బా వాచావిటివర్గాన్నబారత్నలగానప్పు
శ్రీకావ్యపవిశవేర్పరింబలేకిమదారత్నకు మీరావెవత
ప్రీంతిబెంపునఁ॥—॥ చం॥ అతిపరదేవతాం ప్రవిష్టయుంబను
బుద్ధిని వీరాన్ని వేసలోచనభుజయుగ్మకంధరుబారం
దవిలోచనసన్నిభోత్పలా। ననజితపద్మనీలకవ
శైల్యబిలోత్పలస్థైనబాలకం। గనిజనియుంచు ప్రత్రి
యునికాంత్మ జెలంగిరి వెలపింలక్ష్మైత॥—॥ సీ॥
జెంతకర్మంబున జాంతకోంతకమున సబవప్పుర
హింతసహింతదసుచు। నేయుతదుత్సవవాంయా
లంబై తత్ప్రగమున నంతటు నందగకుసువింద। మలర
నాంమంచి డెన తాదుపంత్రైంతవనాడునారవనెల
నాతికన్నంబుడిమరినెలస్థైన పదేతికి నిస్త్రమమొ
నరించిరంత రంతుకునశరిర। మద్బు తాంక్యతిశా
లంబితాంగమైన। రత్నమున తేజరిల్లివినాంత్న
చంద్ర। రేఖ నుపబయంబు సుశ్లాఘునీయ। మ
ఱప్ప తలదింద్రులానంద మయులగాంగ॥—॥ కం॥
పార్వతి యాను నభిధానవము। పర్వతసుతమై
నకతనపద తివహింబెన్। కర్వప్రి యుక్తైరౌదులు।
నిర్వర్త నయ్యెననియు పునిష్టల యుటెంన్॥—॥ కం॥ కమ
లాక్షి తపము శాయగ। తవా తలదంత్రులనవేద

తద్దయుఁ బ్రీతి నను ననిపి యాదరించుటెంచె। నవ్వు
యనగా గౌరిబరగె యూర్జితానురాగమహిమన్॥ - ॥ కం॥ ఆని
వారి సంకల్పము। తానయి దృఢమై యుంటనుట తా
(శ్రీ) సఖియు। క్తను జేసి పంపె తపమున। కనుగుణము
గ ప్రణవరూపయనునత్త న్విన్॥ - ॥ కం॥ చనిగౌరీ తద్ద్విం
మాంబలి। మునగౌరీ నాము శిఖరమున జేసెఁ తపం।
బును పవమన తా। ప్నసి మను శుకపికాలి నాదము
ముద్గురిమితె సగన్॥ - ॥ చం॥ భవనములం స్ఫురించు మన
బాధమయత్ సనకాదులంత్మ భూం। వ్యాపిసి తచి
త్తులజ్ఞనకవాక్యములన్విని మోక్షసత్వులు। ద్భవ
లయదారు లీశ్వరపదప్రాప్తులు దివ్యగారవ।
ము వహించి తవృత్తి నీపని కనర్హులవాంచాని మొప్పుకుండియున్॥
శా॥ ఆలోన్నై సనకాదులైన మునుల వ్యాఖ్యాంసనా
జిజ్ఞాస్వి తాన్। వ్యాల్లోలంత్తిలత తన్నానాభవ్యులుసాప్త
త్సొం శివుంగాంచివే। దివ్యాలోకార్థులు వేదిగరం
చిరప్రదీయ్యాస్వా హృదా వేదన। నాల్గోంగ్ర(శ్రీ)పదా
ర్ధముల్ శ్వేతశిరోముఖ వర్ణవాంఛార్థముల్॥ - ॥ కం॥
యుత్త తనుదెలిపెన భావం। డత్రిపదాంకార్ద సంయుతా
గమశిఖలం। చిత్రములు రహస్యములు పవిత్రముల
సుసర్థములను విని జనిరి మునులీ॥ - ॥ శా॥ తాపువోల్పాంబు

విటంగమైనాంలమున సత్కర్మ యజ్ఞముం సర్వసంవిత్ప్ర
బ్బుంధమును దక్షిణ భాగము ఖుం దెవిశ్వాగ్నికుండమెప్పుడు।
అపుడు అన్ని లకాంగమాదులందినంతనన్నాయు చే।
జ్ఞానసంప త్తుపస్థిత బంధకున్న తరినా ప్రపంచ
స్థపుల్ హృద్ద్వార్ద్ర పూ॥-॥ మ॥ మును విన్నం తెనియు లో
చికున్న తరి విప్పుల్ భర్గనింగాంబం మోలనికై లాసముచేరి
బోయి మహింతో లీనంబునంగాంబరా। యెనపద్యాం
తమ భాగనామక ప్రరాజ్యం తప్ర దేశంబు రా। మ్మున
తానందద విప్రయుంబు నపవర్గం యాంధ చెలెన్నవై॥-॥
కం॥ మును లోగల నారూగతం। జనికని తాద ప్రాసీమ
శైలాదిని శోభన తాగ్ర్య హారక్షకునిం। గని తనహాల
ముశీప్పాని గని వినయి తాతై ॥-॥ చం॥ భువనములెంస్రజిం
చుపరిపాలనా సోయు దువం లాపుందు చెయ్యవసమును
గ్రహం ప్రుల్ల తిభ దాలపు, దాచకయుండు రక్షిణి।భవ
హృ నెవ్వ దెల్లియుసు భూవములంగయు విశేష దృశ్యం
వసిలత చంద్రిరీ జలగగా దయ, జాండకయున్నమా
దృశుల్॥-॥ శా॥ ఏవిప్రాదసరోజ శౌర్య గురామందె
లోకంబు నేలోకసు। న్నాని ర్యుం తగు వానినొందు
నితెన్నెన్న త్నంబు నొందు స్తరస్థా నాబ్ధం బతెనన్నా
వృల్లపును సంసారంబునాదాంబునా। నీనాళకని

భాంక్షి, సేవకుల యన్నింపఁదసన్నమ్ముల౦॥-॥ కం॥
నిను విబుధులు శరణముసెం। దిన నమస్కృతులె వ్వారత
దృష్టి వారలె జాతిహీనుల వారిని విప్రు వారలె మహాత్ముము।
లనగ లక్షములుగాం వ్రుదర్శనాశక్తముల్లై॥-॥ సీ॥ పాంశ్వ
లౌ పతి పశుపతి మయు విభవయు బంధమోక్షకరవ్రు
భాంవ్రు దేవు ను। బ్రాహ్మణ్యకోవిదు దేవు పరికింపనీశా
ను దేవునైన నీ వక్క దేవ యజ్ఞుండవు। వనిలాచాకుటను
సదధ్యయనుల మును బ్రాహ్మణులమును నీపశువులు
మునైనా। సంసారరాగప్ర సరకాలిచ్చైనిచ్చు శరణు
వేడిన యువ్వు నరసి బ్రోవు। మను బను మలి యుంచి
మును నిగమాంగము ముల। నఖిలము మలచ్చైవము
లుసైనయట్టివాని। విస్తరంబుగ వ లమూలలనీనిట్టి।
యూనలిచ్చు ట నని నిల్ప వమ్మె యెరుకం॥శ॥ వేదసిద్ధాం
తారంవమైపెలసిన ప్పను। భాంతిచేసుప్రసిద్ధమై
పాలు చూనట్టి। దీని సంక్షేపముగ తెల్పవే మహాత్మ
యూనను। నతిజేసి పల్కెనయబ్బ ప్రభుడు॥-॥
గీ॥ విభుడు ప్రభుడు వానికినా సుగావిధముగాగ। దెల్పురవి
కోటితేజా ప్రదీప్తుడు సురగురువులను నడుప్రునైనట్టి
శివుడు। నందికేశుగని పల్కె విశ్వేశు డెనక మెసగ॥-॥
ఇతి స్కాందపురాణే శంకరసంహితాయాం శివరహస్యఖండే సం

భవతాం దేహీయాం త్రైలోక్యమోదదాయకం॥
గీ॥ వినుము మునీంద్రనారదాది మునులారా శైలాధీశ్వరనాజ్ఞ
యుష్మదాగమనకారణం తేజుబ్రైన శైలరాజసుతకుం బతి
యలంకరించ కిన్నెర విధము బ్రహ్మ స్పష్టముగా॥ మ॥ వినుశైలాధి
ప మునీంద్ర, జంబులును సంవిధాన ప్రశ్నలం జేయుటకు నను
దామెంతటివారు వచ్చినాం బన్నగాదులు ప్రవర్తిల్లు
గుణ దానవాంతకుడు దక్షవల్లభుడు మటుంబానంది
నీదా ప్వరసేవను నిల్పి సన్నయమించి లాని స్వరూపసేవం
బారంభించె కృపచే॥ చం॥ లలితకళాంతకాంధక
కళాంతలలితాంతక పర్వియా వస్త్రవిశ్వంభరు
హారబద్ధము సము న్నతయోగమునం బ్రసిద్ధుడై
వెలసిన వారికేవి మల విద్యను బన్నహంసయుమ త్ర
కైలసాధరయుంబియుష్మైనఖిలంబు సంశయమారి
వోవగదే॥ వ॥ మరియు బన్నగాద్రి తలలయందును
ఆబిత్రా నాపరిన్యస్త దక్షిణపాదుండును తాత్వ
వాపరిస్తవామపాదుండును ముగ్ధేందుశేఖరుం
డును। అఖండతపం డరికచర్మాసహాసీనుండును,
యోగపట్టాభిరాముండును విస్తారతావన్నప్పెండా
ది యోగీంద్ర విబుధాద్వ్యాగారుండును శివుండును
శుద్ధస్ఫటికసంకాశుండును త్రినేత్రుండును స్వభాసా

భాంసి తత సూం శ్రేయంబు మును బూజ్య తగ్రాంతల సమేత సర్వ
భువనుం డును నను వ స్వర వేశ్వరుంగనుంగాంని తన్మూ
వ్యతిత కారని షణ్ముఖ తాం మ్యతరస సంధాన్న సర్వ సంశయములను
లబ్ధాత్మ విద్యాసము స్థలన్నై తన్మూభా ాలాకాన సంతు
ష్ట మానస్థులై యున్న సమయంబున శూరరపద్మభాయు
త్రస్తేం [illegible]త్ర ద్వాష్ట దిక్ప తులుకై లాంసనగస్థలంజౌరి
తతస్త మయంబున ॥-॥ కం॥ చిన్ముద్రామ ధరయుం బాటులా
స్నచాని యుదగు శివుడు తన్మహిని తపస్సు మ్మాలి
నుండు టనెవ్వరు। తమ్మూస్మ ధ వెదనలు తొని మయత్తైర
ధరణ॥-॥ చ॥ సురలతాదుఃఖ సంభారా శాంఖి తవేత
సుతైరి వజ్రియుం। విరమ తినెండె యుఖ ర్ణావెద
విష్ణు ములక్ష్మిని వల్లు బుంచెరి త్తౄరుణరి విసర్జనీయ
యు యేద్రాం తాక బాతాన చౌతాన ంత్మాడై పరస్వరూపం
బమెల్ల మెలు పారి విరక్త తన మెండె నెమనక॥-॥ శీ॥ ప్రబ
లవ్యద్ధి బాంందు పసు వెల్లమానిరి। వైతన్యపి తదారెవె
ధరణ తరుబు। ఇట్టి దుంఖ కారంతనెనయుంబు
తారంపైం ప్రపాంరుతు దత్పు రు ము గలదె॥ కం॥
పరమాం తంరము శివుగన। సురలెల్లనువచ్చినియ
మసుస్థిరుతై। యాం పరమాత్ముడునికి దర్శన। పరలా
భము నెందరైరి వచ్చిన వారత్॥-॥ కం॥ ఆదిత్యులతా

నింద్రుడు తొంటితొసుతొ బాంధవులొరికతొలికొతొమకు
నాలపొంటితొపితొలు దాంలగద్య। శ్రీ దిగ్గమనస్ఫూర్తిత
సుచాసొనరచె తెపముగ్॥–॥ తెం॥ శివ వ లశ్వరనాములను
దను తొుపలతొపై రతొవాని చలచు ంలత్మ రలతి నీచనువాం।
ఘలతి దలబి దాంవి రుదార్శగలత మునివొప్ప మునతొపము
గై కొని పొసెగ్॥–॥ తెం॥ సనకాదిమునులు మునవానవనెన
సినమొం హంబు నరవే నిచదు దయాబో। వినాల్చై
దెలుపు
నందిలొ విజ్ఞన। పనిశీఘ్ర నకునగ్గ చెప్పి రి సురలుగ్॥–॥
చం॥ అనవిని నాంది ఇట్లని యొనర్పుమరాంపళిత్తొ
లేమింరలుంగదొను సమయంబుగాంచు; చనుదన్న
సురతొ విధి జూంచావెదౌర్ణౌ కనకనగంబు కెగ్గిన
కాంచలమందు మానొంవాత్తిపురం। బుమవిధిపట్న
ముంగనిరిష్ఠ హర్ష సమస్త తొనత్వా తొాత్మ్మై॥–॥
చం॥ నగరవిలాంసమేమున వనంబులు నిర్ఝరులుం
తొలొంతమలగ్గ గన శిరస్సు సౌధములగ్గరము
లల విలసద్విలాసినీ మృగధరమండలాంబుము
మేదురకాంతిజాలంత్మవెంహం దంభగుహలుము
స్పయాం హంములు వర్ధితములగ్గన బాల్యసాంతికిన్॥–॥
సీ॥ మాంకందపిందమాం లాలుం గలమాంగచందన
మందారకుందబృంద। సాలరసాలతమాల

తతికేళి పింఛాంఛ పిచ్ఛాంచ విశాలతారాలు।
మంజుగుంజ కరంజ పుంజ లతా నికుంజ సింజితాలి
ముఖరంజితారామాలక వటు సింధువార కపిత్థక
నకుజంబీర జంబూ నింబ బిల్వ సరళ కర్జూర కరీం
శుక్లైలా కురంట కక్కోల కుంకుమాగ కుటజ భూజ
మాలతీ విచిత మల్లికా శ్యామ్రక్షక। జాతీ కేతకీ
లీష గౌతకులను॥-॥ మరియు ఖర్జూరామ్రాత
పనస బదరీ పూగ తింత్రిణీ మధూక కదంబ కరవీ
రక నారికేళ ప్లక్ష శాల్మలీ శింశుపా శోకనాగ
పున్నాగ శ్రీచందన, మరువక, ప్రముఖ లతా
లతా కుసుమితాంతరిత పల్లవిత లతానా
మ్యత నానావిధ తరు సహితా దివ్యవనా
భిరామంబును, జగదాశ్చర్యకరంబై యొప్పు స్తంభ
పద్మరాగ సూత్ర మరకతాది నానావిధర
త్నమయ గృహ గోపురంబు సంభారసంభృతం
బును వజ్రకుట్టిమంబును ప్రస్ఫారాగ చిత్రకాం
చాలంబును బహువిధ రత్నవికీర్ణ గోపురవాల
సౌధరాజి బహుళ నిధాన సమావృత గగన భాగం
బును మూర్తిభవన్నిగమాగమాది విద్యావేద్యం
బును నానావిద్యంబును నభేద్యంబును మనస్సంతాపనివా

రకంబును వృక్షమువను ధారవహానిర్ఝరిస రసరసరూంపచ
దచిద్విలాసలిప్సాబాధక, పంజరాంతర శుకపిక
శారికా కీరకాదంబ మయూర విహంగమ విరాజితంబు
ను, బహువిధమువి సమాంశోచ్ఛంబును దీర్ఘంబును దృష్టైక్ష
చిత్రావర్ణంబును నిజాధినాధప్రాంజలి[illegible]ముల
శివార్పణంబును కీర్తి దళార్బాంధ్వారిష్ఠ స్వార్థ వ్యసనవర్జి
తంబును నగు పొద్దాంతర ప్రదేశంబున రత్నసింహా
సనాసీనుండును, వర్ణాత్మిక భారతీసమేతుండును
సకలదేవర్షి జేగీయమానుండును కోటిసూర్యప్ర
భాభాసమానుండును దిగ్వస్త్రుండును విరాజమాన
నుండును నగు నప్పితామహుంగాంచి సకలసురసహి
తంబుగా నింద్రుండు వందనంబాచరించి నిటలతటఘటి
తసంపుటితకరకమలుండై యప్పితామహుంగూరించి
జగదు[illegible]త్పత్తికారణంబౌట కల్లివితాంత్రివిధ పితామ
హుండవును, గురుండవును బ్రహ్మవును జగత్స్రష్టవును
ధాతవును నైతివి వేదశాస్త్రపురాణంబు ప్రణవంబు వ్యోమ
దాత్తానుదాత్త స్వరితత్రయంబులను న్యాయంబు
లను వేదంబులు స్వారితంబులవెవ్వి వేదవిహితకర్మంబుల
కు ఫలంబు స్వర్గంబువెవ్వి నట్టి వేదంబు యేనివిను ఖంబునం సం
భవించెనట్టి నీకు నమస్కారంబు(బు) పూర్వవై స్వర్గంబును

విష్ణుండవై రక్షంబున రుద్రుండవై సంహారలీలయు సేయు
చు గుణత్రయాత్మకగాను మూర్తిత్రయాత్మకుండ
వై సృష్టిస్థిత్యంతకారుండవగు నీకు వందనంబు విశ్వ
నాథుండవు విశ్వమూర్తివి విశ్వనిర్మాతవు విశ్వాకా
రుండవగు నీకు మ్రొక్కెదము ఏ నీయందు జగంబులన్ని
యు లీనంబై యుండు ఏ నీవు జగంబులందు లీనంబవు నవు
ఏ నీకు సకలభూతంబులు వశ్యంబులు సత్తె నీకు నతియొక
వివిధంబులగు సురేంద్రులంగల యంగనాంగాని విభా
వసనజుండవు ||-|| కం|| వినుతాయను నిజ శ్రీయాలగు|
మునులను సురలకటాక్షమున జూచి మనంబున హరిం
నాథవదము జననిధి సరసిజ సనుతసుభాస్వత్
ఆట||-|| ఇతి శ్రీ సంభవ కాండే పంచదశోధ్యాయః ||-|| శ్రీ||
కం|| ఏ వేమారం దనుజామా ముకుందారాంబున కు సమాంగ
ఉత్తైదైన మయు యులు లక్షకులమ్రేమాం సుదులంక్షి
తెరగెరింగింప దగదే||-|| కం|| కలజీవసేమునయమలు|కలకం
ఠలగతిమయునై నక డుమెచ్చినవారలవ వేదినావనుతై|
మలసెదరాదియు దునాం లక్ష్మ మహిమ మొరచెప్పుడే||-|| కం||
శ్రీలేలతవిహారాదకమద్మ| లక్ష్మి లిమవిభినాదరవజ్రపరిశో
భితమద్మై| విటలాలు దగుచునహంలవ| విలు డున్న విధంబు
లి వియువివరింప్రరనా||-|| గీ|| ధూమదూసరవర్ణమైదూ

యోగాది। జాతిభేదాప్తి ఖిన్నాత్మపృథగసటుమొగము।
కళల దెల్పుచునున్నాడు గాకృశాను। దేమిటా రారామెఱి
గింపు డీము దవమునా ॥-॥ కం॥ ఖలుపంచి తాల్చెఱవనీలత
లవమున లతలాల్ప లదండలతలమున లంఖలలు। బలవరబుబు
ఆనదైన్యము। దెలుపుచునున్నట్టి విధము దెలుపగవలయున్॥-॥
కం॥ మొతలు బారపు కృపాలాంబుక్షు రచెర్పకొని దాంనవా
ధీశు డపపే। రక్తచెడి ఫంశ్లు చెరికిన। యక్షుండులకరరి
సుందు నది యిట్టి దయో॥-॥ కం॥ అప్రులత పాంశము
పారి ప్రద్దిలతము చేసి పారినిలంచినవిధముం। విప్రియ
మశుగలి సమోహ్మద ప్రులతకూలప్రకాశలతాడు దలపింపద
నేరా॥-॥ గీ॥ గలతపటుధ్వజ దండ సంకలలతప్పారి యున
చుననిలుడు బిక్షుక్షైన పెద కరుణ దలపించుచున్నాడు
దిరిజీ నిద్రి కారణ్యకారరాపుండె ప్పుడె కరరికి చెప్ప దే॥-॥
కం॥ యక్షేశుడు దనయుసువులు। రక్షింపమనరించునట్టి
రతి పద్యాంఘ్రి। ప్రక్షేపణా నిద్రి సమదము। విక్షేపరోషముని
చెవి గలంశుండ్రై॥-॥ కం॥ తీరశాంపుండపిం లపుండికపుడా
శివి షవిషము లడుపనగడ దానసం। హాశమునకుంత
శూలవి। కాశకరుండసుచూనిలుచు గతి చలత్రమయా॥-॥
కం॥ అనిలుడునే డప్పుడునొకరింతే। యనివలగాని యయు ంద్ర
నగని రు[illegible]ద్ఘౌఘునది। విని హింతనగ్న వ్యులకుదాబిన

ధర్మ్ములనంగ బ్రంగ జీవనవృత్తిన్॥—॥ కం॥ శరీరనవరంధ్ర
ను వసువులు। వాంఛితయుక్తినతోయు వైరాగనినదు। తాత్వి
రఘునన్నిలసర్వవి। శరీరములు తొ ధర్ముల విలసం గతి దాల్చన్॥—॥
కం॥ ఏకాదశరుద్రులవదనా కృతి తద్వర్తియములగ
గతిరహంకారస్తోకములుగ దెల్పునుస్రు। శిష్ట్రవరంబు
లునట్లు తారాచె సహితనము తై॥—॥ ఆదిత్యులు పన్నిద్ద
రు। ఖేదాంహింతరత్నల సుబు శిరపూవచయక్షేదిపితక
లు దివంబులనేకు మస్త్రుభ నెప్పునట్టువె సగిరిచూడన్॥—॥
కం॥ తనయుంటు నుంచి పధిపథానుల నుదప్పినతోలుచిత్త
ముంగనె వేమ్ము। గననాది జె ప్పుత్రతిక్రియ। నానువ్రవిహా
రించి దెల్పినసు దెల్పుమనన్॥—॥ కం॥ సరసీజానను తెల్పు
లన। సురలందరానెత్రు వెంట సూచించినను। దార
వారించిశబోపతి। గరువంబున నని యెసుళనిగనివి
నయమునన్॥—॥ కం॥ మనులకు మనకును జీవులు
కును మరిచెప్పంగనేల సురుడ సమస్తం। బునకు నువ్వ
నదుస్తర। ఘన వేదన దెలుపు కములగర్భనితారదాన్॥—॥
కం॥ సురపతి పంతినద్రి ష్రమడు। సరసి జగర్భునకువిన
యసంభ్రమునినవా। స్మరణా మెునరించి మనములకా। కరా
త్రైదల్లతినిలచిపతితేకాల వృత్తములన్॥—॥ చం॥ శతాధ్వ
రి మారు పల్కినది సల్ప మదెవాన వాంఛమనుల్ సమా।

ఆలా భయము చెప్పి తాటి విలసత్ప్రభావిభావనం బులెల్ల
సం। లలితము నాబాంధలంబాదల దాంబరంబు వ్యాప్తిని లో
రకాంసురం। లలిత లలిత విక్రమం డును గజాంస్యుడును
భ్యలు తొంబుప్రేపబెరిర్॥-॥ వ॥ వ్యాఘ్రాంశ్విక్రమము తెప్ప
రస్థిము గరాంమం పోమిసాం లోకములెల్ల। భగరాంద్వై
భిరిగన్న సర్పములవలనావ్యలగాం నాంల్లోయ।
గ్నిగళల్ప ర్వాసరాంబరుండసూబు సుర్వింబాంళ్ళవం
బాంస్పృహుర్। వ్యాగరంధ్వాత్రాలవిధ్వేషుం దెసుదు
తెమిం బాంవములంబెట్టుబారె॥-॥ అవిమొన దేవదాం
నవాలకైన మనిల్పదరంబు గాంమి వాం। యుని ధ్వలకి
శరాంరప ద్మమ నిజాననంబులం గజవక్త్రయం బవాక్త్ర
నిజసమాంఖ్యలం గలుసద్దై లప్పలలాండగుగాంబా
లోకబాం। ధనమెునరింబురాంం ధ్వశంలు లక్ష్మి
యంబునకోర్ష నెుద్దు రా॥-॥ బా॥ అనయము ధరాంమ
కేలాప సధ్వశాంత్యలశరాంరుడులాంనులమ్ములం।
గనికనిసర్వలోకము గాత్రి బాటు బత్తములం దుగాంబ
మిరాం। వినటులుదిల్పుమంటిరభవా జగదాంల్మలను
న్మమిరాంకరదా। గినదెుకలున్నది జనులకీ తిలులాం
నలాబువ్వజౌసిలర్॥-॥ కం॥ కాంక్ష పమాంయాంజని
లరుడు। పశ్వన్ని ఈల ప్రకృష్ణ వరదానబలాం। వక్షపు

రాత్రె, ము తొలు న। వర్ణిల నిందా(రు)ది సుర వినార
శకుల దల్చ్ ॥—॥ తం॥ వినుతెం (త్రి) ఏ తుపెప్పుడు। వినకన
మరి దిక్కాతెమ వినమితెవ్వైయం। దనుజ రధవులం
దా(రు)దులు। నను సరవెయు నదులొలకొంటయం హన
పరుపై ॥—॥ అను... మును పుఘువం లొడు। దనుజస్త్ర
యాసభాంగణములందాంగాశమయవెజనజలవర
జలధారలసను వృగనభిషెబనంభాంవర్ష్యనుజెలకోణ॥
తం॥ నరుడు కలెదుమనవును। ...దినమును నెలకదు
తోడువయనవలు బదిమం। దినిగుండవి వనిపర్వా
వు। నను కరకరదీపిక రవినమ్రాతవెలగ॥—॥ కం॥
తం॥ యుమదెగదంకారలరాశి। గములన్నియురారు
యుక్తి కదసికాలువడా। నమరద్విషదాలయము
శమనల నా సత్వైస్వసరరి జెలంగ॥—॥ తం॥ దనుజ
సభామధ్యంబున। ఘనమునపలుకమును వాలుగ్గ కాని
కీరశ్రీ। మడుదెరకెష్టెనాంధాలు(పని వి మయము మకొంబి
ఖడ్గపాంశ్వగ్రశయ్యె ॥—॥ తం॥ వరువాండు (ప్రి)యుభాం
షణాలనా। సురకెలికలోత్తములప్ప చెప్పగనుమునె
మరలిపవేళన దానాసుర వినుతుని మందిరంబు
సుస్థిరము తొప్పె ॥—॥ కం॥ దితిజాంతకమార్జనముఖ
కృతికశిషిస్తుని జెయుకేనా శహింత। త్రుతనిత్త గంధమం

లత। సలామ వెల్పు మపవమనకును సంబంధము గన్॥-॥ తే॥
కులశీలాదులు గలుగని। ముల్సవమున లెస్సిన్ శాంత
మున కంబుత్రిగా। లాస్యంగలె నీకు బెరంన। మాల్సరక్షం
నిలుపని లెచెమూ ానిమలకటన్॥-॥ తే॥ పిలువకగరావం
లులతో। నిలుమాము లెదా ర్పశసీమ నిలుప్రకాలు వృనన్।
వలెనిరిగియు నుచారింపృచు। బలమరిశారానామ దాలుల
భాస్యము లెడుమున్॥-॥ సీ॥ పద్మ తరుడు శరాంర పద్మా
విరాధి లెకాంపద్మా హం స్తు దాసుచు పద్మా వికసనము
నతెం లెవలసెనం లాదపించుచు మందుగాని మిసుల
సూదవేరచు॥-॥ చం॥ చంద్రు, డురం డుపక్ష్మముల
శారదచాంద్రిక ఘాంక్ష వృత్తిచే। సాంద్ర, మయగాగ
నింప్రబును సాంత్వనవాక్యములు సురద్విష్ట। చాంద్రని
భానసావళి నను సంచారవృత్తి నిరాశ్రయించిని।
స్తంద్రులెకాంము లెంత్రముల సంఖ్యమెనర్చ నుజీ
వనార్థి ద్దై॥-॥ తే॥ ఎనమంత్రు వసువ్రులు మహా। ధన
కోశాననాంలెచ్చత్రి లెల్పురుతైత్ర। ధనుపూని శాయ
ము తెలామిని। నను దినము సురారి సేవకై నిలువరాన్॥
తే॥ ఏకాదశరుద్రులు ధన్యలోనా కీనాశాను రక్షోదోర్దండబై
ఘంటాకరులై రొల్లగలుప। శాతంబు తకాలుచుమందు
రమ్యవమరాళిన్॥-॥ ఆదిత్యులు పన్నిద్దరు। సాదరులై

ప్రతిస్పర్ధంగఁ గరోవళుల తెమ్మిం। పాలు యుర్ష్యవవారం
బాబానుండె ద్వారదీపాంర వళ్లిక్రి ప్రాంర్థితులగుచున్॥-॥
తే॥ అదిలోపలి గుడికొండదుసుర। లదిలజవిమలమండు
చెప్పనాపనులకుఁ దాం। వెదగుడుమునిని బిరుసుదురవి।
వివిలోంబుగుమెంకుపై నవినుపిండుపదగన్॥-॥ సీ॥ గౌరాం
సభారంభులకొండకు గోఘ్నలకాంచెయుచునుండుదుకరం
కదరగి। కొందరుపిటలబంబులోందంద ఘంటించుపాడుకొం
దరుమాంసభాంరవాంహము। లంబువాంహాంమలదు
లొంకదిక్షైతివాంరగుకాంద్రైసుతిచెల్లగ ఆంబరు
నున। తింబయుంవినమవృ్య ఋయంబునవరదాంనవ
లముసభువనమ్ముల్జెంగమెుంద। సెయుసుమాన్నుదుదు
ర్మార్గశీలురతును। వెలయువిధముల నుపత్యలిసెయు
చున్న। వేవెలుంగరుగాంపునసాంలముననా। సద్వివా
లుమెలునాంతంపజనత్యవాంలాన్॥-॥ తే॥ బందికృత్యలను
దైవతా। మందగమనుల దికదిక్షుమయునిశ్ర్పుసాం। మం
దగతిని బరతాంలము। సుందుచుసుంతులుదలుప
గూంతునె మాంతున్॥-॥ శా॥ గంధర్వరగయత్రీస్తూం
ఆసురసంఘంబుల్ పిశాంబాంసురల్। సంధాంస్వైతప
రాంయణుల్ దలంచి రక్షోరశ్మిభ్యలవాళ్లనీ। సంధవార్య
జనులై అపాంచాలనాప్రంబాంక్తి దుర్వేదనా। సిందుపా

వసింపరన్నియయరారాజద్వారసేవంబులన్॥-॥ సీ॥
ఆహింస్పందనం తాఖ్యుడే తేఖలు డాసతక్షకుడి గుళికుం
డు కర్ణాటెంతు డును। తంపి శ్రీరంగ్నాథర స్రతేరండును
దేలోరంప్ర్మ శంఖులు నద్దెద్విచత్ర వర్తి। పేరవారంపాం
తవ్యత్తి జొర్జిరి మదకి వతాంశ బైవాండు సత్యలాకాది
యాగుబు। వారెండ్లయాం తామైపరగవేయ్యునెన్నది
టితజారందయులబారద్దింప్రబుండు। బహులయుగం
బులనుంబయుబహువిధంబు। వైనతర్కంబులనువాని
కంటెతంవిని। మెతనివివాదయుంపుడని గురుతానర
బులుతే। నదిత్రపింబొట్టులవెనింద్ర, దశ్యజులనతు॥-॥
చం॥ సురసురదన్నవాంత్వవులు శారాత్యత్తంబు జా
ద్విరాధవుం।దరయసహాస్రవుందానసహాస్రప్రపా
లసనింతయాత్రనా।సురపతిపీఠనింతయానగూ
తదనేకయువాంయువుల్ మహింగ్యోరవుగవే
యతద్విళియతారరావుల్ సమతాంబ్వస్త్రద్ధె॥-॥
వ॥ ఆతిగెనుసన్నిపారతరాజయుందవిశేషజమకు
తమ్ముతద్వరతుశతద్వయంబుసుశతద్వయమండల
ములచ్చి దినిరం।తారవుగ పంబవత్సాదుమతా
రతుతమెల్లను తారరతుతత్వాదిపలుబాండగా। నర
శేనువారువాంపెనివిదదండవులం నృతికాయదుద్రభ్రై॥-॥

ఉ॥ తారతారదారాంత్యకాండసముదాండయాములాల
ననభాండలాలితసంబారులదేవవాననవ్యలసాంద్రా
లోవులీనిజభ్రల్యత్వతరేటొచె। నారసిపీఠలంబా
రలునదెల్లుగజెయునుగానతద్విధం। బారదినీవ్రనై
నదళవిరాయిస్పజింపుసుఖింపులాలితవయులీ॥ — ॥
ఉ॥ ఆసురపీఠలార్బ్యనిదిశాధిపులాగనొనుగూర్తిలై
తాళ్వసునిపత్త్ర నత్రియాల తాంధ్రలప్పైబహులువారము
లీగలౌ। లాల, నులత్తైరబంబనవిదానవవీరుడౌ
దగ్రుభ్రైనిరా। యాసలవాన్న సంత్రసనుత్తైసురవ
ల్లినుబారనల్త్రిరి॥-॥ శా॥ నాబాలంబశలారశా
వాలు లతిబూన్పంబడ్డ్రవర్గింబు లతల్పిబోరము
రపీనదేహాంగలతనత్రంబెల్లిమొలత్లల్బైనస్। గాబిత్రంబ
గతోబ్బగత్రవుగనంగఛేదనాలల్వెలప్పై। నెల్గూ
తంధరంద్రైల్లివానిబలవెంన్నిదివ్వలంగల్గనె॥-॥
చం॥ ఆనలునిశత్తినీరజపింతాంత్యజుదండముద్దెట్ల్యభగ్గము।
బునిధిప్రపాశముంషులినపాశవెవృధిలత్వముమొందదండము।
త్రనపటుహీనకేలుతరలాంపవనుండుగదాంపాంలాంగలీ।
లనుదలపించుపెన్గదరలంగివృగాంకుడునుండిరేమన॥-॥
శా॥ ఈశానార్విలాశలవుధ్వనుజురాంవ్యాంటాయునఖేదింపదా
పరిస్తంబసుపత్రిపత్రములెడన్వాంరంబుగానిల్చెను।

రాజ్యశ్రీ గాదీశులలో దైనేయనుని రాగ శాగత్మంబు పుస్తె త్రమయే।
క్లేశంబందుచు బల్లుచుందు వెంపు తత్సిష్యంబుగా పద్మజా॥-॥

కం॥ కాముకులు పాటిలలములు।
నానరభక్ష్యనకు గానము నానతి సులేవులం।
వానిం గాల్వగ జాలవు।
యూనతి యూవేభయా ప హారవు గుబుద్ధిన్॥-॥

చం॥ కనకనగప్ర లిద్వములతల్మ వ్యక్తిని నిల్చ డించియుం।
చేను సభనింద్ర తిట్లు నిబ్రు శాంలతివిదూ లు బుజ్జు బూరకుం।
దేను భుక్తా వనక్రియ కడెందివి బారవులర్చరింపనా।
యునకికభారమేమి మనకంబె సమంబులవ్యక్తి నల్పరన్॥-॥

ఇతి సంభవకాండే పంచమోఽధ్యాయః —

కం॥ వనజాసను డు మనం।
బున నెన సినపరిభావనను విన్యసి తుండై।
వనజాదయు గనవైకుం। [illegible]।
తనిలయమునకమరసహితుడై చనియెచటిన్॥-॥

గీ॥ సవిరిపారవి కాల్యా కనకగోపురపంక్తి।
గోపురాదిదిక్షు గోపురాళి।
నబట గావనట్ల ప్రచారప్రభాశాల।
పి హితగగనసత్వ వహితమతని॥-॥

సీ॥ భామసాహస్ర సప్త సాదగోపురం।

కురమంటిలెంబు నకుంటిలెంబు।

లేలేహిరమ్మయుమహా దీర్ఘరతా దాజివు।

నాళహారంబు ద్విజపహాహారంబు।

నవవిబలారాద్రి రలారాజీశ్రీభాంబాంలు।

రాజీలెంబమరసంపూర్ణబలెంబు।

బహువిధమనికాంతి మెలతి మిన్నారలెం।

శాలలానంబు సంభావిలెంబు।

విద్రువదీర్ఘరలారకాపుత్రిలెంబు।

విష్ణుబనిమ్మాను బిష్ణులాహై ష్ణవాంగ్య।

పరివ్లేంబు గజాంలుగాపరిమిలెంబు।

భిన్నవరత్నకాంతి సంపన్నలెంబు॥౪

సీ॥ ఆశ్రాంత సంధిక్ష కోసత్త జనాలోక।

లేస్పూరంబమలయాశ్వరంబు।

వాసుదేవార్చక వైష్ణవాలోకసం।

పాఠార్థానంబు ప్రియవర్తనంబు।

రక్షదానిధిష్ఠ రక్షకపార్థద।

రక్షలెంబ భయ సురక్షలెంబు।

పత్నికోవరకసు పాత్రతారవయులెం।

బక్షీలెంబ కళ్లా వివక్షిలెంబు।

నప్రనరా వృత్తి కరవెం విష్ణుదయావైష్ణ।

వంశమున రత్నవేదముల సంఖ్యను నిగూఢి।
బనిరి సురలెల్ల జేకొని కనిరి వేఢ।
శయ్య శయనించియున్న కంజాతనయను॥-॥

చ॥ సురవరులెల్ల మేల్కొలిపి శౌరిఁ గలవమేలుని పద్మనాభునిన్।
సరసిజనేత్రు కంజపదు శ్రీలక్ష్మీవక్షుని నీరజాక్షునిన్।
గరుడగమను సుజ్ఞానంబు జనపాల్య క్షేమలాలయుపద్మాకరములన్।
క్షీరతరంగిణీ శయను పదద్వయము భూమిపాలనుఁ౯॥-॥

చ॥ అజమయుని యోగనిద్ర గిరిజానపు భావనసేయువానినిన్।
రజనిచరాదరాయుం పొరిని రంకుశునచ్యుతుని విష్ణునింపొందిన।
భుజములనమయ లక్ష్మీరక్షలను భూమికౌరవంబున సన్మానమున।
ప్రజమున నైనప్పు స్తుతుల నారాయణుని మహాలక్ష్మినుతించి రందరున్॥-॥

సీ॥ పాంచజన్యాభయ పద్మబంధునితేజ।
లోచనాయ జ్ఞానమోచనాయ।
పదార్థవరసాయ పదాబ్జతరగ్రహాయ।
పరమాంక్ష రూపాయ భక్తవత్స।
వాసినే విష్ణవే వాసుదేవాయతే।
లోకాయ శ్రీకాయ నారాయణాయ।
నాదాయ వేదాంతబోధినే దివ్యనాధి।
గర్వాదిహరాయ ఘోరగ్రహాయ।
యోగఫలదాయ సద్భోగ భోగదాయ।

సద్భావాంక్షమయా నయా నిసర్గ పరమ।
శుభగుణామృతపాత్రాయ సుశోభనాయ।
మునిజనానందదాయ నమో నమోస్తు॥-॥
శా॥ ఏపివేళలదైత్యబాధలజగంబెల్లవ్యాపియించెం బల్లవం।
బారాయోపసమయంబులందు ననిరాయాసంబునందానిత్తై।
మారయామానుష విగ్రహోదాలను సన్మానంబునందంజ్కివే।
వీరాధయంజేయపురాత్మసంక్షీణులవరా మహిమ్మ వాన్ష్మింపవే॥-॥
చం॥ అనివినుతించి స్రష్టమదక్షైన సురోత్తములూరకున్నభూ।
వనప్రియమందిపత్రవిధివాననవవచ్చినకారరంబునే।
గనికనికాయగారదనికాంర్హము దెల్పతుకూరాబడన్నదా।
త్తను వినినంతసమ్మతిసంతతంబుగనిల్పడు బావలింపుమాక్॥-॥
ఉ॥ మైరవినాశ్రయించి యానమానముమానివరింబనిద్రలో।
నారజనీచరార్త జగమంతయుత్రి వ్యాప్తిమోలకాంచియో।
మేరుస్థ్న సుచారించారవమ్మున నేమిత్సాడు రాముని నిక్షయంబుదో।
నారకసంఘుత్రోకతమనుష్యలినాండదువిష్ణంబుదావగక్॥॥
ఉ॥ మేరువునన్నదిందికెలమింపరికత్మ్య గాశయ్యనాంతోగ।
శ్రీరమరాముపోలటిమ విపరింపెనటెంమా మాలంబమూకాలతో।
మారరుకిరింత్నసూంతదను జాత్రత్రము దౌటితి వేరువెన్నగా।
జోరిగొ తారరాంబులుతగజెప్పమటించుమునుమల్పబియినక్॥-॥
చం॥ మునుపొంతబ్రహ్మతెల్పమునఫ్రారృసురకేసురతాలమాబాం।

పనుదలం పెట్టి కాలగతి వారలు హరి రసురల్ప లంతియు|
తనకు నగేంద్రమై, శ్రీయూని లోక్ష్వరనీశువారలు బాంధ్యునక్|
దనుజులవెంబడించి హానసంబానరించినసు స్త్రు, ఖస్త్రుడున్||-||
చం|| నను బారగాంబురెండు సుమనస్సము దాయమునొక్కి నంటియొ|
రనిశము నింతి నష్ట ద్యుతి దురుగాంక స్వభావము గ్రత్యు
ర్వరకలగాంటియుష్ట్య ము రాత్రి బాలభ్యాగతాంచిత్తమైమహా|
ముని జనినింద్యవి దురతి వార ఖలత్వమాలిలు లాంబరం బాటక్||-||
కం|| నరరాంత్మీనదై ల్యులకును|
సురగిరి తనుపింప కుండు చూచిన నెక్కం|
దెరువగవ తెకుండెదిప్పె|
తెలుగదగవుగాదు గామరాజ్ఞనిదివెయుదల్||-||
కం|| అనిశాంపమున్ప దైత్యులు|
కనుపడవడి సురలు హరిముఖులు భావనమున్|
దనయు ఖుస్తులు త్రిశబ్దాంత్యులు|
ననయము యాజనాంధ్ర్యంవ్యాత్యలమ్యొతలనిమెన్||-||
వ|| మరియు గారయ శ్రీ హేందంబున నుగయించి నిరిత్రాంభమ
లతైభూమ్యంతరిక్షత్రమణాంబును శ్రీ వృష్ణ్యందాను
గమనంబును నభిశస్త్రి జయాంబున దివంబును, జగత్పాందా
నుగమనంబున నిరాతి విజయంబును. హరిపరాంత్రమ
ణాంబునుగలిగి సుఖంబుండె దరుగాక అసురులయందే

వృందేని భక్తియుక్తుండై పద్మారాధనంబు చేసినాడాం దుమ
దిరజ్జ్వవశంబున భండార్భౌదంబు సిద్ధైరాజుంబున వా
ల్లేతపాలు ప్పుండి గుంగాంతవి లేరుంపాయుంబును దుర్గ
మం. బగుంగాంతయని శివ్పుండా నలెప్పై నదితెరబాంబు
గాన సురమార్గమంబును నిగ్గిరి దుర్గంబు మాగు ద్వారంబులు
శ్రావణంబు జయుంతు దురని పేరాంకితుండగును రసం
దుసూరలుండు చెప్పిన వినిశ్చి నతాంబివు హంక్ష్మలు
పరమహార్షంబున సూరలుం బ్రశంసించిరా ॥-॥
{-ఇతి సంభవకాండే షష్ఠోధ్యాయః -}

గీ॥ సూరలాడి ప్లనె దివ్యాన్నములకు లారతా।
రక్షేకా విబక్షైకుండు నిరరయుడుండు।
విధివపు భాదిలక్ష్మలను బుంబివినుతలుంయా।
దానలెప్పైను శలెలి సుదాఘుంలయామగ॥-॥

చం॥ సరసిజబున్నానివ్వ సురసంఘము వచ్చుటగాంచి యమ్మహా
గిరిగుహాబాసి వచ్చి లినతిల్లి పంలాలసురారియుజ్జుతో
తొలుపు బావిశ్వనాధ వరదానబలంబున వచ్చెనోవిరా।
ప్పురయుసనెను వేరు స్వహావాలు ప్రవణౌందు నాఉవేశిత్రై॥-4

చం॥ గరము ప్రతాప్రయుంబునె నగం మనసై హరియుంబినప్పడు।
తరుడగు శంకరుం డింతటనగాంతెను దైత్యవధంబు జాయగా।

వరుసఁ గలండె నాగవరబంధనుఁడైన గజాస్యునాకృపా
స్ఫురదరవింద పత్త్ర పథమార్గ్యక సాధ్యమె యెంచఁజూచినన్॥-॥
కం॥ జగదీశు నసురమర్దను।
నగజాధిపసాగ్రయుంబ నగతిప్రతాపుం।
బుధజనగరిమా సుస్థిర।
మను కోపమున నఘంబులన్ని యణంచె హరిసుర్శ్॥-॥
సీ॥ ప్రణవత్రయాంబుప ల్బ్రాంబు తపంబాశ్వ।
రావిమం బాత్రుభవం బాప్రదతార్ప్రు।
పైం నభస్తంబు రు రాత్రుత్మ వారాల తెలత్ప।
ధరియించి తద్దయు పరమంభక్తి।
శ్రీపక్ష్మి జనాంబు మారాశ్వింగాంబి యుపహారి।
చియు మరులు లోడె నారాయణుండు।
జస్మ త్రిపుంత్ర సంఖ్యాంబలులుాంటువై।
కాలరుద్రరుద్రాజూపి కాపహించి।
హారు రుగురించి మహానియమాల తిరయాల।
కోపమున రించి విద్యగ్ని కాపసిల రేత।
మరుదధీశాదిదిగధీశవరం బాలంబు।
నల్లియొనరించె కాపముదై కాన్పర్తిబాయ॥-॥
మ॥ గిరిశధ్యాన పరాయణాస్థి అనినిష్టిపట్రుత్మ్యాలాత్మ్యస్తుజ।
ష్ఠుర పెరశాల్త్రు బలాదిగావిబుధ మోనుతాత్మనవైనిల్పనా

త్రికాలంబటిగా జనం శివుడు ప్రత్యక్షంబు గాదొకొ యెదా।
తరి సర్వాంబుధిశ్రీ కలాదితరసత్వం జిహ్వ తాలంబులైనం॥
చం॥ దయ దాక కొల్చి నిల్చిన నయు దంబున విష్ణు ప్రయోగ మయ్యెనెవ్వా।
జయదు మహాశుగాంచి పరిపంథి జయాంధక బుగోవాక్ష।
వ్యయపదముల్లి వల్లియన నాదరము బుల్లలు మేనువెల్త గా।
శబాములు మోష్టి సంస్తుతాలు జల్ల బాదండిరి భర్తియుంత్వైన॥
సీ॥ శివునాతు భావనకు శివ ఆకారునకు దేవు।
నకు దేవునకు శద్యునకు మహేంశు।
నకు సర్వేశ్వరాకృతి సర్వసాక్షికి।
సర్వజ్ఞునకు సుశాస్త్రతనకు।
నిర్గుణ రూపునకును నీలకంఠునకును।
సత్స్వరూపునకును సత్యునకును।
ఆత్మలయనారాయణునకు నవ్యయనవ్యాకారంకి।
యమలోచనకు హరిసంయమునకునకు।
పురాణునకు మహాభావునకు శంభునకును।
మాయాతీతునకు నిరాకారునకు శాంతునకు।
కాలునకును కాలకాలునకును వరేణ్యు।
నకును వందనములు నర్పమనుచు॥
సీ॥ మరియు శంకరునకు మఘపూజకసురారి।
తిని రుద్రునకు సాలితినిమయస్థ।

రునతుమన్మథమధ్యమనాకు విశాల్యధి।
తునతాబ్జత్రేత్ర మదునతుకురునతు।
సజ్జ్వనా వనునతసజ్జునతాలతలు।
కిజగదా్రహంహంతునకునఖలు।
లాతనా యుతునతా లాతబ్రత్తులా రతు।
జనతునతా త్మపాలునతువేద।
శిష్ఠ జనావళ్మ విజ్ఞాన సిద్ధిబుధి।
సజ్జున విరక్తయు అవిమోక్షప్రదునతు।
(శ్రీ)౦బకునతష్ట మూర్తితినిఖిలజైలా।
హించనునతు మెయు, తప్పలానరింతు మెలయుమరియు॥౧॥
మ॥ సదసదూత్రపు సురాధిపతితిం సద్వృత్తి గమావళ్మతం।
మదమోహార్క్మతి వేదశీర్షరుషితిం మతానింద్ర సత్సర్వాసం।
పదలాన్నైన పురాంతతాభ్యునతునెంప్పందం తమర్చిత్తసు।
మ్మదమం బాందంబుచౌసి రిట్లు వినులయాల్ మానాథముఖ్యామరుల్॥౨॥
చం॥ హరివిధిముఖ్యనిట్లునగజాధిపుసంస్తుతి వందనంబులన్।
గరముముదంబునఖాదవాగంబరిబర్హలానర్చి దిత్తమో।
పరిమితికర్ధమంబగు భర్గుడుసుస్థితాప్రార్థనాత్మవి।
స్పురణానము త్స్వాతల్పతయవృంబతెలిపి సుధామమోత్తులన్॥౩॥
సీ॥ అతమము సంఖమము గసుధాంధనులందరు [illegible]।
సలిఃశి వీరతస్మిన్నిరక్షా।

కాయు వృద్ధిం గాంచు గాన నను నేను కాయగా|
దగినది విధి హరుల్ప గుదురనగ|
వనజ యుజ యుగ హార హారము కేశవ|
యనుచు హర్షించు ప్రముదమలరలరి|
విన్నవించగ బ్రాన విష్ణుడుపాంచు|
సర్వాద్రి తగితేశ శర్వవంద|
సంబను బుద్ధు, త్ర్యుటిది నిత్యనందనుండు|
శూరపద్మండు మొదలగు క్రూరముఖులు|
ఘోరవంబున లోకముల్ ఘాదిబాధ|
శోయు మాన్యు రుల్ ప్రళి సేయుటకును-॥
గీ॥ దీప్త దర్పంగ వాయిని నిన్ను నాధ్రు|
యుంచి నారాయు మును కరుణించి యుంచి|
భువనములు నేబుబున్న యాశ్రాన్వదేవ|
శాది ప్రనిమెంచి రక్షించు మనుచు బలికి॥-॥
ఉ॥ శూరాత్ము వాని తమ్ములును సూరిజనస్తుతమమ్ము నెంచి
పోరగ మన్ని వేళ వుల హంతరగాంబున నేలయున్న తా|
తచ్చారభాయంబునం మరసు సంప్చిన మమ్మ సముద్ధరించుమా|
పోరమిముమిమ్ము మించ పెర వారలు వారిని జయుంపశక్యతే॥-॥
చం॥ అని హరిబలుకమారి తలతాంభుని ప్రాఙ్ని గాఢ దీనుడై
తనరచనా హరి విధి దలంగుడు తక్షయ మెల్ల దేవతల్|

ననుజవద్ధాంగ్యష్మై సుహాసలాంబుబుటగసేలుపేగరం।
బినుబులకరిపింలుండ్లై వృషాంతుడు బుంహారిమబ్బ
లత్తరిద॥—॥

చం॥ చిత్తమలుంబువందనము జేసి సురారిభయంబునంగురల్।
వెలిత్తమగ సురాబలసమున్నతశృంగము జేరి
దేవతా౦।
సత్తము (బ్రహ్మ) గూంటి ఘనోశాయుతి నిల్లుని విన్నవిం
చిరు।
స్వత్త నరాశనా హాలితనంలదలంపు మతార్య
నదేలవలూ॥—॥

సీ॥ హారుడు(ప్ర)త్యక్షమై నప్పుటితిని దేవ।
తార్యంబు ముసుపటితరంభినప్ర।
తెలితారమై బాంచె లిరముగ సుహారు దేవి।
ధమున నెన్నటితిని లెప్పున్నతసుమ।
నరబ్రహ్మ తోలటి నెన్నడు వధింబులు।
ల్లవిష్ణుడును మాంక్ష లిరయుధ।
విబారింబదివిజ సంబయుమన తెల్లని[illegible]।
పలితె సతిదేవి పరిభవమున।
తెరల దాంత్ష్య యశోదేవి మెండలలదుహింప।
నగమున జనించినది మెదల్లుగధనువష్ణు।

తమము బ్రహ్మాండమునా సృష్టిడును జగత్తు।
లయమునొందైన శిల్పంబు సుస్థిరముగ గారా॥-॥

చం॥ తరతరములం బులుంబ గలితంబు దుబత్తము
నారత్న్యాంబును।
స్థిరము గనిల్పు యోగిజన శోభిరులాసనతాదుల
సుదు।
స్థిరముగనాత్మరూపము విజ్ఞానము నంపరి
పూర్ణాత్ములై ధరం।
విరగగజేయు బాగ్గరజ్జ లోపర్వులాసీమనవంబల
సిద్ధిలోక॥-॥

మ॥ విటమూల స్థితి దక్షి సస్పృష్టి సర్వజ్ఞుండునా
తన్మోశ్వరుం।
తెలిసిన్మహ్మద్రప్రథరించు యోగిజన హృద్వాప్తారు
సందోహంము।
అట్టిట్టి తారాద్వయము నంహరించి విరళా నెల్లాక్షము
ల్లివారుంటివి।
స్ఫుటవైరాస్యము నంబు గంబులసలిప్రంబునం
హీరా ల్యాక్షై॥-॥

శా॥ ఏయేలోకములంబరాబరాదిద్ధియేవే
నారికల్లిశా।

రంధరాలోకమునందు వారలు విరక్తి
తత్సంసతీతామలా।
తీర్థయాసంబులు మాని తాంబుజగత్రయా
త్రిభావంబుచే।
నాయత్రైశ్వరరూపమెల్లవిమానాటుల్లంటి
దారారాంధ్రుపై॥-॥

—— ఇతి సంభవకాండే సప్తమోఽధ్యాయః ——

కం॥ సురలోకాయామానంబులు।
వరనారీసంగమములు వాంఛింపవా।
త్రయకోపై విధితిశపై।
సురపతి తివిబత్తవ్యాప్తి బాంధవమనంగ్॥-॥
తే॥ మరిచెప్పనేలమన్నతి।
సరసీజాలయను జారజనమిసనంబు।
దరయనప్రంసతమసుటలు।
స్మరలత్త్వమగామితతనసత్వంబమ్మెన్॥-॥
తే॥ తవిరపోంతప్రంస్త్రీభావ।
స్ఫురరా బరాబరములన్ని భవనంబులనే।
వెరవున బుట్టింబాను విధి।
పరిపాలన మెట్లు శాయబడునావలన్॥-॥

సీ|| ...రివర్ధీపులకునెయ్యధితారయూలక్ష్మలు।
లలిగినయజ్ఞులుక్షలనజెయు।
వైరాగ్యనాత్మసర్వస్వహానుల్పృష్టి।
తెయనిదానునుతెనిదయ్యె।
నదితెయుల్పష్టితెదమ్మెదెవయొలుపు।
నదితెనిజనులతనాద్వయుంది।।
యుపటెలుక్ష్మతెవుష్టిలుపా రపాంత్రితెదమ్మె।
గా ప్రాననేయవనతెంత్రేదరుగ।
ప్రుష్టితెదయ్యెగానవాత్పవునగ।
వుదనువునవుందరవునిలుబివుదవునంద।
జేసిశవశక్తుతేతమైచెలన...।
వువూదువాంయుంబుశా యుసమ్మదముగల్గ...
చం|| ఆనిపాంరివున్నాధిగుందలుబినంలదనుశ్వరపా
రిధ్యైవసం।
ఆనిరలకిసూతిపల్కయాయులారదానెలాచని
వుస్వనన్న।
సనయునదళ్ళనెయిపనినాతదిదెల్పుదూతంతంగుం
దనె।
ననిసభయుత్వదైపలికియూంపూంరిలూవురయుం
రలాపుడుగ||—||

గీ॥ త్రిభువనంబుల యందు తత్త్వ వ్యక్తకేమి।
గావలసి యుండెనది యూన తెలియ వలయు।
సంశయంబు తనంత ప్రయోజనము నేను।
చేర్చు బరపెద వేగ నిశ్చయముగాగ॥–॥

వ॥ అని వసిష్ఠుండిట్లనియె.

ఉ॥ తాగుతను సన్నిధి బగలి తత్త్వముగాగ తమైన
దానికై।
స్వగనిత వచ్చు దానికి నానంగని యందు లెవ్వని ప్రతా
శీతా।
మగదయురు (ప్ర)యోజనము (బ్ర)హ్మాండంబుల
గాం వృద్ధవము।
ల్ల మహిమ నా లీక్షైజల ప్రమాణ ద్రవ్య
ము సత్వ శీలస్థై॥–॥

ఉ॥ ఎంతటిదాం తత్త్వా రూపణ నాడుల్వ్రాయ సర్వము
సర్వజ్ఞావతయుం।
కాంతము తెలంతు దైప రగి తను పటి తెల్పము
చింతంబున్నై।
సంతతము దేవ నారి శివ తత్త్వలసాంఘగ సూర్భి
వెల్గుచుం।
యంతటి తాననత్న నము తొంబగ తేము ల్ల సముకా

తా సౌఖ్య వే॥—॥

ఉ॥ ఆలోలాత్మ్ర్ష్న పింగళ తశాంత్మా త వతాయుధునం
బుస వ్యాభాం వ వలంగు।
వ్యేలరతా యువిప్రతష వి షయు భవ్యబరాంబరాం
వళ్లీ।
మాం లతపిల్ప్ర స్వరాంప వయున వాం న శభాం
స్పదమజ్ఞదానన।
మాత్మ్రల్పవి భాంగవిప్రదేవయు పింపుం గిరి భాం త్రలి
ల్లైల ప్ర లాస్త్రి లిశీ॥౫॥

ఉ॥ స్థాం యువలే స్వరాంప మునన్నాంర్వ పింవాం
(ది) వ సింబునాల్బుగ।
లాస్వ యియు నజీ గ స్వదేయు బాహ్మి నవిధా లవ
యుమెలాగివర్ష్యవర్ల।
లాత్తవరసాం ప్తవతా నలు యు దాం బు న దెల్బయ
రాం బరా ఋధి, ని।
వ్యాప లసు న్నవాం దవవ లు సాం ల లాలం బున
నిర్విబాండు డై॥౬॥

ఉ॥ ఆయుధునం బు సాం ళ్ళభూ వనాం వళి సర్వయు
విస్తరిల్లనీ।
వాం వమయంనీయు నిల్పాదవ వాం ర్వ బలంచవు

ప్రహృష్టబాచావి।

దివ్యమహితాండవల్లి గుణుదాం సుమగ్నమల
లం మహోజ్వలా।

శ్రీమహిమాందెరల్లి గిరిజారమింలతాబల్యాని
శ్రీరామయమేలగదే॥-॥

కం॥ ఆ నిమాధ్వజదానిమదనుడు।
వినుతినిసిద్ధినినిజము వినసించెదనే।
వ్యాని దయజగనామ్ములెనినా।
నా॥ లనినేశా ఱ్పదలబెక్కలెవిఘ్నలాగలికాదే॥-॥

శా॥ సాధ్వీమణి వాత్సల్యంతి వెదురు సద్గతి ధ్రువంబౌ
నారతంబుంటె వి౦।

దా రమాందం దరమెట్లుల లెట్లుల గు సద్భాగ్యా
లమందా రత్నయా।

శ్రీ రమేయాజ్వల నాశ్శి గుగ్గలమయనెట్లా నెట్లు
శిఖు,లయా।

హరి వహా ల్ష్మీమనందహింప దేవ్యదుంది.
ల్ష్మీ కొలిపింబునదే॥-॥

శా॥ పూజారుల్యము సుమేషువులనా
ఖలాం లతాళు మొరామాటనే।

పూజల్తైసిన భావహీనమనటం పుష్పంబులం

దుస్వప్నములే!

ప్రాణాగ్నిహోత్ర నాదం లోరంగ గతులస్త్య గాంబులే గుల్మ
ములేగలం!

ప్రాణాంశక్తి నివృత్తి యమ్మై టైనమోప్పక్షాత్రి బం
దా రుద్రులు

ఉ॥ బాలవనిహాంవద్దేనా పులు పా రట్ల రెవాం ప్రి
లోపొంపొమ్మై నాపై!

గాఢపులగా ంట్ల గా రరగాము గా శశిలావ్వ
నాగారదిమున్నదం!

దేవతాతోని తా రగాము దిక్కు గాఢపులగా ం
ట్ల శ రాలతం!

జావజుదిల్ల విం బాసపడ పులుపరాదనే
వారా ంగాదక్షిలైలు

సీ॥ ము నుము వాం దరనే గేంద్ర, మున మునజ గల్పిలైనా
బం దాలిపాలాంసు డా గేంద్ర లానయ!

గాం డిని క్షురతాల గాంల్ల వి షన్నశము!

పరిపుతుమైలాస్పు పంకాలాలాక్రైదా, స్వాముడు మా ధవా లెవాంలాసుయిలా
సాయా తార ంపా స్థలని నాం ల్లా రవాశేజగమ్మలా
శివనలంకృలాబాపిసింహాం వినీ!

మరుదధగాం ద్రి పుడు విభుడు రులారప్రహంక్ష!

యున నన్నుఁ గాంప న్యాయ మింక న్యాయముండెను।
మ లన్నులఁ దలయను మాడిమెదవు।
తప్పుడు బల్లకు నడుగక స్వప్రభు బ్రోచి॥-॥

చం॥ వరుసను నీ కాంగ భాగములు జనవాక్యుల ప్రత్యక్ష
ష్టి దాం(క్షి)తాం।
వరదశతంబు నీ పత్ని నిన వశ్యమటంచు ననేకా
నేకవ్రాలం।
వరు నాడు వత్తాని కివ్వ న లేప వారంభు ముకాం
ముక భార్యలద్దరు
తర మయిన యా ష్టిబుని దయిదితఁ దేవర భూం
యుతి బాంచవప్పు వదే॥-॥

కం॥ సంలేక లేమయునమయని రాస।
లేఁపంకారయంబు నను నాగిబడితేయు నానా।
వెం లేటిల వం లోటిల నరసింహ।
నం లేప దాగ లాంల్గను జనియెనటు దిక్కుల తాన్॥-॥

కం॥ ఎక్కడ నెక్కడ పరువిదె।
నక్కడ నక్కడను దుర్గమవిరళముగనెం।
పెక్కని దీ వనదములు నం।
మక్కువ చెరువులను దుర్గ వంటయ ములాన్నస్ఫుర్॥-॥

కం॥ ముని లోకావనము లోనవాని లోలు।
ఘనదాంతయుగాంని మల్పుగానతపిదవ్రత్।
జనితా౦యయాసంబునసెం।
తినపాలుబాదిరుగుబాండె దింపినతరుగాఽ॥-॥

॥ఇతిసంభవతారాంతో అష్టమో౦ధ్యాయః॥

—

కం॥ అరుసుజుద్ధీసువ్రలంయుం।
ధరధరయునతోగి అరుస లోరమితిలోపో।
ల్గురిసెనిరిపెదదీసారయుని।
వరలోసుప్రనబదిమిబటినభర్గుంటెలుతఽ॥-॥

కం॥ శ్రీవామానయుగాంపారిబవ।
నవలారతనజొసినభవ్రనష్టేనాయునధ్రీ।
సుభ్రాతెల్లభస్మమైపడె।
నవినిమ పార్ష్యర్వ్య మమ్మ పార్శ్యారవర్ణాః॥-॥

చం॥ శ్రీరమయ బాం లాఖత్రనభిషేకముచేసినయుష్ప
మంద్యులా।
శ్రీరయుగవ్యమైననదిబెప్పరిమెలపిపంబగవ్యము।
లోకరతనమ్మ మల లొధ్యముత్తైనను భాంవమోవారు।
శ్రీరయుగానిద్దై లయమయ్యోసెను లోద్భురఖిద్రాజుం
బులుఽ॥-॥

గీ॥ కొంచెములకై వస్త్రవ్యయాం బెవ్వైన।
పంచపదనానతి విహీనత పదముభావ।
లొల్వరుని దంతక దంతలొందినాంబు।
యజ్ఞగాగానస్వక్షీలి చెర్ల దనకు॥-౮

ఉ॥ పంచసమారాగంబులతో భక్తిని లక్ష్మీపతి
రాయశెరెల్లనౌ।
పంచసని ల్లోవిందని రవాంభప్రగారంబుబాంధా
బుద్ధినౌ।
సంబలత బుద్ధి సేయు తనన పుణుబాంధుశప్రం
డుతెల్పష్నారిం।
పంచనపంప్రనౌ బలుపతత్రప్పుడగానన
(బ్ర)హ్మల్లనీ॥-౯

ఉ॥ మదనుని బిల్ల సాంఖ్యనసమాస్త్ర తెబలతిపి
లొరవమయుండు ని।
(శ్రీ)దరులప్రాజ్ఞనాంబు జగతిపరిమోదతెర్ల
విరంశ్వరాం।
క్షీదలబి సంపూర్ణబంబగ(బ్ర)నంసి అదత్రవగగం
నదినది రా।
మనితెల్లవాం మా దేశ్వారుడు మన్నాథనాథవి
బాంశలుదై॥-౧౦

కం॥ ఆపన్న నీమము తె రినల్లేమో।
పోం సమా బాంరా నిర్గమెం న్రు ల్లామా గా।
దొహిం యా.న వి ని శిన్నల్లా।
దొహిం సమస్య యా మ బాలివ దిప్పరమి ంతెల్లానా॥౪

తె॥ మనముస బుల్లో సనీతాను।
మనమాం క్రమము గా ంమి బల్రా, మను మ వి ధి లోన।
మన్న న పి బు డు ప ల తె న వి లు।
లను వాం ప్ప ము తెల్ల సల్పమై నను విని మాం॥౧

కం॥ సర్వ సర్వ రాం ఖ్య వలనని।
సర్వ లోక ప్ర, వృత్తి గల రి ఖ యాలయు ముటయు।
సర్వ ఖ గ ళ్ళు యా మం వలన।
సురవరవరి తెలు తెరి మాం బ తెలు నరుడు గలవే॥౪

సీ॥ ఆ విరళా మంహిం మ చౌ నం డ బుస్సై దఖా।
ద్విజ బు బా ంయులజూ ల తెత్రము ము।
లన గనెం లా సుం సుం రం విద్రు వం బ వాం।
దుత్తే లా ర్జ్ఞ మ ల్లు శం బతము।
మరల వటుండని మన్నటి నిన్న నీ సులా
మరుసు ఖౌ సినయ ది మరబనా రవ।
ఆ ది నిల్లు బాం రువ నాం లా రం బున మనుస త్రీ।
వా ధ వు మాం మా స మానస్సుండ।

రుచిరపదంబుల వాగ్రీతుల నిపుణ పాండిత్యా।
గాంగ గౌరాంగ భావ యశో తరాతమ ద్యా।
సంబుధి బలంధ్రాంగన సంబు భావ్ర।
దాంత సుందర యయక్ష్రా రాం హాటి గాటియ తో॥-॥
చం॥ స్ఫటిక పాటి సంకర్ష సుధా మర్ష భకారాంటి విపా
తసంపదన్।
స్ఫటిక పాటి దాం హాం రంవ బతె సుదెం గులసాం
రద యర్వ లాంభ్యా లం।
పుటి గాటి గీంబ వాం బసి ర మాం ధ్ర వ్ర తా ప్రతాపం
బుల్తైనవా।
లిప్ర లా విశి భూప్తి గాం దెజగ దీక్ష య ల్వ మాంట్లా బాన్॥-॥
మ॥ వసు ధాం ల్ఞా బుద్ధై నవాంద గృహాం సం వాం పంబు
సంగాం పుత్రై।
వసు లం గాం దా బా వాం తి గాం పి తెలవు
లాసం బాం కుగా విధవ్యా।
ద్రా సభ్యాం వాం బున గాం లా వె ల్లవు దవాం వాం
వుంద బాం దాంబునే।
వెసనే వాం ర్తలు నిర్వ పాని వనితె సం వి లా వృక్ష
తెం బాం నసా॥-॥
మ॥ ఆ పరేం ద్రుడు సు వి శ్వ రాంబుల న హాంల్యం~

చెంగట దై బాంగటే।

రమణీ రత్నము లీల నంబుధ్వధ్భవి భాత్రం
లీలం బాసి చంద్రముఖులు।

కుమారా వసవు మొప్పదే కవి యము కల్ప భూజాంతినా
జ్ఞ మాలిం।

తేమ లీజ్ఞాయను గూడదే లీలాంబంబుల్
మది జ్ఞాంరలి॥

చం॥ వరసౌని భాంర్వలంపు తూలకా ంపాలు
చెర ంగముసొంపదవెం।

శర దొసను బానసత్నసు పారపాత్రం లీం
వరి యుంపదేయమా।

స్వర తగునాం రదాంతు వుల ప్రంబాలపంర
లినా స్త్రయుంపదే।

ధరణి పింరణ్య్నస త్ర్యలి వయు దంబున వులన్న
రవిధ బల్కదే॥-॥

మ॥ మాం ముని యు శ్రాంత్రి ధ్యలి వాం యుగ
వేదనతే బాం బసంలిగాం।

క్షే యము దుం రాంగయున్న లివి దీ యము దుం దా ంగ
తి రాంనెక రంచె నం।

క్షేవ యమునీగాం దలం ప్రాపు దయా శాంధిలాపై

సురాసురం।
వేదాగమంబు వసిష్ఠులు రయంబున బానెంద
రుతేరు ద్వారంబున॥
వ॥ శుకశౌనకాది కర్తృత్వాంసు జగదీశం
దేవతాంగజా।
ఉశారాయణ శ్రీశక్ష్యక్త నవనీలంబు
గవాం పుంగ।
ప్రచారంబు నిర్గళం స్వాదయ విశ్వాత్మ
వా ప్రణ్యులం జేసిన।
విచారణాస్త్ర చారం చాలం దానగుణి వేద్వాం
వ్యాసాంగారవా॥
గీ॥ ఆలాపనల తాళంబున లక్ష్మీ నాథా।
నెల్ల లతాంగులను నొచ్చనార్చ।
నిలతోల లతల వాంర్తి నిమాంతయు।
నై వెలుంగున తానినాం టుదారము॥
కం॥ లారవాలన బాలు దృశ్యాంశ్వలహు।
హారబాలతను ప్రభుని నిన్నయగనా।
లాని నెప్పరు పిడింపదలంలహు।
వెరవత లనుబాంధ్ర లోత్రవ వెలమావు
ననఘా॥

తే॥ నౌదెప్పని తనివి దీరదను।
మాన్యా ధాతు దత్వైరలుమదినలకసె।
గానవిపుర హారంబూ రలతి।
వేదసారంబు నధదుస్వర్ణ వేసులారా॥౧॥

తే॥ వినుడి లేటిపు వారంవచనము।
లనుమాదయ వ్యధనదాంబు డెవిమదమురు
పాత్రిమ సూక్తి పత్రుల లలత।
కినకల్పు రమాం ధ్యాముని నరెరలబువిధియుట॥౨॥

శా॥ కాలపాల స్వీపిలాదై సువామస్త్ర గని సంక్షుబ్ధా
రంబులా।
సెరాంపా పాంపా ఉత్తాతదేవతా ర్శ్యమువక్రై
వెలుప్పంగ వెనక్తివి।
ల్లోపంలానసుని నిమ్న గాంభ్య నోపించుటకలా।
కారపతారరార్థనా।
పవ్పాంరప్రు. లతాంలుశైనవిగలపర్వ
లారత్నాలంచెన్నరో॥౪

సీ॥ నరులతుప్ర, ధవారాం వరయాంగనిక్రికి।
నేమననుపతారవెలముశౌయు।
పాంగలు తీర్థ శరీరాత్రి యుండదు।
భైరాలాంలమగనుమున్మనియుదప్పవ।

నియమేందా దధీచిని నిర్జరాలీ వేడిన।
వెన్నులల యువ ందితీడె వజ్రా।
మఖమగాంఛవిదోపామముల కపాలీ తీవమునతాసం।
భౌదనవెయున రింబబఖెక్రావమునగా
నిప్పడో తక్షు దింద్రున తీడె తవబా।
తాందలంబులంక్త్రాగిరి లతాగ।
కులప్పలా గ్రలి లీతన్నా తులలామునను।
మునగనమును ఖంతవెనుతనుగను ముఖినుమా॥-॥
గీ॥ అఘ్యరగనుగాంటు వేమనముల నిమాక్ష్మి।
మను బులలయుంబి అస్త్రముల ప్పుఖులు।
నిప్పసురవెల్లి విను మననవిదియను।
దేని ఘొనికిది లేగదని మనసిఖునతొ॥-॥
॥ అని మరి విష్ణు డిట్లను మహార్లక్ష్మిల మందర
బందాన లీలా వే।
దనరిననినన్న బంధు డేన లక్ష్మి గామంచునన
నోవారి వే।
విన బడిన నాడ నాటను మ విశ్వపటింబుల-
గూర్చి న ల్మలేం।
గను మ బి వారలం దరును తంప నొక్కొట్టము
రి లక్క రక్కరిక్॥-॥

చం॥ అనవిని యన్న దుందాని మౌనమ్ముల్లోలారి
చమటాంక్షై దుర్గానం।
జనజనవెన్నెకుంసులను చంద్ర, తకాంధకుతన్ను
నన్నైలై।
దనరి నతాంర్వ వెలంలాయున లక్ష్మి, దామందుర
లోక్యమియ్యల్లై శాంం।
సనవెలు నరంబు శూంరునను జన్మానమౌలానయ
ధులక్ష్మితాంబకెతిఁ॥౫॥
చం॥ రలనోలుం డెటులగ్గవతారనటులనాంర్త్య
గచ్చధీనులాంరా।
లోలామాంమాంబున తాంయు నివనులుగాం
దర్పంబునాంజోలమ్మై।
శ్రులంపై వాంనరులురొబగల్లుచేరతాంంలుక్షైన్
లాద్యాంసత్కె వాంం।
పెం లొంటై యయుండె మదంబతంబులంతును
వెంనాం రయలుకేలుక్ష్మినై॥౬॥
కం॥ సర్వజ్ఞ సర్వకర్తా।
సర్వసమ్మతి శంభు సర్వజగములకెల్లన్।
సర్వాత్మ తెలియనెవ్వడు।
సర్వమయనరరామ్మ దేవ గావుము లక్ష్మీ॥౭॥

కం॥ అని మన్నాథు మాహాత్మ్యంబులు।
విని తే మాల ఋషి ఘన శౌనకాది ఋషి మాంస్యానిలో।
జన వరుష నధర మధురవా।
గనితర్క్త రాశీరరాంత్ర్మసువాత్స్యములన్॥౨॥

కం॥ వినమ మహత్య లా మర్గ లో జౌ।
లేన సరమ్మె నట్టె వీని లానదనగణజౌ।
యన సుర సుర దారాప మమ।
నన గలా మెయ నారింబ మెంబిచ సుగానలానిన్॥౩॥

కం॥ సురతాంర్య యా ప్రదు జాంయాత
మరుడుం చినశాంప యి దుడుమంబులానమున్।
ఖిరవ్య లక్ష్యలు సాధ్యలుగా।
దరమ గదం ప్రజ్ఞులను తెలియనసమానమున్॥౪॥

సీ॥ జలధి జలధర జలత్ర వహంబు నిరసుర।
కోలాహలము దిశలే సుబులు కానిమొ।
నం లామరం దిష్ట యాసు లాలి లామలా।
లాజ్ఞ వబ్జ యాత్రస్త లానని తెమొ।
సెలు నౌవను బంలా సెయు నిట్లు నిరలి
వలివసవితిని ~~[illegible]~~।
శాంపమేమెనరింబు సాంపద్మితమ శాంప।
మభవా గమునతెన్న నవద్మిమౌడు।

వారా ఫలగాంల్బు వెగన న్నిజగంబులు।
సకలలబ్బుల్బు నిండినగాని లాలేరి।
నను లోకస్తుతింప జనదుమదిప్లిత్యంబు।
చేసి నీపు రచ్చనాంయుజనతూ॥-॥

గీ॥ లాలితనాంధుని పాంబుంప్రమాత్యలాల్గ్యు।
తవము లేని జేటయు వారలయప్పు ప్రదుజగతి।
నారసమొందు దురని బల్గునాండు జాంగి।
కనివెదు మదనంపు ప్రలోపాంత్యము మాలఘటులు॥

మ॥ సకినీపా [illegible] ము సత్యమ్మె నవినవీశాంనన్ను
సంపాప్త.తే।
ప్రతిమాంమః ప్రథసల్పమతాంమల్లతి సంపత్తి
ప్తంబులేనే।
నంతవేలంలటు ఫైరబాంలను జగత్ర్రు తుసురవే
తిది।
వ్యలెలంగంవతేంనముం ప్రలిపవః ప్రాంక్ష
లప్యమునాంనవి॥-॥

కం॥ ఆవిసాంంత్పనెవెునదింప్రజు।
మనసిజు దలివెగవెబి మాంధవముఖులం।
గని వెయుతెరువు లేసరిలిని।
మనకులరిసురల్లులంపమలి విశ్వలుడై॥-॥

—ఇతి సంభవకాండే నవమోధ్యాయః —

మ॥ శ్రీజగదీశ్వరుడు చంద్రమూఁడు ననుసంధింపప్రయ
త్నంబుచే।
యుపనం బుండెదనే ప్రారంభాకారపాత్రారంభమై
తెంచ్చగా।
విజయంబిచ్చెడి మూండు దీవెనలు నివిఘ్నాంతమో
దంబుచే।
ప్రజనంబాందదగనించె తేమ్ములము మీరార్గా
వ్యాతే॥—॥

మ॥ వ్యయమం తెంబుగ యేఱెన్న మైబారిపెదం యతా
గాతనిర్విఘ్నమ్మై।
రయ మెుప్పంగను మూంప్రమెూంబునముల నర్
బ్రాహ్మంశుద్ధాంవాత్మ్యముల్।
ప్రియ చౌలెక స్థలిత బత్తిగించి పరమప్రీతిప్రశంసిం
చిదాం।
దయనివ్వేని జకాంతలన్న సుమయుగ్మాం బాంబు
మదర్పాయముల్॥—॥

చం॥ హారితేనతంత హరీరమతి హర్షము నర్వెల
తెనివానినో।

పరనవరత్న యుత్తమము భాసిలుదానినెసంగి తారాబా
త్తరుబారవారాల్పము త్తమగ నెద్దయుపైమసురేంద్రతిప్పెన।
త్తరిపరిత్యర్థముల్ బహువిధంబులు నిత్యయుల్లి రంధాఖ్॥౪

మ॥ మునులుం యోగులు సంస్తుతించెరలతిప్రం బూజించెవృద్ధిం
జలలెం।
గను జూరయుం ప్రియమందె తేసతలము గనాగ్రం
బులఋద్ధివియా।
ఆస్తనులు హర్షించునద్దైవ రాంతు బును బిల్వం నిష్పేవా
ర్ష్ణినియుం।
వన జూంతేత్ము తెంతాగి లెంబి వసు దాశ్వ రఘ్నా ం
మసంలాదిపిష్లు॥౼॥

మ॥ రతిసతి గూంతి వైయు, తిరుతి సు రత్రాజయులేతి
తేజ్జేరాంబు వడే।
రతి పతి జై (త్ర) యూ త్ర యు రావశుబ్రాంబులనే
గనాంతెలాతి।
నితులిత దక్షి ర నిలమయుం ప్రతెంగము లోరసె
రధ్యసతో।
త్రైలిఘుతేయుల్ హారిధ్రి లేలితింరుబిశాప్తులవ్యక్తి వియ్యగదే॥౼॥

సీ॥ నవ్యరాసుంబస సాల్గుహాత తస్సిబధ।
వలవలగ్గ లెటు మునతంధనుయ్య।

ఘం త్రై త్రై బాం పయుత్పుంద యుజా వసినదా।
యుదసంతానగదిసి మోగాయు।
పంబాం ఘల్లారమోం దపలవాం ధుర్యాము।
రవ్వాళ్ల లావిభ్రామభ్రమవయుఘాంయు।
సుస్నిగ్ధ నీలాంబుసుమ వాక్సిలా బద్ధ।
బాలరంగారీకావస్త్రంబు వెలరయు।
తుంటి లాయు కవబయును మరోతు సుమమాల।
భద్రపారీరకంకసంభార లసదనువ।
భూషణో భూంత సుర లరూం ద్భూంత భూష।
కాంగుడై యొప్పె సుందరాంబ్ధి యనగ॥-॥

చం॥ తనుగాని నంత మోహంజనతంబు వేషము సర్వదిత్యులం।
జనుల హృదంతరంబులను శంబర దీప్తి రరంబ జేసితై।
ఘనతా సపత్నిగారలని కైతి తన్నును మోదలించుచున్।
యును జనియోమరంధ్ర ధనమాంగ సుదై ధ్వజ బాపదంబునై॥-॥

చా॥ జలనిధి సప్త కద్వనులు శబ్ద లభోరులుగా రగత్తంపాళ్ళ।
గళగళ పాంళగానళతళస్వనపాంలలమల్లకాసుమాం
వళులు ఘదోస్వరాంబ్జములు వైఖరిగాం రుతముకొన్నగాంలా।
వల విజయాంబ్ధి వెళ్ళెగమనల్పరరాంజలసైలరాజమున్॥-॥

చం॥ కనుదురుకొలుగాంలస్వరము ముఖ్యత్రిసిలావ్యాగ~
హార్ష్యముంరవాం౦౦।

బునగనినం లాదొందిరి పుష్పశరుండునవపుష్పంబులా।
సువరలియుం బింలార్ద్రదవమునుం సురతిస్మరసిద్ధసాధ్యయా।
ష్ణునరమహిమారగిఁ ప్రతిటు బాంధవ సంతాలమునుం నగెం ద్రవుర్కెళు॥
సీ॥ సవిధలక్ష్మి వక్షలలాంలలాం నిపాంబు।
మంచి లతాంబవనితిమాంచివంబు।
ఆ మ్మలా శవనస్త్రీ వతంభాంబ్జ లక్ష్మినిర్జ్యా।
లాం దర్శ్య వదన్యవిభ్రాంతలారాంబు।
షట్పలాస విలాస లక్ష్మీవైభవమ సింహం।
పుండరీకవర్గాది పుష్పలంబు।
తవాలవు లల్పార సంత లలా తాసారసు।
ధాం సారగి భమసై నెరాపారభిలంబు।
నైనరాజ లాంబాలవు నతమ్యంగి భవ్యదా।
రలియు లాం నను వలగొని రజలాంత భరి।
నతెలపదగలి వినయునవొలడుదనువా।
నం లతిలువ తమిమ్మటు నంగజుండు॥౹౹
ఉ॥ కాసుమమొంతలవిటభయు కామ్యతయుత్తమబాంధవలంబులా।
చేసి వ్యగాంధవనీహా విశేషనుఁదాంబులపై ప్రవహాంగపుర్కె।
జేసి రసంబరుంగని వశంవదసంతసము తాయలాతవు।
ఆలసమునుంటినూరక వెఱంగన నస్త్రమునిల్చినందిరకు॥
చం॥ తదిలకనిల్ప వృత్తములాం తప్పడుడుం గృలసోయువమ్ముపా।

ట్పదములు పక్షులం బోలగ రక్షణి ప్రియెల్ల సమస్త జంతువులన్।
మొదలింత తెలిసి సంయమములమిన్న తనుం దలచి బ్రహ్మలంబునై।
కదలింత నిశ్చలంబు వలె వట్టి నంది మహాత్మ్యమైనన్॥
ఉ॥ శ్రీ రమణీ మనోజ్ఞ మనోజ్ఞ సుమతీంద్ర మనోజ్ఞ ముకుందరూపా।
శ్రీ రమణీ లాలితాంగ నిదె సంపదలకు త్వరగ ల్లక్ష్మీనిలయా।
శ్రీ రమా సమాశ్రిత చిద్విలాసగతం జనిమై, నిర్మల్యముల।
తల్లి పాలించి వినతి సంపత్తి సంపదలు బంపు తాత్వమూర్తీ॥
సీ॥ షట్కర్ణికి సమపూర్ణ సంపదగల నంది।
వినయమ్ము దేవ అల్పజ్ఞమ్ము లేల।
శరణాగత దీనపాలన సార పరాయణమ్ము।
లసమాన విశ్వాసి కలిగె నశ్వరాని।
సాంత్వనంబున నావర్ణ దాసాజ్ఞయు వివృతి।
వినిపించె కీర్తించె నవనవ పర్వ।
లారవిందములను శరణాగత చరణాల।
మందార ధనంబు నన్యాజ్యమ్ము దాసురా।
శ్రీయాత్ర తీర్థమై కల్ప జాతి ఖ్యాతము।
నిర్మలినన నుతిగ్రామ మహిమ నీవెరినవారికి।
దిగ్దిగంతంబు మారువి దివ్యములలో।
నను బ్రోవుమనే నీపాదాబ్జములవే॥
చం॥ వినుము మదాజ్ఞ వేలుపు దివిపదమున నీమదితేష్టమైనదా

వినవలెనిటులనాకు వేదిసెలవిశ్వేశ వైనవరంబు చెల్లవి~~[illegible]~~
దీనిదృష్టిభావముం దాతధ్రి యయిలాసై యాలభక్తియయుక్తశైల॥

గీ॥ దేవదేవ వామదేవ దివ్యచరిత।
వరతత్త్వాంతరాంతర పారదర్శనా।
శరణద యుష్మదయానిధి సర్వలోకా।
వినుతనాప్తై నష్టివరము నిపెంచితమరియు॥-॥

చం॥ నతలచరాచరప్రభ్యాత సర్వనమల్లిదె సంగనిష్టపా।
వతవటి లాలందును రాకారతమానకని బ్లటిమోటిపుష్టి।
స్థితయుదితప్రాప్తం తవ్వనలప్రత వ్రత్తివవాల్యుమైనవా।
రితినిజదేవలుండదగు వరిష్టచారి అప్పుడాతలుండు దత్తునా॥-॥

చం॥ పుట్టినవారలాపలను పుట్టుచునుండె చివారలౌవలం
బుట్టిగ నాన్నవారలను పూనివమున్ నిరసింపువారవౌ।
పట్టుల దేవయోనుల నభాంగుడు డునె తలుడు వెతయుండునా।
కిట్టిపిఠా వవెవరమావలక్ష్మిమై పరగశ్లీవాంధవా॥-॥

కం॥ అనినను విని యొంటిదిగిన।
ఘనతారవుందంగ బాష్పస్రుతభాగజాతము।
మునమును పొందంగ నిచ్చితి।
ననువామాంపతినువరము నాదరమొదవన్॥-॥

కం॥ మందధీసుదుర్వాదమ్మును।
అదధీనుదుర్వాదమ్మును ఆదట్ట్వహ్ని దహనము।

ఆ స్పత్రి మెయిన్।

మోదమూంభాం బాస్నా నకమునా।

లేదని యాగదై త్యాలకు వేల్పులెమం దెలుగ కుడి॥-॥

చం॥ అనిశివుడా నతెస్లి సురలందరసాక్షివుద్వారంబుచే।

ఘనమదగద్దై త్యాగాల్లుటకు గాస్వజంపిన దేవతాకారా।

వనభిక్షుగాగయాం తుసురవారవము లాంరకుమాయలాతిస।

ద్విజనుల గురుం ద్విజద్విజుల విత్రముననింసుతవాందొయానిక్॥-॥

తం॥ అనిశివుడాం లాత్వింలాదై।

ననుభర్తా గిరిం బ్రమాదునను సురతెల్లం।

పనివినుమని సంఘుజా।

వినుపింబినవృత్తమెల్ల వినువినుపింటాక్॥-॥

తం॥ భువనాంభివృద్ధి ప్రేరతై।

శివునిశివయుగాంర్ల శివయు శివుగాంటితెవం।

బువహింతానగమునా।

నవిరళముగ సెయు బన్న దినియక్ మురయుక్॥-॥

సీ॥ తనకిగి త్రైలాంసనగంబునదక్షిణ।

మూర్తి గాంపంబున మునులతెల్లు

స్వజన్మనమాంవాల్యయు సవల్మ తాంబుగ వివ।

రింప్రబునామహాంశివరలార।

గాంర్లుట మద్రక్ష తనునిర్వాం యాంగ।

వలసిన తాంర్పంబు న వ్వత వుగ।
శౌర్యము మంచి మాట లిచ్చి యిట్టి వారం పు।
వచ్చు లాభంబు తెల్వరు మహాత్ములు।
నీవె తల్లివి తండ్రివి నీవె దాతవు।
నీవె గురుడవు దైవము వివేకా న।
మరుగు జొచ్చితి నిదయా మయా శరీర।
సుతరామగు బుద్ధి దెల్పి సర్వోత్తమగా నగ॥౧॥
కం॥ సుతు మారుడైన మారం।
చెతలు లగలి బలుత వినిశ వాణ్ణి దాలు బవ్వాలు।
అతె తరు కార లియు మదనున।
తతశంత లొనము బసుం లొ దెనె మలు మలతటె॥౨॥
సీ॥ నాం తన్ను నీశ్వరు నీకు నిష్ఠు రడవుగాన।
గాంధి సురాం రాద్యా హార్ష యిన్ను, మ।

రక్షా దాక్షర మాటి దాంటి టాక్ష్మి రాంబు।

సురలు కొన్ననా సరించి యాంబరమునందు।
నిలుప పక్ష్వి క్ష్ప్రి, లాపహార వెలుగసి జూష్ప్రై।
సురలాష్టైమదసు తీరాసు శరణామృతము॥-॥

తె॥ తని దివ్యంబగు వీరం।
సనమున సుఖమున్న వాని సంసేవి లాపగా।
నిని వీరాహు యొగిని పొరగెం।
ద్రుతములకు ద్వారకొన్న దవళ్ళశరీఅక॥-॥

తె॥ శుభ భూమ షరాలగ।
ఇభరి ప్రభరొన్నత్త రీయు కాశానుజగ।
దివ్భ భూశా రుప్దాలా జనవన।
నుభ గొంప్రగ్నులను వెలుగనైన దాబువెలుగక్॥-॥

సీ॥ ఆకులల కాపెం గపట్టా భిరామునియార్ష్మి।
తండ్రి సన్నిభుని తంత్రదీవు।
నిత్యంబులతునెల్ల నిత్యస్వరూపుని
చైతనములనెల్ల చైతనునిని।
ఆయువులనెల్లను ఆయువగువానివా।
కాత్తలనెల్లను వగత్తమైన।
వాని స్వత్వం తలసర్వజ్ఞునవాంపర
శంభు సర్వైశ్వర్య సహితుఁశర్వ।
సాక్షినాదు సనాతను సర్వమయుని।

నయుగ ॥ ష్టు వనంబునకై నవేదియు।
గానివానితనవం టివానిబుం౦బి।
అలసవారానాం౦ గుద్రైతాసు మాం౦బతుండు॥

దే॥ ఏమ హా నేయ్యమయ్యార్తి గనివప్పు మహింవేదిలకవాడ్డ్యు
ఉంగ్రతావాంబుదం౦।
నాం౦ మహా నీ యమయ్యార్తి గనివప్పు దవెలకబులనం
బలిం౦బిసం౦।
సారమ ధనుశ్శరంబులు రసాం౦స్తలంపి లలనగా౦నదెవ్వులు
మల తాబాం౦ లోనెండె లనపాం౦ వహించి
ఆయుం౦ తొండుక్॥

—ఇతి సంపూర్ణం శ్రీ దశమోధ్యాయః—

కం॥ మయనాలకాసూం౦లేపం౦దానేమం౦।
రునిగని రతి బంతమని రాం౦పిం౦ ప్రయుతా।
ఌ్పె వేవినిరాత్త్వ ప్రత్యేని।
మనానేదా యుమనై వివాసుభాయ మహీమనే॥

కం॥ నాం౦ మాం౦ ట వివతనెలతి।
వివతాత్స్నాబునతి ప్పు వదగనిటవిప్పెనయో।
త్రై మమగబ్రతితినాదా।
నాం౦ మాం౦ లకబుల ప్రప్పునప్పుమనానే॥

కం॥ యమయమ్మై లీలానతితతర।
లామహర దేవాం అతంబు దవిల అయగనే।
దమ మహానిలామ లారవేయని।
రమశిదలబు నం లాలాన రలిపలితనాకే॥

ఉ॥ మోహంబుమాసి లక్ష్మణు మయూర్ఖ లావంబాశాంతు భాగ్యగ।
సౌమ్యు హం శరవృష్టి బాయ శరముంధనువ్యంగానితంపమొందుచున్।
బాహులమెల్లనై ధనువు బాణములు సజ్జముచేసి వాంచనా।
దేహముదాంచి పొంచెటు మథింగనె దండనదే.. స్పందమున్॥

ఉ॥ గాంచియ రాండు సౌఖ్య మస తా యుక్తముంశరముంధరించెదా।
పొంచి లోపన్న మెరుపుల పొంలను నిల్చి సుంతా యెంగిలా
నారంబి లా దృశ్లి లా నములతెవనలక్ష్మ్యముగాని వాని।
ర్వం బత భక్తి సాం ధ్యాద సువానిని నం లాలు తల్లు దేవ్యానిన్॥

వ॥ ధనువ్వం బాణము బూనియుం మరుదుబంలాస్వాంలయ్యై
దేవ..లీ।

నను విా వేటు తి బంపి రంపి నను గానకవేత నౌనాలంని।
పనితిం బూనిలి పాతృలాంప్రైన దేర్బ్బ గ్వాంబు దప్పర్శమే।
మనవా రామార్జ్ఞి బా జప్రతంపవుల రిపప్పిరంభమున్వైప్తి లీన్॥

ఉ॥ పగలి ఇటివిన మొప్పద మపెన్నిరులావిరసించినైనతా।
వీగరతంరుచె నను వినిష్పులగల్గి నతాత యుంచినన్।
బాగనగాతతెన్నుగవ......లంద గునట్టి యుం మపా।

భాసిని బాహాటిగల్గుటను భాస్వలు మన్నిలిరిత్తు లందురో॥-॥

కం॥ నేత్రత్రయ దృగ్యత్మ్యగా।
పాత్రంబును నానగల్గు పరమాత్మునినో।
పాత్రయు వ బహా పోద్భ్యజ।
గాత్ర జగద్గురుని సర్వతత్త్వ నబ్రైభ్యున్॥-॥

కం॥ కంటిని కనగన కన్నను।
వింటిని విన కన్న నేమి విను వారలును।
తిన్నంటిని జనకాదులకును।
కొంటి తమునన్నైన వరము గంటింటుడాతుక్॥-॥

ఉ॥ ఈ రహా మురుంటు బంటిలు నిద్రయు దబ్బుబు బత్తవిధిస।
మోహాన మంత్రాంబు బపవుందాల గొల్లు బున్నదివసం।
దీహా వు లబ్రవిధి విద్యా లోయా జనేత్ర వు ఘుల్లు రుంటుని।
రాద్రిహాం వు నేది స్పష్టి గనహారుం జలు తైన వబుటుంబరందా॥-॥

ఉ॥ అంటాటుమం దాటిత్ర్యటశరాసన వైర్త్యవనీ బంధుందాత్రా।
దంటారిటారల్మ సర్వ సురుద్రి వుని టైమాటి సర్వలోకన్మా।
లోక్యంటమెరింగి యుంటిన దయాంమయ దాంహా రుత్తాంటు.

మంటుగాలి।

రంటతాంబులోనికి బ్రహ్మ మహారమాంత్మబునక్షాంబునకా॥-॥

మ॥ మహింహాంత్యా హాసమూహాం ముం గరాసి ఖస్య పాత్రయుంజేయ
ద్బహాన బాహ్యులలలల మన్మధాని (మ)ందాం బాయ టాక్షుల్లీదు।

స్వాహాదుఃఖాంతతాంతగానదా ప్త్యఘనమూర్ఛం బెందిద్రూమావర్గ।
విహితాంబుమ్మౌనఖంబు నవ్వెడు ద తప్పెట్టుల్లుదుర్గంధమై॥—॥
ఉ॥ అంతటఁ దేవతానిచయ మద్వారకనిస్సలదెల్ల ద్రూమము।
త్వంతరయంబునంబునాటునందరుగాంబభయాంతరంసల్లై।
బంతమునుంగుబాక్తదఱ బిబ్బరవ్యాల్గాననెప్పుడప్పుడే।
పంతలసంస్తుతుల్సతుల వారితవ్వైంబెలగక్గలంగుబాక్॥—॥
చం॥ జయజయశబ్దముల్సులగసర్వసుధాంధసులంబరయునన్
భయవమునవిల్వదాంవిబటుపాటుల వేయుదొరంగనల్ప్పులం।
ప్రియమునమూకారావముల్గాలువవేవనిబన్నయమృదృమతెల।
చెన్నయులవాసరారముసన్నటులనటులట్టులనుండెమహా సుధూరకల్॥—॥
ఉ॥ అంతటశ్రీవిష్ణుముఖులైనవిరాలురబలాంద్రిశృంగముం।
దంతతవైరిగాంబడిగినందరుచాగ్రంబులువేడుసంస్తుతుల్।
సంతసమందితాంవహారసర్వదుసర్వవిదుఃసమస్తపా।
పాంతతగూర్చివేసిరిముదంబునుత్తైతలవంబుప్రొత్సుబుక్॥—॥
ఉ॥ ఎవ్వనిచేబరాంబరము తెల్లినబుట్టును వృద్ధిబొందదా।
మెవ్వనిచేనగాంసులయదినెవ్వనియందుజగంబులన్నియున్।
ఎవ్వనిసాత్మ్యపంగనబుద్ధిదిఁదేవతాంస్థలివీనినెల్లతా।
నెవ్వడనుగ్రహించునతడేప్పితమల్ప్యపజేయుగాప్రవల్॥—॥
చ॥ మనములుబుద్ధీంద్రియంబులు నమంబతవాత్మలునేమహాత్ములు।
భువలవిగాఢమగ్రమ్మరసుఖంబలనేచిదినానుదానెయు।

తనదసనేని మొ లంలుత దంతకు లక్ష్యము మాయు జేసిసి।
ద్విని గనునట్టి దెవ్వదితదిత్సగంతనయామముపాలిత్మాతఁ॥

కం॥ ప్రల్లలి ముం లం లాం, లప్పునిగారలి।
పలినెుజ్బె నెప్పుడిొనష్టె నిగమవత్త్యుండెవడుల।
న్ప్ర లివాంగంబెదండా।
ఆలవ అని ంలనికి సెలమ మనిశవముప్రజాలపుత॥

కం॥ సురవం ద్వనవాలుత్ర, యూం, యుయ।
జ్యురవరయండలవితానసకయనా లన్మ ద్వారు
మిరతరశరిరునతు।
తరుణానదు వైయు, తేవముసమాం క్షి లజ్ఞ్యమైరీలు

వా॥ పురిఆయువిల శ్రీ, ప్రం దాను, వి ద్వ నితలం బున
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

పు నః పు నః ప్ర శ్నో ప మం బు లొ — ం వ శ్యై ద ము నే యం
దు పే త ర వా ణ యం బు ల గు దే వ ధా — ర నా — ం ది ఝం
బు బా — ం లం బు ల తు బా ల ధి స ద్వ సం బు గు నే ఖ దు ష్ప
దై త్య స యా — ద్యు ల ము గు మ మ్ము ర క్షిం పు ము.
ప్ర స న్నుం డ వ గు మ ని సు ర స మూ — హం బు స్తు తి భా
ర్థి తం బు గా — వి న్న విం చం ని యు మం బు న సం తో ష పూ రా
సీ నుం డై వ రా ప్యుం డు స మా — ప వ ర్తి యు గు నం ది కే శ్వ
రుం గ ని బా — ం తే లే — హా — లం బు సే యు మున్నా డం
రి ష్య రి ష్టి దే మి ని యు స్థం బు నే న నం ది కే శ్వ రుం డి ట్ల
ని యె ॥-॥ ~~కం॥~~

కం॥ శ్రీ ప తి యు ను మా — త్మ జ యు నుం గో ।
హి ప తి మొ ద ల గు సు ర లు శ ర ణం బు నిద్దే ।
త్న పి డి తా వై యు న్న ద స
మ్మం ప త్ప రి హృ తి త్వే లు ప సు రు డెం బి ము దిన్ ॥-॥

కం॥ బి ర తి — ం ల ము సుం బి యు మీ ।
బ రా నం బు లు గ న గ గా రి బ సు దేం బి రా న న్ ।
ప ర మే శ్వ రు డ ము రు ల న ।
ద ర హా స్తి మ్మ ని స నం ది తా దా క్షి త్వ ము న న్ ॥-॥

ఉ॥ స న్ను తి బొం సి బొ లు సు ర సం ఘ ము గాం చి మ హే శ్వ రా జ్ఞ నా ।
స న్ను ల తో యు సం దు ను సం తో స మం ది న ము స్తు లం బు వ న్ ।

మన్ననఋణాంబయుల్లిని మెమన్నలతింపొలతమాచాంబనె।
సన్నుతి మన్ననప్రియము జెప్పెద కాశినాథుల్లప్పెదన్॥—॥
సీ॥ యమున్నా తల్లితస్సత్తల్ల ముల్లగమాంబును।
మన్నన శ్రీ శ్రీతాతరమాంటి నాయడెకప్పు।
తెప్పదైన పతింపజేసి నాయువిననను।
దుర్గజాతాం యుసం దుర్యాంపులను।
పొంచుదుండాల్లు ములెష్ణు దగాలిపితన్ను।
గాలి నడకులుల గాలివిద్యా।
గాలివస్త్రంబు గాలివమెంత్మబు।
గాలినవత్రమాతులలనలు।
అలనయ ఘాంల్లద్దైన కుద్బాల్లుదసను।
లోయాబాలవనెల మత్రిప, యలవాయదువాడు।
యునివ విశ్వనాదులలసురలమ్మాపెరు।
వచనసుధ చెల్లి, రాల్లు శ్రీనావాములంచు॥—॥
కం॥ సురలందరు సంతోషమున।
పరిపుల్లముఖాబ్జులగుచు పారాలాప్తునతం।
లోరమపొల్లంగ ప్రసాదులు।
పారి విలాన్నప్రిరని పరిమసుగంధాందనిచెన్॥—॥
ఇతి సంభవతాంతా ఏ తాదనాలిద్వాపేటం

కం॥ అంతట సురలందఱును।
వంతతరి పుట్టిప్లినట్టి దను మాయమువానం।
సంతసమున బుట్టింపుము।
వంతనగా బాబానికి విను ఆనందనపరులై॥-॥

సీ॥ అని భవహారుడగు హరి వేడిన।
బిహారు మానవమున హంసద్వీదసుడగుచు।
నానతిప్పెను తీరంబు గుకాలవనము।
రని బు నింపగ బొలపనని మొనంట।
రమున వీతికాలిపై సురవృజంబులంత।
భావజుమ్మాలి చౌర తీవనూంటు।
(భ్రా)మ మురళించి యంటుచౌ బసన్నపాంత్ర్యులౌద్దెన।
ఉలి గానవదయొవ్వివిపస్నయగను।
అంతటా తావంత తౌబి దురంతమైన।
హంత హరికాంతయుటు బౌవపంతవృత్తి।
సుస్నవాదవె యని గని మునున్నునంటుం।
యున్నపలదివారం బున్న. [illegible] తౌరిదితమయు॥-॥

ఉ॥ అంతనసం తబాంశుభాంతరాంతరమై ధరణీతలంబుదే।
కంటుగురింబి కాంత తాతంవిలు తాల్తనువల్లదైమువారి।
నిశ్చలత సద్యత్నిరాజబబాలు తద్దరవిష్ణుయు ధరంశభ్యాంగతా।
లాప్పంత వయుదారిబి వల్లువిలవద్ద బనాదులవారంవసాంఖ్య[illegible]లై॥-॥

ఉ॥ ఆం. పార్వదయాద్రినాదవితజాంబ్జదళాంయలకనేత్రధాత్రిని।
దోహంబు దోహింలోతమున దివ్యశరీరుగాంచినంటినా।
శ్రీహరి సూనుశ్రీలపదుల చెదంబు వరింపగలక్ష్యమబ్బనే।
లాంవాలౌమబ్బ ఆద్యుబనలక్ష్యము లక్ష్మీలవృత్తినత్తరీ॥
ఉ॥ హైంవిధినన్నుగానవెదహింపగ పలుక్ష్మ్యాదయరాధినాథురీ।
వేవిధిచే దహింతిలవపానుమహోనను జాయన్నాయమే।
తేంవతినన్నుమాటపుయుడుగాంచె సతార్పుదుసల్ప్యపాంత్రాత।
గావుమనాధనే ననుసదాంధనుమం వరలల్లునెత్తిధన్॥
ఉ॥ తానను లాల్ల దాత్రుల నుగానను సాదరుగాన ప్రత్రుని।
గానను ప్సాధ్గ రాంబుల నుగానమ రెవ్వరి గానసెంబినం।
గానగ దేరాబెనెల్లఋషివనంబులు సాంత్రతాటుంబరక్షిత్రే।
గానగజాలుగన్గానుమతావలుతీదశ్శితవారితెల్గునే॥
ఉ॥ పైరాయుమధ్వినన్నువాదినెల్లయికౌమగలకాంబుదెల్పెం।
పైరాయులప్పదియు దినజాతనరారతవేటినప్పైత్రవిడగా।
నిల్వయుమెనిర్వయాంత్రాలమనంబునివారరాతల్పురాలియుల్।
బిరాయువిధంబునన్ తరినిజాంయుగదారాశిమెనిర్నాలాంత్రాల్॥
వ॥ ధవనేకీరాత్రెడనైనగారాయునపరాధంబేమనాయెందునా।
యుప్రమేనుంతినపాశమెత్రెడల దుష్టపద్రవంబొందు।
యువిధితారారామమ్మొతనాగ్గరాజ దుఃఖార్తధ్వనుల్ శేయమో।
యుటవిదారయింబిటనట్టి తానబడారారావాడెనిద్రారరాత్॥

ఉ॥ మన్ననసేతఁ నాఁడు గరిమంబున నక్షిలవంగ బాయవే।
రన్నవ స్మింబవేల మునునత్తరి నామెులమాలగట్టి ని।
న్నన్నల వింబు బూంబవది గారరావ్వైన దినోరమెంబఱ।
ప్పన్ని తనాంవ్రతాంచు వులితోడల దూంరవిబాంరసంపదల్॥౪॥
ఉ॥ నవ్వుల త్రొక్కిగాండుత్రు వర్గస్తలవుండల తల్పపూండె।
నెవ్వడలెంబు కొట్టియని మునెరనంటెన వెదిత్తనట్టి బా।
మవ్వవు గాంగబూంబి యావి మన్నన దప్పు గఱ్ఱింపనెని।
నెప్పగ వూన్ప మెదా మూంనవనె నేరవు వేవనె యుంగ వేశ్రమె॥౫॥
చం॥ అవిన వాడు మన్నన స్థి యాడ వంబ వబింబు బునాళివాత్పుమల్।
మునవు నదళ్ళి సత్త్వ యని వానుతా సత్త్వ మందెనిగాళ్ళదే।
మునునాను నివ్వు గాళ్ళ బాల వూర్ బలవుం గాల వహిల్లబయొలుగా।
ళ్ళి నగదలాని తొనటు వబింబదరం బశివాంఝ్జు నెవరికిన్॥౬॥
శా॥ శీరలాంతంబు విసర్జనీయమని నీవేలాంతమున్నైంచిత।
రూంలాంతంబున తోసివచ్చె దను భారార్ష్టిత్వం బ్రులంవింపఁగం।
నాలాంకెంబను బైమిట్లైన రాం యాజ్ఞానందము గల్గనే।
బాంలంబూం లునిమం త్త్వ బెంబి నిలువ స్వత్వంబె దుఃఖార్ణవ॥౭॥
ఉ॥ వచ్చిదని నన్ను గూండ దనిదె వల్లభ నిల్వవు నిల్వ బూంటరా।
నెచ్చెలియల్ల వేపవురసాంస్థలని నిల్పిన నాథ బాంయవా।
రచ్చటి నిచ్చటం బెరయనాడి తలంపరె యట్టి పంటువు[illegible]
వెంబ సహింబ నిన్ను మగమింబది నిం [illegible] ప్పు [illegible]॥౮॥

ఉ॥ తెమ్మెర మున్ శరీరాంగములన్ తాబి మమయూరపితాళ్ళలాలతే।
రఘుపుష్పల బల్లూపైశ్రీ లాలీరమ్మున నీవైన గా ంర్జ ములున్నవు।
ష్పవృక్షాల బూందాని నీవము రబంవలవన్న యమునిల్లు నొప్పునే।
తెవ్వ్రాయు నేలు సౌలు పరమేశ్వరుతోప హాలహాంగ యుక్తిషై॥
ఉ॥ దారు దాంపత్తైన దేవతలు నారావాలింనినుబంప తానె।
వహ్నిరాగవైరమున్ గమటి నానిటితాటతాటకా శ్రిబంధుతా।
పారాయభలంబు లాలసుగని పారతనప్పుల బిడ్డలంపదు।
స్థాప్య రహస్యదంబు లాలితి బనంజల పెట్టుటవేడ నాదురాత్॥
ఉ॥ అప్పు డుబ్రహ్మ శాపమునకైన తలంగదు తానదంబునే।
చెప్పిన యద్వబాహ్య నరాత్ జెప్పవు తక్కువయులందుశాపమున్।
దెప్పరమాంబ తాంబు నను తెంపునసె వ్వాని మూర్ఖవైవెన్నటం।
అప్పుత పాపాలగాంపలసె తప్పదుగాం హింసతెందరుంతినిన్॥
చం॥ సుతనాయుగాండు పాలాగడ సంగతమంబు జిమ్ముబంబపో।
వతనిలనాంబు బాయు దురవస్థల బాంధుదుర్లభు స్వయం।
రతము తావం లపత్తైననను రక్తలనల్పులుశ్రీల మాటతో।
తితమనతం విసాందారి సుఖంలుదు తప్పుద్రోలితి సమ్మతాల్॥
చం॥ యువిభునవోల బు లపవృలతెల్ల మనంబుల నుండిశాస్త్రమో।
శిప్రుమహానాజ్ఞ్య చౌజనవిబౌప్పులు బల్లినుదిం దృశవమున్।
తదుగానియుంటి బాయుగలిగల్గుటగల్గుట గానదిత్యుతే।
తపరలానున్న నాంతి ఆరుడి నెశిమ్పందుపారలంబు దత్తమౌనన్॥

ఉ॥ కల్లలతెల్ల కల్లయును కాంద్రులతెల్లను దంష్ట్రియమాయదా।
కల్లయు దంష్ట్రియున్నయున కాంష్ట్రిపదంబులు దిత్యగానన ౦।
యుల్లమునందు కష్టరణమొందెదమాత్రియవంటకెం।
బల్లననిప్ప్ర గాంభ్రుకత్రిపాంబుధి మాత్రియమోక్షరుండునే॥
చా॥ నిమనిటుశాయన్నైనతరుణాంపరుని(బ్ర)కతింపనైనజా ౦।
లనశి వృదెల్లశాంయుదివతలను శేయును సేయకుంటెనే।
మనమునదాశినట్లి కరమార్గములం స్వజిబుంపజాంబునా।
ఘనునతాగ నితార్థముల్ గల్గనేనత్రికముండుగాపునే॥
ఉ॥ అని బహులలం సుదలిపాదపకయుంబు సురంబుమోదికిం।
బొనులల పింబు సుస్వరకశాబిబున్నకద ర్తానదముల్।
వినితరుణాస్నిలాదసు కవింటెయు దేవుననార్ఘ బత్తుడై।
వెనివెశిలాది చిత్తభవపార్తతు రత్తసుల శేబ్రత్తనే॥
చ॥ సురవరాలం పమన్నాథుడు సూరిజనస్తులమిమ్మనూర్పడె।
ప్పురము తెం స్వభార్య కనపట్టి నరాంబుమువెంబిమియ్యగాం
బిరకపు దాంత్మదుర్భరగ కబ్బారపుత్ కౌనభస్మమయ్యెనా।
సరశితి కత్రియాంగనయు బాంబలమొందుబాదుఃఖమునొదెనే॥
ఉ॥ ఏమనివిన్నవించెదను మేశ్వర మన్నాథ పల్లిదుఃఖ మా ౦।
తేమనినార్త భృకగల్గుదయాంన్విత బత్తుపత్తిసాల్।
సాప్రిమయనాత్త శౌయువలె సప్పదయుంబువబంబినందియు।
దిష్టమినిగా నుపింపెనది బాంబుజైసెను కాంక్షరాంతిరే॥

చం॥ ఇలనలి తల్లితె సిరియు లాలిత సుస్వర రాదనాస్వయున్।
విలపిలయుల్ సితాంశు తజావిపల్లల వెల్లియు వొప మానవయున్।
చలిత మనః ప్రవర్తనయు సారసనన్నిభ పాదయుగ్మనం।
కలితనయు శ్శరీరయును గాంపడి యుండిన దాసరాంగిన్నై॥

కం॥ ప్రతిపదవయు ననె దుశొగిన।
గతి విలపిం బాబాను దాం ఘాగ్రమ్మన మైనా।
రతి వచ్చి దండపన్నతి
పలితాంత్రై పడిన గతి భూగ్గదుంతరుగాన్॥

కం॥ మరవస్థ మెందరలిగని।
తరుల తాద్దిన శిష్యన తారుణ్యమునం।
విరువవ్వన సనతి రదాలు।
మరు సుదుగాల్గి నగని నెలమదనాంగనతున్॥

మ॥ అపరాంధం బానరించి నీదుపతి భస్మం సందులావిస్తుఁవో।
చపలాలోకపతాస్తియు ప్రతితళ్లై బాలంబు తాంనామునిం।
త్రపదాళిబాంధు లితంతు నీపతిని సారిద్దెన్నమ్యుం మానుమే।
వపరితాన్యమ్యము సెయుపత్నమ తివాండనన్నాగ్దైనందయున్॥

సీ॥ జాలించ పసెలాతంబుల్లాలవమునవిదు।
పతిని సాంత్వనవచనములతేదు।
రతినూరడించ సురవ్రాజు రత్నుండు।
శ్రీరామునసనతాంధి సన్నుసీంద్రు।
లమఖుంబనన్న భావన నొమంతసార్వ।

లంబు మధ్య త్రి శిలు రసుచు।

నున్న వేలుగుమా ంతు సన్నుతాకారములారా।

దేవతా గర్వ స్వచ్ఛదివిరి వేను।

బునిదనిష్ఠ దాంబుని బుగ్బు నతు దెప్పడు।

తావిలబూంబాబా సుందనం తాప్తి ంతక్ష వెలుంది।

రతిదము ంరడిళ్లైని ంవమువులగవ్రుని।

బిత్తవమువనిల్వ బునిరి వివిష్ట వానతిని॥ ॥

శా॥ తిల రావర్వ తాప్రత్రి బుత్రవమునవద్ధా వృనంబునం విల్వుట

గ్రాలడులతపంబు శాయుగ పరితిష్ట ంబుగ ంనాబుగ।

ల్లిలారియ ంత్య్రత్యైనదిపిగనన రిలింల ద్వనింతంబున।

తావల స్వంబున నత్రవంబున నము రహం జేసి దాసుగ్ర దెల్॥ ॥

శా॥ ధ్యానాత్ల ప్ట పార్యదంబు ఖుండి సుబాబుత్తాద్ సుద్దెవ్ల్లి తా।

సేనాగా భరాలుండు సబు తిరమందాల్లైవే।

నానా రతలతంబుగ ంంవిపరము ంనందుండు సర్వాత్మకుం।

దానందిఃబడే యుక్తి రూపమునన్నైనం వెల్గి వెలుందుటీ॥ ॥

కం॥ శరదభ్రమున వమున గతి తా।

తారురుబుసెప్పినమైన తారుబుగనారుదె

ఒరియున్నప్డె పాంబు।

జిరదత్వము తానువుద ంబ్లుసరాజ బులంగదే॥ ॥

సీ॥ కారణ్యమా గారణ్య పత్రాయము

త్రుళులు బాత్సవతెనరములుచెలంగ।
బూతిరిలవుల్లన తెల్లపెత్తరబుంబురు।
గలిగినెరసిన పెంట్ల్యతలుచెలంగ।
ఆనవెం దుటను లోంట్ల దరులపెరవుల్లు।
ముదుసలు బుదుపులపొందపుదెలుప।
బాగు వాలులులౌరలు బాష్ట్ర గ్రామ్లనాతరుతీ।
నదులనుయాల్లలల్ల దరిపొందల।
రెవుల్ల బూరిన బన్నవ గ్రామ్లవేటల।
బూమ్మరెప్పల నరబూశిమొగము
సుదురుపెదవులను పెులనుందతవదలువలువ।
తెలుపు ప్రగట్టము పోనముల్లలిగిపరిదయ॥-॥
చం॥ మురిశినబుట్టు పెన్నెరాగు బుట్టి విదంబునవెల్లవెల్లమొ।
శిరమునలోం ట్రపా తుదుగు బొర్ల పయున్నలలాంగయుస్త్రం।
వరుపుతు నూలతప్పై పరగు వైరావదండవుపోతపల్లదె।
ప్పరముగ పెంబరాని తెటనిపులసంధ్యలు దిర్పుదేపామతి॥-॥
సీ॥ బాత్రానిము త్రాను బాత్రాని బావ్రులు।
బాత్రాని త్ర్గముల్లెలుపునినా।
రుదాలత్రే పరాలతాం ముద్రి లోరస్థల।
భూలతెరిభూశతాం స్వార్థలలర।
పల్లలనదరిపై భావంబున యుష్మ

రాత్ర భూంషిత దేహం శాభి ఘనం।

శరదభ్ర విహిత సల్లాంద్ర మండలమన।

భసిత తాంబూల తాంగ ప్రవటివయ మెరయు।

నిర్మలమున స్ఫటిక నదిలోని గృహము దోసుబు।

మందపు౦ ద్రాక్షమంబు నంద మెదల।

దనరవారిధి కృపమున తేను దాన బాల।

తెపసి తైన బయ వాంత్రమ స్త మము జూచి॥-॥

ఉ॥ వచ్చె బాను న్న యెంగి మని వ గ్గము సేయు సర్వశాల్ములని

మెచ్చుచు వారవాగ మది మన్న బియుంబ శృతశిఖా కమం।

బింబువ డంగ నున్న శ్రియు నత్తరి వ్యద్దడ మెల్ల మెల్లనే।

వచ్చె నున వృ బాం ను ఖ నవాం దృ డును మానసలపద్మ శాలతాకాము॥-॥

గీ॥ తనరి రిరి శాంభి జనుల్ల గనత్తె శద్దైనా।

పరమేశ్వరుని వృద్ధవరాని వెన్నిగాన।

ధరుని జగముల తెల్లను లాం త్రిస్టైన।

వాని వీమ్మట శైశ్రి రుమాాని లయము॥-॥

గీ॥ తమల నిర్మల తైన యవ్వ మాత స్థలంబు।

సైన ట్టి గృహము వతింబు ఖాస్స।

లభిత భక్తిన వ్యద్ధిమౌ నారవా హెచు।

లారడి లోచ్చ వోలనా లావ్యులయము॥-॥

వ॥ ఎదుదుగ నోగి వాశ్వ లోపల హౌగుప తెక్ష్మ మువా నృ లచ్చియా।

మదనలీల విశ్రమింపగనేమున్నలేవ పేరమణిజ్ఞాతప్పుచం।
మదయుం మనుయుమ్మదంబునాగ లోలి పెలుల్లుడు తోళవ్వంతమత్।
పదపతి వీవజౌసిగి రిపర్యటనత్రమ దీర్ఘనం లేనెంద్॥-॥
చం॥ మృదుమధురస్ఫుమారహాసమే మురవాక్యము లాడుచున్నయా।
మ్రదవలీబూంబ సర్వజన మాన్య చరిత్రుడు వృద్ధవాణియా।
ర్యదివిజ ప్రాంజ్ఞ చంద్ర సద్మాశానన ప్రం వరవర్షినిపదాం।
స్పదము సనీపృతర్తవ లేవస్థలి గవ్వడి లాంల్మ దృష్టితీన్॥-॥
సీ॥ పర్వలోరాగ్రు లేవఉఫలంబ వ్రనుస।
రాప్పనివదిన్యంగి పోవని లేనిదు।
లేపము సుస్థి లేమె బ్రాప్రుసు ఖంబీవినగ।
రమున కోపి పనయం లేరా ంజాలాస్ప।
లేపము పోయు దమ పె సద్ధర్మంబు లోతు వయుష్య।
సాధనంబు సమేను పడెలతుంతు।
రక్షింప రక్షఁ పరాంతరాయ సుఖంబు।
పొందు పొంచు వ్వలేరిత్తము గనం।
వినుము ఖాంగి జనస్థానము నాం।
లాంఛియున్న దారవవె దుర్లభంబు తెన్నన।
ధృవమైన తానుమొంది పొంది యుయలివిమేలు।
పనులు పోయుటకె కొజ్జర్యా పదిగవలయు॥-॥
వ॥ అనవద్యాంగి రాంలేపాం జన్మను బాల్యపరాయప్రం యాపనాం।

గన ప్రసన్నయ్యుట తపః ప్రవృత్తి వలన స్వార్థత్వముం బొందియుం।
ఓము వార్ధిత్వము దగ్ధ వృద్ధ అనియుండరెం గనిచ్చెద్ జగతీ
జననీపర్వాటప్రస్ర విరమెడలని వ్వాశ్చర్యప్రదంబై ధరన్॥

మ॥ మమలుం బేయొంగాలు దేవాలాలు సులాల్ నిమ్మజింపు
రెట్టించుని।
తెనవేశవ్వారు నీతపోనియాలతి నెవ్వ రొంటాం బైనదే
ననువాలొనింబెద భృత్యగారి లాపము లావృత్తిబె సెయుడుం।
బొమున ఱ్ఱంబు గదెల్పు సత్యోలులు లాప్యాత్పులాపులజ్ఞంపునదా॥

ఉ॥ వృద్ధపు గానిదే వయసు పోషము గల్గిన వారడాగనున్।
బుద్ధిని నవ్వుగాం లాల పుణ్యాంతీల్గు నింగనవచ్చితిం జరా।
విద్ధలతానిన్ననో గనవిశ్వతాహ్వం విధంబు గంజనో।
సిద్ధబరిల్ర గంటుం తెలిదిన్న గవొంగ్యమ వేనిదెల్పుమా॥

చం॥ అనితలవృత్తయుందెలు పునాటిన పట్టులు బత్తగింప యా।
యనగని సిగ్గుమీన వనతానన యై మునివేషవృత్తియా।
బెన మదనాంతితప్రబభ బత్తము విస్ఫుటమై బెలంగను।
తెలివిము వ్యమారతుం డిచెలి తెలుత్తెలగన్గని పుష్టిపిమ్మటన్॥

— ఇతి శ్రీస్కాందపురాణే సంభవకాండే దాక్షి
దశాధ్యాయః —

ఉ॥ సూలుడు బల్లెనాల నిగసూలముసొంతపుల్ల యడ్డిడం।
తాంలాంప్లైనబత్తయుం సుతాసు తప్పదమాని యుండుదా।

నాం టీటీవృత్తి నిల్పి బెలుపైన జయము విజయాఖ్యలం సఖి।
విలీలవము లోన గాంచి మది రాత్రి వాలదాంబటీ వ్యాఖ్యలోనెన్నె ॥–॥

తే॥ తెలుగాంగ వాంగుదెల్పుది।
తెలవృత్తము నామనియమతంగణామెల్లం।
దలిపిని నియమ్మని మున్నటి।
తెలన విభాగించనలవికారదాతదనుభూక్ ॥–॥

సీ॥ ఇప్పుడీ వృత్తలింగ మాంకికేని నంటవుదెల్పు।
దేనెము నిపలీగ భీ. యిలలఖాలి।
లఘుబానా ఝల్లి టీలయు ఖయముమునవిజు।
యయుమొదల్పంధన మాంబరించి।
శిష్యులవి తెనిల్చి పోత్తము గనియఖి।
ముఖుడయన తెలవృత్తములనుదెల్పి।
మల్స పింఖి ము హాత్మలో త్వ ప్సలోవాత్సంబు।
లతిప్రియమొందెడి లక్ష్యగాము న।
మనము రాంత్ర మైన మము తెరు సోంబివా।
మనవి వినగ వలయు లోను వృత్త్యశిటి।
స్రుంధిని మ్మ హాత్మ యుందుండి లోపము స్రగ్ [illegible]।
వృత్తి జైము బాన్న విధము వినుము ॥–॥

ఉ॥ రూపము శీలముం సుగుణ రూఢియు బత్ప దనంబు గల్గు ఖ్యా।
బాంపలలోవనం ఇహ పింన్నె లటినూజ గమున్న మాగిసం।

ఆకారపనిపి రక్త(ప) అశ్వ అల్పున గన్గాని యున్నవారలరో।
రూపవతులు లాంపు పమిలోపల వృత్తము బొత్తగింపరా

సీ॥ ఆద్యం ఆగాన్వ క్షేత్రంబు పులాతవం।
దివ్యనిన ఖులు విభూతి క్షేత్రంబు యునిని।
పురుషోత్తమలు సుగంధి పుష్పి వర్షను సర్వ।
మంగళదాయలు సుమంగళునిని।
నిత్య యాత్రావను శివ్వని నిరుపమానునిపలి।
గారవమదిలోన సంతోష్పమున।
పాలు బాలయాసు సర్వమంగళ ఖగదారిల్ల।
శ్రీ లక్ష్మీ పూజాంశములు విశ్వేశ గారి।
జన తృప్తి మును వినిబన్నతాను మునంద।
శ్రీ వెన ముని శాంబు నీవు సర్వాత్మ దేలు।
జనులు సుఖమందు దురుమ పౌర్వ రునిత్యము।
ఆ పుణ్య శివేలు గనాను విలాసంగ॥-॥

తం॥ శివనామ జప పరాయణా।
శివనామ స్మరణా నిరతా శివమయమును జగతి॥
సవిద్యధి సృజిన లాత్సవ।
నవవిధ లావు ఆగామ జగంబుల నిల్లయు మునివి॥-॥

ఉ। ఏమని విన్నవింతుము మునీశ్వర మానస భక్తవత్సలా।
నీవు అనం అనం అరల వైనదూరం అనిరం అతాల్పుర।

స్వామివసంతుండు దాక్షిణ్యసదారత్ప్రాగారమదిగాంచెదనం।
ప్రేమ వసించుచుండు స్త్రీపురుషాభోగములం బగలుం బరాత్రుల్॥౧॥
ఉ॥ పల్లవరాయ్యల నిచ్చితల బ్రాంప భవాంచాత దల్లు బల్లవల్లె।
సల్లలితాంగి చిత్రసుత సాంతి తిల్లిల్లదుత్రిల్లితున్నబో।
నల్లినవాట్యమానపరమాయుని వేడ్చురవుల్లుత్రయ్యనన్।
పల్లవుడైన తాంవ్యకిరి పల్లవుగాంచు కలంబుం సుఖున్॥౨॥
చ॥ తెలుగని యుండెలేవలనుకన్నులతుం వెండదగట్టునన్నది।
పెంలలిగాడంగి యుత్పత్తి బోలుదురారపలేయంబుకొన్నలు।
తలతునుజాబ్బ జూబ్బ యుతద తప్పులుకిం విలపించు వేదవే।
కైలసువము నీర్వారాది విబుధ ప్రాబుమునగ నవేదనిన్నుమన్॥౩॥
కం॥ ధరణీ వైష్ణవ ములను దీ।
స్ఫురితముగను నిండి బాంబు బూండె దివిను సంతో।
పురుషులు సుఖపులు నిగమాం।
తారహాస్యంబులను పూర్తి తనదెందమునన్॥౪॥
కం॥ జగదీశ్వర భావస్థం।
దేశ జనునెల్ల నెరుగ వశ్యదు చిత్రం।
బుగడనసం దెలకాన్ను।
జగదీశుండెల్ల గను జగదను దనుబున్॥౫॥
చం॥ ఇలువది బంటనోయువా మహేశ్వర సంగమవాంఛగల్గయు।
ష్ప ఙటిని విందదవ్వును తాపంబున తాం తాలదండ్యులంపని।

జ్ఞ ఓంకిని మమ్ము బాలిక్షాని విశాలవిలోచన యాంత్రమంబుగా
తగ ఓంకినివజ్జ్వసాంఓ ప్రక్షుతంబులుగన్మిప్రభొక్లులున్నవో॥-॥
చం॥ లోపమెనరించ పగాంబెలు మదంబున వజ్జ్రనదొళ్ళవొంధుతో।
దుప బయ మెుందజౌసి సద్యమోన్న లోపంబు నవేళసంపదల్।
గ్యప గర్గానముమ ప్రుష్ప ఫలత్క్షముముంబయు ప్రుక్షపొర్త్రవ్యా॥
ద్యపరిమితంబులయ్యొ ఫలమందుమాసభి యున్నిసాల్లతల్॥-॥
చం॥ సతలు ఖ గల్ప్రబ్ధుందసుభుం శంభుడు ప్రార్థ్యడుసుంశీప్రాతమా।
సభియతునాఓత్తైసదయ సన్నిధి యున్మడు శాశ్వరుండువో।
దతలు లోవిప్ర లోంత్రవిలోలో ప్రియవ్యత్తి ననుంగ్రహింపుమా।
మెతుశీప్రదీక్షగాపాంబున సముద్రత్యపంబొడసూం ప్రునెల్లగద్॥-॥
వ॥ అనియంతా విఖ యాం బయాంబ్బులప సంపారంబుగా మున్నన।
వ్యనవ్యద్యుం డుతంద్ర్య యుంబులను నాంసొర్వ ఓంబొబ్బాంబ్యల్పుతా।
గనిసత్వంబువబింబు నిమెలుల వాంత్యంబున్నలో పొస్సమో।
యుననద్దివివబింబె వ్యద్ధుడసులోతారంధ్య్యలోనపొప్పుడల్॥-॥
డి॥ ఆలరలోతవాంల గిరిబాం లాఖిఇక్షినెవిప్రవృద్ధుమో।
లోంలకవుపొమలిసకలలక్ష్మసురాంవళితందారావివ।
లోవ లోయంగళాస్పదముస్సైన సఖివబనాంశమంబునో।
నోల రితొరికొల్లు నియమ్మెంద్ధిఆస్సైశో ప్రునప్రమేయునిక్॥-॥
తం॥ విపులా లోలా ప్రస్తి తినా।
గాంపలప్తముమ మన్యతంత్రమద్యుర్వ్యల్పం।

ఖపాత్రాత్రైకామగానయ్యది।
విప్రులపత్నిప్రాయుత్త విధివెదదుగదా॥-॥
ఉ॥ బాలికనంగనొడ్స్లకిపాంగకిగంధ్యదానాటడిటది।
పాలలులుక్షీర శైత్య ఖన వాళ్ళలుడింబు వబింబుగ ంనయిరా।
ఆంలలలొంబ్జబాందాం ముత్యపాంక్షలసన్నుమవళ్లుగాందమా।
లాలయసుగ్రాహిం పుమునిలూకసమున్నలకబ్రాహ్మశ్రాణీ॥-॥
సీ॥ అనిపలుకు బాన్నసయ్యద్రిజగనిశరః।
తంపంబుసేయుబాతప్పకరాము।
గానతప్పవుయుమొతగిరీంద్రపుత్రిక।
యూర్వ్యయనిశ్చిశ్యనప్రదన్న।
లాతనింది లాదానలూనగాఠబానుంటి।
యానియట్టి బుద్ధినీతబలమెుతరా।
చెప్పిరాతాతనిచిత్తమునవెలాబా
మోంసవిప్పలింబనేమోంవచిట్టి।
పనితిబూపలుతునితానెప్పునివిధంబె।
సర్వమంగళవనవద్యసర్వదేహం।
వైనసెవెత్కదపిత్కవనిరంతరము।
నిష్టరలినుండుపాటునిత్తష్టదగునె॥-॥
చా॥ చెలువలుబాహ్మమస్త్రియువిశేషలరంబగుభూషణంబులై।
చెలగెడిపాణిభూంకలములుసేవయెునప్పుగనున్నవానితా

దులనివసించువాని జటిలుంగనఖేమునిరుద్రమన్నా,
స్థలము నెంచి చూచిన శ్రీశైలమునాంత్రిజనద్రి నెల్లనాథ||౼||
సీ|| భద్రాసనాసీన ముద్రదంపతులకు,
నతులకెల్లుండు సిద్ధిదాత మొదలు,
భ్రామరీకాంతంతకర్షాంతరంబెల్లు,
లోతుబల్లని నల్లలోతుతెల్లు,
తనతనూశ్రీ సుజ్వలతగలిమానితోంలాంపిం,
గెల్చు బాల్చునతెల్లగలుగవలె,
వరదత్త తొలిరేయు మహానలావిచిపించి,
మాలంగములలోలుబాబివెదెల్లు,
మనమాంపాంగ్లాంచుపొరాంపాంచానర్రి,
మగడుమనవప్రదక్షిణామరుసలుచితా
మదివిచిబలిలుతివలగానన తెలుపెల్లు,
లాస్కెదపుషుంబిపెరవారలార్చగలరే||౼||
—ఇతిసంభవత్తాం దే(శ్ర) త్రయోదశాధ్యాయః

|| మదగజముఖేశు వంది ఇనమండలసంస్థలిశరాయుక్తుసుత
ముదముననస్వస్తి చెప్పగ సముద్ధలిలోకార్థములుల్లసిల్లునే,
నీదనసరాలనుమగడునీపుశివుండు ముదెద్దనెక్కెనా,
ఆదశమగాల్పనున్నజనలోకమహిమస్వరూపముగాదె శివమతి||౼||

చం॥ పలికితి వారలో భామినురగమ్ముల మొమ్ములు లోలుభాంపగా।
మ్ముల గది గొంబరాత్మలేని ప్రాంతప్రతీత సంరక్షితం।
బులుదవృగంబు వహిర్లయును బాల్పరభూతపిశాచవృత్తిబా।
టింతలుతరలాళసంగతిన టింబుజ తెల్పుదారన్విదారతన్ము॥-॥
తే॥ వినుము మరియు వితృలత తృలక్ష్యము।
కేనగవినగ నిర్ఘ దుండు గావ్వనసలయు।
లేని దత్తని ట్టి పాలయవు।
వినువెబ్బటి నైనగలవె పరితింపంగ॥-॥
చం॥ తులము ధనంబు విద్యయును కోవిదబంధుజనంబులుల్లలి
లలితు దెలంగు టిక సువర్ణలక్ష్మి నాముల్లు లేని దీనిలానని।
స్తులగుడా మొత్తట్టిన గలదా పరితింపు మదెల్పవేమునీ।
మలవాగతేమునిదైన మాలతాలాంత్రితి దెల్పనిత్తరీ॥-॥
తే॥ విలను దుష్ఫ భవగునని।
బాలరుపాంరింపవారు తర్వాపెరుగదు।
నాలోలలన ఖిఖ్యంవని।
బాంలత యటుపైన మనలపాసింపరాంగ॥-॥
ఉ॥ నీవు నమాం యగానతను రీజగజాంర్పిలాబత్తవైలనీ।
గాంవగు నన్నునెబ్బులు లాంతప్పు డెందెల్పురు మాను మంయము।
దెబ్బైవననెన్నరు ద్రున తెలి లాల్ల వగానివరుండు నేను బుం।
మాంవన బాలనే త్రి విమమాం మనదుల్లి ద్యోతాంతరంగవై॥-॥

కం॥ అత్తఱి నిన్నన నేమగు।
నత్తఱి నీ తల్లి ధాత్రి ననుమతి నిచ్చెన్।
చిత్తఱి పోతవి విహాయము।
దత్తఱి విపుడై నవినుము తత్విసుముఖుడై॥౧॥
చం॥ హరునకు తాత్మవర్గము గను ఖండకు వృద్ధుడైననే।
నరయుని ఖండరికలసుత్య తావరనా ప్రతిపాద్యసమ్మతా।
స్ఫురణను దాస సర్వవిద్యలను ప్రాజ్ఞుడనా సరితేనుడు।
ష్టిరమను హింతాష్టసంపదలు గల్గినవారు నెరుమత్స్యములే॥౨॥
ఉ॥ శ్రీరంగనిశైలపుత్రి శిఖామణి ర్ధనజైసెను బెత్తవ్యత్తని।
శ్రీరంగతి యత్తింటి తెనదిబాలునన్నితనంతనైననే।
తాంతమునది స్మరింపు మలతాపతిసభ్యముని ర్ధనస్థితిన్।
సంతతమాబాల బానసు సర్వతత్వలముజ్జ్వనజ్వాగన్॥౩॥
చం॥ సకలధనంబులుం గలిగి సభ్యమెయున్నదిలి సర్వలోకతముల్।
ప్రతిదినము గాగనస్వాలువ ఖండమిని మత్ప్రియుసేవసేయవా।
శ్రీకి లెమలతోని వితన్నను వరిష్ఠముల్తైన మనోరథంబులన్।
లక్షత దినిలో తమందు దనిగాననుపాండుము నిశ్చయంబుగన్॥౪॥
సీ॥ మహిదేవసేయు సమృద్ధిత్త గృహములు।
తాంమధనాప్రలుం దుకాంమదములు।
రమణీయ శ్రీయు గృహారామభూములయందు।
కల్పవృక్ష తదంబత్తములున సాము।

పారిక్షిత్వ్యమున నున్న వని లాలపస్వారు।
మునవయాస్యుడు సిద్ధమును బాడలు।
ముసువను దనిన్నభివులామునారాయణ జూడ।
వెలదునిర్గుణు డైన బ్రహ్మనియందు।
తానను దిలోవి బాం ఠం బి తాంలనున్న।
వరుని గాగవరం పుసత్త్వరలనను బు।
బలితిసలి మోము బూంబి చెన్నలరవౌత।
నన్ను మొగమున సులు తరుస్నం లత చెలువ॥-॥

చం॥ ఆనవిని వృద్ధ వాక్యముల తాన లితోపపరి వ్లులాంగస్లై।
మనుప్రగ చెలను లు మూయము విప్రుని వెన్నశైసి మల్లు।
దననమున తెవ్వుదా యుసు రవస్లై నెలం పార్తృత్త్వతత్వమాత్రులం।
గనెసెతాం విష్ణు వృత్తితి నెత్త మెతవీత్రియునాచారంబెసెం॥-॥

తం॥ ఆంలాటెనిలువతవిష్ణుం।
దంలాతరిష్ణునిందవెమెలాయనిజూం తెరిమం।
రిం.లతో బాంలునవమంప్రుం।
దింలతు చుతిలితిమునము వెరయువదెసత॥-॥

తం॥ తాలిదరాంర్తు ప్రరుషు డెంటిన।
బాధిం బును విప్రియంప్రభాంషణవులప్పా।
దాన్పాద్రితివమూంలవు గాంవున।
సాధినివర్గింపనంప్రదానినలివరియు॥-॥

ఉ॥ విప్రియ భాష్పశాంబుల విశ్యాలకబుత్తాదిదైన సత్వమో।
విప్రవచంబులకు తర్కటుబడింరవి సన్నిధానింగ సదాత్రయమా।
క్షిప్రతిపక్షుని కానుము దారితినావలనుండువాని నా।
వ్యప్రతిభాలక్షునిద్ధతను దటంబును నట్టి దవళ్ళిబూజన॥-॥

చ॥ అగనగుతాంత నీవని నవంటయు వృద్ధలబుద్ధి హీనలకే।
నగుదువె (బ్రహ్మ) విష్ణువ్రలు కంగ కనానియు నుత్తమాంగనాం।
నగరయుదెజగ (ప్ర)భుని కన్నహీమాలవమైన గానగా।
నగునెబవాళి నెవ్వరితి నట్టిశవుంగని పల్లజాలదే॥-॥

చ॥ ఎరుగని వృద్ధ విప్రుడికి కాడితడాసర్వవిచుండు నొమహో।
శ్వరుడటకాడి తనాళివలబెందలపెల్లనివృద్ధ విప్రుదే।
పరివిభరింప దక్షిన నటు ప్రస్థుటయవెన్నరదక్షదంబుస।
కన్నరయుగమూంరలలకానిని వారిలయనేలపుగాతనిత్యరే॥-॥

చ॥ తిరయుగనౌ లామర్థ్యయు దధీచియు నిచ్చినాశాపదన్నదై।
పరగిన వారటాంతండెవ్వ లక్ష్మంగము మూర్తిధరించవచ్చటిగ।
ఎరుగదువాం[illegible]యాంకాయని ఎంచగనెచ్చిన వృద్ధరూగిదే।
గిరిసుతదుగంగవేమి పదుగాంటిరగ రవ్వననీవపోయెదకే॥-॥

కం॥ తెలతిశివదాంప్త తుండను।
సలలపవుత్రమున నీవబాడియ యనెనె।
వలనితినైనాను బూర్ణియెద।
బలమెటుకి నామ మగిరిజ బనరి పురటలయుకే॥-॥

ఉ॥ ఓంకాటుపిన్న నవ్వు ముఖమందున చెన్నుగ నిల్పుకొంటియా।
తెల్లం కాను నీలతం రుచవి, తస్మరి కాంక్షడు నిత్యయౌవనం।
దేం కాత వైరి నిల్పు డె సునిష్ట ప్రఖ్యందు మనోహరాంగుడై।
సంకోసమందు బూందెగవె సంగనుపించె కాపట్ఫలంబునన్॥

చం॥ సురతరయుక్త పుష్ప వములకొంబలి సన్ముఖమందు నిల్పబెం।
సురమునినీల తపస్పురణ చెంత్పు బున్రెగనుమన్నంబునే।
వరమదుగంగ ఖండి దవశ్యముని స్వైదనాదరంబునే।
శరదరవింద నే(త్రి)ము దిసంశయమంబు తదెల్పు మీయునన్॥

చం॥ అనవిని శంతరుం భవ భయాపహరుం గనిమున్తపస్సుమా।
నినిజనియుంబనిష్టి హృదది ప్పు కాకాపము బాసి మైగకు।
రుపనుభయు సంభ్రమంబులు నపూర్వపు గద్గదితారవంబుతో।
వనజన దృత్త్వ ధంబులతో వందనవుం బులు చేసి తాంకాయున్॥

గీ॥ వినయు వినమిత కాంత్రమై విశదఘనోక్తి।
తరములు పెయి గిట్టి కానతెన్నుగ వతు హృదయ।
మున తను పొడుత గడలు నోనగ।
గిరిజను కొలుంబె మదన సంహారు హరుని॥

ఉ॥ వితరణి ప్రాణ షండి వగు పనిను గూర్చి పదాబ్జయుగ్మస।
మృత్త్యలి భక్తి నిగ్రహ కావుః పరుతై బయదూరముక్తిపెం।
పె తప్పదు రెత్త్యపాన్ని కానిరత్నైగ సంత్యయు మెంహం దోషతై।
మెతుపులు గారంటం రం కాటు సమున్న ఆనన్ను గూర్చి మైత్రెన్॥

కం॥ యోగాంగ ప్రణిధానయమ విధిగాం।
ఆద్యంగాదులు భక్తిగ తెలియగ మనసునకే।
బోధింపని యోగనిగం।
దాక్షిణ్యంబైనదేవ నాశ్రితలోకేశా॥ ౪

సీ॥ ప్రభుదేవ భక్తిత్రి భంజనుండవు దేవా।
దేవదేవుడు మహాదేవుడవును।
సకలదేవుల మహాత్మ్యమ దయాంపవెరా।
నిధివని ఘోషింపు నిన్ను నేను।
సంకీర్తించి నన్ను గృహింతును సేయు।
భక్తి చూపిన దానవ పరమపురుష।
యని నుతి ప్రార్థ్యతము గావించున్నాహా।
క్షమయని మము గ్రొందు భూపాలుడనికె।
ఆన్నిరోజుల దినము నీలాంబ్రి నటి।
సురలు పెండ్లాడి గరము వేడ్క।
సేవనవి వరముఖ్య యోగశీవ్రదారణత।
ధరమున నాన వెలిగించ సంకీర్తనము నొందె॥ ౧॥

శా॥ త్రైలోక్యాంబ్రిని చెరె సప్తఋషులం గరమాంతికల్పయనేక।
దాలోకింప దలంచి నాం తానెప్పు యుం బారస్సు నుత్ వచ్చిరా।
నీలశ్రీవపరం బ్రహ్మలగ్ని రిసమున్నీలబ్రాహ్మణతిగ్గితా।
ఆశీలాంచ్ఛంగ నినంతవిష్ణు నిత్యత్వ త్రై ప్రూయానాపుణ్యాత్మ॥ ౪

తే॥ సురవరుబ్రహ్మునవేదాదులు।
వరుస జనివినిర్జిరుషులు వరుసనిగమములే।
సరవిగజదుప్రుసు శివ్రగని।
పరమపార్శ్వమునసుమతులు బలుతురుమరియున్॥

శా॥ ఏరూపంబున లోకసృష్టి గనుదేవుండొ యేప్రజాలంబులం।
ఏరూపంబున బ్రోవ వైష్ణవ పదవి యేరూపము దాల్చియో।
ఆరూపంబుల సంహరించెదవొ యా రూపస్వరూపంబులే నిత్యమే।
ఏరూపాప్తి ననుగ్రహించెదవొ సర్వేశా దెల్పవే యంబికే॥

చా॥ సతులను సేయుచుండు తియ్యను సర్వము శాయని పాడవెంబడిన్
సతతమువ దయ్యనిష్ఠ లోకహస్త దవై లనవారూపాదవు।
అప్పకలారరూపవయ్యగను బాలెననవన్నెలనున్నవాడవై।
ప్రాతరగానీలతండ్రలానిరంజనలల్లిలవాడవిక్షరా॥

ఉ॥ నీల్వలచోసదాశివుడ నిర్మల...న విశ్వలసుందరమ్ం।
సత్వము గాగ(బ) వ్యాప్తమునకౌరవి రుద్రుడవుం ప్రబుంపలు।
ల్పలల్ప బాలిత్ర సార్వభౌమయువవష్టలి యజ్ఞమునర్బ్రహ్మవో।
గ్లల్వవిభేదనలివెద గగానవమ కాలము మూండువేళలన్॥

గీ॥ నేనా నానాస్తి తించిన నొంపొయనుబు।
బల్లు శ్రేలిసుఖ పల్లవ(బ) వ్యామయాంవు।
నెత్రుడేవని దిల్ల దా (గ) రాంయలంపాదెలయు।
వెంపావర్షిలబుధలోకపుష్పిలచాలల॥

తే॥ నానావిధవిశ్వమునతా।
మానవలనద్రిజుండవయ్యు మాంల్యానితెలియం
గానగనసదువృనదిమది।
గానగనసనద్బలెంబుగానస్వాశ॥-॥

సీ॥ భువిమహాశబ్దులతను ప్రాక్ఖసంపఘటప।
నీయునుగ్రహంమునపాంయితేపుడా।
ల్వలొప్పదభక్తియుఖ్యభిబారియసుగాంత।
బదివినవెదసంబయుములతాను।
వేదార్థములనెప్పుడాదరముననేయు।
ఉపుఫలంబయ్యెనెటింతివిదలబా।
పాత్రులవాంటిని పల్కుబామునివరుల।
త్వేగాముసరబిల్లైలములాలాత।
సురదుదెవ్వడుశంభుదీశ్వరదునైన।
శివునితెలిసిముననెరిశిష్టరత్నే।
సోధ్యుడనస్టోహంరగాపురాంతరామున।
రిాద్రుగదాయుత్కసందనిర్దద్రుప్యక్తి॥-॥

మ॥ గనివతానేంద్రులువైయుతిసంతాసిలటులత్రంరంమునీంద్రాష్టిలాద
వినిసత్క్ జత్తివహించిసక్బనాలుసంవిలసూప్యప్యక్షెక్లైరాత్రిలా
ననుపొత్రిశస్త్రమగావముభార్గసుఖసన్మనావిముత్తింజదెనే।
గనకాద్రింద్రధనుఃప్రియంబసుడకాంలత్రింగారంఉరఅత్రింఅవే।

— ఇది శ్రీ సంభవ తాండవ వాదార్థ ద్వితీయం —

ఉ॥ మాంసము దమనత్రోసంకోటు ఋషులు పురవేశ్వరదర్శనార్థులై।
ఆశాంతరాంతరాళవీథిని శివార్చన్య కేళింద్రియములు రాదిలోరహా।
రాంకనకభక్తి కన్నీతటుమంచునఖరినమస్కరింపవి।
భక్తి జికతాలెము లాంగుని ప్రార్థ జిక భాషనభాషితాంగునిన్॥—॥
చం॥ సురకారుపుష్పవాంఛ్యపరితాలేఖితసుందరమూర్తివైనయా
వరదు సమీపభూమి నిలువం ఋషులందరు సంతసింబడౌ।
వరదగజాముపార్శ్వము మనాశితలోభనుత్రైప్రమోదనం।
భరిత సవిభ్రమాంగులయి భగ్గనినాంచి సవిస్తృతాంగునన్॥—॥
తం॥ కనబాత్రదనముననున్
యనబాత్రదనంబుయుత్రీలైపనువదుటం।
మనసి ఖుడుసి గ్లనాంకన।
కనుప్రవిదువబాలునిటుల కటుశిభదృష్టిన్॥—॥
చం॥ సరసిజనేత్రు జేట్టి పురుషప్రవరుండు సకిస్వరూపము।
కర్మముగ నెందదే ఋషితవింబము పల్లులు జేరవిందరో।
పురుషులు మోహమొందగను బాలుటెంకటేమాంచ
సురవెడజాంత్రబాంబుబానుబాంబుబుబూంబాబ్రై
వెయి, త్రుబెడ॥—॥
చం॥ భవభయభంజనుండనునపాస్మనిభంవనఖేయుసన్మరి

ంబద్రిమా
పృత్రి

ప్రవిమలగాంగబతిరమ్యదు శ్రీంవమునం మధురాత్మరాళిగా।
భవ్యడువాని ఇంద్రాలారవంది బాయుతనన్నుప్రసాదింపుమ్మం।
యువితిరగూరరు బండితిరిటునందరు మంగళపీఠపీమలర్॥-౪

గీ॥ ఎంరుడ వెబ్లి యువ్వ నందరు వరపీఠ।
మలను మైత్రిక్ష్మ లడుబు మునులపెద్ద।
పిన్నలానము వెంటు పెర్మి నిరూప్యంది।
నందుమ ధుర శ్రోత్రప్రైన నియము మూ॥-॥

చం॥ మునివరుడొర్ప సెయుడు సమున్నతబిల్ప్తదు తెబివొప్పతె
లునసులచేసి భత్త్ర జనలాలున తిట్టునివిన్నవింటెభా।
వనసెప్రద్రైన నిన్నలబెబాంటిలునారంటాదు ప్రవావర్తనం।
దనదగియుండెనట్టిని (దసనట్టి) విచిత్రము మెట్టి భాగ్యమో॥-౪

కం॥ స్మరహరి యుడవగనవె।
స్మరహరియులమై అమెట్టి మహిమమభాగ్యా।
లకారులతు యుతి లయుసమా।
తరుచాతలానమాంతునిట్టి గౌరవమెందవెర్॥-౪

ఉ॥ శారదమాంతునిందరతునాసనమందయుశాంముబాలుమా।
తింతరవ్యశ్రీ తందగినతేవలమమ్మునన్న్యలంభవా।
పంతసముద్రమధ్యసుల పారమువుట్టి సముద్ధరింపవే
ఠంతతలంతలాపయునెనంటటుసూలాడుపద్దెపిమ్మటిన్॥

కం॥ అనిపల్కి భాగ్యదిట్లనె।

మునులెందఱు విన వసిష్ఠ మునిగనెమి మిమ్ముల్గాం।
మనమున దలచిన తీర్థము।
వినవలె మును వినుడు సర్వవిశిష్టమతులారా॥
ఉ॥ శూరుడు వాని తమ్ములు ననూయను మెచ్చిపిదప బాయగా।
సారసనేత్రు దాదియను సర్పసులుల్గ శివాయువేదపెం।
పొంగ నిల్చి సైతానని యుత్తర వారతి వాంట సుఖ్యలం।
వారును వారిచొబడి బన్నము లప్పటితిం దాలంగమున్॥
కం॥ ఏనిప్పుడు సైనాని ని।
పూనిక బుట్టించబడ్డె త్పుపులమునను రాజున్।
మానను గమునము శ్రీ పురహారవి।
దానవ మిత్రియ వాని వాని తమ్ములతోడన్॥
చం॥ అనివిరమిచ్చి నంతసురలందరు ఖండిరి నేను పార్థులం।
మనమున భార్య ఇరిసి కొను మాంటు దలంచి అనహిం మందిరం
జని తమ దిబ్య యంత్రియ యు జిహ్వ సముగాని విశేద గాడుసు।
ధ్యనతను రక్ష తంత్ర మెయంగను వేదయు నన్న చాలితన్॥
ఉ॥ వేదగ బార్బు టెంతయు నవిప్పుటుమింతి మదీయ శక్తిపెం।
పొంరన భౌదిదయ్యును తమం బానరం బుబును నన్ను గుర్లితాత్।
తొత్రర తప కి ప్రభావమున తుం మది మెచ్చి వబింబగారిలం।
ఆరాటలు ఖావగానవ వెళియుమా శబ్బసిద్ధికై సభాంర్యలై॥
ఉ॥ బాలమ్మల తిట్టి ధర్మము అరం బుగ నా డుము దల్ధరిత్రినా।

బాల్య హిమ్మతిని దనందగిన బ్రాంమయకుంధాలనిమ్న సూడిన।
ప్రేమ్మనిదగ్ర, గర్వ్యము నిపల్కులు నందరు గూంతిరాదగు।
(బ్రా)హ్మ్మము ఖానుకులకు హృదయ పర్వముగా మదినం తవిల్లునగదా॥
కం॥ తల్లో నాయు కుంధులవా।
త్రిల్ల వబాల ప్రతిఖ వాలెత్తెన్నదిని।
స్త్రీల్ల వృద్ధ్య మధురగలిసా।
ఫల్గము నెందంగమైన ప్రశయనతాంతుతు॥
ఉ॥ ఆరయనిల్లె కార్యములు తంగనలెత్తదసంఘటింపనే।
పాండిన నెప్పరుల్ల రివరాంగనమైన తమాంరుబల్లుమా।
నారసి లాద్య బస్పరాలు లెన్నయుల్లి ముదంతరంగమై।
ఆరయనలెలాం వాహృదయంబు నివాందముతంయగాదగు
గీ॥ ఆష్టమూర్తినగు బునం లాటరత్మింపు।
బన్న నన్న గనిసమూర్తి లామగ।
సురలు ము మాలుగూం తిశూరప ద్మవద్దాంక్ష।
యమనవరంబు తెలానననగవలెనె॥
ఉ॥ ఏపను తెల్లీనాంయు దగు నా పనులెల్లు నెయు దాం।
బాపరమైష్టూండనినన లాటునాం త్మ్మవి బాంరవిద్మనే।
నేపని మానియున్నా వృత్తిగలి తన్నపరిత్యపింపనా।
లాపము సేయనమ్ము ములు లక్ష్మి నకల్లము మానిమానుగదా॥
చం॥ తనుగాని నెవ దేవుడు బగద్గురుడై నశిలాంతుపతాళికం।

మనమలరం బ్రనక్షీణా నమస్థ్సల తెౌసి వియల్పతం।
బునమునిప్పు లచిత్రమింబిగిరియాంఖ్న మదిగ్గిహిం మాగరాజుప।
ష్టిరాయమునా గాంబరల్పతరరటన్న్యగతెచితుతాభిరామమట॥-॥

ఉ॥ స్ఫష్టమనస్తమైనది ప్రజల్ప్యగ వార్యలుతెచిబాంయగాం।
వస్థలుతెంచియ వనవివర్జిలా లత్మ్యవమంత్రబ్రాంవసం।
ప్రస్థితితెంది దంగమది వాంక్షి తలాల్లనతెంది దాంవిధ్రీ।
ప్రస్థయుగాంబరవిస్మ నలుప్రస్థటనుం(త్రి)జగత్ప్రసిద్ధమట॥-॥

చం॥ త్రిమయగలల్పరాం ఆరవిరాంబులలవల్లి నాగవెల్లము।
ధ్యవమున ఖాంరసప్తమునలంబర విధిరవిప్రతాంశస।
ర్ధ్యము వెలిగింప్రమాక్ వరలా వబ్బ్యమనన్న హిమాంద్రిబూబిసం।
(భ్ర)మమునతెబవిష్టి మునిరాంబులు భ్రాంమితిదిస్థనంతట॥-॥

ఉ॥ యంలాటి భ్రాంతిపై దినదిరెం లాటనిల్లె దరంలాలానన।
లేళ్లంలారయంబునకే గిరిసధాయదునర్ఘ్యమ గాంబరమ్మునత్।
తాంలాలలాంవసింవె మటితాం ఆసమంబిలపిరము లీమ్మము।
సాంపలావయ చౌనిదెం ఋషులు నంలాసమందిసభాంధ్య లైయట॥-॥

చం॥ వరసగసాండు బున్ననగ వర్ప్యదునర్ఘ్యమ పాంధ్యమిచ్చియ।
పురమమునారిప్రియాంప్విల సపర్యల లప్పలసెంద శౌసి హ్మా[illegible]
[illegible] ప్తతిసహ్యదంలాదుండునసంగలా తార్పవిదియా।
గిరివరునమ్మునా తుశలతీర్థనలాంయ నల్పతాంతమ్మతై॥-॥

చం॥ తునల మనిలనివ్రజలతుంకునలంబె ధరాంద్రరాదిశ।

త్ర్యశబ్దము చెల్లుచున్నది యొకద్వయునియెడబంధుమిత్రజ్ఞ
లోక్షిశవిదవరం(శ్రీ)వర్గము లుదారశహితాలాల్మ్యతనీవ్యసత్తమః।
ప్రాశమలాపూంబ్యవంద్యా లలపాంల్యూదవిహెదదూరంబూంధగక్॥
వ॥ ధన్యుడవిన్నిటంతుదరధార్మికయెుద్ధ్యరమైనవాంమలతం।
వాంన్యనిగాదలంబలయమందలతనియెుదాగాంరజాబుంధము।
వన్మన్యులుగాంగనెంబతనునం లనవల్లునాకైని దాది వలం।
ర్ధన్యడు వెూండ్యుగెలునలదాంబ్యంతుమాంశనమోదినవ్యత్రి॥
వ॥ అని యెుద్ధరాంధరణీంద్రుడు తత్తరాంర్ధదనైలతత్తరాంర్ధావ్యత్తవ
దనరినవాదనైల తెరుధన్యుడసు త్తలత్నైల నిప్పు లా।
మునివరులాంర సర్వము సమున్నతము తులలంబుమాంత్రుహం।
త్త్రమసఫలంబు నెుందనిటదర్శనమాంత్రమదియ బన్నామలక॥
సీ॥ మాంనసత్త్రష్టమాంతనుపమాంనులతుం పరబర్హణాయగా।
పూంనిత గల్గయున్నయది పూంటబగాంననిశాంయమాంరవ।
మాంన బల్లినంతటుప్రియంబునతింతరబ్రావమెుప్ప న।
నిర్మ నలగాంయదిరుతరుపలతరులాంరయెునర్తనన్నురా॥
వ॥ అనవిని యుత్తపోధనులవోర్ష్యనతాకవినాంపసర్పధరా।
మనములరం గనెల్లుమని మంత్రులునంగిరసు న్పూజింపగర।
బనిబనివారిమునందానవిాంరలపాంర్ష్యము నంవ్యయాత్ములు।
వినగనువెల్ల పెయుసునావిస్ఫుటశీలవాంబింపయల్లునక॥
సీ॥ వినుమ(త్రి)రాంజులయ మన్ననులమిందరముమె

చిలువ వెచ్చి నెట్టి సమాంపిసితంబు।
పల్లగవాల యాయని భూర్గ్యాయనివ్రను।
గూండి వినంగ నత్పలు జనింప।
ప్రశ్రయు శ్రుత శాస్త్ర ప్రశస్త బంధుర
ర్గంబుల రప్పింపరా జతమగ।
మంగళంబన సర్వ మంగళయాగనిలా
నూంబుత నిలుమంద పూంబతమగ।
నసినసంలాసమున నప్రీశ్వరుడు నిబు।
సోవి లోల్లులు తను సన్నానంతా।
ప్పరవు సలము లనేల్లితరవు వెడుకలోరు।
తీరవాలయు పార్శ్వ లోయు లావుగ॥..॥

చం॥ అది లోవిభూషణాంబుల నలంకృతమొత్తను జూంతజేసియు।
లలితను గూండితాంవు నమలంకృతకైచను దెశజెయు తిం।
తులను దుహార్ధి సెవతాని లాద్ధి కరుత్ కృపదార్ధుమెళన।
తల్పులనలతనాలసింబకత్రపి యంబున వాత్సరుగాతనిత్తరి॥-॥

మ॥ అవనీంద్ర ప్రభూతిబ్లి పళ్ళవిని యత్నంతశ్చ ప్రశస్త్రులతో।
నవినమ్రస్థి లాదెల్పవాయ గిరిజనిన్నా నిష్ఠ భూంతాంవళి
స్పదదంగాంగితజాం యనత్తరిశరత్సందరాంగారిభాన్యత్
భవనాం వలాంక్ష సుమంగళాం భ్యగ సద్వృత్త ర్యంబుగారంబతె॥

తే॥ యంరంగళ్ళ భూంపణాములను।

మంగళబాలుపారె నత్రి మహింషసుతాయనై।
శృంగారరసరంజనంబులు।
మంగన్నజనిత్రి పిదపనుం సూతుడనైన॥౧

— ఇతిసంభవకాండే పంచదశోధ్యాయః —

—

॥ జనతుండైన హింవాంత్రి సన్నిధి సాంత్వ్యల్లోకత్సన్నాలదా।
జనయిత్రీ సహితంబుగా నరుగు దౌ సమ్మోదచిత్తంబునన్।
దనుజారాతి నగరంబు నంత మున తెందంబంద గాంభ్యందజే।
సినవతానిర్దుల రుంధతి సతియు గౌరింగాంబ దుర్గస్తుతిన్॥౪
తే॥ గని మనమున సతితోషి।
యనిగాం భావించి విప్రులందరును సతి।
మతి ప్రైమ నరుంధతియును।
వినయతో లానరిబిరి ప్రాదయవీధి నీబ్రత్నిన్॥౫॥
తే॥ మందార్తుల సన్నుభవన।
తుందాం భవ దండనాంజుతు ధరిత్రోహుడాం।
నందమయ నిజాంతస్థలి।
మందస్మితపటిక బుచెట్టి వతాముల తనిమెన్॥౬
శా॥ వేదాంతలాంక్ష విదత్రగణ్యులు సంధి ఋగ్వ్యుల్గాలారం విమా।
టీ నా వేమగీ మాలక్ష్మీ భగాముఖ్యుంలీవారం జ్ఞానకేమనీ।
మోదాలాత తనిని తంబవి యమసూలంబు సర్వంబుటం।

బాదిరిపుత్రి వెలుంబ నంగిరసు దేవతాంశ్యట్ర్యోల్లోని ల్లనన్॥
ఉ॥ శ్రీవరమాంగళాంత్య భువనమెల్ల జనింపగ జేయుమాలగా।
నీవదినాంబు వేసిమొట్టతనిందిలావచ్చుట బెత్తగింపుదా।
నీ మహనీయమూర్తి ధనుతేతవము ధ్వాంతవిధ్వాంతధ్వాంతతము।
ధ్యానము తో నట్టి శంభునతాదారసుమూంతమలాత్మభూధరం॥
సీ॥ తారకాంబులతెల్ల తారకాంబని యాంటా।
లతునియాంలా విద్యాంత లతువిద్యాంత।
రక్షకులతునెల్ల రక్షకుడాంవర్త।
లతునుసంవర్తవిలక్ష్యాంతు
పరమహాగాత్రసుండు పరమాత్మయును పరా।
బ్రహ్మపరంబ్రహ్మ పరమునతాను।
పరమపవిత్రసంపదతా పవిత్రంబు।
మంగళంబులతెల్ల మంగళంబు।
ఆదిపుగాదము మహాత్మగాం పరమపరమ।
తెప్పనిశివోపు సృష్టి సంహార్యశిభారగము।
తెనిలనా జేయు బుండు మహేంద్రధరణేంద్రు।
శ్రీష్టిపురుషుండు నీయెల్లదాసు నిజముగాగ॥
గీ॥ యోగనియుండ దేవపటాంతమాశ్వాంశ్వ।
గాంతనిబయను నాకేమాదిలియుదాసు
నట్టియబుదనన్నగవ్వగను బూవున।

ఆడుచుండు వల్లు దెసబ్బుండు గొల్లుండ్రు గర్వగి॥

తే॥ తెలియ లక్ష్ములునేతాలం।

బలవిలక్ష్మలయుండు మునిలక్ష్మ తినైలనన్నం।

మలులజేలను జెప్పదలం।

తలకఘుబరిల నీలసాంబుతగు పలిదనర్గి॥

సీ॥ తాలతాలు దసటి తాలలు లక్ష్మదసటను।

తాలతండు దసటి తమలనాంబా

వండ్ల దెసటి తమలపైరి తాళావిభూం।

ఘనము గూం లలనివమ్మ శుభబరిలాం॥

ఉ॥ విప్పనివిందమల్లన రపెవ్వరుదె ందివరం పాదూంప్రమై।

నివ్వటిలంగబూరయ గననేరము బౌవరతెం లాదాం లక్ష్మణం।

డివ్వనివమూంక్ష్మ మంగనగనేగ నివర్తి లాపతమ్మ్య నంబమై।

యవ్విధి వందన్యూతి మ్మటని బూం లక్ష్మ బూనద్రి గరధినాయకా॥

చం॥ వివనినిరక్ష్మ గాంబునసుకొంద్రు డెంబూంద్ర మనెందివప్రమం।

జివమరి భూంమిప్రైవి డెవెసర్వసురలక్ష్మ బవెయుతాటౌసివర్గి

వివని మమూ లక్ష్మ నంపద బూవటె చనహంత్రులి వెతెబక్ష్మా।

శివ్వనతెలనీలసాం బవను సేయుమువెంట్లి సుమంగళాభిదర్గి॥

ఉ॥ విపరమాం లక్ష్మత శ్చిముల నెప్పిల యతానందెవదాంనవా।

పాత్రపతయె రమ్మ్య దయాంబున నేరితె మ్మెక్ష్మ మంచినర్గి।

దాంపసువుత్త నాంయాన తెలదాం రాగునిసు లాలాతసమ్మలు।

శైవరగాంగ గనిపును త్సదంగనాయుత్తు రగాంత సమ్మతీశ॥
ఉ॥ ఈసతియందు బుట్టు పరమేశ్వర తాభువముచేవమహాభుజుం।
దాం సురభర్తృశాంతదనునట్టి వపవాసురసంహారిణుని।
ద్వాసి కవిత్రపుటి తపగతాశ్రమునుసుతు మూర్తినాహా।
జేసురసినతేశ్వరా కనేన్నతుమాంకాడు సత్తుమాంతుడై॥
సీ॥ ధన్న కాత్ర కాన్ర కాత్ర కాయు తులసీనులను।
యున్నతి ప్రాంజ్ఞ కామెనారతిను।
పరంతయందుని తెనయానల్లుం దావుల్ల।
గురుపల్లుదాసుటి పెంపయటిగాదా।
ఆదియటు బట్ట నంగీతసుందరా।
కుందినయము నతెల్లనురు తారాప।
సంకతనమున నమృశంసమిలనర్పిరా।
యాద్రీసు నికాని భూర్జ్యాయాసుమృము।
సకలము మదికాంస్తవైరి సుస్తవముగాగ।
మనములు పత్తులు గిరి రాజు మది కాద్రైన।
మేనకాదేవి ఘూంచిన మేధమాన।
వసుబాను లతియుంబర వహించు పూన్లైదముననా॥
చం॥ మునులను వాత్సంగ తలములు ముద్దియలందరు సంకలసియుం।
వనదిద్దిలోల పొంగి హింయ వంగ వమంగ ముఖంగమాంక్షతే।
ల్లిన వడును ల్లుతంటి తకొమ్మై దనాంరాగాగి ఉంచె గా

రినిదయమహానులందరిసురాంబవరింపె యాదాం యారంబునన్॥
శా॥ బాలార్కత్వముగైకొనంబడమదేపారమ్యుదాత్రాప్రవర్
బాంతైజారగళంబుగద్దదితనుల్సాసంబునంధావత్య।
లాక్షేలారపంబులపుంరసంబటగనలాక్షస్నిత్తిదనిన్మానులం।
పాల్గ్రవేయాంబలమాళగాంబవలతెంవర్తసంస్కృతిబ్బలమ్॥
చం॥ తనదరవిందనేత్రయు బగళ్లనయుత్రయుమత్తనాబవా।
ఘనతబచాత్కిలాక్ష్మితనగాంబలమాంపదసేవచెలిరా।
వనుదనువైలక్ష్మీగామపశ్యముపెలయగాంతవిన్నరం।
బానరిబదేవదేవ్యపంబినలానినత్రాశ్రెనర్పదీత్రర్॥
చం॥ అరయానాఖ్యప్రణోషు మనునక్షోదిలాతవిదంబుగానవ్రె
గిరమొనసూర్య్యదంబగిరితీర్థనసేయుబవేబస్రుత్రినం।
దివమునుయత్రయంబనుబాలద్దిరినాంధునిప్రస్తుతాంబనన్।
గిరసుదబతెభూధరసభీమములంగనినిస్వత్రాంత్రిష్టై॥
ఉ॥ భూధరపత్రులారసృహిం భూస్థలతన్వతనిష్పవేళని
ర్పృధగలాల్లులాప్తులవరిష్టముగాంవ్రునరూతునమ్రుతా
భైధరశైల్లగాంతనగనందరునానన మైనతాభ్జమూ।
భూధరునస్రబాహ్యముని స్రుం గన్రు గూర్చినబంవనాత్రన్॥
శా॥ సాప్ని యసన్నావరవృత్తమాంమొదలనిజంబాటచెప్పావరా।
పాల్గ్రవాంబంద్రావినెతరాంన్నలతెలంరాంగాదులుల్ప్రష్ట
సేయుంద్వేషము దేవతాభ్రాతురగణ్యేశన్మనుష్యుల్క్షయం।

దారయుద్ధపతనము, శ్రీతాంబవచనప్రత్యయమెల్లవిజ్ఞానా॥
మ॥ ఇతరాబాహ్యవిధి యుంచనేల గలవారా నాస్త్ర్యప్రత్యేకవృత్తినే।
అతిసంబంధముగల్గి వేని దిశలందెల్లం బహ్వాన్వయ।
ప్రతిలింబులోస్తులుమాని నిరంతరము వారాస్వాంబ్రహ్మనిష్ఠుండవై।
సుతరంబానుసమానసత్త్వైన నౌరసులుగ్రాత్వంబంపమింబందాలకే॥
తే॥ గిజగారాము తిలనుబూర్ణము।
గిజగారాము యమునాంగనాదుగాతపదారతి।
వ్రజమందియుగలదే।
భజియుంపగగలరే లేనయుపయుపరమాత్మకే॥
సీ॥ లతారమైనలూతప్రతాలూలగతినాంద।
గారజగద్ధాలజగత్సమలతి।
మృత్పుప్రవేశంబు మృత్పాంబుయయుంబు।
శరీరదేవృణమ్మభక్తిదానఘులార।
యులయమహాగార్గిస పమహోత్స్వరసంజ్ఞలు।
గలవాండుగాననమృలఘుబాలు।
మహామమద్ధిలయములుప్రమ్మదావెయంగ।
యదార్థిజ్ఞానైనసురాసురాలునుగనారు।
తపలభవ్యారముప్రాంచానిబమునభలు।
హరిన్యసిహర్షదిమమయాశ్రయలవకాశేతల।
ప్రభువులనుబ్రహ్మవిష్ణులబ్బగిచిగారగ।

వాం ద్రాగులుతోరె మున్నాధ్రుమధ్వను నననూ॥-॥

ఉ॥ వాం మనబాం బమైన జాయమానా దటంబు దలంబమైనగా।
ఆలాముదు డంబున్నైన యత్నదయాంబున లాంఛదాల్పవేతవా।
కొప్పు మలావోని యాంలాలును ఖంపెనుదత్త్వశరంబు గాలిసియు
దద్రొమ లాదాంగవాని లాల దారుణావృత్తి నిత్యంబు లలలన్॥౪

తం॥ మునునులను యమృష్ట మరులిృజు।
లననురలను యమృష్ట సన్మృలునులవృష్ట
వనుడదివిష్ణు యమృష్టపు।
డునుదండి లాపూజ్యరిగాంతడుంబ్రినిచె॥-॥

తం॥ వృగరాంపంబున యమృష్టము।
జగములదింగినా వెంట జనివిరుడుమా।
మృగము సశక్షింబదె మునా।
నగబాంపునిబత్త మెరుగనగములతనసె॥-॥

ఊ॥ బాలకీమత్తనాం ౨౦ ఊ ది బ్రాచమునింబాతనెచ్చినప్రిభ
జాంలము గాంవసాం లానయస్వృత్తిజ్జన మమ్మాగూర్చి దాఁ।
భాంలసగాంతయుంటదగుసట్టి విధంబుపది ధంబదాంయగా।
లాంల లావృత్తి ౨ంతం దమునను లాంరవి బాంరము బొలిపల్లడి॥౪

మ॥ అదిగాంతన్నినుదేవదేవునాపదాంయంలల్లయంలం(త్రి)యం।
మదవంగదాంగను పృథ్వ్యంబులను ఖలమన్నన్నంతలంబందున్నపు
మదిలోనెంబగవెడుయమెతుదట్ పాంవప్పంబన్నదృష్టంయలో

కెవ గౌరం బాంతదయ్యె నిల్చు తండ్రులంపో కాల్చి దైయుండెన్॥

ఉ॥ శ్రీ వసుధాస్థలియు సన్నుతిం మతాంత్రదలంబునకుం తనివ్వాగం।
ప్రేమ పుట్టి బుట్టు మది జ్ఞాతియు నిష్ఠ విధద్రవ్యయుంబుచే
సాంప్ర తిబాంబల్లుయు ననిసాం లేవరించుచున్న వాం।
జ్ఞానియు ధరించ్రా పల్కి సతిప్పుం లేవాంత్రను మొనతాంబుదక్॥

తం॥ వైసాత్రజునికి వశి।
వ్యాసుగయు సుమధుర వచన త్రై నసుదలిసం।
స్థాని లోనరంధలిసలి।
క్షాని పత్రేనుల్లోరంబు భూంధరసలితిక్॥

— ఇతి సంపూర్ణం శ్రీ పార్వతీ సాద్వ్యయం —

—

సీ॥ వినుమేనతాం మూంటి విశ్వంబునకునెల్ల।
జనకుడాం వానికి జనకుడెవరు।
రాంబాంధి రాంబుకు రాంబాం కృద్రి వ్వడు।
రాబ రాబ్బు (నిల) త్రులాను గనదె।
సర్వ శర్వ శర్వర సంజ్ఞ లను వాసతత్త్వ।
వైశ్వర్య సంపన్న వుద్ధులకును।
శాస్త్ర యతాంటి జగంబు సర్వంబు భయమున।
దనరుటదం ధృలదం త్రులంత్రు।
దుష్టశక్తులకైతున్న దుర్బలులను।

తూనిగెల ముట్టి త్రుంచేలి త్రుంచ వినట్లు।
బలియులలో దుర్బలముల నెంచంగదలచి।
తన్నుశిక్షింపనేమి బాలునాన్ను వేతి॥

కం॥ తాం బ్ర నరాం బ శ్రీరామము।
తా వరముననివ్వఁ దొరికెఁ గావునర్ఘ్యం।
బీరావిడువ దసనె దండము।
భూపాలురు ప్రజలు బంధవనుసహితముగనే॥

చం॥ శ్వశురుడు దక్షుడాంధ్ర తనసంభవమైనసతి సమర్త్యమం।
దరమమ్ము నెంచ హరి తుతవేమత్తైన విరిదలు మాద్భుద్ధితో
పరుపలోగూర్చి చేసి తనపాపము చేతనిశక్తి నెందుదు।
గ్రహలనురు తివ్వితా వలులు తల్ప్రయుమూలయు తల్ప్రయాణ్మై॥

గీ॥ అష్టబూ దలుసర లోమ మాసవరాద్ర।
మునదం తితోనై రిగాల్ప నను సుదతి।
ఇట్టి మలి నీవ్ర గాయతు రూపునందు।
సత్వముగనీయుఖ్య నాంపలుతుసంగమములగా॥

ఉ॥ తావలమ — గంతరుసదా గివ్రసంభు మృదుంబరం
మహరి।
దేవ్రుశరాంతనేభయ మందిందలపైసిసువంగళాఖ్యదా।
దేవ్రునతుం తనాంబను సతీమణి నీయగ సంగయం తం।
దేవిరెయుసంగ రతాంగిమలదిప్రవిగామదిగాం తమేనదా॥

చం॥ కిరణనతి జ్ఞానంబు కైలాసాత్త్వ వృధన్య వృన్నైలి యిమ్ము నాతి
హారపదభక్తి తో మహా రహాంబును సేయుటు బాసి లోకముల
పరగిన బ్రహ్మవేత్తలు త్రైపాదరులియ్యన్ని సత్త్వంబునం
శరణాని మైత్రి వెంట సుఖాశర్పానతి మున్న వుమనా సమస్తాయన్॥
చం॥ త్వరితనారంధతి సతి త్రివాం బతమున్న బతస్వనేశ్వరా
స్వైరవరవాని వేదనము మకట మేన మేనరా
పరిహృతసంగమాం త్మ్రీ వృబ్రహ్మముభా మరవందన్ని
చిత్తమం
దరసి నమస్కరించి సతి యాత్రము భార్యల బూంబ మైత్రమన్॥
చం॥ అనుమున మాంతునందరతున జ్ఞాతసేవమునా తోబుఖ్యానం
మనము నని ల్ప నీవల దమున్నా నిమ త్తను జాతనేశ్వరం
తెనసి దయాంతర గ్రహా మైత్రి బసేయు నాయ ల్లుకాయగా
ననవని నన్న మేనన దితం బుగ సంస్తుతి జేసి యాంతడున్॥
చం॥ ముని వరా తెల్ల నద్రి గణము బ్బునిగాన్ని దరాధరేంద్రని
తనయా ఫలంబు నెందాటు త్రు దానశుభంబుగానసంతమం
మనసు తాబుజ్జిగించు తనతో దనరుం ద్రతిలోనుగం మహా
మునివని తో కీయ ల్లుయుని ముద్దియు నవ్వన్న పాంతపాతకే॥
చం॥ యునిబద్ధకాను రాగము సమాం ర్జితమెందనరం
దతీసతీ
మగవాము మనవాళ్ల నేశ్వరుల మానిని లందమగుంచులి

చాతేటనిష్ఫలఖేదాల మగ్గింప తన్నుతపింగులన తాత్మ
పొరాటలం।

నినిబిడగర్జ నిత్రయులి నీరజగంధిపదాంబుజాతముల్॥
చం॥ లోలలుబాబు సర్వమూ గళ్ళ సదా శివదారయున్నైననేడమా
ఖలవిలేపైననారప్పడు గసర్వసనంతమనస్తా రామినీ।
సులభమనెత్తు నిమ్మసువర్ణభనమాది గృహస్థదాశిమ్నా।
చిలగృహెంకోలలం వమయసనీసతియంవమనీమ్మసంగములా
చా॥ ఎనయగజాత్రి తైలల్పులను ఉంతవచెప్పవనం బులెల్లసాం।
పెంనంగబుజ్జ వృద్ధిగని మెప్పిననన్నిని భూంఢరం
రాంయంతా।

మనులతెంపెళ్ళ శీనిట్టైనయప్పుంశృతమంబులేవ
ల్పబలితెని।

వృనిలావినాంహంలగ్నమునేమంబసుతే ంలీమయజా
బదెల్పుదో॥-॥

చం॥ గగ్రములబంధ్రలెంరసుభూతేలమలన్నము
హఁంర్తవెంనిపెం।

లోనలంవధూంవరుల్వర సరోంబసమైత్రినియుంబ్రాగనమా।
రనఘముగాంగదెల్పదసునన్నముసెం బ్రాయురోప్పనప్పరై।
ధనమయ యముత్తరాఖ్యమునదన్నముహాంర్తము
రంత్రసిద్ధము॥-॥

కం॥ శ్రీరామక్షేత్రశుద్ధివాస।
దాక్షాయణీకాంతైనలగ్నపటీమానుసర్వ।
పైత్యమాననుతకాల్యమునగాది।
భూమీధరసర్వబంధుతిసురవ్రనతుక్॥

వ॥ ఇటుల తెలిసి సప్తఋషులు శ్రీరామ వైభవమునకు యాలకించి గౌరవంబున।
ఆమహిమ గుణంబు లెందెనిజ మరలబంధులనుండి భూధరా।
బెలువలె రాముఁగల మహాశ్వరుశోభనమొట్టమొకనె।
నలువుడు వేడ మెప్పు వడయుంగల మంచు దలంచనత్త్రరీ॥

మ॥ ఆవతారంబు విశాలమై దనరం బురయుంబోలు తెల్పుగామణి।
శివసంబంధము బాగునూరాలతో నిస్సీమంపు సౌఖ్యంబు రాజ్య
సౌవంబుందు బరాబరంబు వెవనింపల్ పింబుయుండౌవదేశ
స్త్రావివాహంబునకావుతిరోల్లములుగా శైవసర్వమున్నెంచగా॥

శా॥ మైనాతండు ధరాధరేంద్రమునుడవ మ్మౌలౌపత్స్యస్త్రాంలయుల్।
శైనిందావృష్టి భయాప్లు లంపుట లక్ష్మీప్రసన్నాదుల్లల్లనీ।
ఘూర్ణరప్రస్ఫురుబిల్వనంపుడు బగనాత్మస్వంపు తెల్పుగాగే।
హేమాంశాంత్యలిరాయగానననవిహరారాద్రిసంఖ్యాద్రిశైలా॥

ఉ॥ లక్ష్మీప్రదలంబవప్పిగిరివల్లభుగాంబనగేహమాలికా।
ప్రఘ్యవిధిజ్ఞమలప్పలానాశంభునకియ్యదలంబనాడెనే।
రాష్ట్రమునందు పెరుగనరవ్యమగారబలుంప్రమందుస।
ద్రష్టుతనర్హసత్యలములుదారలజేసినహర్షబల్మాద్రిశైలా॥

శా॥ శిల్పిశ్రేష్ఠ జగత్ప్రసిద్ధుండు శివదత్తీయుం ప్రమోదాంగా।
తల్పంబైన యొండు రాప్పు భవదాజ్ఞా వృత్తి యై పద్యవా।
టల్పి భూంకారాంబరాంతరాలనీయ స్వర్గాహ్వయమహావేదిసం।
తల్పంబెన్నత కౌసిదార నలానితీతన్ స్వప్నమున్ చింబనగ్ ॥—॥

శా॥ తల్పావిర్భవనాంబుజాయువతిబాంతేజంబుసాలంవశీ।
తల్పంబారాబు విశాలవైరాబలా తేజాంబు త్రితాంబాబు సా।
శల్పంబు ప్రాప్య సన్మార్గ స్వలానవమున నెప్పు నిర్మయమువెన్నునిర్।
కోల్పోవ ల్గాంరబుదుం ప్రమోత్తరివలలం భర్తరలోన్నదేముల్ ॥—॥

చం॥ అనవిని శిల్పిచేసి వినయాన్విత వృత్తిననుజ్ఞగాంచి నే।
ర్పున నగ్రహారమువెన్ దలపు నిత్యప్రసరగోగన శిల్ప వెలాజన।
స్వనయానీ వేలుగాం మెనర స్వక్షమయాంబున రల్లు బిల్త్రమ్మె।
దనరసహా ప్రశాలలను లొల్తదనాంతరసాధన సీమలన్ ॥—॥

తే॥ తెలుతలిచ్చై నాతలవెల్పం।
లొతివనితవముగాంగ ల్వప్రవెలయనెన్నశ్శైన్।
సుతరవలమెడగవులం।
బితవులగనరాంతగగనపరిమలంగనగ్ ॥—॥

సీ॥ జలనిభసద్రాల్పు సన్నివేశస్థల।
బల లాత్రి సంకీర్ణ జలధి వయము।
సజలజలాశయస్థిలసముల్లంగర।
లక్ష్మి రఘు సమంబిల్వాహార్యగారము।

దార్వి రసిష్టియ మధ్య లోలతమ ద్వారదేశంబు।
తద్ద్వనిభ ద్వార సంభితంబు।
గగనాంభ తమద్వ సంతతాంతస్థలంబును।
తదీయ భాగ గగన సంకుల లతాటంబు।
గగన సన్నిభ సుస్తంభ తాంతియములతము।
తనిలేత సుస్తంభ సంతాన గగన చయము।
మణిమయ స్తంభమండల మండపంబు।
నగుచు వెలువారె నౌని తెల్పు గాన్పు హాము॥—॥
చం॥ సురుచిర మౌక్తిక ప్రతరశోభి విచిత్రము విద్యుమావళీ
వరహరితాంకురద్యుతము విస్ఫురవజ్ర సమూహదీధితీ।
ఖురలతారవైదికాంత్విత సముజ్జ్వల సుప్రభాతిరత్నభూలము।
స్ఫురమణివర్ణరాజిత విభూషణదీప్తి ముదైవెలుంగగన్॥—॥
శా॥ పాత్రాలంకృత పతాకభరము విచిత్రంబుం మహాపార్శ్వ।
దివ్యస్థానంబును గాంచు భూపాలయమున్ పూజ్యంబు ధీ
కీర్తి ధీవరా।
తాన్ని తల్పంబుగ వేరబింబ కెతింపుంబు స్థితంబుగాడెన।
తత్తంబైన పింపనం లోటును దాంసుం లోపులుపల్లం
తద్ధా॥—॥
— ఇతి సంభవకాండే సప్తదశోఽధ్యాయః —

కం॥ ఏంచి పెం బోయి దసతన్వాతో।
సువిలసిత శిల్పాగ్రహాము బొంబాయి మదమునన్।
రమణీయము భోగము లట।
లిప్తము దీతి వారిష్టం బాన్తర్ప్రేమము సంగత్॥–॥
ఉ॥ శౌరికి మాల విడెం బొసంగి పరిష్వంగము మహాత్మము మారంపెసగన్।
పొల్పి శోభింగ శ్రీ కుబేరుని మానసప్రాంత చిత్రంబు ఝల్లు మనె।
ద్వీపి శోసంస్తుతంబున నభోమణి మేని సమానంబు మంగళ।
సొల్పి శోభయు తుంబు పరిమారకులన్ని యందు మించెనద్రియన్॥–॥
ఉ॥ వారవరాధిపాలు సలగపాశ బనలోల్పులు దిత్తైరంగు సె।
సొంగర గచెల్ల వచ్చినల నందరు నైదు పలాశ సుమర్షణం।
గౌరవలోల గౌరి వద్ది తాపల యాజ్ఞ సుమంగళాళిలో।
నొప్పిర వివాహభూషితాశిరాల గాజిసి మహా సాత్వములన్॥–॥
గీ॥ పాండు ప్రథ్వీ భాసినగారు ల్లు జాగ్రత్త।
ఏరమునరించి తామ సమర్పింప్లి పాడు।
లలిత పాదుకాసనాసినా చెల్లి తప్పదు।
మంగళాశిల్పములు రాయము దిదలంచి॥–॥
సీ॥ నాపారల్లు మురెత్తెం తరాధ్వముల వ్యాదుతరా।
గళలతలోర సంగమువదిలుపా।
రసనసూర్పినమువ్వ రాయ తివాలోతలు।
పెంట్రి పాండల్ల పెంచిత్తుసుళాగ।

జటకాంప శాంతపవన జలధరంపుము మొగ్రాయము।
హంసధ్వనులు రాంయాంబశిరుగ।
వలఁపెపద్మ్యదళాన తులలుతుబన్నవముఖ।
చంద్రాంతాంశులకాంతు జుత్తువలుగ।
ముద్దుగుల్కు మోలుప్పు ముద్దునవ్వు।
ఒకతకె సంపెంగనూనె యొక్కసఖియు।
దినము పనికి తురంగటి నిలువ పొందెల।
సర్వమంగళదలవంటె సవినయముగ॥-॥
సీ॥ తెందనంబున మెరగూండ దనినీలుఖ్రాంంగా
యునునరుగలదె నివ్వున్న గానుమొతలె।
ముగ్ధనిశాంబాంక్షయులు గూంర్శినలుగదె।
పులుతడిగివల్లు వొర్వుగానుమొతలె।
శ్రీగంధపటితల వొతానగారలు।
వెలుగురాం దుప్పైనొర్వునను మొతలె।
సార్వనపాంటిపమధ్య బాంమాంతరాంనసా।
స్థగజౌసి జలవాంశైమసవమొతలె।
ఖోరతారాంరవవము ఖవంగఖాదలశాంర్వ।
దాంద సనాంన్లుహాంత్యెల్ప లన్నసాందతనత।
వాంల్లప్రాంరలజలలహ్యలప్రముదరతలత।
ఘుమఘుమ నిర్వాన సంతులత్రమవు వాలగ॥-॥

చం॥ తెలవ్రలమొదలందు దలఁతింప్రబుద్ధులు సెల్లమెచ్చగ
మ్మలాతరపల్లవమ్ముల సమంబటంచాంబనరాల్చదీప్తని
స్తుల తెలకమ్ములన్నవతదుష్టజలమ్ములం వెరవేరనా
య్యలఘు బాలరత్నంబులతేవరాంచ్ఛరి గాంఛుమాచ్ఛి
మరాంచ్ఛు బాటిక॥

సీ॥ బాలార్కబింబ సమచ్ఛాయమగు గాంగేయము
నాంధిప హేనాంధిప లేంబుసజాల
శాంతసాంత్వజపంబు సలుప్రబువృద్ధవి
వృలవిలయదిలియదుంవిలయు
సురసమస్తసుమాలు గర్భయు
సాధ్వివోష్టదల్లోమ్మదన తెలబ్బుషలు
పల్లవులుద్వైవలపల్లవులందరు గూంచి
యబ్బిషేత మొనరించిరలిశయముల
సురభిలాంల్లంల శీలాల సురబింబు
ప్రలిమ మృదుల దుతూంలసంవళ్లగజ్జేసి
మెల్ల మెల్లన దాటి యొబ్బి తెల్లదేహం
మొదటిబాలగట్టుపట్టి తయ్యాలిపలాలగా॥

తే॥ ఆంటి మృదుతీ నోయం
బంలకరిప్రథం లగమనకేం లేఅలు
లర్వం లరయంబున గట్టుని

రంతారసంప్రీతినిజ్జి రంతారతిమదిరయుక్॥-॥

శా॥ తాం౦౦ తాం పారశరస్వత్యైదనరదక్ష్యేక్షామిమల్లామినిం।

జ్వాలం తీం ఖీం బాబు రత్న తాం౦బనవామయపాత్రాముర్ధ్వ

భిరాంత్ ౦వళ్లీ।

తాం౦౦తమల్లిర్ధ్వనలం తరం బిసినమ స్వల్ప్యశీపాందాంబుజ।

వాల్రం తాంబుఖ్ఖదయాం వతాప్తి సభాయల్రంజులంచిమ

ద్వన్నాతిక్॥——॥

ఉ॥ యాం౦వతపంతసంతలితామ్లై నవకోమలపారిజాతసం।

భాం౦వనభాం యచిన్నయునపాం౦దముులయుయుమయ్యా

ఓం౦రనా౦।

భాం౦వబుద్ధైరిబంధ్రతశబర్భినవతాం౦శినన్మాదంభుదో।

నాం౦వనభాంస్వనవ్వ్యబానుసందరిగొంట్టి నుమోతాతా

మారక్॥—॥

ఉ॥ అంబ తారత్న భాంలనవహార్గ్కనాం౦ఘురపంజ్తోమాం౦గిప్పా।

త్సుంబితపాం౦దపద్మపదసారసయుగ్మమునందుమందుగా।

నం౦బరిచేటికల్లరి పెమాం౦ర్హిం తామ్లై వెలువ్రిందనందమ్మె।

పంబమభాం౦తతయ్యవిమబంధముల్లై తనాం౦తనొాబునక్॥-॥

బా॥ తనతమయాం౦ప్రు నవ్వమతితా౦౦బసువాన్వమమధ్వసీమతాం।

అనిగని మొత్తమ్మై తనరతోబురిలంభువనొాస్వరాం౦వలతో।

తనరబదంభవయుగ్గనెడితాం౦యితపిట్టలబట్టపాం౦నము।

గాని గనుబడ్డవాఁ డద్దరి కొలఁకుల లోలు జెలంగె నక్కరియిట్లున్॥

మ॥ సరసీజాననరత్నహేమమయభూషాభూ
షితాంగైనసుం।
దరపాంశీధ్వయ బాహ్వి పూవిల్లు తద్వాలాగ్ర
శ్రీవైలవేమహా।
స్వరతాంతారక్షదాత్రైరాణింబయుడావాంశధ్వంధ్వమా
యుంబుబా।
పరులగ్గింబతేతుం దానం పులలాగా బాలం లక్ష్మిలం
పింపుచుక్॥

చ॥ బహువిధరత్నభూషణవిభాసితయైనగరేంద్ర
పుత్రియై।
బహువిధతారంతి ప్రసూనములు బర్వ నరుంజవేమం
జుగిలిసం।
విహితనుతేంద్ర బాహురుచిపేశలఖండసముల్ల
లారంబు।
యాహా ధరిత్రి గానబడెనవ్వుసాంపైనంబుగాననొకిన్॥

చం॥ స్ఫురదరుణాధరసంభృతాతి భూంధరశాలధరాత్మపుత్రికా।
సరసిజతుల్యలస్తలాపుబాహురుచా యెంధరబాంబా
తారకాం।
విరిబిత విహారవుధ్వ బలభిన్నాగోవిలమనెలమైనవై।

ఖరిగనాపట్టె నందము లతెందముగ నవసుందరాత్మలెఱిం॥

చా॥ నవవిధరత్నహారకలనంపిరి తాంబుల తెన్నవస్త్రము।
ల్నవసుగంధాంబు యువత్యుల లాంబుగ తాలవిన్లవితము।
ష్ఠీవహోమనేతబత్రవంహా నిట్ప్యాధనుప్రుతరాంబుబాగనం।
ప్రవిగావహింబనిష్టిత్రివయభూసిల సుందరలావిశేషతన్॥

చం॥ అరుదాసువత్వబింబనిభమ్మైనరథమ్మదలాంటియుత్తవి।
స్ఫురితయుసాంద్రరత్నములు విశాల్కెలతమ్మైరపమోదబుంధము।
గరమమరత్నవర్ణగనఖుంటసుధాంతరమంటలెంబుదా।
గ్గరినవిధంబు బాంపరతుగన్నదనంబుతబాన్వైనత్త్రరన్॥

చం॥ సురుచిరవత్నశ్రీకంబులుదగాంచ్ఛినమలుంగావిలాం
విలాంబుబర్।
తరమనగత్రినాండుబునుతమ్రవిలాసముచెసువర్ణాం।
అరుబరమ్మైనరత్నసము ద్గ్రలశాఖవిధాంసితాగ్రబాం।
బిరమశివాంబాంసంగెనలిఖీతమ్మగెత్తైరామమదమ్మితిన్॥

చా॥ అరుదుగనప్పుడప్పుడటనైకమువట్టిననాల్గుతాంటిబు।
గరువుమెండనాలుతమ్మగవత్తాంటలుతంరముబ్రప్రవేశము।
సురుచిరవ్రత్తి నాల్గునెడసాంపుమెసంగమావతార
ఖరాంపుబల్ల్తో।
వరతనయాంలలావు బెలువంబలరావిలా
సవైఖరిన్॥—॥

ఉ॥ హైమవతీపతీమణికి నష్టవిభాంనర్థినతీలుగంటిమై।
హైమవిభూంషరోచుల తెందముగాంసుమరాంవ
ఖిలాంబలో।
హైమహానిమవ్వోత్త్ర మెరప్పై దనదాంరగబుట్టి నట్టిపెం।
ఉమరాగమాంచానెన్నె దవమింపుల తెంపుఘటింపుగాంపునటి॥-౧॥
గీ॥ మలంగురుల వెంగటి వెలంగమలక్ష్మియములు।
చౌరులీరువంతపాంపటి దారికెనయు।
చొక్కి సాక్కినసాంగసుకత్నవియ్యు।
లక్ష్మీనాంబునుతలతిలలాంటిమలరు॥-॥
ఉ॥ తాంటితదిద్దినట్టితనుతల్పులపై తనుబూంమ్మలందమై।
పాంటితమున్నధుంతసుమబూంవాయులాంబుధనద్యా
లాంబుపాతి
రాంటిమలబౌపాంరాంల్లాతమపాంరప్రతిబంధనమూ
చారింపగాం।
మోంటిమిమొల్లితిట్లితియనెమాంయనిసుబ్బులీరాం
చపట్టితిది॥-॥
సీ॥ ఆతౌళ వాంనభాంగ్రావదిగ్రామసీ।
భూంషణాబాంలాంబ భూంషితంబు।
తైయున్న రిరబురాం ప్రాంగంబులను బూంబు।
భూంషణాంబుల హైమభూంషితంబు।

గాంతని శృంగారాంబులతో నమితిపెంపుల్లా।
తారనేయుం గాయమ్ము వెనబ్రాదత్వా।
గ్రహించుం శుచిసువాగ్రహింద్రియంపెల్లమువీరి।
తిరోభూతిసుగంగయంతెబట్టినెనా।
గలరెబగాత్రయమందునవాబు।
దలబిర్లింగారవాలితమైన లాలసెగితి।
సరంతవరబినబ్రహ్మంబువరుని బిలిబి।
ఇచ్చుటయుతానశీవ్రతడిత్తోగదలబి॥-॥
చ॥ లేపమునియుత్తారయాంపద్యంబునబ్రగ్నివాంసమైనా।
వ్యాప్తిరిడూర్వ్యిపర్వ్యతాగనిధిప్రదెనెనాసఖ్యరంబుగా।
విపులసహస్రభాముగా విశ్వాత్మపాధ విచిత్ర తల్పమం।
లుమమునీవప్రాం జాలావృదప్రతతివసదంబులాంగణి॥-॥
సీ॥ సర్వాంగాంధిరాజితప్రభాకవచమ్ము।
గంతరూతివాటు విశ్రాంతిసాందు।
లక్ష్మీవిహారివివాహతేవనం తారద్వార।
ములుబాహ్యసవతారివమునలుగాల్చ।
నవాటు నాల్గుష్టి సింహాసనాసీనుడై।
భువనార్త్తినాదిశిబులాలపెట్టుమున్న।
నిటలాక్షనగజాంప్రనిరుపమునిన్న్యాసు।
గని మొయిలుగాత్ర రాంపునిహేంమాద్రి।

వినుతకుమోనరింబ ధ్యాంక్షలుం విద్వాంస।
దేవదానవశక్రవందితపదాబ్జ।
జయపరానంద ప్రకాశ లోకార్తి భయనిదాఘ।
వేదాగమాశయ పరాత్పర యతుంబ॥—॥
గీ॥ మధురమగు నీ ప్రసాద గరిమ గాంచుటకై।
దాసులకు భాగ్యశాలి నైతిగాదె।
ఎవఁడు నీపాదాబ్జ సేవఁగను వాఁడు।
గ్రహించుండు నిజముగా గానరా॥—॥
కం॥ నిన్ను సుమంగళకరుగాఁ।
మన్నన మంగళములు వారలుప్పలుసేనా।
మన్నసరణ్యుని శివుని రీతి।
సన్నుతి వేడిన సర్వ ఫలదున నంతత॥—॥
కం॥ ఆర్తిత్వంబున వచ్చిన।
పాత్రుండ నై చేసిన వల వాకు పలుకు సన్నిధి।
పాత్రుండ నని తరి తెలియుని బ్రోవ।
మర్త్యలోకమున గాచియు మధనమదహరా॥—॥
చం॥ అనుదినము నీకు ధ్యానము నియమ స్థలా
ప్రార్థింతుంగా।
వినుతులు సేయు మాన్య గని విన్పించంటి నీయం
ఇష్ట లక్ష్మీరా।

బునగరివెమ్ము పరిఘ్రాణ్నముసేసెదనిమనారథం।
బనినగ వేడుచెండుమున నద్రివముదాంబున తెబిజ్జ్లినేట్॥-॥

— ఇతి సంఖ్యవతారంబే శ్రీప్రదనాధ్యాయః —

ఉ॥ మత్తనయాంలలాంమనను మాంసశరేఖరనీతునిప్పాగా।
చొత్తమునందలంబు యుటే హేరిలిరొపటమాంపటెంటెవ।
లెప్పత్త మలగ్నమంబు మునులత్స లలాత్మనంబుల్లరాత్మ
విలో।
సత్త మరొక్రతోపటితి లోద్భముగాంబును దోరగాందసు॥-॥

చం॥ మారివముబు దేవలాగదొముల్లిఖిబు సాంధిగ
మంగానివర్గముల్।
మరియును లాతరగల్గ బుధమాంవాలుప్రాం
క్షదవాటంగాంల్పగా।
యారజ వందెమ్ము మత్తనయాన త్తరినిప్రపరి
గ్రహింబుగా।
దురిలావి మురత్త జాయమని తాడనెమెప్పుత్పుగు
ప్రేమత్తో మెప్పుక్షుబుగ॥-॥

తం॥ నానాగరమోంపదిప్ర।
స్థానిందలానాంపంతంబునపటితిమాంరలే।
నానాంసురవముని మబుబసం।

ఘూర్ణమాన లావణ్యనవోత్కళికాంశ్వనికాయమా॥

చం॥ తన్నుపరిగ్రహించు మనతాళ్ళగళించు మాసన్ను
శంబునే।

దన్నుచరిత్ర వెన్నెల విరిదంబున నబ్బిసెలుగోత్రమా।
ద్వన్యము నంగ రంగ రిల తనా అప్పయు వేడ్క బనంగ రా।
ఖన్ను తనందితెరగని శర్భ్యదు పక్షియు దంట రంగునై॥

ఉ॥ తాండవపద్మ్యయంబు లవితా రసమగానివసించి
వింతలయల్।

చందలరాశ్రి తెల్పిమున శ్వస్త లనున్నగాప్రతాండులా।
ఖండల ములిప్త దేవమునితాం డమునా నన్నులు
విప్పులానెనె।

వ్వండమువెళ్ళగాతి తెలుతా వచ్చె దునట్లుగసేయు మంమునా॥

తం॥ వినివాంది తెల్పురుడు దనా।
మనమున వాల్పించి మునినమయునిమదిలో।
నెనసిన పని గని సల్పరా।
మనలోత్తలప్పు రయలప్పు ములు సేయు టిట్టే॥

చం॥ మనమున కొంత సెప్పని యమంబున మారత యుండి
రంతలేబిక్।

మనసి బవై 8 యాంశ్న శరముందు నదాల్పి లోంది
సంతసవేక్।

చనగరావప్రజంబులు సశస్త్ర సురావళిపాశనిత్యలో।
తనవవిధప్రభూత పటలతంబిపింఛ తాత్రుపటప్రవము
న్నలరే॥ – ॥

క॥ ఏకాంత దేశ భవ్రుల మలరు।
నేకాంత్రులదలబ వసుధ మద్యాంష్టిత వి
శ్వేతాంబరులను మునులను।
శ్రీంతల్లలను సాంధ్వ సిద్ధులాదిపులకలో॥ – ॥

సీ॥ అఖిలాంభ్యుదైన సారాంచ దాము చేష్ట్రుల్య।
దేసుపరమై శ్రీబ్రహ్మర్షి ధాంను।
పాంటాంశ ప్రాంర్హసుపర్వమహాభూజం।
గాదిఅష్ట తమనంతాభ్యవాసు।
తిని మహాపద్మనామునిశంఖపాలుని।
తర్కోటకుని భక్తితలనదలచి।
బలిపరాబసుహం యువదసుని నమచిని।
బలుమహాభూబు భాప్రసిద్ధ
మెరియుదైత్యులపాంటాళ చాయలనచటు।
నలరువారల హాటకేశాంభమలలు।
మరియు తాంత్రాంశమయుఖ్యుల మలశదలంచి।
నభవు పెంపిక్కైవప్పుటక్కై శిలాంది॥ – ॥

గీ॥ భాసుతంప మహాబల భాప్రతాంశ।

తారకేశ్వరాంగిలో వీరభద్రాభిధాన।
ప్రమథభూతగణాధిపత్ర్య బలుపింగ।
పింగళాక్ష్యము పర్వబాహావిసరములనం॥—॥
కం॥ చాలరూపానసం దేవుడు దలగు।
విలోలప్రమథేశభూతవిధపలాలనగా।
దివ్యలసన్మహావారిదలిపెను।
మహాలలితశైలాంబిను భువనమోహనముమునకు॥—॥
సీ॥ తారకాభరమాలుకు తాప్రాజ్ఞ నీరజ।
మన్మథరూపాంశ్చిత్యమప్రసిద్ధా।
లోకతేజాసురకోటి లలితవిశ్వరూపవి।
రూపాంక్షమేధ్యభృధ్వదిభాషణు।
శలభముఖసంభవప్రశస్తగణంబులు।
నస్థలమదినిక్లైలాంబిదలచి।
తరులతాంగ్రములను లక్ష్మీనముహారార్థము
లను లేదిపత్రములను దినంబు।
లనునిశల మానసాలక్ష్మీ లక్ష్మీకములు।
గంగామొదలైన నదుల సంఘములనదేము।
లనుసరస్సుల దినగననెనరసాంపం।
తగ్గమను నవిమొల్లశైలాంబి దలచె॥—॥
మ॥ శివతలాన్నదా మహేశానలక్ష్మమంబునాతా

నిస్సీమంబుగఁ దోవద ౦।

నవమ భూ న్నదుల మతాం విపర్గములనాం నాం

దీర్ఘ రాంచా రణ్యంలో।

నవి లోలం స్న రిఖంపె వ వృష్ణి టితానాణ్యంబా

నూ మేాం దాం బు మా।

శివదంపైన మహాెాంత్సవంబునతాయాన్యసిన్

వప్పి రయ్యంద రున్॥

ఉ॥ మంగళ భైరిశాంఖ సమంబితాంవమువిస్త

రిల్లనే।

యుంగనునాం దితౌర్య రుడనంగహారాండుమును

ఝృయవ్వాలతో।

సంగతి విారలంబులలు తాన్స్ని రామందుహిగ్రత్నయంబులు।

వ్పం గగలాం ఘనాం ధ్వని తిపాంం నుబునందరు వప్పి రత్తరిన్॥

తం॥ మంగళ భైరినా దము।

. సంగమ ధను మంగళాళ్వవా ౦ రాం వమగా।

నంగబు జనతాం దులుము।

త్సంగళాపాద యామల దెలిసి దారలరి వోగన్॥

ఉ॥ వేదమయుంభ గో నతివెగబలాంధ్యు సుపట్ల

నత్రిసాం।

వేాదము నంతరమాం రమగోమంఉలమండనవృష్టిలో।

బాత్రి దివెలునర్పవారస్వ దసవయాంహం మఱుస్వా
జవాంది కాంల్పదాం।
మోందరుడార్ప బంధుడు సమున్నాతివచ్చెనుమా
గళార్ధివై॥౨॥
కం॥ ఆదిమ దంప తులసజగ।
దిందలతల్లా రాము సుతు తానందమువో।
నాందరోరాంబునవచ్చెను।
వేదము యుసువర్ధునెత్తి విష్ణు దుంప్రేతిఁగ॥౨॥
ఉ॥ పంచముఖాంబతాంశంభావి భాంసముబూం
ఊబాలుమ్మి ఖుండురా।
యంబాలగన్నయున్మ్యగసవంబాతబాంబలనౌత్రి
వారశిమఁగ।
మంబివసించెదానసుగమించెనవారజ్జివు
లాంప్తవగ్గవు।
శ్వంబతేవయాత్రి వేదము ఒనారగమవిద్యలు
గాంల్పనౌస్త్రు మఁగ॥౧॥
చం॥ శ్రీతతరిపై నలంత్యతే శబిసహింతాం బుగనె కేలు
దేవతాప।
తేతిరవి దివ్యవృష్టములు రంజులమువ్వదిమా
దుంతార్ల్పదా॥

వేదాలను విశ్వసుల్ను వాలు(బ్రహ్మ)విద్యలకుందువిష్ణుదే।
వేదాలను శిరోగాయత్రి ప్రలుభా రసిలేగాంల్ల
గవ్వచై నిండ్రూ తుక్కి॥-॥
—ఇతి సంభవాత్ రుండ్రే ఏకోనవింశోధ్యాయః—

తం॥ ఆత్మస్వరూపమును వరా।
పరమాత్మయు నా నన్నె నంతరాత్మయునా।
శ్యాప్తుని వుంగళమును సచా।
రా రెమ్మలు సమారా లెమ్మలు కిగిరనే సుంకుందుక్కి॥-॥
చం॥ ఆరుపాదివాహనుమారాలను నాల్గువితో
ఉలసంఖ్య గల్గవారా।
మారాతారవిర్భూతైన దితిజోత్తములందరా
బ్రోకి రావులు।
తారమునగవ్వర్తిరనాస్థలవాసులెవా
మదేవభూ।
ధరవరపుత్రికా శుభమునుడంబగ సుంగాంను వే
తా నత్త రిక్కి॥-॥
శా॥ గాంలలాన్వయుకోరారుచిప్య ష్ణు నామహ్మా
శ్రీవిశ్వక్షిరాంమలందుస।
రాశిలం బుండు మనాంల్ల లెమ్యాసుకావాం
రారప్పండు సాంతాళ్లున।

శ్రీ॥ వ్యాలోకానాంపు గణంబు కొలిచె గాంలు వంగం
వచ్చె రుద్రా ఉగ్రలాల్।
కాలాంతర్వర్ణ్యల మంగళంబు గనగంతారలా
గిరి రుద్రాణ్యం తాం శరణు॥

కం॥ ఆయుదాంధ్య దకొలిచెదను।
సై యాయుల విభ్రాంపి లాయుణాత్మ్యన ద్యులగాపులో।
(ప్రి)యయయ్య వాదరి కొలుదు।
రయమున వచ్చెను విహారమునాశిమ బూదక్॥

గీ॥ కొలిచె కొలుగణంబులు సూడి కొలువ।
వచ్చె తుంగాన్యం ది గాఫుం డి. వాక్యా దసుబు।
దేవ దేవ విహార దివ్యస్ఫె నప్పుడు।
రయము వారు రమపామ్నలప్రలిభదనరు॥

కం॥ గాకొలిప్ళర్ష దయమలలో।
జనదెం చెను రత్న వర్ణ సేవ్యముడునం।
తానవచ్చె కెసరాంత్మ్యదు।
దనరన్నధ్యనము కొలుదనత వయుగాంల్వశో॥

కం॥ భదాం వచ్చె దనకొలుస।
ముదాం మాలమాత్రపు రుపమ బుద్యలుగాంలవరి
యదాశ్రి దాన్హ్యపంమునతుని।
శ్రీద్ర లావై దక్షులు దావచ్చె నియలకాంలకాలస్థైల॥

గీ॥ అస్త్రాయుగ్మఘవిద్యల్లపై నలయుట్టి।
కోటకోటియమహాపద్మ కోటులాటి।
వత్సైన వికాఖుడ ఖ్యాతివైభవమున
శివశివులపెంట్లిఖూంతరంజిలుమనప్పుడు॥

కం॥ ప్రమథగణాఖ్యుదయులలో
నమలుండగు పారగమోత్తమభూపాంతికము।
న్నావమవుననాచరించనవి।
యమితంబగుమనమునెవమహిమాములనన్॥

కం॥ శతకోటులు నముద్రగతో।
న్నీలాద్దైనర్ఘ్యనయుండు వైవస్వతుభూ।
పితనర్వలాచన్న।
జ్యోతచోసర్వభూరన విన యుపరమై॥

కం॥ అపరిమితకోటిగణములు।
చపలులగులీలారూపులనర్తించినటులెవం।
అపుప్రతిబంతి వివ్యలాన్నుతు।
నపరిట్టివ లావణ్యె శర్వుని యింత్తిగనగన్॥

కం॥ ఖ్యాపలింతౌపందిత్సరి।
గాంలింలఖాబలను బసెంరవిని గంలువన్।
అంతలంతలాంబల।
వేంత చివిరాడౌనుదెంచె నీలునిగనగన్॥

కం॥ సమారంభమున గారాం ధనుడు।
సమదృష్టి తో మొరగనాం ల్తస్తైన్యము గాంచవం।
ప్రమథాధిప సేవకుడై।
విపుల మనస్ఫూర్తి మనస్సై విభవాన్వితుడై ॥—॥
కం॥ మంద మతి వస్సై సమనిజఘన।
మందముఖి నవదమములు పాక్షీ దాతవి వృ౦।
మందా లతపాయు వస్సై మదు
మందపదా రత్నంబు స్తైన్యమాత్రాలిగాంచవసె॥—॥
సీ॥ కోటి కోటి పదాంక్షా తుంటిమ లోరవస్సై।
సంపన్న మదరత్నాంటాసు వన్నదమున।
మదిత్రాభ్య దంధ తరంగ నాము హేమవస్సై।
రుద్రాపద్మ కోటి మదుద్రగాంచవ।
కోటి కోటులు గాంచవ తెంజ తనాము దేవు।
పంక్తి పన్న టముమ లబ్జటి తివస్సై।
రత్న కోటి గ్రామముల సంఖ్యస్తైన్యము గాంచ్వ।
మధుర తుపు వస్సై సమ్మదము తీర॥—
వస్సై సనాన్నదమ తనువా తవాంర్వ్య తసుఖ।
మంత కోటి పదాంక్ష మువ్వెనసి గాంచ్వ।
లలిత మైనవిష్టి గొరితలాఖ్యాత విభవ।
మపు తుగ స్నే(గాస్తు)త తసలూలమాలన॥—॥

కం॥ ఆయము లేంయముల కెరవెలుగారా।
(ప్ర)యము లెందరో మేరనియమముల ప్రమదముంధనరా।
మోయముడే పరిశిరము గాంచుమగ।
(శ్రీ) యోయమునకుమదెంచె సురవరలెప్పులుబాగగాదక॥-॥
కం॥ ఆ ప వర్ష్య మహ దివ్యలు।
లేపనదప్పులు వీరపర్శ్వలప్రదమను గరిప్రుంగ్।
రవమగ తీగలెన సహాప్ర[illegible]
బుపమాంలెలంబు గాంల్ప నెలనలం[illegible]ంతక॥-॥
కం॥ సం లేనాతగలమము ఖ్యలను।
సం లలవిభప్రదమను తాంతచరలుందమనా।
వెంలలపిప్పలనాంమమడ।
నంలవలములలాడ వప్పి రక్షప్రనిగనగక॥-॥
సీ॥ నిలదిమ లో పాలవల గల నెగంట యమమము రియమ।
నలనిలలాడన మధ్యపింగళుడనె తువాడు।
మదనమహారుమెంక్షి సంలాప్త మంహింమయమూరు।
వేదిలావప్పిరనిపుబలవిలలలిలేల్ల॥-॥
గీ॥ ప్రార్థ భద్ర బాలము శ్వత్రిభ్యవనపలమలు।
వెదలగాంనిందరాన భాంలమభ్యలప్రముదు।
మయఖ్యలసనాంరు పశ్చి సమయనొలమయగ।
మారరునమాంపంబు గనిరిసహారభ్యలసబు॥-॥

కం॥ వరుణు నాబాంధవుకుడెనువ।
స్థిరమౌ గంగశివునకు పిదపచేరెమువంబా।
స్వయబరసాంధము దేవ్యర్ఘ్యద।
పరిమళభావామైదివ్య నైవేద్యప్రమదములుగొలువవే॥-॥

కం॥ శ్రీలక్ష్మీ సదా ధనమున్నదు।
శ్రీలక్ష్మీ సమృద్ధి లందు శర్వాణి గొలువవే।
శ్రీలక్ష్మీ గాంధులలో।
విలసత్ప్రభవైన పుడు విభవము సంగ్రహించె॥-॥

గీ॥ మేఘ భల్లూక వృక్షతాండుల మోయాబలులు।
బలసు శౌర్యశౌర్య వృషభులు ప్రమదగణము।
తారలంత శోభులు వీరధ్వర గణుల వదన్ని।
రక్షణ సర్వసర్వ రమ పెరుగు భువాంబలోన॥-॥

గీ॥ శ్రీలక్ష్మి భసుబుత్తిక విరూపవైభవ ప్రదీప।
లావణ్యలు సుశోభ రూపు లోకారంగముతుండు।
తాంలతోలపువ్వు విశేష లక్షణాంశిగ కూని।
చేరిగమలలో ప్రమదములసంసేవకారతాం॥-॥

గీ॥ బాలరసి సౌభ్యలు బులక్ష్మి లక్ష్మి దివిపాదమందు।
దైవాంశ భూమండు రుచుండు భవ్యంగి।
కాలసులక్ష్మందు నవపదార్థగానునాంది।
ఆయుండినసహస్రములలో ప్రబంధగలదని॥-॥

కం॥ సూరిద్యావత్స్యంతతనీ।
స్త్రీద్యుండుమువజ్రిరక్షదు అభ్యుదనిగాంచవే।
దైర్యపె లోలు భువనా॥హా
వారణ్యులునరలాడు బలప్రవాంహాంమునగాంచవే॥౧॥

— ఇతిసంభవతాంతవింశాధ్యాయః —

గీ॥ వేలవెల్లైనవిరాడు పృధ్విపదనాంవు।
రుద్రులునహాస్రమోంబన ముద్రితంప్ర।
లక్ష్మీస్త్రీదులు తరబాంపలలతమాంత్రు।
లప్రడువజ్రీరిపరమేశ్వరాంఇష్టవలన॥౧॥
మ॥ అవరన్రొష్ఠలునీలకంఠులులలాంటుంత్స్యప్వి
కౌశల్య లెటూర।
నవమపెలోల్ల నలాహాలోంగలున భాశ్వ
రుల్యమూదారావనీ
శమలందాంటెదివాంరాలుందివివహత్సంఘుం
బులైనట్లే వారా।
రామలోలుప్రద్రులువజ్రిరుత్సవదివ్యతీల్లు
వత్సేసంఘుంబులై॥౧॥
ఉ॥ భూంతాపలోల్లధ్వంబులసుప్రాంనిపద్మిప్రబు
రత్నసేవావా॥౧౧౧॥

రా॥ లాలాపా౯ యత్రజాత్రి గాంగనాశ్లేషణనావళీ
నన్నుసేవత్తై।

ఉదాంలలాలవేధశాం యాంబుమునందరు లక్ష్మబరాక్
దశాంధరీ।

ది (ప్రి) లాబారాల్పవాం హాంసమయాంల్పవ
సేవతెలవన్ని రల్లే రక॥—॥

వ॥ మరియును మంగళ సర్వమంగళాదాక్షి
హాం విరక్తి రోపేక్ష నదిలయు నిలయు
విశ్వయు ధనుర్వృత్తరుద్రు వయు తాంలతళా
సరవు సింహాంత వివాహసిద్ధి మాంయాత్రియదు
రాగ్న దేవిలేయు సాప్వపాల్ స్పదనాలును
వేదవాం లయను సాంవి(శ్రీ)యు రజని
నక్షేరో దప్పలియు రలిలయు బుద్ధియును
లియు మేధయు పుష్టియు తుష్టియు సర
స్వలియు రాంతయు తుహుసివిదాంలును
అనిమలిదేవియును ధాంరుశియు
ధరణియు వేలయు బాంలయు నాంరా
యణియును దేవవాంల్పతెలును దేవ
మల్పలనాలలనాం వేష్ణంబుల మనిమ
యసరాంప్పంగ భిాంష్ణగావిరాంజిలా

ళై పరిసాంఖ్య తలంటంబులగు లేవు
రెండుతిలకాల లోపితవ్యాకరణసహాం
వరహస్తై (బ్ర) హ్మం దారిదరమద్వాగాంము
గుసముద్ర, రెండుశిల్పి వహంబులను
నదులును గిరు దారగలయుక్త, గంధర్వ
తెన్ని రతిం ప్రయుష సిద్ధసాధ్యసము
హంబులను, మహాత్మ్యంటంబులగునా
నావ్రతమ్ములల్లాగుల్లవనదేవతా
తులకు తీసాగరవిలు బృందతాత
తాస్త్రము హరాత్మ ఆవేశాం
రాత్రి పక్ష మాసం సర్వయున సంవత్స
రంబులును వేదబాహ్యం రెండుంబులును
సప్త కోటి మహామంత్రంబులును బ్రహ్మ
లిపి లిపివాది సర్వ రెండు శబ్దంబులును
సెస్త్ర వంబులును నిరు వంబులును
యంత్రంబులును ప్ర, రావంబులును
విష్ణు ఉత్పాదంబులును పాతాళంబు
లును సపరివారం వ్యత్యాకోటి
సమూహంబులును ఆదిమ దంపతు
లగు శివాశివుల తేజ్యం లో . స్థాపితా

[illegible]

వసంతతీర్థంబుగా వేలా త్రుస్త్రంకి నిరు
మిలలం జేసి శ్రీనా పాలకా గవున
నివా రత నిరుపమంబైన వస్త్రనివేశేలు
మాలలం జేసి దైవా నిరవనం లేరం
బున॥౧॥

క॥ విష్ణునివా రలనందన।
సుష్ఠుతి లాలజేసి యుతా రెంటారు వివేక్ష।
రష్ణులు శంకరదర్శన।
పుష్ణింలా ర్షుండుసేయుదని రుద్రాగనల్॥౧॥

చం॥ ఘనలతం మోజునమేత్రసంబనమెబదల్కా
లా గ్రరుద్రుండుదాం।
నవిశంబుం బ్రవనాం లాతర్త్ర యాల్కై
యా ఖ్యాపి తాండ్రైనవా।
దనివా ర్యుండుపరా త్పరుంగనుచు
నావటా వరాంగపు శమాంకిపై।
క్షి నలమంద్రై యుదమిష్ణు నిల్వగదా శక్తు
దక్షు దే రె నందిమయ॥౧॥

మ॥ గనిదే వా స్థూరునమ్రు వమా ర్యయనని
తే గ్రరుద్రుండులా
తనితా రయాంబలతం లసంపాంలకిదిక్తు

సా—క్షాంలాంఛదుం సర్వము.౦।
దనయుం దుం దభరిం బుపా—రదు గాంపుల్
లో—దా—త్రప్పాసుత్ప్రసర్ద।
జనుదేం శెం భవదా—ంఙ్క బూ—ాదవర
తెస్ఘ దిక్షో లా—లా—న్నైస్మ్ఘలర్గ॥౹॥
మ॥ అనిశ్శై లా—ందివబుంచు సర్వవిబుస్వా—రాం
ధర్మాంచుస శ్వాస్స్వసుం।
దనివా—రర్పాం దసతే—ాలరుస్త్రనసుతం
పా—ంల్లా నిక్షేపంబనా—ం।
యునలా—నాంలా తెల్ లా—ంస్థైలానిహా—ం
రా—క్ష్మల్లా ఖనంగా—మమిం।
చెనుతా—ర్న్నాం చునివా—రటు తేశుగాంపు
శ్రౌ వత్రవశ్యం నందిరుచుర్ద॥౹॥
సీ॥ వూ—రినాం దివో త్రసవూ—ంహూ—ాలత్రైవ్యహం।
సహీం లా—ంవలా—ంరుత్రైసవరివారు।
సై వస్మినాం లాశ్శై లా—ందిదర్శనము చౌ।
యుంబుయుత్తునివత్తౌ దిక్క్వరుసతా।
సా—క్షామనివా—ంమా—ంగ ఖా—ంలాం దుమునిన్నింత్రు
నీలలింగ ము నాం దునిప్పుగాంలబు।
భైంవసవా—ంలనదీక్ష ఖూ—ని యమునా శ్లదుల।

శ్రీ

శ్లోం గద్యైశ్వర్యమత్త్వంగీయసుఖ।
ప్రీ యదుమ వలనాని ఖాంవ్యష్టి చెల్లించెప్పిఖాంచె।
నిష్ఠి యునన్నదు కరుకోంబవల యనన్న।
నిభవ్ర దంత దయమయంఘ్నాదమునను।
దినర ఖాంచెను పొంది యసంతసమునందె॥-॥
చం॥ శ్రీ సమలనం దిఖల్ప తమలంపను
ఉంతనవప్రఖ్యాపటుల।
గనగాంలవంశ్యంగని నతపిలనందివాఖంచె
(ప్రు) మన్మని।
తెసప్రన దత్తఖంగమున లాఖి యుంఖ
శీలాంల్లెంగమ।
ప్రవమునరించి స్ఫ్రష్టి గనె శర్వదయంగను
మన్న శంభు దుర్ష॥-॥
సీ॥ వినలాసై దాంరమున నిన్న విధినితరుగ।
గతెలుకొనఖాంబనంతనగాంచెనలాద।
సంతసమునవరప్రమధ సవిధుడైన।
యన్నలనగానుడించె నయ్యలఘుదప
దాం॥-॥
— ఇతి సంభవకాండ పంచమింపాది
ద్వితీయ: —

చం॥ హరి హయ యము డాది దిక్పతులు నందరా
సన్నుతులం సుధాశనా।
సురపతి! త్రసిద్ధ సాంధ్య ఘన సూర్య శశాంకాది
తతేంద్రలప్త్రీ భూమా।
ధర జల దీప్ర వాయుగలు లాంఛలు పద్మిన
వారిదనాదరీశ।
హారముఖ దర్శనార్హతులగ నాత్మరిశోస
మునందివోడం తదే॥౧॥

చం॥ లలాపు దయం దవృత్తి నిజ దర్శనమొం
దారు జేసి రందరం।
శిలాతరసాధ్యదుండు దయాపోగ మగింబు వాస
న్నులుంబు పొ।
నిటలయువాంపు దిక్పాలాంబులు సన్నిధిసేంబు
యున్నవా।
లోకముసుతాను తెల్లి నిరు లాన్యైంపమందున
బ్రహ్మ వేషు తదే॥౨॥

చం॥ తన తపా యంత్ర పాత్రములతో మనసులం మగి
భూమ్య పలవిహార।
వినయముల తోడ దిక్కు యందీ విన్నవించి యుం లాభా
వందనంబు జే।

సీ నిలిచి విన్నపం బానరించెం దడబడు త్తరపా
రిలా రనచు।
తొలి మహా నీయ మూర్తి గనగ గవినగాంచుమను
గాన వెన్నదుఁ॥ — ॥
ఉ॥ శ్రీభరతాగ్రజుంబులౌ తులీభరతాంబు నలంత్రయా।
వైభవమందె లంత్రియవారిజ సుందరజా విశేషసతీ।
పెల్లి భవమూర్తి బాలసమురాయ ములందు ధర్మంబు
తైననక్।
నాభవశ్రీ లజిపోసిన సమున్నతి తిన్నియులం దరింప
రింపవే॥ — ॥
మ॥ ఆసమతలక్రొత్త ర్ష్ణన బలిత్త గింబహాంగదాత్యులా
నువమా రదంబువే।
ఘనభాంహాంవళులం స్పృశించిమును బత్తంబు
జగ ం.రానిబా।
తొలిరూపంబు బుకుత్పమ్మంబు గననితృప్తినరూపంబువే।
గనన యూపు హారిపద్మయోని ముఖులత్తం రంగనాబత్రతక్॥—॥
సీ॥ దర్పితకరేణుసింధుర్పు లావణ్యంబు।
రాతాశశాంతవిరాజితాస్య।
ఆమలసంపుల్లపద్మ భాలాబనయుగ్మ।
మరుబింబసద్గ్ర దారంపుతంబు।

తంబునన్ని ఖాతం ర తలంలెన్నై ల్వ మనార్ఝ్య।
వరాళ్ళ ర్బాతబలయు ఝ్బ ఖారాన్వి లెంబు।
బహువిధ వారిసంఖ్యాం వ్వివత్తేష్ఠు।
మరాంగాంగ రుచిత్రభూాం ర్వాశ్ఛ రాము।
మమరసాం తేశ మూంన ఘూంగ్రవుగ మెనరు।
మ[illegible]పింరగాయుబ్భూంపురా మూం లెలెంబు।
నైవన మోమ్మవాం నాంత్యతివ భావు తెపుదు।
దాంళ్ళవిధి ఖూంబ వత్నైస త్రవు మరాదనర ॥-॥
చం॥ లాలభరామ్మాచల తాంద్యుతురమెదుటు ధాంలెతా-
వి లెంబులన్నిమ్మిత్రై।
నలపుద్రై రుచుండెయువాంనిబూంబవిధిరుచాంనాం
నాంవిద్యాంనెక భా।
సురభూంవాంశినలంతరించు ప్రవిబుధశ్రీవాం సుశ్రీపీనం
చలిపాంల్లవుల్లవునస్బ బంచెనలలెల్పంలాం
సుమాందంబునరె॥-॥
చం॥ పింలెమలెపెంఢ్లిగన్నానగనెందరువన్నిరిపాంరి
తేళ్ళసం।
లాలెరు బసంభ్ర లంబులగులెన్న పింభూంపురావుంబుత్తి
చెనలం।
త్రలయుల గజోపి లత్తదనాలెతగసర్వవిదుండు గానదె।

వలపులు వలంతరాంబరనివా రిలలగా ర్వ
ములుల్లసిల్లగద॥—॥

సీ॥ అలాం విలోల ప్లుతా వా శాంగ శౌరితా।
ముర బులోలా రాడి సమా వాపములను।
నిసా ప్పరా దిం దిమనిమలోరం న్ని ములు భాంని।
లారావు మన్నురతర్కా వ్యాలోకములు।
అపహింల వెలువిరన్నిలెరాగస।
రాలమాం ధూర్వ సంరావములను।
తలలను మంగలో గొరితలన్నొవా।
తిన్నిలో వ్యాధులినా దా ఘుమలను।
సన్నబూమర తరలలనా సమా బు।
తంతగా ర్ప్యగా నా దసంతలలోవుగుబు।
సా రహిం వరాం త్రినీరబులోల త్రినందిజలధి।
నిక్షిలోలా ప్పాలను బసంఘు నినదమెప్పు॥—॥

తే॥ విప్పని లోంబమలే వ్యాధులగలోంబనితిం దరమోయ
దేవలా।
జిప్పనిపాం శ్వాదోషములు భాం మహింలలోసుఖర్మ
ద్విలోనితా।
ఘవ్వ జనాం ళివిప్పపనిగైతానివిఘ్నరిహ్వాదివి
లోసచా।

ర్హ్వప్రపహరిష్మైన సుతరాంబున ప్రాంక్ష్యమువరా
రుదియగ౯॥

సీ॥ తరుణ్యురతసుత్తరికాం తొగలుగాంలుంబు।
మిహిం తాంబుమికిత వర్జులిరిజొని।
నిర్గమమాంగ్రనిరగ్గళ్ళం భాంగవ।
రాంగనివాంరోర్ణ్యమగజల్లి।
నిడుబాహ్వాల్పవెల్లగాండుగుళని దాలి।
ఆడబడనెడమాంతేతడునిజాత్రు।
మగనిల్చి యమన్నబన్నగనాం గనెప్పను।
ఘనిలాంబాంద్రి పిరమునా।
నిలిపిన ప లాంతదంపసంతలులవడము।
లగరుధరాంవ సమద్యాంరిద్దైన సురభి।
జనసమాంవాంబు లతావాంర్ష్య నమయమనా।
స్వస్తిపాంచతర్యదివ్యప్రసమిలిజెలగ॥

సీ॥ సరసిజయుంగళ సమదయంబులు పెంజ్లి।
పాంటలబిమతింప్రపగరాజాయు।
సూంతెవరాంగధవంది జాంలాంబు జలయాత్ర।
మలలనీతిమైదామలబలసి రాలువ।
ప్రమథులవేల్ప్రకేత్రులి [illegible]య।
దలిక్ష్మిపథింబు సంఘర్షమిలువా।

మూర్తిమం తాంబుత్రై మెయినసి తొల్పుబునాన్న।
గిరివరారాంవుసంతీర్ణవార్ణ।
ములనారాబరాంగరాబులు నలుయి యున్న।
రుద్రుతనాన్న నమానాని దాంధలాస్న।
సైప్రాంబులననిమిపిరిన్న లానమాంశ్న।
సఘలిమెయుందంగతెల్వు రానమయువెనగె॥-॥
చం॥ అరియు రిసిద్ధ వర్ష్యులు త్రీలోంబలువై విను
లోంబనందితే।
శ్వరుతై దండబూనివుశసంబయా యుత్త్ర
పసియు పాందుతా।
స్థిరదరవింద యుగ్మరుబసాభిపద
ద్వయుసైమహర్షత్తే।
నరమునశివితిదిగ్గనిబుబాంరువిబాంస।
దిశాంలుగ్ర వర్ణగణ॥-॥
తం॥ బునునె దాపస్త్ర నిప్పరము।
లమరత్త్రతనోటి నిత్యులలగలనినం।
బినితైదండగగాని విదు।
టిను గనె వృషభాధిపుని వృత్తిప్రదిలాంగుణ॥
మ॥ తల దోలాంభ్రుని బాంబుని త్వశిలరంగ
లాంతిశోనాదసం।

వళ లోకాం బధిరాల్పతీ రగామ లేస్పష్టా
ష్ట సంబాంధురం।
బులస త్ప్పల్యయానాజ్ఞి లాంబును తేతు సద్భారం
బు సుస్కంధము।
లోపల లోకాశ్రీకా విశాల సన్నేత్రము మహో
త్క్షంబుం బుద్ధాంగాద్భముల్॥౧॥
మ॥ తని తుంభార్దదాయి వీప్రపైన ధాంబుబతెరాం నిల్పిన
వైరేకాం।
ఘీని సల్లాఘువ మేశ్వ ధాంగ వడి నేతెరౌ వేది
వేదాంతసూ।
త్రనితాంతయం బుల బ్రహ్మ విష్ణువు నిసంఘంబు
లోసిద్ధులున్।
ఘనభక్తి స్తవము లేంబరార్ణవ సద్వృగ్గంబిరనాదోన్నతిన్॥౨॥
చం॥ శివయుబయా శబ్దరాం వబుధ సంబయయు
ల్యుల్లదు మంగళాప్తతో।
బ్రాయ నినదానిట లోన్నా లవిశాల విలా
చనలుసువాంగ [illegible]
లేయయు లేమహా ప్రరం ప్రతర లోకసమ
నిప లేలాస్పవ్యక్తియున్।
విబుదవతీ ధీమైస్పసుమా విశ్వలవతా నటింపనె నాత్మరన్॥౩॥

వ॥ వంశము నిత్యము నదినిత్యము ధనప్రా
ప్తిప్రదము సౌంధర్యము ఐశ్వర్యము పుష్టి
యము సా—ర్వభౌమ సర్వ. ధనాలను ముత్యము ధర్మ
ము సరస్వతీయము మహాలక్ష్మియము సర్వ
లో—కవశ్యము కలుగును దేవపట్టములును మ
నిపట్టములును సర్వసర్వరాత్రప్రా—శస్త్య
తలాగా త్య్రల్లు సూ—ంబతంబులు లనువెంట్లి
వెం—టలు బం—ం డంబు నను సరింబిన డంవ
గం ధర్వసిద్ధవిద్యాధర కిన్నరాతింప్రకుష
ఉరగ పర్వతాల పా—ం పా—ం లోపంబును
నా—రద ముఖ వై రోకులు మహర్షి దేవా
ద్విజ తర్కంబులు వివిధ వేదవిశేషంబు
లం లోంత్రముఖ నిరా—దముల శ్రవా
నంద ముగా—రవింపం శోభయుబుల
సిగా—లు విశాలా—ంబును వెల్లు
లంబ ముత్తా—ల సమూ—ంతీర్థంబును
సప్తవారిత్తు తుంగభద్రా తరంగిణీ—రలో
కులను చంద్రవంశాల సన్నిభంబును నను
సి లాభ క్షేత్రంబు లసన్నుతి—దా—రవంబుల
సుద్ధి—రతారపంరలా—రత్నాకమాలా

పటాటోపంగా విభ్రాజమానంబునను సంధింప
ఛాత్ర ధామం డాను తుంబూరాదరుండు మహా
యోగంబున ననుసరించ సభా మరసమా
లోకోద్ఘనంబులగు వివర్తారంబులు విద్యు
జాతి యను దివ్యలోకనగారి యను వృత్త
భంబు శ్రీరామపంకాసనశ్వోస్వరంబై మహా
యోగంబున పేమ వాం లాంబు బాంధరవారు
సమయంబున ప్రకృతి మిత్రత్వాత్రబం
ధున సరిపోరంబుగా అపత్నిబు
పటం చే లెంసం తానను, మానగ భూలపతరాం
శ్రీబాంబు లాంబునను నను స్వర్గనగరంబు
వె డెలి లతర్జేరాంబున సముద్ర ద్వయం
బునె దు రిహ్యాను బంధంబునను భయసమా
హాంబులు నెదారున రామిపించ మారం లాం
తు దర్శనంబు చేసి లేదనంచారంబున ॥౧॥
గీ॥ మైనా తెంతుననుతెలింబుపాంది యను
సనాత్మ న్యాల్ సుఖల్యాంచిరా।
మేనాదుల్లు జపదుల్లుండి కాలువక్కెవేంద్రాంపనిష్పత్తిరా।
శ్రీనా స్తాంశకరోటుగాంబి మిపింకాంబ్రం ద్రాండుసాంబ్యాంగదాం
దిరనమాలనతి చెసినాత్మా సిబనే యిహాంప్లాదవాబద్దాంగగ్॥౨॥

సీ॥ ఆలాపయుక్తాలాప్యప్రరోహసమన్వితా।
మధ్యతారధనాంగమతావిచిత్ర।
ఝోరీమురజవాద్యవాదమృదంగాది।
లాస్యానుగతవ్యాదులలితగీతా।
రమణీయతాపనీయరచితపల్లవతోర।
దోర్వ్యాతమతళంతహారిచయంబు।
మేరువిశేష్యవిలసితాగశోభావి।
రాజవదానసుసర్వాభిరామ।
మనుచునిజపురమైనసర్వాభినంద్యమైన।
దగుయోషధీప్రస్థమున్పుడుతెంచె।
లేచుం ననగవల్లుడు గామాంళ్లు ఆరాదనమున।
నారదమహింతాద్రిభార్గ్యయుంచమునుతెనాత్త॥-౧॥
గీ॥ రాజమార్గంబు సొంపైనసర్వాభిరామ।
దైనసర్వోత్సవరందు వృష్టిభూనుధరాధు।
దేసుజామురసిద్ధసాధ్యసమన్వితముగ।
వచ్చివెదకాంచె మేరువినద్రవదలప్రదా॥-౨॥
శా॥ పౌలుపొందంబులునిత్రాణాయినాలు సర్వద్యక్షసౌందర్యమౌ।
ధన్యానాం వేరతకామునిజ్ఞాలను తద్భోగ్యానలోత్కాల్వలం।
భూసారరూపమామంబు పౌరజ్ఞత్తలసంభారామయుంగాంబు।
యూనపత్రాప్తయమామలంధృతము సేయంటానిసర్వజ్ఞాః॥-౩॥

చం॥ అరయ నలువత్తె బూరిని యుదంబున బూని వెడి వెట్ట ఖాంపృథా
లూరవము లలంత రంబు తాను తాళ మలం ఆమ మంది రాంగనా।
బూరసి నకాం లయాం పనము నుండె డినం బనిఖాం పృథి వీటత్ (
తరవు లఖట్టి బూం ముపనిత్తై జని రంగము దామె రుంగనే॥౪॥
చం॥ సిత వెలి వివి బంధము ను వెంద గ నిల్ప గ ఖావ నాల్లా వి
దితి హారు జేసి దొరగను తీవ్రము నందన తుష్టి కాంగు స।
వృత రము వాంగ్ర హింబి పెర పాంశి నితాం బవ హింబి యొగ వాశ।
వతువె వర ద్రమ్మైన దను వారి నెరుంగ తె మంగళాం తృతె॥౫॥
చం॥ గరిమ యొలుతర్తు తన్నుగవాతాం డెుతని ద్వితి వెళ వెంగటీ।
స్థిర హారు పెండ్లి పాంటి సవినం దఖినం దివినంగ వాష్పునీ।
పురబి వదయ్యె తన్నుత్రై ళింపాం నినితె జ్ఞలయుంబినం తుని
భరగి తరంబు నందన రభూం మునివెగ ఖనె దా హారుంగ నవీ॥౬॥
ఉ॥ బూరిన నీవి బంధము న బూరు బా బా రుబు మన్న విరచే
నొ్రగను బగాం వురవి వారి యొలుతర్తు ప్రం [illegible] గా।
గాంరి తబంబు విష్ణు కావ గాం రాల దావ్లి వి దుర్థ ఖుం బవెడ।
యాంరి న వెడ్డైతి సురి యంరి వి రుక్మ దాంరి రాలగనే॥౭॥
చం॥ లలన యొక్కర్తు వెళ తాలు లత్త్ర తపాంద మల లం దుబాం దా।
పలిబర గాంబు నది మితి బాల గలంగ తె సె ద్ధ మెతె [illegible] నా।
గ్గలవు గముంగి నిల్లువెస గన్న దలత్త్ర న లంత రం ప్రబా నీ।
అలతల లం నలం జ్ఞ ని గడాంత్ర మువన్ను మ వెద్ర నత్తరి నే॥౮॥

వ॥ మసలువారికందరన్నగరమార్గమునం శిల్పశేఖరుడు,
న్నగనగసౌధములకుత్తరిగవాక్షసముద్ఘాటంబుమెరుగులు
నగజుమ

మాసినలేఖారుంలుగా॥

ఉ॥ భూవజువైరిజూడదాగరమంబునవిత్రద్వితలంబులందునం,
దీవరపత్రనేత్రవెదలేరని మోదుతనిల్పి భూపులం,
భావముసైత్రస్థైర్యగను సుపర్వులు ప్రస్వులవానవింబుగా,
వావిరి రాజువార్గమున వప్పెను నిల్చుచుమందగామిలై॥
చ॥ తరములపైమరాళ్యమయ తంతరానాధములుల్లసిల్లగా,
గరితలు పాదవీధిరకారంజులు దిక్కులు పిక్కటిల్లగా,
మురసుమవృష్టి తోబిరయనామసువర్ణమువాలెలవి,
స్తరముగ బల్లవత్తరని తాంతాల తాంతతముల [illegible]॥
ఉ॥ వీడినపోరతములు నరవీడినవేశిభూరంబువాలుల్లసె,
తొలాడిన తంబుతారంబముల కుంజితమానవేలు [illegible]
శ్రీడగవోవనున్నపిడితెల్లవిమ్మత్తనాతల్లైతల్లితో,
వ్రీడద్రిలరంగి యాడుత్రినరేఖలు ముగ్ధలు [illegible]॥
కం॥ ఈరలేలు పౌరసతులు,
బ్బాలెందు తిరేలుజూంబ పరిపూర్ణంతి,
వె త్రితెయాబాలుడనిలావు,
రాంలుర్తిరాద్యక్ష్మనిల్పులనిపాంగ [illegible]॥

సీ॥ ఎవ్వని సంకల్ప మీ సంసారంబరా।
తారకాంబని మునిమానసమానిమొ।
ఎవ్వని దయవల్ల విశ్వముల్ల సౌలా
రంబగుముక్తి చేరగనె జనము।
ఏబాలకానవతాళికో బాలయుపెల్పెను।
మానమేవాన తీనియమంబునఙ్గ।
ఏదేవాంగిగారా[illegible]ంద్యాసె సఖ్లునావను।
నిల్లదొనగాంతివమగముచేసె।
తారకాంబులకెల్ల మతారకాంబు।
దోషలతావళికెల్ల సుదృఢ విలాసంబు।
నదితమ్ములకెల్ల నద్వైతవాణనిలతాంబే।
గానసమానిగనిమెలు గని తేవబలా॥-॥
సీ॥ వీడనె దర్పమువిషమాన్త్రైతేలు।
గని భస్మములగను జేసిననఘుండు।
వీడటె తానువున విడతన పోంటు యారా।
మనస తీపెండ్లాడ బూన ఘనుండు।
వీడటె మధువిమిని మోహంబు నణుమనాకా।
చెవిమాన పుష్పవద్దినఘనుండు।
వీడటె దేహాక్షి వేరపు నదరబాబరి।
కనిపిన విత్తము నింగినఘనుండు।

వీడరటె వేదవిదులతువి విదితమట్టు।
యను బహుళాంతవాత్సల్యంబు లెల్లగనుచు।
వినుచు మంద్రమంబున నఘున తమందు।
సర్వలోకాధీశ స్తుతి సమానపమునతారె॥-॥

గీ॥ అల్లుడై యుండుట గదనమారాంతరాంగ।
ములను గనాదివాని తన్నులను గాంచి।
మల్లెమునతైననిటువచ్చి నటువైన।
గనుదునజనవాత్సల్యమున్నను మానవుడు।

చం॥ లమహింనగంబు మంగి డెను ద్రాక్షటటారాజ్యష్టిభాంబుదిస్థులు।
మహింతనగంబురల్లగగా మిత్ర లావాందాతలుంబనెత్కవొ॥
గపారివయుపద్మంబుండు తగాతంత్రై దండెలాంసంగభూధరా
ద్వారగృహాతత్త్వభూజ్ఞ భవనవైభవమొప్ప వ్యాపాంతు దెల్లార్కె॥-॥

చం॥ జయజయ భక్తలోక భయసంభయ భంజననిఘ్నమున్నతం
బయినయనస్పురాంతరవలదంబర తనుంగాంచ మంచుతంయుతాళ్।
భయమునవిన్నవింబ పుర భామినులందరు బాలాంబుమున్నదృ
శ్యే యయు లేమగాంగనిగి గిరిరాంబుగృహాంతరసీమతల్లార్కె॥-॥

ఉ॥ పాలసమ భూంబు భూలో లమహింనాగమగొప్పినివెలనసల్లర్తిపాం।
వాసుగిరిగ వాద్యము లావాందనుజైసి సమంగళార్కుజం।
భాసమదంబునందరిచి రారవమొప్పగమంత్రశాస్త్రమ్।
వాసహింతోగువైనడువమంగళమంటు చపసీమతల్లరికె॥-॥

సీ॥ నానామణివిరాజమానాగారా।
విస్తారాయామమెటులను భాస్వితంబు
సదమలమణిమయస్తంభసాహస్రము।
స్ఫూర్తి వారుణీకాంసమానోజ్వలంబు।
లసన్నారలాలసత్కాంతిఘనసంతతులచేసి।
పోలిసన బాలుస్తంభశ్రేణిచెంబు।
అపరిమితోజ్జ్వలచిత్రాంగసన్నిభమ్మై।
చిస్ఫురంబులాల శోభాస్ఫురంబు।
వై నితశ్వేతగామంటపాంతరమునక్ష।
దివ్యసింహాసనమున సందీప్తమాను।
శిఘబుగూర్చుండె బాగనేత్ర మారుమమారుడు।
హాటకేశ్వరుడు సంహారమలుగాలువ॥–॥
గీ॥ హాటకేశ్వరత్రమథ తేలాంగ్రిరుద్ర।
భూతసంఘాతభైరవ విలాలమాని।
గామతెల్లనుగాల్చు శ్రీస్మరసమాప్త।
విశ్వాసింహాసనమున సర్వ్యనుఁడుండె॥–॥
—ఇతి స్కంధపురాణాంతర్గతే దాన్య వింశతి
సర్గము —

తం॥ శ్రీగనెల్లు రామమహార్హరా।

మనసారా నిజభక్తి సామ్రాజ్య భావనీయం।
భోగమంతయు నైన విష్ణుడు।
జగద్గురుల నింద్రవిష్ణుదేవామరులు॥
వ॥ మరియు వసు రుద్రాదిత్యులును, వ
సిష్ఠాది బ్రహ్మర్షులును నారదాది
దేవర్షులును సనకాది యోగీంద్రులును సిద్ధసా
ధ్యవిద్యాధరయక్షరాక్షస గంగనాయకు
లును దేవదేవుండగు విశ్వేశ్వరార్చనా
నారత్నమయంబులును నానా వా
స్త్రంబులగు నానాబలం నద్భుతంబు సప్త
మహర్షులును మహాపతివ్రతలను
దేవపత్నులును మునిపత్నులును రంభా
ద్యప్సరోగణంబులును ఆదిశక్తి మొ
దలగు దక్షపుత్రికలును సర్వేశ్వర
సమానాసక్తంబునను శంభు శ్రీరామచంద్ర
ము భక్తిశ్రద్ధాపూర్వకంబుగా సేవ
లై యున్న సమయంబున॥
ఉ॥ ఆనాడ శ్రీరాముడు వినయాన్వితానుడు నిజభక్తియైనవే।
నా లోకపాలకులు మహా రామలు బంధు పురాంగనామణి।
వినుతకపులు లోకపాలకులు సుకీర్తులు వానరాంబులు

భూరిభూష రశ్మీ।

పై తెను జైసిరు లెస్సవి తేప్రు తేని తోగ్ర ములెల్లసిల్లగ॥

క॥ భావనలు పల్లవింప గిరివల్లి భూలందరు గౌరివల్లి నా

భావము పైరిసన్నిధి పర్వుట నంబున దెజ్జి నిల్చు బాలో।

నావారతన్నతల్ల శివ దయాంసన సీమ వసించు బాల్లరం।

దీవర బంధురాగ్ర హారములు దేవనాగ్ర సతైన లేలల గణ॥

తే॥ సలాలును బంధులు మిత్రులు।

సు లేలుమ లేను వను సరింప సురలందరుసం।

తేలేహార్ష్యమంద వేసాం।

సలిలా దిను గిరవారుండు సలల లావ్య లెక్క గణ॥

సీ॥ పదపాందపన్న ముల్లడి గితెత్రి స్థాంబు।

మురలతా

లేలను బ్రత్తి స్థితరించు।

మధురభాషణమున సమంత్రతంబుగతాను।

మధుపర్కమిచ్చి సమ్మోదముమీర

మణిమయ భూషణ మంబు లంబరములు।

నర్చలిచ్చి సురేశ్వరార్చితా

భూరి భృంగారపుం బుద్ధారాసమన్వితా।

తన్నుతరిచ్చె గంగాధరునకు।

నం లేబయ శక్తి యార్యారావాంకిశయము।

లయ్యనయ్యెడ సర్వేశు దయ్యవామాను।

రగ్రహారామాంబారంబ పరిగ్రహించె।
వెలప్రవియించె నమామహీపాలతనుప్రజు॥-॥
ఉ॥ అంచితలీలనంచితయాంచయాననాగగరాంతగర్వదమారుమదుల్
సంతసమందుచున్ బ్రవులం సభ్యతసేయమున వందనంబుల।
శ్రీంతముగానె నర్పిరి బాహాత్మతమున్ బహుత్మతంబులున్।
రంతుదిగంతరంబులు దురంతముగా వినబడ్డె తెల్పెన్॥-॥
శా॥ శీతాంశులంబున దేవమానిగరతాతోవర్ధ్యపత్రిముఖుల్।
లాతాంరాధ్యుల బద్రపీఠముల నాలోచించి వారిందిరా।
రాతాచంద్రము భాస్వలంగలసి సంరావంబు చేయంతగా।
రీతిశ్రసుగాముపై బ్రపంబని రీనాంగారత్నములున్ల్యులోన్॥-॥
మ॥ సాంధ్యాంబ్లోత జని(శ్రీ)యంబునకు వాసాంబోధ్వనోమాల్యలం।
తాంత్రింగాం బాబుప్రెయు త్రిప్రాయత్పయాను దుల్గావించి గాదంబాయుం।
పిత్తాసిద్ధిఫలంబుగా మనసులోపీక్షించి పా — రావిశా।
లాజ్ఞిం విశ్వని యాంతలంబుగ దేవరలోకాలలోకులు ద్యున్నతిన్॥-॥
తం॥ వీరని వారని చెప్పం।
గారాది గజాం మహేశ కలావ్యగాయువన్।
సారసలోచన బ్రహ్మ శ।
చేరవాలు మొదలు నావలుచేసిరి ముదలున్॥-॥
॥స్థావరజంగమాంత్మతము సర్వము నొక్కటి జేరి వేడ్కగా।
శ్రీవరుశోభనోత్సవవిధ్యల్ జెలంగి మెలంగు భారయం।

మోంవగతొమి దానవులకు మోంవగమొత్తె గితేబుసృంగి।
సుర్లో వరవర్ష్మని మగంభరింపగ తొమిని నంటతెంటతెంటు॥
చం॥ నిలువతనెటి వాలుగ వసుప్రతారంబుసురతే వవెవయారగం।
సులువిలిబుల్ల యంబునసు పెరిలిమిదంలగబారిపుష్పకాం।
దలమునక్రిందితింలుదెటి లెల్పునమోంజుగద్రీతాంప్రమా।
విలయమవు మాన్పి నీశుభవు దీక్షయొనర్పుమనన్నమమ్ముటే॥
చం॥ అనవిని పిన్నే నవ్వువయుగమంసుదాలంతత్రభీతిమానుడే।
ననుపుగబోత్ర-ఛేటతమనియక్షరావందునరాజ్ఞాతల్పుని।
మునివరునేర్వసేయుటి సమున్నతిగాంబధరం తలంబుచే।
గ్రినమతియమ్మనీ వరుసవేగమెదక్షరాభూమిత్రిత్రోశే॥
॥ బనవులు బంతెసెంబెమునిసత్రమమల్లు భూతాంత్రనాలయా।
పనమొనరించె దేవి బనబంగవువారిటులుగానవేగమె।
జనువుల యాబలంబునతు సన్మని యుష్టబశాంభనంబు।
బునితనుగవతందుసన్నిమాలగాదయచేసి లిబూదుముష్టటే॥
తే॥ సురలనుమునులను మలప్సం
దరియమనితిల్ప మచటుదర్శనముమనం।
బురియాంతమాంరువేగం।
బరుగువుమలయాంద్రితనిననమ్మునివరుడు॥
చం॥ సలియమును లానుఖడమునసర్వంలమబుజ్జలితంబుగాంజుగ।
ల్ప లివబనంబు లాత్రవనన్నంబుగానానగన్యశత్రుడే।

సలలియున లాను దత్త్రిగా దిశాస్థలికేగెడి యుద్ధలిందరా।
స్త్రీ సమమయెప్పి వతానియును బాందనశైలమునౌర బిల్రలర్॥-॥
తే॥ శివభావనాగలు నుటుచె।
శివలయుల్యందైనవతాని శిఖరివిజాంగం।
ఆవని సమవతాంటు బిల్రాము।
భవున తనవంటాటను పద్మ భవుడెల్లనిడుర్॥-॥
కం॥ ~~[illegible]~~ంసనాగ్నినిలుపగ।
నాపటుపలిలాటిదెల్పునా[illegible]ండా।
ల్గ్ష్టపన జౌసినవల్లుగ।
దారపనినినె(బ్రు) హ్మ లెబ్బిదంబునావినుడీ॥-॥
ఉ॥ వందనమాం బరించి బుధవంది లాంద్యైన బెలుప్లూబుండచె।
ల్వందవివాహంతార్థములనగ్ని నుపాంనన సెయుటుత్త్రమా।
టందివమరాం బరించినయెడ భువనాం బులుత్రలత్ప్వమానవే।
గంటిని వారొనర్పినత్రియల్పబుధాదరాంబుదైతగన్॥-॥
తే॥ భువిసర్వాద్రి తులసవా।
రవహిం లామలి చెంనట్టిదనుతార్థంబుల్।
భవవిధి విహింతవులసుస।
ర్వవరిష్ఠులగాను మారవస్త్రము జలుపన్॥-॥
చం॥ వలయునటన్న ఖత్త్రబున వల్సులుదైనగ్వందుబ్రహ్మలా।
బలుపుమటన్న నిగ్నిమునిసన్నిహితంబున యూర్తిసెందినె।

వెలవెలవంగనాండాటకవాంకవునింగనిమెత్తిచెదిర।
ఖిల్లులంలావముగాంగనిక్షిశుభసాంక్షితినక్ష్మగామాందునుత్సాహ్నైౡ

గీ॥ అంతటకవాంఛ్మవెలననవ్యబ్బయోని।
సతలయునిసముపెలుద్రైసఖ్యరాముగ।
వరుసవిధిరయుత్రముగనువైవాంహింతాస్త।
ఖలైపెలక్ష్మియుల్లవర్శశ్శర్వముగను॥౬॥

వ॥ శ్రీనంతరంబయపూర్ణోత్తంబుగా ననిన
లంతరింబవా ర్రసదత్రంబులుగా ంవెలుదక్షు
లుపరిసక్తరాంబుచేసి వైశా ల్వనారాలక్ష్మా
ఖాంగంబున బళ్ళాహిం స్తరాంబునదదవ్యఖ్య
సాద్రాంలపెశ్రీజేరాప్రశాతే ద్య్రస్వాంబులా
సాంధింబ తెలుకపవిత్రంబునను లాంవ్యలా
దతంబుల పాం ల్తా పాశ్రీత్మేరాంబుగాంవిం
బ ప్రశాలాదతంబునిలిపి అశ్లపశాంబ
ళ్ళాంగంబునసాంఖ్యస్వాంలవునిబవిలాంర
పిలాం ఖ్యఫాంరలకంబుమెనష్ఠి యుదజ్ఞాం
గంబునసంగాం రవిఖఖనాంబుచేసి విఖత్రాం
గాం రరాంబుల సాం ఖ్యసాక్షులవునిబపర్వస్త
తరాంబు చేసి ఖ్యస్వాం లవియుదసుధ్వ
సనంబుగా రవింబవిఖత్రాంగాంరాంబుల

నది యగ్రానాగ్ని సంయోగంబునం బుట్టిన
శ్రీపాదత్రే గోత్రంబుల వారలుం బ్రా
ర్థనాగంబుల నాఘారస[illegible]ల్నా
వనంబు పరిష్కృచి ప్రార్థితంబుగా
సమిదాజ్య చరులాజ్య దర్భాజులలయ
ధైర్త్యంబుగా హోమంబు సేయం
బిమరి యటన ॥—॥

గీ॥ దంపతులప్పుడిద్దఱై గాంతమురయు।
సేయవలసిన వన్నియు జేసె నంతటం।
వెలయ తెలితంబు దానం బాటు నిపిండపాసిటు।
నాబారం చెను శివ డను వృద్ధి నిమితాలు॥—॥

చ॥ గిరిసుత దక్షకంఘ్రి నిరుగేలను బట్టి సమంత్రకంబుగా।
సరసిజ సంభవుండు సరసంబు గమంగళగీతవాద్యపై।
తరంగాల తోరణానమును దమ్మి గ్రహింపుటవేళనవ్వుచో।
మురిపమెసంగ సప్తపదములు లివింపను తావినమ్మతై॥—॥

గీ॥ ఎదుట నుంచిన సన్నె తెల్లిదిత పదము।
మొగానుంచిన తరముల ముచ్చటమర।
బట్టి వనితలునప్పంగ బ్రహ్మ దపుడు।
నెపరికైనను విధ్యుక్త మెంతల తరమె॥—॥

తె॥ లక్ష్మి హిమునవాగ్నితేనిత్రు।

దక్షిణగా మొనరించె తదుపదానంబు నవిధియం।
దక్షులగు మునులు దానిటు।
లక్షణసహితార్థావిహారాంత్యాంత్రై॥౼॥
తే॥ వలచియు నిసహితయును నత్తరి।
హుతవహుని ప్రదక్షిణంబులొనరించిమరిసం।
స్థితావిరాజు భద్రపీఠిని।
ధర్మలాదర్శనపుణ్యరంగదేవావళికిన్॥౼॥
సీ॥ ప్రమథేంద్రు వెల్లనాల్లమహేశుగాంబర।
తెలుంగిల్ల రుద్రుడు గరాగడి దప।
హరిట తెౌర్వ్యరుదం తహ కుడువాంరలనుసం।
బ్రాంవించెయు ఘురసం బ్రాంషణాములు।
గనగహరినగవులనలరించె విద్దిగగ।
నాలుతనమునవముదాంప్తిస్వార్థ।
నిందాశ్రుది విబుధులనిషదదీక్ష నాముని।
ఘనతాంపసులశిరః తంపమునను।
వరుస బహుముల కొత్తైసె నందరికి నిట్లు।
నంతమునసిబవల్లయుం దాశ్రువిసురలు।
విద్యాహరులగూండ తీలనవలి విబుధవంద్యు।
(జి) లుకు దయసేయుమనియె నమ్రతను నపుడు॥౼॥
వం॥ వలువరు బ్రాంమునివిబాధలమెందుబుభక్తిదీవనా।

చాలఁ జాలఁ బట్టి శంతరుని సంజ్ఞ వెలఁ బద్మగంధలంబులం।
మలయానిలసంగానంచి నిరమాంధపలాశ్రుసుభాశ్రైప్రియు।
బలరుఘుమంబు ఖాండవారుడాశ్రదయామయుత్రై
రయంబునన్॥—॥

చం॥ రతిగని నీప్రియాంబు సుతరంబుగనీతమునారంసమైనిజా
చెలపులనార్పతాలము పచింపసుభాషరాలోచ్ఛజది
సల।
తృలిపులను చేత్ర వృత్తి నలరింపుబాలారెమలం దనంస్థి।
సఁలిగనుపింప తాం దియును సర్వమునేయు మత్తామతాంబువలె॥—॥

మ॥ దను నేడారదిగలాతసంలలుల తాంలాతంలుదళ్వలయుఁ
గనగారాత ననంగుడయ్యునెసగం గాంచియున్నై జంబుగై।
నును తొన్వృత్తినను గ్రహింలాపమరి నన్నుం ము ఘ్నని మంబుగా।
ననుసంధిం లెడుతా మద్వైరియని రామాంపొమ్ము సంతుష్టతై॥—॥

మ॥ అనిశైలాసముచారానెసుడిమునయన్న దెవృదు న్నంతలా।
నను నై తెం ద్రుదుష్ట శ్రేయుత్తము గనా నమాత్ర లొన్నొ ద్వేతెమా।
తనుభూలొంపై శెషమైన పదుపర్యాంకంబు దివాలతి।
వినిపెరాగింబ నవాజ్ఞ తెమనినబాపిష్టుం డును ఁ బ్రహ్మయున్॥—॥

చా॥ శిరమునానంబులుల్యలుపిచాల్త్ర భదారివి వేడునల్లు భరా।
వరునతెనుజ్ఞ్యుబుచ్వ్వ్ శుబిదత్త్యులనాం వ్య లిప్తైన వేషమం।
దరతునుపంచియుష్ణపాఠిదాలితయులా నుగనారగింబుల।
తెరపులినాపహర్త్యలతులత్వయు భక్తనెష్ట దెవతల్॥—॥

చా॥ గిరి వరు చెనను జిష్ణు గాంచి తేవలు ద్రైనని వ్రుంతు పాంర్థులతో।
అరుణయు లాంమ హేమాంత్మ వలుసతంబుగ నెక్కి మనాగతింమన్।
హారమున భాగనాంమ తమహా ప్రుణమంతన జెరి వాంహాంనో।
పరిగతం ఖాంబె నందాని భుగ్గ దనర్గళ దృగ్గ్లెలాం సుద్రై॥౼॥
చా॥ తని తనుమాంమ్మ సెంజ్ఞు నెన గంగదాపాంలుఖ లాతపాంలుర।
వనబు భవాంజ్ఞ లాబమలు వాంనవమ ఖ్యులుమాంనివర్గముల్।
ఖనుమునబి రాఖరంధరునాబయ్యున దాంగిరిఖాంసవేలులు ద్రై।
ఘనతబుడంతనం దిరతతాం౦డిము దండగలాని వెడదాలు॥౼॥
గీ॥ అంతరాంపలలాగాంం దనభవుద జుడు।
నంఖతాం యుత్తు ద్రై లాని తరిగెననుఖు।
మరియుమాంం అదుబత్రు సమ్మదము మాంరి।
మంగళాం ప్పదన అడ్రాంం మహిమమ ద్రుడు॥౼॥
చా॥ తరమురత్నె గళ్ల తరతంరహిమాంద్రి సులాంవిహాంహాంముల్।
ప్రుఖుపులలావనైన నిల ప్రుం అబాంత్రులు తాంంత్తైనవే।
మరతనునిత్యము స్విని నమన్న నాలాదపరింబనం ద్విఖాం।
అరాంమయసు ఖంబు నెందు నిజతాంమలతముల్లరమెలుప్పమెందుమాన్॥౼॥
సీ॥ ఖత్రై చెసమ్మ గభ్యుల్లిలుప వత్తను।
గాం వింబ పైవాంహింత ప్రసత్తి।
చెప్రుగస్తం బైననివగత్తులమహాత్మ।
మెవడు పరింబన నెవసి వినిన।

తనవృద్ధి తన్మత విద్యావృద్ధి విద్యను।
జయతారయు జయంబు పుత్రకామి।
పుత్రులవలెతామ సత్పులెనారయుర।
ధ్రియును దీర్ఘాయువు పొందుదురిల।
పూర్వమందున నీదివిని పురుష వృషభు।
దైనహారి జెంది నిందిర నారమయును।
హరినిబొందె నని దివిని సజ్జ జనుడు।
వొత్సలనిగాండె నిదివిన్నవాసవుండు॥—॥

చం॥ అమరపతిత్వముం గొనియ నట్టునిరథవిన్నమాత్రపే।
నమరితెమింరగాలెమ్ముదపాల్పతెరగ్రహంబుజొసెన।
న్నముసులపట్లపైందరియుద్ధార్థముని ష్టమునైనవెళ్లని।
త్వములగాం జరిల్ల జనులాదరంబున విన్నబాలిన॥—॥

మ॥ కాంకంపంగపఠించినన్ వినినసద్భావ్యం బుష్టులై యుండగా।
నెరంతాంశధరం డుపొంమునతి లావెకాలితెల్గ్గాగని।
రాజ్య శాంబాందిగని యుత్తరిట్ల గుటచేవారాయుమున్బాంమితె
శ్రీవ్యగ దివ్యయమునిత్యముం పరనసేయంగాం బూరిష్టార్థములే॥—॥

— ఇతి సంభవతాంశౌ శ్రీ మా
వింశోధ్యాయః —

తం॥ సూంలపాణినెనాంతపరము।

ప్రీతిని నాంతర్యాం పురంబు జొమ్ముడు పౌరక్।
శీతాద్రి సుతాంగ వాంఛిత సము।
పేటెంటై దుష్ట దైత్య జీవితహరుండై॥—॥

మ॥ నవరత్నాంబుజకాసింహ పీఠమున నానందంబునన్ జూరుబ్జా
ద్భవపుత్రి తల్పనమ్రాంచిత తల్లులయ్యుమాంతస్థలాలామంబులతో
శివ దుండెంత దద్భిన్న తానలున మోహంపి ద్వత్రమున్ బుబ్బయా।
శివమందాత్మ లసన్మభాజ్జమున బూజించెన్ జగద్ధాత్రకిన్॥—॥

తం॥ లిఖిత్వా వలెల ఖర్షా గతి।
మజ్జ హృదయాములగాపవాంతర్యాగాంబున్।
మయిజ్జీ విలాపైరం తాడు।
తజ్జగద్ధీశ్వరియు దివసతాళి జనునంతన్॥—॥

మ॥ త్రిపనంతాంతతమొల్లనాతను త్వంబాంద గారసియుబున్
తపనీయవ్యభాతారహ్యతుండనుగతింతస్వంగి సేయంగదా।
నుపమందారవనాంతరాంబుల విజతాంత్రదారసీమంబులన్
దేపమాంతతీత విలాసముల్ తపెహార్ష్య పెతాబత్వంబునన్॥—॥

మా॥ హరుదీక్ష విలాసములున్న తుపుబ్బసాంపృష్ట బారాబుండువే।
గరతింగూడ సువారంబుతంబులను లోతంబుల్ వరవ్యాంబుతై।
స్థిరబత్వంబులు వేయుతావుత ద పుంస్త్రీ భావములంబాంద జై।
యరతప్రీతి జనువై లింగిరటుదై తాసద్విన్నదల్లోకముల్॥—॥

చం॥ హరిముఖ దేవతల్లు మల వందయునంతరుపోనసుల్లగా—౦౦।

బారయువయిన సప్పవర్ణగిరి బొందగబొయిరి వారలంత్రాలయం।
ధీరములతోగపం బమ్ము భదోవ విరోధి విరోధ మెంటయాయెన్।
పగుష్పముగా గసియు దనుబాధను బాధనుమున్న గాంభుటెన్॥
చం॥ తనతరి గిరి రెండ్రాగ ప్రావ్రిమం తంబుభవాదుల జూంజ్బెల నధ్రవా।
వనబుద భూరయాతూ త్రైగని దాంసవ్రదత్తరివిన్నవించెదై!
అప్పని పరిపూర్ణ్ణ శంభుడు దివాందుగ జౌలదు తలమ నరనాయుడై
శ్రీనవునినేలెంతయు నబలు తింపుడు తాగల తరస్యమోక్షదా॥
కం॥ నిఖవారలెంతిన మాటలు।

నిఖములు గానేల నిల్లు నిరుపప్రవారై!
ప్రఖతెల్ల సుఖింపగ ప్రా।
రస్యఖముసదు ష్పర్ణ) మురాభరామునిఖగమున్॥

ఉ॥ అత్తులు మంచ భాంగ్యమున నందినతారస్యమునం టురాదువే।
రుక్మిసదై అప్పతిల్లెదల [illegible] లుతై సురతోటు బాంధలన్।
బాంతగ సేయుబాందులు లు భూ [illegible] రానంబుపేటయిన్।
మతి [illegible] భక్తి సేయుటను [illegible] లత విర్యవంలమై॥
వ॥ అని దీక్షతలు నవతానివర్ణనలు దుంభ [illegible] ంతలోయలై బల్లుగా
నదియు స్రుష్ఠి జగన్నాయుండపుటద్దై [illegible]
[illegible]
[illegible]
ఉ॥ ఆపన బాంధవ గావలయు నంతయ తాతనువా స్ప్వవింకాతం।

చేసి నిచ్చలు నెమ్మదిని నెవ్వరు దొంగలు నాళ్ళ నడిమేలనాదై।
లోనవలంచి ధృవిధులను లోలలతనున్న మహా సుఖత్తమం।
గా రవిరశ్మినంబు విలసిల్లంబు గనివామగజాంబులు వేర్పడరి॥-॥
చం॥ మనుష్యుగ నంపి కర్పూ విధమంగనుపించిన వాయువాచ్ఛీనన్
గానవనాపి మ్మ యుంతాదనుతాంలవుగాదనుతార్పుపద్దవుల్।
మనము చరింపమోలాడనుటివంబదియంబు చలిపుష్పమంటుదా।
ప్పినవిదియుత్త మంబు మురచిత్ర్పు గపాలులున వస్త్రముంబవనే॥-॥
ఉ॥ తోయజనేత్ర నమ్ము దివ్యపుర్సు శత్రువిందు నన్వగాలక్।
దారయుప్పనంపిలోక్షిప్పు నపాంక్తి లచ్చిబహుంతరంబునీ
చీమెడదైవతార్చు మునకిల్పు కానన్వవేల్తవులుదా।
రధయమయ్యైత్రు హాస్త గతావళిను నుంటిమి దేవతార్యకా॥-॥
చం॥ అరయగపంచత్రలోచనుద్దినమునెవ్వరుడై ర్వామునా।
సురదళనార్థమైన తనుబుంరారజన్మజనించు జేయునా।
మరవుభపీడబాధయును తుమ్మారెడు దత్తగమొగాన।
వరుసయు కర్పదేవ్వరి సుపాలంతరామల నున్నవేళలన్॥-॥
తం॥ చనిదారలత్రిలోకములు।
గనిరంవవె సురలు మునులు కడువినయము మున్
నిను పొగ్డంచి పొగిడులు।
మనుపోలనాము దివ్యశివునకుం తానవపూగా॥-॥
గీ॥ ఆ ప్షమూర్తి యైన అభవుని కనిలన్।

వరయు మొదలి లోను వినుచు బలుతె।
వింతము వయారతాం కృతింతము నీళ్లై దాంప్పీ
మెరుతపదాతె తెలియను మాంరన వ్యాళ్ళొ॥

చ॥ అనవినినంత బెట్టురితియు వ్యాపినిలుం హుమపోతల్మ్మలారమా।
రనమిని మున్నా ధీరంతు ప్రరమాం లామదెమల్ల్య గభాంర్ల హరదా।
జని పొందియాంట మాంత్రెతు తె పెళ్ళ గ చెలుపల్ల లాంబు బానబా।
లని తెలదింతి తాంబునతు లత్త్ర ముపొయా దరంబెవరితికే॥

ఉ॥ గానబనంగ వెనసినతంజ భవ్యంతు శిమ్యంతు మా నిష్టై।
వితానుల తెంత్ర విద్యనిది మాంరుడుమా నిని లారతిసాతివా।
రానివిధంబునం బనిశరవృనిసెయుటు భాస్వ మావృనీ।
తె నెలదప్ప మూర్తి తెప్రింబసు దేహము నివృగావ్రనే॥

క॥ గాం వ్యానబు లెవ్వ భావ్యనము।
గాంవింప గవలయుదె వెత రవ్యశ్వనయుగా।
పెరవల యునిత్శ్రవులంబేలి।
మాకవిశ్రయమును బుబపతె గవలయుకే॥

చ॥ వలనను గాంతెమాంర్గమున విస్వయము భోవ్యమటంబు(బ)వ్యావే।
త్రోలు సుమునుత్ సురత్ బలుతె లోక్ష్మేనమాం దునవేగ రాజిలా।
చలమునవేగ మాంచు లోము నమ్మ లినెం(జ) యపయుల్ల ప్రాస్యయా।
ను. వ్ళ్ళల వరు గాన ప్ర దిక్షై నమునాంను నలో నయు యాంలాలాపలకే॥
చం॥ మలయు నమాంవు దైమలనె వండగలిపూజలాండ్ర జెలిపె।

వాఁరుపురారి పెట్టె గామున లక్ష్మి బాలాబి ప్రాంబుణైలావారు।
తిలంగాణనాజాజ్జ్య యూలావెమని తీలాలావారం దిరబాంబలారంబర।
స్థలమును మున్నా ధారినివనస్థలమర్త్యవుకరటాది ప్పమల్ ॥౪॥
చం॥ గనిపవనుండు తత్ప్వలధి రాయలు భీమునిరి లక్ష్మివెవ్వారం।
దేను తన తంండు జాజ్జి ప్రాదాంతయ లానిస్వాంబువారాతిట్ల।
ఆమ వృధరింపతున్న ఆను ఆత్మ గామం దునవనందిగారం బి కరి।
పమద్రై బహిర్గాంగవలె నారదు వేతసుర సమారం ॥౫॥
చం॥ ఏమి టెత్రై ఖవాలయామునిగలిచారగబార వెదాం పమల్।
పారమ్మరదేల్లు మన్న గాలావాలు నిమాంటకు జోలిమెందినన్।
నావరత తెలి బంపిన మహాత్మా వివేకవులోత బాబ్జి లాన్।
తాయవాదాం లితంబున తుగావ్రము లప్పు నిమ్ముక్కు టుబ్బమన్ ॥౧॥
సీ॥ బావర్తి దువెళ్ల బంపగ వచ్చి ఆనినన్న।
గనిపింపు విన్నపం బాంనరచేసి।
యననంబి తృప్తిపై యునిల దర్శనమున।
తిడివెళ్లగాంను నీవె నువెగ।
బునవేనిమును మన్న ధునితరంపిగలిచయమ్మ।
నటువలె నాడు వీవనుబులుతె।
ఖిన్నుడై పవనుడౌ మన్న నుతి కిసు।
బునిమెదగారకన బ్బుబుని తెదెతు।
నదేబినం లాయు దెలుపనలారముల।

వనరుహాక్షునగాత్మజాదు రసాభాసమున్।
గిరిశి వచ్చె మహాత్మ్యర సురలగాంచె।
బలే
వని మరియుస్సానెడు దివ్యుని పలుకులు॥–॥
ఇతి సంభవకాండే బాలక్రీడార్ధ్వాయం —

॥ చనువారి దండితంబున సంగగనవ్రాల మన్నవిరయున్।
గనిసురవిల్లి సంతసిలి తాండవగళందు హింవాం(త్రి)స్తు(త్రి)మే।
యిసుతావ నసన్నవిరాగితలదంతాయి దెల్ప మటిన్నదంచితో
పనుడియు వేళగాదు జను జూంవ జవైరి గవంగనీతనన్॥–॥
చ॥ నిలువగ నేతవచ్చి లివి నేసాత దైవదేవాంవ హేశావె।
వలననెలయున్న వారాగన వారత్త నెయంగనటన్న జన్నుతై।
జిలరుహాం సంభ్రమందు సుర సంఘము మాననృదాదిగాగను।
తాలతాను బూజ్యపిప్పిటిను తెష్టుహాబాసి సుహలంతాగాంసుతై॥–॥
మ॥ తెలిసె తారాద్రి. తినెక్కి తాంచనమావ రాజ్యాం దాంబులుగాన్నమున్
నిలుదరంబుగ గని దార్వ్యం దేవమున నిర్మదాత్రి రాయం దేవాలమల్।
ఫలలోకాద్రి పపీడి లోల్లులసురుగ్ హాలహాల జ్ఞసంద్యనా।
తోలినందుంచిన గారంతెకాలము బవళ్ దైవాస్తుయు తోంబుదళ్॥–॥
చ॥ అవరవు గాంగనందిగదా పాంవలతిన్నారసిద్ధసాంద్యలు।
తేనవమున గరాల్పవచ్చి లిందిత తల్లివ తల్లిగవచ్చినాటలోన్।
దివిషదు లెల్లమొత్తవిను తెంబుల సన్మని చెలి కల్పవు।

ష్టృవిలోలోక ప్రాబుసేయుచును వారలు బల్లి సంతోసంబునన్ దేవా॥

ఉ॥ కంటిమి నిన్ను పెన్నిధిని గాంచిన పేదవిధంబుగా గదా।
కంటిమి నిన్ను వింటిమి జగద్గురు డంచును నిన్ను బిల్వగా।
వింటిమి మా ప్రయోజనము నీ సముఖంబు ప్రముఖైక్య సాధనమ్।
మంటలచేత యుండియు మమ్ములు లోకములందు నస్త్ర రుండవై॥

శా॥ కాలం బెంతయు వాన సంభవంబు విలసద్వర్ణాంగ లాదుండుటల్।
తాలంకారము డెంగాడి నిగ్గను బుక్కైలాంది వాహావలు జ్ఞానికిన్।
వైలంబంబున నిశ్చరాంతకము బాహాం శౌయము లభ్యంతముల్।
కాలంబున్ గతిచెదిని ముంగనుటి వేదస్వ గ్రహాంబునన్॥

సీ॥ ఆనాడు నన్ను సురల వాక్యములెల్ల వినినాండ।
యారిగి లేకొంత పుంబుపైన వాంఛ।
మహాశిస్సన్నిధి కినమ్ము లిచి బత్తు మెరికియుం।
లేటి విత్ర దేవ లోల్లద్ధర్శనాంభి।
లాంచ వజ్రి రలుంబు లలితాంబు గానాంకా।
లేదను బ్రహ్మ సురల నాదర్శనంబు।
సేవింపుమని వామ సింహాసనాసీను।
త్రై సదంపలాములని శ్రీ యధ్యక్షలై రా।
లొలమున నునిగొని రస్వ పూర్ణలలరావ।
ల్కె మలుల ను కంటిని లాంగ సత్వైమెలికే బాండు।
దుల ధరించిన వారల విలసిలాంగ।

ఒనను తొంబరి సురలు సల్లి ఆతఘ్నతలో॥-॥

కం॥ ప్రణవస్వరూపా ప్రణవమం।
ప్రణవార్థి ఘ్నదేవ నశుభ ఖంబునుదేవుదా
రణవిషహర దేవా సుఖతా।
రణదేవ నసుశివ నమస్సురగామిదే వీతుల్॥-॥

కం॥ తేంవుద నన్నా ఆశ్రితా।
తేంవు దేవ ముత్తాలదమనకరాగుదేవుల సతీ।
సౌరమార్గ ఖండమాశవి।
సౌరమార్గమవహి నయనశుభదను వీతుల్॥-॥

కం॥ మఖహాం తావ్ర యమవహాం తాను।
నఖిలఖిల్యం దేవ (శ్రీ) శర్వాలవ ఖహాం తాన్వ సతీ।
సుఖదుదేవ నశ్ర్వ విప్రియా।
అఖిల ఖ్యాదేవై ననీతు దండమలమో॥-॥

కం॥ శంకర దేవ శంభు దేవా
ఓంకార దేవ మాతు ప్రభు వరయ జగత్తై।
వంకర దేవయ ననీతు శ।
శాంకార్ణ బటల వీతు శరగా నివురియుత్॥-॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]

ఆశ్చర్యభయాంతరంగులుగ జల్లుమను నాశ్రితాళిలెల్ల విశ్వరూపిణి॥

సీ॥ అనిబహువిధముల నస్తుత్యులాడిన।
మాటలదయచే హిమవాంధవుండు।
పల్లవనంబులు నల్లిలిలాంబగు।
లాసుస్తు లాలత్వాలంబునవినరంబు।
లాలనసింహాసనాసీనయైయున్నత్తెం।
మునలతగస్మనియు హైంమవాతివిభుడు।
ఆయమొగంబులనాంతరాంత్మసలిమాంనము।
గనలువాంటాంక్ష్యములననేకా।
తిరలిమాంశ్వ(ప్ర)భాంజను తరలంవెలయు।
దహనసంతారముాంక్షి నెలస్పుడైన।
విశ్వనాంధునాగుప్తంబువెలలవర్మె।
సతలదిక్కులనటుదావిష్ణ(స్వ)బంబు॥—॥

చం॥ ఆమరవరులేలదక్షులతమహాల్పరలీలజ్యములుగస్సోర్థగా।
లాముతునశత్య మాటలనెదదల్పదరం భయమందిదిక్కులం।
నమతముమాంరబాంరియును లద్దిరిదాంగియునాంతటేదు।
ర్పము విసుగంతయదిగనితరంబులుమోన్జిభయాంపహర్షులై॥—॥

చం॥ శరగామలుశర్వశక్తియులసర్వదయాంపరసర్వసాధనా।
తరహాంగసర్వవేళ్తవునభర్వగుణాకరసర్వతర్మదా।
వరపరలతైజమున్షిపధవాంతమున్నునవేఖ్యాండగా।

నరవరసింహ సేయు మము దక్ష తాత్త్విక సేయగా దగున్॥

ఉ॥ సూనుఁడు బలెం(?)సాం తాటిను సేవతకుఁ ధర హితముర్వుఁబు।
బాలుఁడవ్యక్త నాదవి నయాంశ్వి తపాత్స్వము లాదరించియు।
తాను తాపైన తోఁబవు నాసాంబు దుసర్వ నియంత యోంబుగలో।
పొరల దలంబ నాలాటిన తక్కగా వుండున షట్ట్విధంబుల్లై॥

చం॥ అగు పులులేల నుఞ్జల మనల్ప ముద్దై పి లపురాంబతాంబులలో।
క్షేనా మునజారినిల్ప ప్రరసాస్త దివాతసులంత్స్వపాంనిశో।
క్షేనా మున బూబి పూర్వ వపూ గంధవాపూలంగని పిల్లరెల్లనా।
రగాము గగంగనుంబు జబిరంబు గనిప్పుడటెంబాబల్లనన్॥

తం॥ నాయాంక్షు పులనవాంరటు।
సేయుంద నిరాంనాల క్షు పోలక ప్రీలటే।
తారయాబు పూ.రుదనివత్తానిని।
తారయము నతు సూంటదనిపెత దుపార్శ్వ ముననే॥

-ఇతి సంభవ త్రింతో పంచపంచాశద్వాక్యం-

—

ఉ॥ మస్తరి గాలవుంద్యు తమ మాంధవు ద్రైన మహోంపదూర్శ్వనో।
తస్త లప్పైటలాంక్షి గళ తాంబు గవర్భము జోయప్రీ లవా।
తస్తలుగారెదిత్వ లపుల తన్న పానేయబాలుత్ర రపత్రపాల్యలో।
తస్మరదుంప్రమాంరవిశదంబు గదెల్పుము సంతసంబునన్॥

శా॥ సర్వజ్ఞుం దివ్వ నీవె రుంగనిది వేళంబైన నుంవేదులతో।

సర్వంబున్నె లీలాంగ బల్లుము సముద్గు త్తె నిలులోకంగలాని।
శర్వాజ్ఞుం శరణ్యంబు మందు నిలుపం షట్చక్రభేదమ్మునా।
సర్వజ్ఞత్వముని విర్యమత్సధనవిసర్గరంబుగా దెల్పుమా॥౪

కం॥ ఆని మునుల డిగిన సూంతుడు।
విమనమూబున కెలిగి నంతవిశదంబుగను।
వ్యాస సాంఖ్యవతెలియుచుమును।
తనకానతిచ్చినట్టి దనిప్రియమెసగన్॥–॥

గీ॥ ముఖ్యసాధనమునిటు ముముక్షులకును।
ఐహికాముష్మికములందు నాదరమున।
చిన్నవారికి కాంపునవినుడు మీరు।
సర్వసంపత్కరంబు యాశ్వరంబు॥–॥

కం॥ తరువాతలయు మూలాధారముడును।
శరవారామునలె బిమంజ బిమపనితినిని।
గిరంంది రాగలెలయుజ్జిన।
భిరభారరామమునేయు నద్దిబలముతెసగమిన్॥–॥

సీ॥ ప్రణవపై దివ్యదృష్టి తోబంబాడ।
మేమెదదహానప్రవేయమేద।
మహాశక్తియుం లోకమాంత్ర దీపనిసేయు।
ననన శ్వేతమగమున నాంబికేడు।
దోంపాటవిని యునిలాంసులతనిమెలా।

ద్వసాంబు మింతు సల్పాల మునిస్సు।
లఘువసువీర్యంబు లక్ష్మీశు తల్లజు।
తెరాదిగా సురలు మిమ్మును సరింతు।
రసుబసు బుల్లి మహోన్నాదు డింబుకాన।
మేలమంట ద్విపాయంత్రైన నాలలాల్లు।
ననలు తారాత కాంలమెంసి నజువంబు।
దరగననిలుండు మోసె దుర్గరము గారగా॥
చం॥ వెలవసి నదీజలంబు నసమున్బల మానమమానాలెక్షుము।
య్యనలుడు షష్ఠిద్ధంబు శరమందు నవెంయయుబు కాలాలయాకమ।
గిని జువహీనుడై మెబాలకుంబు దుమైన ప్రభుంజనుండు మో।
బసుబదుమైనమాంఘ్ర బువిఖవ్రమున గాబునిరిద్ధరత్తరిరా॥
సీ॥ అనలుండు ననిలుండు నభ్రానకొఁబుంబుగం।
గారంబు నతని నవ్యంతజాత్రి।
గానిబనిశరవణాంబున బద్ధాష్టంతము।
ననుపద్మానిభమునువననుకాన।
ననిభంబు నుంబసం తనగం గారశిబింబ।
శరమద్వ పల్వల స్థలమునందు।
పెనుతమలంబు ననునిబిశారంభవమైన।
వీర్యంబు విసహం పాత్రకృపుద్రు।
తారవ షష్ఠ స్త్రీ వయును ద్విషట్కరసముతో।

రమణపాదద్వయంబును రామగేయ।
మైనదేహంబుగారవించె నఖిలలోక।
మంగళాంయప్రరంబునోపాంగళంబు॥-॥
వ॥ మతియు నత్యామారం దుసుతామాం
రసదర్శనంబై రహిం మంబా నాసుమవర్ణంబు వర్ణించె
సురదంధాంబులు మా(ల) సె. లయాం నగకాం
బుగాంనప్పరసంబులాంటి ది. దశదిశలు(ప్ర)
సన్నంబులు తోయిప్పి. బాగతో స్పృష్టతరంబగు మల
యాంనిలంబువీచె. బృందాంరతగ రౌందా(ళీ)
లయంబుల నుత్సవంబుల యొప్పి పర్వర్గంబును
లై బసంబునా హత్రిదయుతంబును మనాం(ర).
మారంబునునను తోదా (త్రా)సంబు విశ్లేంచె
నై లోకాపపర్వాల్లోంబులను తోమతోమ
భాంగంబుల యందాం ప్రాంర్వతంబు
గాం తోతన్నె వాం రవినేవంబు ననుభవింపంగల
మని తేల్లతాత్తాలప్పాలమై తివాని మరున్నిత్తాం
యంబులు తోతన్నె వాంపరాలై ది. ఇందిరాదిదిక్పా
లకులు తోమతోము దిగ్భాగంబుల సంతోష
లైరి. తోతన్నమయంబునదాంనవాంరియ
గు తేమాలలాంబనందు ప్రబుల్లత్తో తెలరాంబి

ప్రా ణప్రాణంబును నీకును ప్రాప్తమ్ము స్వాంబందు విరా౦
జిల నా౦ జ్యోస్త్ర యామా౦ ణ్సీణ్ప్ససిద్ధి యాగుంగా౦
తయాని నా౦ త్సీ ణ్తతలు వై తుం రా౦ తుం త్రి
ణసి ఆయాం బున ముఖ్య ఆచా౦ గంబున
హి౦బి సమా త్సీణ వ ఆయా౦ వ ఆచా౦ ధరం
బులసెన రుని బాను బా౦ణం వ్వా న్యా గవదా౦
ఇరా వశం బున జినా దేశ వా౦ రాల యాం దను
(గ) హా౦ బున ష్ఠ థా౦ (ఆ) పంబుల శం భూతే
జస్సం బ్రహ్మం డసి గా౦ గౌ ఆయుం డు ణసీవ్వా
లంబున ధరించి ష్ర్ణో ణ్సీ తలును వి తెసి ణసీ
ద్రో పర్వంత మధ్య గణాలను శోశు ప్రత్యం బును
నా౦ ద్వీరం ఇ౦ బి(ప్ర) ణ్సీ తంబు లసిణ్సీ
దంత స్థలంబు లం జెళ్ళి ణసీమా వయ్యం బులణ
ది౦ న నాం బులు ముద్దు గా౦ను మాస్త స్వాం
బివ్వ నణం డిన్న రా౦ పంబుల నందర
జమబా౦ లుదా (ఆ) వ మా౦ ణా౦ ప్రణ్ప్రా
లనా౦ ర్ష న్న ముల ఖా౦ వణా౦ రతనంబు సం
ణసిం ప్రబాం డ త్సీ ణ్సీ తలు నహా౦ రహాం
బును పా౦ లంపు బా ప ద్ది మ న్నం బునంవి
(గ్రా) మించం జెలాయబు పా౦ రిషిం పు బాం డ

సంతానతార్తి తొలఁగు సుస్పష్టంబును బౌంచిత్రీదా
విశేషంబు ననుసంధింపుము॥—॥

సీ॥ ఒకఁడు నిష్పరాజుండు నొకఁడు మాఁటితినప్పు|
నొకటె జెప్పు బ్రత్యుంప నెక్కుడాయ్పు|
నొక్కఁడ దెల్పంగ నిర్మాత్రి పద్రవంబున|
నే ప్లుప నప్పు నవెప్పు డుప్పునందు|
తననతాఁ లపె దవ్రైలు తననతరంబు ననౌరా|
నమరాజయొప్పు జెన్ను మఱనొకడు|
నొకఁడు దాఁశిల నెంరను స్థానంటాటురాంవు
ననదాఁగు పాందముల నుతరములు|
నొకఁడు నడు బాసు పదముల నొకఁడు నడుచు|
రెండు మూఁడు డడుగుల నెంతెండు లెల్ల|
తెరవు నూఁ తాగాంగాని పదగెదు బుబూఁప్పు|
పడుబతె బాబు నడు బనొక్కఁడు ధరిత్రి॥—॥

చం॥ మరియొకఁడంతనంతతన వాఁ త్యాగసంతసమందు బుండెడో|
పరము గమ్ముద్వారాఁ పరుగు బాఁడును మొక్కఁడు నక్షపాదసం|
చారాము నేతపాందగతి దాంల్పు నొకండు నెంతండు నప్పము|
మరము గదాఁ తు నొక్కఁ డుమల్లని లేలపాం బెల్లవైఖరీ॥—॥

చం॥ అరిమరి బాఁ పాలుయుద్ధ పరుతై సరిబారుడు ఉద్ధతిపుర|
స్పురము పరంబు(బ్రహ్మ)మతి బాంలత ఖాంవము నొందిపద్దిద|

స్థిరతామ గాంభీర్య సౌల విభుండై తత్త్వసము ఖాంతిలతో।
చరితములా నవమల్లనిల సద్గతి సంతసమందిరక్తారి॥-॥

కం॥ హరిముఖుల సదేవతలం।
దరలెత్తురి తమలబా రవితమన్నుల బలుకల।
దయబాగల్గె తల్గి తల్లులుగాం।
స్థిరయుంచి ధమ్మనిద్దిత సంలోచ్చములనే॥-॥

కం॥ పితడువతి నన్న బాసన।
సితమై దసురనిరచించి దితరులు నలితం।
ఓతులనిరింపగ పార్వ్యరు।
సుతరంబుగ జాబుదురు సుగ్రభూనలలు॥-॥

కం॥ మనమున దితిబారిష్టము।
గనుమునతాం లానసులను తరతరలనూ।
జనిలులగు పెట్టుమాయలు।
గనితాంబరమోత్కలల్లె తన్నాను సుభమూ॥-॥

కం॥ జగద్దీశుడు భగవంతుడు।
నగుశివుదెవ్వరితి ప్రసన్నుడై నమూశుభముల్।
మనలగ దారకారుటురుదా॥
అగపితముగ నెట్టిదైన నదునని మరియు॥-॥

— ఇతి సంభవ తాంతెవ ద్వితీ —
ద్వితీయాం —

సీ॥ సూరెలయ సుభద్రమున్నరు దుర్గాభిరామమైన నలువంకలరన।
పాలితమయి పాలాపోర్వము దరసిపువ్వు రెండు పరిమళమయి।
సాంతర దేవాలయ మందవ దివ్య శయ్యాంగన భేదము విన్నారా।
రాజిత భూతములు సేవ శిఖరం జలలలోపల మెదముందితి॥
చ॥ లక్ష్మి రమ శివ పార్వతుల సత్య దక్షుల నారాయణ నాంత్రమా॥
స్వర్గమున రత్నముల దివిభూషణ వృత్తి నిరాలవ విదా।
ప్రమగ జారనేగి ప్రభు జనసత్య ప్రవినాశ స్థితి।
బరగుట దేవతల్ని యవయు బాయుట విశ్వాసమైన యంతటి॥
తే॥ శ్రీనివాసంగ జెన్ను దసనశ్చిత మానుని నిత్యమున్నది।
దివ్యకల్పము నిరుపాధి నిట్లవిత్త పంజెత్తి నిర్గమించుటం।
తెలిర్నమువు బత్తవిధి నెనగ సురసంఘములాంత్ర శక్తి।
తెర్నము జెసి రంగు తెరాతం సులేహి నలుగా శపం బనూ॥
కం॥ జనుదెంచి నవ్వుని లొంగిపై।
మునుపటి వెలుగొందుచుండిమున రాలవయా।
ఘన రత్నంబులవాటిను।
లోనలోప దివిధముల గుణకత్తర సులవలుక॥
కం॥ నవవిధముల రత్నములును।
నవవిధములప్రతిమలయిన నవవనితాలనూ।
శివుడు జలవనవ్వనితలు।
శివలింగనిర్తి దొబివచ్చి ఒత్తమలలర॥

చా॥ నవవిధరత్నజాలగుణాధులలక్ష్మదనాంగనత్తంలకాళ్|
వివిధరత్నసీమములనప్పటిలోనమునుత్తరంగటుక్|
శిప్రులనుగాంచుచుక్ నిలిచి శ్రీరమయాంఘ్రి రతాంతిరొడివెరా|
మవహంతకైతనుంగాన నిరయాంతరుకుల్యుదితాంతరంగస్థై॥౪౧

చ॥ సరి తాము వారు తుం డిలము తెంజువిలోబనముం జుబిస్తితా|
తరమును చాంద్రమండలవితానమున్నైనముభంబుమాంప్రలం|
తరబనరత్నభువనమొనర్చునునుత్రతదాప్పనోత్రసూ|
శ్రీరుచులగర్భములలగనత్త్రరిబత్త్రరితెంఘతెంఘికిక్॥౪౨

చ॥ మగనినివిన్ప్రపూరితమమూనసమైతనరత్నజాలం|
నగసులజూంచితన్నవతానల్పదిధమించుతపోలతాంబుతై|
తగనధరంబు చెల్లుదరదాంఘరాంశరాపముచిన్పెగర్భముల్|
మసవలకాంచరంబువచాలంబుగనిల్పప్రసూనహంసక॥౪౩

ఉ॥ శాంపభయంబునన్నతాను బానల మేనుల తెర్చ బిందువుల్|
తాంపభయంబులై పొందవిలతల్గా సంఘమువత్తాన్నిత్యాల్|
చూంపరబుద్ధిబర్మాతరశాబ్దిలమవైనియుతాంబుపొర్చుడుల్|
దీపిలనాగ్నులుద్వవముదిక్కులనెంచిరిలతల్కాంపాటక॥౪౪

తె॥ తాంమూరిలతద్గ్రాంబులు|
తౌవరాంరవయుష్టులగనుతరుగింబనుయా|
భూవరాంనవతమగర్భ|
సత్వమములాలోనున్న సుతులుసుస్థిరమాలతైః॥౪౫

30॥ శివభక్తిపరాయణులై।
శివపాదాంబుజములు బంటసేయగ మురిసి।
నవలాయము కాల సజ్జనపద।
నివసించిరి మహాత్ములైరి శివవిద్యాసమునకు॥

క॥ దాంపత్యము సేయుచున్న తా తద్భ్రమ జూంబి మహాశరణ్యుల।
నర్తించి పై దయారస మయాంబి తన్మూర్తి నిచ్చి బిడాలప్రభ।
సాన్నిధ్యము పెద్ద గాంబి తత్పదనివాస నివాసి సుఖప్రసూతులై।
వర్ణ్యము సేయుటదయామయ మేదు సుఖప్రసూనుతులు॥

ఉ॥ ఆనవినయాన్వితం బయి నయాం బ్రప్రమాటలు పాలు సేవలి।
సివగతి నార్ద్ర మైయున్న సుఖత్రయము సంస్తుతింబి పుల్లలం।
గమువని లోకసభాంతి నిశాంబు నాలంతటి నెట్లుగాంబిరి।
మనకిరి బాయము హత్త్వము మహద్భుత నాద్భుల దుర్విభాజ్యులకు॥

వ॥ వారెట్లు పారని పద్మరాగ సంబాంధ తమయు సురత్నవ
జీగర్భం బునప్రభాపవం తాం డాసు వీరభావాయం డుదయం
బె. యుత్తమదేసవాయుద్ధ వయసు తారకవల్లయందు
వీరవయం డాసు వీరతో సరి బునిరు బెపుప్పగారంగ తత్త్వ
బయసుపోషవల్లరియు దారం బున వీరాగ్ర దేశయసు
వీరముహాం ప్రం డాంవిర్భవింబె. గోవేద్వితయయోతము
బియసు గోవేద్వితలతారు బి గద్దెభవ్య లయందాసు
వీరముహాన్వయం డుసం బాలతం డాద్భుమరతలమమి

ప్ర॥ శ్రీ॥ తదుపరి మరకతవల్లి ఆధారంబున శిల్ప
తంత్ర॥ ఆ--రపసంధాన వీరమా--ర్గం
కుదురుంచె. ప్రవా--ళమాశి(ప్ర) సూ--రీదయ
ప్రవా--ళవల్లి తుత్తిని వి--ంటి తుండా కీర్త
కీర్తయమున్నె. ఇంద్ర నీలమాణిక్య లాయ నీల
వల్లి వలన వీరవితండ సమయ ఆవు నిందించె.
ఇవ్విధంబున నవరత్న ప్రతిభా--గా--రత్రస
మయ ఆప్యమున్నై తత్త్వనా--ర్గా ఆర్య వర్గ సమయమెల్ల
లు సమర్పించి బుధులు వారు పు--రు తా--మ్మ
త్రయము నా--లిబలంబుల సు--నిర్గమించె
(శ్రీ భవా--నీసహితుండై నవ్య ప్రాత--ర్థ
సా--గరం దున నాగపురమే నవనాతనవాస్తు
రించి లీలా దండు ఉర పా--రశ్వ పారవి
శ్వరుల పా--ర్శ్వ పరంబులు వినయము నమ
స్కరించై నిలుచు నిర్మాణ మూ--రతి
తెల్లనిచె. ఇట్టి సంభవా--ం దేనవ్వ విశ్వో
ద్ధారం. ——

శా॥ ఈ రీతి నాప్రకంబులు రత్న ప్ర(శ్రీ)తలయం చీకారం సంఖ్యాతమై।
నా--నా--రత్న విఖ్యాత వర్ణముల పెన్నేగుణం గమ్యముల్ల శ్రీ।

రావమ్మా నా ముద్దుల తెల్లపన్నెను భావిస్త్ర లక్ష్మియమం నిత్యజా।
లక్ష్మినం దాంగుడురు లక్ష్మమా యదుదయాం చాపాంన్న
లేకయుం డెనక్‌।।—।।

మ।। జనసాం బంగు మహర్షులుం డుమనిశాసంహార సంహర్తా స్తు।
కృపనియం శ్రీప్రభు దివ్యయుం డును తుమారప్రభ్వదామ భక్తి
సనుతాలం బుగమారకలుం డుదానివం జాస్వందిశాసింబిపు।
శ్రీవిభుండు దేం మనవయూరాబత్తినలిసం లాభంబున భావ్యాళిగలు
శా।। తారం తారావారాంతము నీమారత్రాలన లక్ష్మాం ల్లానమాం బూదా।
నెంతో రవెదుతబట్టెనంపును మహాశ్మేం త్రయంబున్నమైనిక్కువా।
దాంతా గాంభీర్యత్తైన శంతరుదు భాగ్యాయమున్నత్తైయంతది।
స్తం లయలుఘాంక్షిల ఘోరతారావము భాద్యన్నాదములక్ష్మియగలు
సీ।। బహువిధ నస్త్రశస్త్రవామబ్లై గాపులు।
గాఢరణ వారిసంఘములు నడువ।
రుద్రుతవాన్ని సమేతస్త్రీ పగతారప్పర।
సమలనాం ల్యవిధి ప్రశస్తి జలగ।।
పటు వదాంతు మేలుబాం చాబలాండ్లు।
గరిమమారంగ మంగళమునడువ।
చంద్రసూర్యులు నిల ఛత్రంబులనవార్చ।
మలసన్నై కాంచత్రవెలయమగాలువ।
కం తుతుగసవే దాం ద్రంపలాన్ తదుసమాంప।

మయినతనూగతమాంగ సన్ముఖమునందు।
మన్నెరాలమాఱి తెలిబన్ను మీఱగ।
నెమరు బానెసంబరపు తీసన్నదమి తోచ॥
చ॥ అమరులతో దరాంశరవసం తితసీమతు లక్ష్మి గాంచువా।
దివమయము తోనువాగ గనె తేజోముమస్వాగతిల్లు మాలలం।
సుమహిం తవరం ల్లాషట్ప వరిశోభితమలం గగనంబునందుని।
క్షిమదిని మహాంతుంతస్ముల విశేషమునె దీపంపులంటె వచ్చెడిన్॥
మ॥ గిరి బాలంబాలం దమునిలెనూం ఖావని సింధుబాంతపద్మాంతర।
స్థిరదాంసీవ బహుళస్వ సుందర ... శోభాన్విత తెదు।
స్తిరదాం భూంపమాలిన వినివలనం సాన్ద్ర ... విరసూ।
త్పరగంగాంబ తివివటుంము నెనరాంద పొన్నెమిదాబ్జనన్॥
చ॥ మనమున సంతసంబు బాం దవక వృషాంబమున ... గ్గిపద్మతా।
ననమున తెగి తొప్పులపాలనందరము ద్వనమెత్తి కొగిటన్।
స్తనయుగ మద్వసీమవమునదాంక్షైను గాఢమై గంగనంతరా।
ననునాం ల్పరాంత్రదైన నెన తివమాంకాను నెమాం స్నమయ్యెదన్॥
ఉ॥ రెం ... పదంబులకె పదియు రెండగు బోలుల నాంచమొంమలం।
మంటితె షట్ప్ర సోత్రముల మాం న్నతెగన్నదు పుత్రు గాంచనెం।
నాంం దనరిబియుగ్నమున నమందత వెల్లురపంబతి గిన్నెలా।
దంతిగనింబ ఖుల్లు మనుదావగజెసెను పాంలు బాలునిన్॥
ఉ॥ ఖన్ను నమయంబుపాం వనము సాంరసరప్పతివుైనస్త్నముం।

పానము చేసినట్టిరిని పస్మవిభాసతటాక్షపాండితే|
మానితమైనమాలత్యముఖమండలమారుమునింబులంమదా|
భానగభాబాబంసుతాదనానతసంతతాంతరస్ఫూర్తి||౪||

గీ|| శిరముఖములవానానాకానానరాన|
రాంతరవ్యున పడినపయఃతగావులు|
మునుపరారరారాపంబునను ముప్పంబు|
మైనయునిసుతులాని మోక్షప్రీగనిరి||-||

చం|| సుతసహితంబుగాసతిసురాళివమైనవ్యాప్తంబుపైమనా|
పతియనుసంతతంగదిసివాక్షపుతెల్లనుగాల్పపూలవా|
నతిసురలాపురాణులమునంగనునింబగదుంఘుమము|
స్థితపసగంగనేగినవనివాంటతవైభవముల్లసిల్లగన్||-||

సీ|| మునులుబటులురుదండములుత్రిప్పుచునున్నల్ట్స|
మునులుసేయుజనులువైభవములనుతుమా|
నతులొల్లనైనత్యల్తితలనుబాంబివా|
బహుబాలవృద్ధినిగనియోగాని|
తార్కితెయుండసుగాంతమౌందినమందు|
వ్రతవాశాంబనవారుజగతి|
తార్కితేయప్రీతిగాంబిసల్పుల్పుని|
గాంభురుమరిశీఘ్రుతెలసల్ప|
మగను పుత్రుల పుత్రపౌత్రులనుసతుల|

పతులు గోరిన వారలు వితతధనము।
ధనము గోరిన వారు సత్ప్రశంస మ్మెక్కి।
గోరు వారలు పశుపృల మారగంద్రు॥౧॥
ఉ॥ శ్రీయుత సత్యవ్రత్తి బుధుడై నబునాంశ మహాంశ సంభవ।
నిశ్చయము విన్నవారికి తరాంప్రము ముత్తి నిఖిలంబు విష్ణు
ప్రాయము బుంబు గోరిన నమందభావోదయ వంద్యుష్టైన గాం।
గేయవాన ప్రభుఁ బున్గేయు నిగాంబును సత్యమిద్ధరః॥౨॥
చ॥ అవిపరమ్మస్ప్రత్తి తాల నంపి మహాశ్వరుడా నత్మభూంద్యులో।
తనుజుని తొరగి లంపు కాని తద్దయు పోష్ట నిభాంలయంబు పో।
రిసు గౌరయుత్తృప్తి పూరి విరించి మునీంద్ర సురేంద్ర యోగిదా।
ద్విసమిత భావాంద నపం తెబుడౌ విశ్వనియంత మునివంత రంగట్టై॥౩॥
— ఇతి సంభవ తి ౦౦ ౦ది ఉత్పత్తి విం రాద్ని ద్వియం —

—

కం॥ నైమిశ తీర్థ వనమున బుధుల
లారమెల తదన్నదుంగ సూరలు మునిలింద్రులం।
బాం పుపానీయుల విట్టని।
ప్రేమమున బలికెను సూతుండు శ్రీమేయక॥౧॥
కం॥ బాలత్రి దాం లేరతను।
లాల తలనా దరించు బాలు మరిగిరా।
నీలగ్రీవులు తెంచిలక్।

తారలు మలరాలుం బవలరె తెలలాంగుంభికి॥-॥

చం॥ మణిగణ సాంద్రరత్నమయ సముంచిత హంసక పాదయుగ్మని।
త్స్వానముల్ రత్నకింకిణీనినాదయు సముంచిత గాంచితారఘనా।
ఘనానము రాగవిహారముల సంభ్రమ తద్విహారము న్యైనమేనిలా।
రాశి తాదిసంలేతకుం డసుబు రాజిత హైమవతీలతాంబుజాక్షి॥-॥

చం॥ అమల నవ ఖర్జూర సంఘటిత మైన గళాంచిత రత్నహారసం।
ఘమహిత మంచి తైస్వరమల ఖురుజుబుంబిత మత్స్యారతా।
సములదయాయు జ్జీ భద్రలవిరాలతో వెంపృసపెన్నరంబులా।
సమదవిలాస నైశవవిహారము నసుమాంబ దృక్షతొత్తులకై॥-॥

వనమయూరం॥ తక్షయముగమందదనవిరాసము సువర్ణా।
స్పర్శమునకుం దెలవిశాలరుచిబింబ।
ద్వక్షముఖ పట్టిమణి ధీరమఘుటాత్మ।
దీర్ఘశిరమందలత దీప్తతను పొంపు॥-॥

మానినీవృత్తం॥ సూరతిరేటవిశాలమణి ద్యుతిసంద్యుతి ద్విస్ఫురమస్తకపట్ట।
తోరువిలాసవినిర్మితమేరుమహాన్నతరత్నపసానుపమో।
రవపుసప్తదపారసుఖంబుతోం బలినాగ్ననమీశమసా।
రెనైశవదారరాబాష్ప విధాలతతులసుల సున్నదినే॥-॥

మత్తకో॥ తన తాలదంష్ట్రలతో ద్దయుప్రత్తికే।
వినుతులుసేయబు వేవెతలుట్టె।
అనమలిగాంచి మహా ద్వారమురకే।

నగాఘ్రాణగాంల్వబగంబులమెప్పన్॥-॥

తేటగీతం॥ మొదలమబ్రహ్మని ముందటి వెంట్రం।
చెదతమమగాంరులవింప దలఁర్పన్।
గాంద కాని గాంతికె తెవ్యమలపైసం।
మదమున బాంప్లునమంద తనొసన్॥-॥

మ॥ అతఘంతాం త్య అషైన దాంనమసులం పాసాప్పదంసైన।
విశ్వలాంరతాంరగగోద్విప బ్రహ్మము సంవేష్టించ వారున్నవా।
ఊరి వెవాగము పోలు పాంర్శ్వములరెంటం ప్రాఙ్ముఖావెత్తిచె।
రితరున్విప్పుసనాం త్మవత్త్రములవారిస్వోత్కలింబంబునన్॥-॥

చం॥ పితలులు బాంప్లు వేరాంతటిమెత్తటిబాంప్లు మరాంత్రములంటలన్।
విలతవెటనాంరిబోలెమరిలెకొ తలంటివెటగానివో।
వటెలెనన్న లాలోకప వర్గములన్ ముపింపచెత్తుటన్॥-॥
॥ రివమునతొగి యున్నటినఅస్వరాం తరుషంతయున్నము।
దవని బమెత్తుటెత్తిపలయాంపనబొగి మరాంత్తుటెత్తిపు
ష్పవినకథంవ బాంవ్రవిటపంబాంతటికఫలమాం నివోరవ।
ళివములగోయు బాంలుదొలి లాంలలావ్యక్తి బవాళి
నప్ప నగే॥——॥

చం॥ ధరగాతి దిగ్గవల్లటలు దాంగనదమ్ములబూంచి లమ్ములం।
దిరవసుబత్తి వృత్తి నుదబ్రిప్రతరాంబులతాంలపాల్లుచా।
దరిచెడనెత్తుట్టైపరువదాం రులాం నర్మమహాన్ద్రపుత్రవా।

స్థిరమయి గాంభీర్య ధైర్య దాక్షిణ్యవిలాసమహాత్మమహాయుతుఁడై॥

చ॥ పులగిరి ఖూలతాంతముల కుంతల తాంతబలు జెరిమాంకవు।
యస్వులుగను బోసి ఆప్తిగులయాం దలసింహాసమాంహమొ్పైదం।
దలిగగమొకృషిం గిరితి దాంటులు ల్లైబిన లోంమవల్లవ రా।
దల లలాబిత్త్ర వృత్తివడి దాం టియుత్రీ దెనవాని లోయులకు॥

మ॥ అలాలంబాంధిగనైపు లాతముల త్రింద్రై యున్న వంలోంకమా।
లాలా వృత్తింగని రత్న బ్రూంమిగని యంలం పైతిసుప్పంచి ది।
త్రి టి తంభప్రతరంబు దం లోపుల వెలతం దంలాపరమైనమింశ
టి లోయిం(ద్వి)మ్మరు బాం పాల తెలియ ఉప్రబం ఉపత్రియన్నల్లయుఁడై॥

ప్రస్థిరోవృత్తం॥ మోక్షి బృందస్థలాన్వేషబాం పద్మయం।
బాంధునుం దొంది యత్నాంశ బంధంబులం।
లాంఘువైంద్వృత్తి దెవాంర లోం ద్రుంచుదే
వాంఛు కోటిర రత్నాంఘుము శ్రీ దలఁడై॥

తరల॥ నరసాంక్ష సమాంధిరాంహార మాంసాంలోదగ్రహించవే।
మనసు దియగ నెక్రదిత్రల మాంటితిం నదొపించి యాం।
లోసునిశోబల పురంగమంబులం ఆశ్విధంబు జెసిమిం।
టినుబురంబు వమహోత్సవంబున టి త్తరిప్రవాంత్యలఁడై॥

సీ॥ గ్రందితా ద్వాషై శాన్నామవద్రిగాం దిగ్విధం।
బులసెక్ర దనదినలే గలయాదియగ।
నత్రిచతాలం లార నాం భీష్మల ద్వావ

పదపద్మములను త్రిప్పుచయు గతము।
శైవమగు ద్రుతనాంశ్రీతకరాపుల।
చౌదగ గోర్లుంబాబట్రు గతుల।
తాండవాంగనుద్దిష్ట తాద్రు ఖల్లవల వియతి।
గంగాంతర గర్భాంతరాయములను।
బిగియగట్టుచు వారాల బోరవైనా।
విఠిబిధ్వస్తబు తాదాత్మ్యబు వితాతిపూర్వ।
ముప్ప రోలని నుండెంగ వెలసిపంపు।
చెను జరింపుసుమా తనూజు డుదిశాశి॥-॥
శా॥ నాం తళ్ళాపు దిమంది తల్లిదము సెందన్నాంబుబాబ్లత్రవా।
శాంతిస్పూర్తి శరశ్ప్రదేశముల నావృద్దంబు వెల్లుంబయా।
దీంతరం బున్నా దాగ సట్య్ఫ నర్తవమున తాంతంబాడుమట్లుందలో
బాలంబంబునను(ప)వర్స్న సూత్రములు దెంబుస్పులల్లు వెలుసాడెన్॥-॥
గీ॥ ఇతరలాత్రపాలు వెందరు గలరంద।
రసమహోనసు-తాము రమగా బట్టి।
ఇట్టివిల్లు పెట్టి పొందవే డెంత ఇరాబు।
బాణాబితదాలి బను సుర్శ్ భీతముగా॥-॥
శా॥ వైరంతంబును విష్ణుపద్మమున మంత్రీవం గాంధి పద్మేంద్రునిన్
ఆరాతంబున తాదశాంయ తాత్ము నయనంబై యున్న శిష్ణంపింపు।
ద్రౌతాంత్మం గళముల్గరస్తములుగా దీర్ఘత్వనంబార్చరువా।

జాతంబొంబరసంపురాంరిప లపదభోజ్రాసి సంటార్థితై ॥౼॥

ఉ॥ సుందరమూర్తి దైవములసుందరులెలమెచ్చి సుందరీ।

బృందములం బ్రియంబున భజించెనొతంచు జగంబు వందనం।

బెందును లోనదైన తెరువుసనొతంచుయింబనరీతి బొంగ।

ద్వంద్వ లవాంనవద్యమదను దాంరిలే లారంతు విద్యలంబుగన్ ॥౼॥

తం॥ తారరవి జోరివరితం।

తీరవయుగ్మంబటు తీరు ల్యుసనవౌ।

సైరిభవస్త్రియుబట్టికు।

మారుడుతలపెంపసేయుమందస్మితుడై ॥౼॥

చం॥ మును లనాగన్నలల్లతడము ద్విలునల్లుననెల్లలుండున।

ట్టినభువనంబులందు నవలాంలలాబాలతవృత్తిబ్రాయున్।

జనములత్రోవలందు వ్యదునచ్చురాంబునజాంరవారలె।

త్రినిశ వృత్తినత్తులను దివ్యరిచెప్పలమర్చుబట్టగన్ ॥౼॥

చం॥ షలలనిరాశజవయుల్వరాతబాంరిన దేహము యుక్తి యుక్తిత।

న్నలునవపులోగనం వినగను వచ్చలిజాంలనిమందవృత్తిచె।

నలరినవాం రత్నంబువెలయుంగరిలుంబచరంపులాతమూల్।

సౌరిదినువారావమహౌంశు లనుబుండమువదంబున భేలాద్భుతై ॥౼॥

చం॥ శ్రీలిశిఖలంబరం బునును శోభనలీలలమన్మధప్రమా।

లలమ సువై శవంబులను లక్ష్మీవందనయూవనంబునా।

నలలనుపైనవాంశ్చకము నంభువనంబుల సంచరింబునం

లోలోపలను లోద్విప్రదాం త్సలయుల దన్నులమొందు తమామందరెల్లరిక్॥-॥
మ॥ వసిష్ఠమయూరింతిరిగీనిదమంజులతంత్రము దానినస్వయాం।
గశిలోఖవంబుతో వెలరుపూరాంబువవేంషమునెత్తి ఘూంమిసా।
క్రాశి లోనియుండు పోలుసురతాంరము శిరోమగియుంవిఘుండునా।
ఘశిగాభూంషరిత్రుబుడు బాల్యబరిత్రలుబూంప్రవేదుతక్॥-॥
చం॥ ఖరనఖరాగ్రదంష్ట్రములప్రతాశిఆవాలముదగ్రముంనటం।
పరివృతోష్ణైనసింహముననుబ్గ్గలసూంభవ్రుడెత్తుఘూమిసం।
బరమునరాంత పోతలనుబల్లు రుద్రిష్టు భగేంద్రు నెత్తుశం।
బరములనెత్తుశరభంబుల పాంసమునెత్తి మత్తుపద॥-॥
తం॥ లోమినిసుదోవరుపంరుద్వా।
ఉములనుఖమువిశ్వభగంబులనునెత్తివితా।
రములనుబాలత్రీతాల।
నుమాలోనియుడుసెయుగాపయులెుద్దెదిశలక్॥-॥
ఉ॥ భూపులకాంతుడోగి లోనపఖ్ఖులనెవ్వరిఖూరనిత్తనా।
లోత్తు ఫులనేలాలంగడుముదంబునదొలుమహోనదేప్రవా।
హావిశదస్థలంబులను నట్లు వెలుతీమదమందగాహిమా।
గంధవసుత్తలోనూంఋతోకైరంబుగసల్లవిలాసలీలలక్॥-॥
శా॥ పాశింవిశెదరింబిసుస్వరములూంప్పం లోంత్రయుంతంరని।
తావ్రింబుంసరిగాంగనీరసలోయవాలుజంబులమోరరయుక్।
పాలింబుల్లరియుంబ గోగనావ్యగవాన్పస్వంబువెంటఘున।

శ్లో॥ సరి మద్గగనంబు నిండ గనుదాంచెయుంపు గానంబుం గీతిలు
మ॥ పితపుర్వేగ వృషభాని ఆద్భవరసంవేగంబు యోగంబుగా।
ప్రతిలింపైన తరాంగుళులతో నెరవ్రభుంద్రపాల్లి కాంతంబైన।
నతలంతంబు సగీత మల్లు వెల్లి ప్రాదాశ్లోదంబు గాంబుంధిమా।
రతి రాసాంరంబుల పాటలు సేయుచు దళితవాలు జంబుగాంగ్నేయుడుర్॥-॥
సీ॥ బాలుల తత్త్వరాంభ్యాసంబు సేయుచున్తా।
వేల్పుల తొడ్డులంబున నగరా కిరవటం।
తల్తురి బుని బాలుడై లాగు బడుచున్న।
అంత్ర తర్కాటి ములరవఖుంన।
దేవమనుష్య సందీప్త భాషలు (బ్ర)వల్ల।
బాలుల లావేద సంబయముల।
భవతాల లోత్తసంభవ ప్రదైన తోబుస్తి।
(బ్ర)వల్లంధమం లాక్ష వరంబులందు।
లరిగిత్రి ధింబి వారటు తరిరంతి వచ్చి।
గభీరముల నాంబి యుబటు విబల్ల ములను।
బటు బాబుండె నబ్బాండి లల్వులల్వతిత్త।
రుద్ర రగ్నాపి బాల లాబంద్యుందుసువాడు॥-॥
ఇతి సంభవతాండా ఏకాదశ ప్రకరణం
శ్రీ వారం ———

తే॥ ఆంధ్రకవిసా — మ్రాజ్యపాలయము।
మాంగళిక — ఘటంటు నిరుపమాంగళమునుమతి।
సంస్కృతాంధ్ర: — సాహిత్యమ్ము।
తెలుంగాంగ్ల — భాషలఖ్యాతి నందెలుగ॥-॥
తే॥ గగనచరరత్న — పండెను।
నగభేదికి దివ్య — సుఖల్పనమిని కాంచె।
జగములనేలిన నీకిపుడు నాదా।
తెలగనాని యుటుంబా వైభవములను సురలకు॥-॥
సీ॥ రుద్రవైశాంచన స్వామ్మునాలు నిర్వ్యులు।
పన్నిద్దరు వసుప్రతిమలును।
మాంధాత సప్తత మశ్వనీద్వయమును।
దిక్పాలప్రభవుమ దేవ సమితి।
తెల్పుగని బాంధవు తోయమౌనిద్దఋష్యో।
దయతై బాలకు తెవథాంచును।
నతలఖగంఖులాంఛ్పర్శాంఖునాంతల।
పర్వతంబుల గూల్చు బాన్నహిందు।
వాదయవర్ణ పలుమైలయున్న వాడువిల్లి।
నప్తతంబాంతరూటిగ నెసె నప్తసంఖ్య।
గలుగు దివ్యుల గాంచి నాగానెనన్నె।
నీవు చూసినత్యాలాచి ఏ మేంవ మొరుగుదాసు॥-॥

తే॥ దిగిభంబులనెల్లనుచో।
దిసలొంటఁ దగబట్టి విసరి దివిదెగవైచుఁ।
జగముల తీకొడుబవనం।
దసుప్రలిత్ర్యలి సేయు మన్నల రిహరి హరియుడుఁ॥
తే॥ దేవతావెల్లనుబలితిన।
దీవిధియును దనియుబంలొదవిలనమలలో।
నేవిని నెఱుగనెవరోరి।
సేంవద్గి కుడు గాడు విత్రమాంటొరిపముసఁ॥
ఉ॥ వీరి విలాసమాంత్రమున విత్రమసంపదలొత్రజాలమున్।
గావగఖాంక్ష్యమైపడి తిత్త్రైవతి దాంబతిగాన వాగనా।
నానవవాంలు తెకదగునా జనవాలనప్రత్రియంగనా।
గానసుదంబుదళ్లి సుర లతాంతవము లొలబమమరందాన్ర్యదాఁ॥
తే॥ ఏరావతాదిరతాంధు।
డైరాజునవ్యాత్రదేవతావళిగొలువఁ।
వైరాప్రదాయంజనము।
దూరంబునగని వెంబాలుదురిత విపులఁ॥
ఉ॥ దైవతభూదారాత్రముఁలదారబలంబునబంవహారా।
భావవిపర్యయ చ।
లాత్రవలవ్రైయు గన్గాని మదర్పులనాలదాంగ్రహం
బావహీలంగబాలునిసుదావళులొందనిరాంతరింపుమనఁ॥

మ॥ తనికృద్ధుండై పాంతకాంతసనాదు వేళ శైత్యస్థాలుర్ బాణాముతో।
ఆనలవాంపాదంబు ముసరవేల్పింజాన్ని పాదంబునన్।
తనదస్త్రంబు విచిత్రలీలంబుగ గజ్జెనంగాం నవోయ సంస్థురుడై।
తనియంబూంటి నిమర్త్యభూంలమున నెంతుకొంటైన మెప్పింపగన్॥

చం॥ బలనముతో యుతింగనలోసద్ద్వనరాం పనుశైన రాంవళు॥
బలమున నేయుపృష్ఠములలంతరరాంబుగనేసి నెల్లుగాం।
నలిరెనుగాని వాంశిమిగు వారింగములలో నెంపృగజాయవేమిశిం।
బలరిపు యూంత్రమోద్ధులు సపర్వబలంబులు తాదుసేయగన్॥

ఉ॥ దేవవిభుండు త్రాంపమున దీప్తతనుండై పెల్లు గిట్టునై।
రావలమస్తకంబున తిరంబుగనిల్చియదల్చివజ్రముం।
దాంవిభు యేష్పయోయనని తాత్మమవ్యద్ధతిలోతి మూర్ఛలై।
పాంవతతో వ్యైష్ణదాలఖర్వగఘల్లిపడెన్నరాన్పలంకన్॥

గీ॥ దేవవిభుడేయు వజ్రము దేవదేవు।
దైనవభవసంభవుని దాంతినంటెముష్టి।
వజ్రమయు ~~[illegible]~~ దేహముదాసిటి తీవ్రమగనెరి।
~~ముగనెరి~~ వజ్రమున భాంనిమియు రాంగువప్పుడునా॥

కం॥ దాంఉరావజ్రాంశ్రహాం తానిని।
వాంరుడుతదాపమునభాంవవాంర్గరాముని।
పాంరగాంనియేసె శాంత్రరజు।
నాంరాబాంవళులుగ్రమ్మునాంతారనిపునిన్॥

మహాబారంప లగిన దాంబారంపు ॥-॥

చం॥ అనిసురవరాని పిల్లన బృహస్పతి దివ్యవిలోకనంబునన్।
గనియును బాల్యమైన మరకతాంద మహోరావిగ్రహంబునన్।
గనిసియు డెంగులెల్ గుణము దత్తిల్లి ఘుడుః బుద్ధవనాబ్జరక్షణం।
ఘునతనుభక్తసైస్వపతి భూంతపతి ప్రభావుండు గామదిన్॥4॥

చం॥ ఆదరమున గాంగమెర గుహానప్పు దివారాగ సురేంద్రమంత్రియు।
అప్పబలోత్కరప్రకాశమున నాజీతలంబున గాంచు మన్నవా।
నిబిరు లావాని లానలాను నోలాగు వారి విభుంర యంబువా।
నుబి లావు గాంగజూప్రైబారరాదజముతీశరాంబువోదుయన్॥4॥

తం॥ పలుమారు నైయ్య తృప్తము మ్యలమలగు।
బలమర్దనుడాంనిగా సుపర్వులుజీవం।
బలవెంచు త్రిలోకు దివ్యదు।
పలులావుగ నాలాలాంవర్ణ శరజన్మునకున్॥-॥

సీ॥ ప్రణవస్వరూప సర్వజ్ఞానవాహిని।
బృందారక వసునితు వందనంబు।
దంతిపత్రిద్రవంబు దరవిభంజనగుహా।
స్కంద దేవ సునీతు వందనంబు।
షణ్ముఖ శైలానన సాంతేప్సలీనాతిష।
ద్వాదశాంగ వసునీతు వందనంబు।
సామ్యనిర్మాల్యత సర్వఫలప్రద।

పార్థాలీ పరమేశ్వరపరమాత్మపతు।

వెంట్రుడుసుసుందరాంత్యలవందనంబు।

నందమూర్తి వనం ఉడనం ఆశ్రౌజు।

ఉంటారహితాస్థ్యులంబుల కరుణావేరలు।

వగ్గదానికునలి శౌలాయామవనలి॥

వృ॥ ఏను నవిఖలంబు మాట చెప్పరు చెప్పిరిమాయనాగానవే।

రానివి సర్వాడు పాలుమాపోల్ల్యమ మహేశువిభుంప్రపంచలో,

లానటునంబాంచర్య నవిలంబ ఆసామ్యాప్తత్యరయని

శాసుని బాలవేషు ననిశంబు మనంబున నిల్పి మెత్తెదన్॥

కం॥ ఏవీ మాయ ఆమావహ్యలా।

జ్ఞానంబున విబుధుల బుధవర్యసమర్థ।

స్థానుని దాసాదివిదిరాం।

ధ్యానుని భునినిమ్మ సాక్షి ప్రమలోలలానర్స॥

వ॥ ఇట్లు నిందంబునదిసుంచును దేవకుమారుంబు॥

కం॥ విను లోలానిర్మాబు బల్లరు।

విన మాటలంనర్థం ప్రమన్న విబుధ నిధ్యై।

వలనయునదయాదాంబనదాం।

నవివెలనస్త్రమామత్రియంబున సమాదురు॥

కం॥ బరున వృనసురసురనిరి।

ఇరవసువరవమునుమనినింప్రసురునస।

త్వరుడై తరలెను సురలం।
దరుత్రి ఆంతట కారాత్ము విమల లలవ్యదుఘ కాఅశ్రీ॥
సీ॥ దేవనీ మాం యశోదివి ఖు లందరుబారి।
శక్తి లా తైరి నీ బింబ లలవుల।
గగాకీన పనితను గుగా వుసురలిడి।
జ్ఞి న్మలై బి న్మలై వెదిరకాంద।
రాజని ల్వగతితే నరిగిరి పలుగడ।
నబ్జాన్యమున వనుచూపి నడ్ఢిగ మలు।
క్షేమము లవిష్ప టి సరగి నాంప్రా వయ।
వమల పొఢిళింబ ఫలదనాధు।
తైనసురలనాతరుజింబుమ ల్వనిగ్రహం।
మోక్షదాంబునవె ప్రదుసర్వ్య నబాలివు।
మయ్యమాంలు ప్రసన్న దావసు దుగాంత।
యనుబు విసు లింబి వాడె నయ్యమరసుదు.
— ఇతి సంభవతాం శ్రీ త్రింశాధ్యాయః —

చం॥ మునులకు సూం లొడతిష్ఠినివమ మోందమున లోదు లనాంబతెలుడ
ష్ఠినసుఘు తెదు రంబ నబల స్వప్రపతె ందిగనిద్రు బాలు తె।
చినగ లితె బి స్రుతీనా విచిత్ర వయగారము నుగ్రమ్మినల్లిమా।
యనునాల గింబయుష్ఠైను నబిూం ఖ్యులపై కదు బ్రత్త వాంరిశేకు॥

ఉ॥ ఇచ్చి శిలాంబ్వా జలంబు విమల సరోవర్లసనమ్ము బాలుగా।
బాగాడుదు
నిచ్చలు లంపగాని వలన దిచ్చై ద్యదివ్య దృష్టి నరా।
స్వచ్ఛముగాని జలాద దసునెట్టి నెలంబు నుపాదిరిం
నచ్చిరి యుండు సూర్య నిజ సమయాయంబున తైలసాంగముల్॥

సీ॥ సప్త పాతాళ లోకాంఘ్రుల్ సప్తసంఖ్య
జంఘిమాదుతంబును సప్త జలధి।
పరిధానమును మరి దివ్యమను నంబర।
నాభియుమున్నత నాకమగ్ర।
లోపనగాంతనౌశ్రోత్రయుం బునాద్యుల్లెన్న।
తాలాగ్నిరుదాత్రి తలాతలాంత
మునననం లోకాని సర్వశ్రీత్ర।
పాదనలాం ప్రదాంతమురీపరా।
భూలోక మొలాపద్ధులను మాంతరంది సద్యశమ్ములను।
సుంధ్యకాలి శనకాలియనిజమును నిలి।
విలయమవహిన్న లోకస్వామిను రూపవైభవంబు।
బాగావె బ్రహ్మాదుల్ దాసహరసూను దపుడు॥

వ॥ అనం తోల్లోకాభి వాంఛాశ్రిత్రంబున
వు శ్రీరక్షింబనుట బాణ్యుండ్రమాంబులస్త
బ్దంబుకై విని దాలని మిష్టజాంవం బునస్వవి
షయంప్రహాసాశత్రు తొలి వ్యర్థనద్విరం

బున తత్స్థితంబున వారరవేర్వారంబులై,
ఉపరూపంబునం దింద్రియరూపంబుతోసహిం
చంబుగా వానాంబును లోనాంబు దెప్పినట్లు
రత్నేరాంబునహాంతప్రారగవారదేవతా
విలోనాంబులు లక్ష్మీపాంబుల్లై సంస్కృత
హాందనప్రార్థితంబుగా దేవదేవేంద్ర
వ్రబుగనాల్ఞాందవ్రాశంతరాలెల్లబుం
దేవ సర్వేశ్వరుండవ నీవె యుద్ధతా
త్మలైన వారండనలవిగాంతున్నవారము
నీవిరాడ్రూపంబు దర్శనసమర్థంబుగ
దివ్యదృష్టియిచ్చి మాకు బ్రహ్మాండంబునంది
సురలందఱాలిత్తైజాలేవయుబ్రయుం
బునెంగ గానవారం సృష్టింపవలెన
సమస్తంబునుల్పన్నంబుగ నెవ్వనివలన
ఇలిపింబు నెవ్వనిబాటంది నెవ్వనియందు
వసింబు శ్రీయస్మద్ధ్యాతారంబునందు
ఉగ్రపరంబును రూపవాతాంపంబు
యారూతాండనదృశ్యంబులన్ప్రపంచ
ధర్మోంబులు నానావరాంబులను
భూంలాభవ్వభావిష్యద్భూనసహితంబులన

[illegible]

నందంబులెవ్వని యానందంబులని పల్కం
బడెనట్టి పూర్ణానందసముద్రం బెవ్వని
మహామహిమం బెల్లంబు నిండారంగనుం
గానంబులక నమాపాలంకారంబు నిత్తి
ప్రమాసర్వ విద్యావితండులు లేత్త్రైగాలి
రాంబులు నతాన తెలప్ర పంపాంబులను
గారమువోనా నాత్రమంబై యాఉం
దుటతా బాత లానమస్థైలై తెత్తైగాల
గారలతాం బెవ్వన లమలుం బెవ్వని నసన్ని
భూషలుం బెదము. మారి పాంరబ్రహ్మం
బె(ళ)దులను యేనిమా యమలన
వెరా హింలతై లెవ్వ వినవ్వలని మాా
యలందురట్టి భవాంగసంబాపుం బెవ్వ
నసనినట్లను లెవులుం బెదము. బహుబద్ధ
యంబు సర్వంబునెవ్వని శరీరంబని చెప్పం
బడునట్టి సర్వనియామతుం బెవ్వ
నినట్లను లెవులుం బెదము. అవసాత్ర
యవిమతుం బెవ్వను అవసాత్రీయ
విహరుం బెవ్వను జీవబ్రంసంబునతా
ప్రేరతుం బెవ్వను వెదాంతుం బెవ్వనను

[illegible]

బసనిష్ఠనితొ వినుచు వెలువడ్డెదము. న
లాంధి తనాంటికేాంధతాంబసవోాం
గంబు వినుచుంగాంచు. ఏాం సులువైవ్వ
లతాంబసు ఏనిరాంపంబున గలిగి వయుండు
రష్ఠ నితొ వెలువడ్డెదము. సంసాంరాం
స్థవలాంరతాంతవసు ఏ నివుచ్చాం
సింలాంత రష్ఠవాంఠతి భవభయుంబుతో
దష్ఠ నిరూప వలాంరంబున వగస్సగలిగిన
లిమను చేవు పరబ్రహ్మంబు ప్రమపరం
జ్యోతి యగును పరంధాంమయుండవు
సాంతి యు లక్ష్మీపుం డవును పరస్వరూాం
పుండవును పరాంతత్త్వరూాంపుడవును
పరాంత్పరుండవును నిసనిష్ఠ నీతు ప్రనాః
ప్రనః ప్రణామంబు లాంబరించెదము.
అలబ్ధ(గ్రం)బు సనిరాంపంబు తెాం సితం
బులు నిరంభాంబుచు వెరబుాంతెనాంటే
దము గాంన సాం వ్వాంబును షట్ శాస్త్రంబు
ను దాంర్వ దర్శనంబును సంపత్రి
దంబును నను ప్రాంర్థనంబున నా
గ్రహింపుము తెలిాం ర్థుల వెవ్వదము

వె—లసిద్ధించిన బ్రహ్మ—ర్షి యొలాగ కౌశికుం
సంధ్య సే—ంతె—శంబసశరంబు
శా—ల్లి తా—ర్ధి తే యుండి తెల్చిన దో॥
గీ॥ ~~శా—~~స్త్ర వంబున నెవ్వార లేని నన్ను ~~...~~
నెన్న వా—రితె నిబ్బె దని ప్రీతిలోంబు।
మా—రు గా—న్న వరములు నిల్చ్చ గా—రు।
దేనిన నవసర మెరిగి బ్రహ్మర్షి దలలు ప్రదా॥
సీ॥ నబ్బె నజి త్రుండున శ్వప్రభుండున।
నచిత వా—ణుం జెబ్బులనిన మొంత్రి।
బ్రహ్మర్షి దాలందరు బహులవా—నవేవ।
దేవ వాం పో నా న దివ్య దా—రవ।
పె వము ప్రసన్నుల వేలి ప్రసన్నుండా।
వీవె నీ వారదుడ వౌని నీవు।
మ వన్ను ద్ధరింబంగ వా—తు ప్రభుండవౌ।
ఉంపనిమ్ము నీ ష్టం డాముల నబ్బుంటా।
నిప్పు దెజిషి త్ర్య దేవు గమ్ము ఇంద్ర పదము।
నీవు పెని—నియు వ్వాది నింద్రు డింతె।
వా—కు ప లెవై శ్వా—రవ ద్మ ప్రసిద్ధి।
రా—త్మ సుల బెంపి బయ మొందు మత్తె యమలగా॥
చా॥ వా—రసు లెడ నీదు వీర్యమున నా—యమరతా—మినులా నురాచె

తరము బలంబు రాజుగను గాసిలు మందిన వారిబాలిద,
ప్పురము దహించి నీవు సురపాలన మొందగ జేయుమింపిలో,
ఉగ్రము పూజింపు మన్నదె సతంబెసగంగ రజుప్పుడిట్లనెన్॥౫౫
చం॥ దయ దశకంఠుయట్లు నిను దేవసురవర్గము లొరదిద్దెద,
(ప్రి)యుడనయుం దేవా రివని వింమది సంతసముద్ధమయ్యె,
దయలేద సుశీల లీను దంబున స్పై స్వప లీలప్పమేమిబలా।
నియమము లేదు సూరపద్మము భనిబప్రరత్న సకలోత్పుప్రలేశ॥౫౬॥
ఉ॥ వానిని వాని తప్పులను వాని బలంబు బలద్విదంబులన్
వాని తనూజ వర్గమును వాని పెం తన్పుజ బంధుకోటులం।
మాని తబారావప్పు భరిమాంర్ప్రియ దక్షవర్గ్య తెల్పెదం।
ప్రాణగనిత్య నాంపురర మొన్నతి సన్నతిపాతశాస్త్రతన్॥౫౭
తం॥ చెరబెట్టె యున్న దైవతా।
సరసిజనేత్రు లను దెల్ప సంతసమొదవన్।
సరవిగనని రణత్సాంద్రతి।
శరజీన్మ్ముడు బనియె లాంచ్రి బత్కుతంతంబున్॥౫౮॥
చం॥ వినుము ఉలు జేయు మం చెలగి వాగమె(బ్ర)హ్మ ముఖాంబుజాతమా।
దనిసురలైన్య బుద్ధిగని దూంష్ట్రిగ పట్టిము గట్టిరాంజులా।
వని ధరకూంటె మొత్తుటె దివస్యు యుత్తము గాంగజెనె।
మ్ముని వమలనిచ్చయంచె గరిమాంబుని పట్టిరామంరబింపగన్॥౫౯॥
వ॥ వాస్వ రద్ధం దలంచం వచ్చిన తిష్టాం, పుమాంరం

జిష్ణువనా ర్థంబుగ లోకత్రయంబును రక్షింతు
తే—రంబున నసు నగరంబు నిర్మింప్రమనిన
నలకం దొనన వస్త్రం విహారుగ్ర ప్రనా—ందనంబు
ను గా—ర్థి ప్ర రా—ల్లాలమండి లకంబునసు
ప్రతింబు నిర్మించిన వివిధ మందిర (ప్ర) భా—ంగణం
దిక్పాలకుల ఖ—ండంబుగ యన్నివేశనం
బునగనుం గాని బ్రహ్మేంద్రా—దిదేవతలం
దరలేక నగరని రా—ష్ట్ర లయన విశ్వకర్మను
వినుతించరని వారు తి యుసు—లసం దిట్లు నియమె॥
ఇతిసంభవకాండే ... త్రింశార్ద్దిధ్యాయః

సీ॥ అగగారె లవవే—ంజనా యా—ంమవిప్రు లమను।
నలిపేశలంబునై యా—ఖ్యవలన।
స—ంధ ప్ర రంబున నాందమై సర్వదా।
భాంగ్ల సవ్యద్ధిచౌ భా—ర్గ్య మునఖు।
నలప్పన్న లమ హా గ్రహాల వళ భూ—షిల।
మ లిగాయ తే—లా—ంగ్రావ వీధి।
తమలఖా—ం ల—ండ్రాస్త తమనియుజి త్రిశా।
లసన్న దివ్యరా—ంజ—ంధ్వాం లరాశి వల్లి।
సుప్రభుంబు సిలాజ్ఞ సుదురరంబు।

వైనగృహంబున తన్ను దృశ్యంబుగాన్ను।
మఱుమునను స్తంభశోభనమున్నిశాంబు।
వైనగృహరాజమునగ నాట్యస్థలమగా ॥-॥

చ॥ ఆయమబుల స్థలస్థ్రమ సమన్విత తెప్పెల తనరారె ద్వారకా।
శమబుల నమద్వసంగబుమ బులప్పు బమమద్వముల౦దు
దా— ద్విరవా।
(గ్ర)మమెునరింబు నాట్యము గరాజమునోనల రాతరోటికో।
టిమ హరకరోటిదర్పిన తదింనిమగి ప్రభమల్లసిల్లగన్॥-॥

చ॥ వెలసిన సింహపీఠమున విత్రమగా విలసిల్లుమంటపా।
స్థలమున పూర్వ తాయుని మ్రుదంబున తన్నాగవీరినిల్లువి।
స్థలమున సర్వవస్తువుల శోభల బ్రహ్మ మబ్రామరుకమునన్।
జిలుగుహనాభ తెంద్రు తమనుసాధ్యులు సిద్ధులు నుంవశిష్టుడున్॥-॥

చ॥ గులతమలందరాండదమున నె శ్రడిన త్రుడనెన్ని తోడ్కమన్।
గలవని గూర్చి విష్ణుతమల ప్రభావింద్రమబు గా నదివెలసె।
నలతభిషిక్తునై సి రఘినాథుని గాంగకుల మాంరు నాదమున్।
సలలితవేదమంత్ర విలసద్విధి పూర్వము గాంగ తద్విధున్॥-॥

ఉ॥ దేవతలందు భక్తులు తెల్పుమ వర్ణములుల్లసిల్లనిం।
పావన హింగళ ధాతులను దానతమెల్ల మిరారె వీరరో।
రావణులుంవృదంగ వినరమ్ము లుదంచితమంగళంగ నేతువే।
దేవవి దాంద్యతాంబు లనునాందనములు తెల్లదవెల్లబూవగన్॥-॥

సీ॥ తలఁతునిసార్వస్వరాశంభమలుశ్యోంగములుతా।
హంశతలజ్జనివాదమునాగపెనగి।
తక్షురంధ్రములవెత్తుసమునై తననరారా।
వేణువీరగానవిలాలిశ్యాలిక।
నిస్సాంస్లోదశరమునై యాలరారగంధర్వా।
గరుడకిన్నరసాంధ్వగానములను।
సిద్ధహాహాహూహూ చిత్రసేనాదిత।
సంగీతములుదిగాసమలినాలర।
నలదరబిషైబనముచౌసిరప్రమాదవ।
సేనతదిపలిగానిందువైభరాత్ర।
ఘనిఘగఫ్బిందువనస్త్రచమనసుగంధ।
యజ్ఞసాలలదులగుసపర్వలనుభక్తి॥—॥
గీ॥ ధరాంపదిపనిహాదసారబాల్యసబాంధ~~ము~~
ములను ప్రారంభించి లాలైస్వ్యములమువుండు।
దిందియుసదేవలాలభువనాంద్రిపలియు।
దేవసేనాధిపలియుసదేవ్య~~దేవ్య~~ఘూరా॥—॥
కం॥ లాలితగురుడమరస్సైన్యస।
మాంతలలాలుతౌవలుందానగుసవానవకుదా।
మైత్రానుకల్పనయా।
నాతులవన్నించిదర్శనంబిజ్జియుటక॥—॥

ఉ॥ వారలవేడుకొన్న జనవంద్యుకు బాలెదుడు వంతలానదే।
నారదనామ ముని ప్రసుఘన ప్రభావ బొత్తుదుదు యజ్ఞకామ్యుడై।
పారవమూ రుద్ధులగలు బర్హి వయా యజ్ఞము సేయుమేషవేల।
పారగదెన్న గొల్లియ లపై విద్యతెల్లినను సేయుబయుల్వేజులకు
తే॥ బ్రాంతివాలకలగ్నగము।
వేదనవాద్యవము నెందె మేషవలెత్తుమునకు
గావనివారల రూపము।
చౌనభినవము గను లెంగశృంగము తెసగరె॥-॥

వ॥ మఱియు రత్నలవనంబును దీర్ఘ
ప్రవ్రలును దాస్యఫూర్తి ధరాస్థవిరా
ఖలత్రంబును తంత్రస్వనాలత్వరిలమేఖ
స్యందంబును అత్య్యన్నతాన్యంగమండలం
బును భరాత్రనిషింలకావనియు
పీనోన్నతాశరీరంబును పృథుంఠి
బంబలకలారతంబును లంబవా
నస్త్రాలమున్నంబును తెలుపు దగం ధం
బును సమర్థంబును. నిత్యగాలమునాగ
గోత్రనాప్రరప్రసితంబును త్య్య
ద్రఘుంటాలసద్ఘంటాపరాంఖకా
ప్రస్నానావహారంబును నిక్షిలానగరుదా

నల విత్రు మంబున ఆప్ర లావు భూజిదార్లు
వ్యు లాంబున ఆలా ల్వ వలలా తింబు
ననన లావు బ్బిం భా లవ నిజుగం ధా ర
నిలస్ఫుర్యం బున దిగ్గజంబుల లవదారపరవ
వవా ళ్లిపంబున నతల లా తింబు
లు సంభారం బు బు నం లానిలు వత॥ – ॥
తం॥ ఘన లారసి ంవర్ణంబుల తని।
వె నత తు వెనత తు నడుబ వేళి రముననా।
తిని రవుల లనల ల్లివము।
లను బూం యును పి టునుబ దినల్లక్ష్మి గామొదవక॥ ॥
సీ॥ అప్ర మువ లావెంది విప్ర వాలా తింబు।
ప్రం దారితము భూలు వులవిక।
వా వనం బలా తుపత రమునల్ల వునెంద।
తుము దంబుత మిరెను తువుదవ్యశ్రీ
అంబువంబల రారె నం బునాం త్ర లిపుప్ప।
దం లావుఖల్లు విధం బుదార్లె।
సర్వ భూం లా గ లాగ్ల నార్వభ్రా మంబవిప్ప।
సుప్ర లాతము నెందె సుప్రభాత।
మునగనబ్బా గవుబ్బుటు నదాబెనబాటు।
నిలువ నెం పమి చెదరి ది తిర్యల లనువదవె।

సవియము ఖ్యాంముగలంచి నాగ రిసప్తసంఖ్య।
వెం [illegible] ల్పములు బాగిసమితి నావి॥-॥
మ॥ విలసిల్లెంబు నతౌగి యప్పుడు నసర్పస్త్రీ లాంపాలా।
లోపల వక్త్ర స్ఫి లపు లంగాలంచి ధరనాలాంజౌరియాబత్రవా।
శిలసదృశ్యాంముమ మన్ష్య పష్టి మృగజాలంబుంసము
వెలింలాగా।
స్థలు తేనక్రతతి శరపాలస్వజుల సంహారంబులన్
గ్రైవముజుకే॥-॥
ఉ॥ వారిధిసంచయంబులు ప్రభాంజన వైఖరి నాలి వార్ధిమసం।
బారలు గాంసి జౌరి రవిచంద్ర రథమ్ముల బెమ్మనాంతముల్।
జౌరి సురప్రబంబుల విచోష్ట లజౌసి మహాంర్జునస్థలాల్।
దారుల విశ్వదేవతాల ధన్యుల సాంద్యుల నాలయాడుదుల్॥-॥
తే॥ జని యవు లేపోలాతము నదు।
ననఘులు సనకాదుల దాలనంతటు సత్వం।
బున తౌగి బాలు ర్షుభ భా।
ర్గన నౌయము బవిరజుదాంటు బనెహారి పురి తెల్॥-॥
తే॥ బాని వైష్ణవులను పిలన।
[illegible] వెను నరిబవమునియజ్ఞ వాటుడును జౌరిన।
వ్యునీ నారదు దత్తారిసురా।
మునిసహితము గా గయజ్ఞ ముసువి బవరిల్॥

శా॥ శైలాసంబున తొగ్గి మేంపత్ర్యుత విశ్రాంతాంబునన్ యజ్ఞమం।
త్రైలంపాల హాలాత్రి దేవతలు సంవిమ్మాత్రి సర్వేశుడై।
నీలగ్రీవుని తారాప్రతాపమని సాంద్రధ్యానంబునం జెలిన।
ట్లోలాగాంబరి పాంర్వతీయుని విలాసాలులు సర్వోత్సవల్॥

చ॥ ఆనగ తపవిరఖాంహమునకు చైపిత్ర మందిర సన్నిధానము।
దనుపము చైనస్పంధుడు విహారము సల్పుచునున్నవారలు।
ల్లునిరి మహాత్మ నారదమహామునిటుల్పడు నారదుండుగం।
ఘనితత్(ప్రి)యంబుగా అయజనము భయబ్రాత్మల నెయుమేళలన్॥

చ॥ త్రిలోకపథంపుం వహించున దత్తాప్పున తత్త్వదేహమందున
ప్పుత లోగాత్రమ్మైన దేహమస్ప బాత్రవమెప్ప ప్పవం।
బిలి భయదంబుగా నయజనాదళనెల్లను పీడవెల్చుచున్
విలలమగాంచరించెను శ్రీవిష్ణుపముల్ల యదాత్మలం
గుహా॥-॥

చ॥ మెన మృష్టవృత్తి నజమం భువనత్రయమేచివిద్విషం।
బునకునమితిలువెల్వనదిప్రాని యాదిలామె జగత్త్రయంబున।
ఘనతారనత్రి బాల్పవు మదిగాని మెదం విలయంబు మెందున।
కృనినిపమం బగానవమవితుం తి తనిత్రమదేవద్వైతుల్యలన్॥-॥

కం॥ గాంవ్రున జగములనెల్లం।
గాంవ్రు యనినవేరఖాంహ తరము తరము చో।
నాంవిభుడు జెప్పి నవ్వేము।

దానవహావయగదానిదౌరనాటనిబనిచె ॥-॥

వ॥ అంటనా వీరబాహుండు నానంబు
తేయు బాటనా ఖ్యాపితమైవైనా
స్వేచ్ఛా చరాచ మంత్రై భువనత్రయంబునవిఖా
రింబు ఆరసాటాల సత్వలా శేఖంబు
(బ) పూర్ణంబీ దారంబున సత్వరుంద్రై
విశ్రమింబి విష్ణు భువనంబున దుర్విత్తా
రంబుల సంచారంబు బాంబి టాంగాంబు
ఆవేయు బలుండగు వీరబాహుండు
టాద్విపాంతరంబు తరంబులంబుట్లో తారి
తేయు సమానంబున తాండజ్ఞనమునౌ
నిలయు మహావేగంబును ప్రాప్తస
హాస(ు) భూంబగు వేషంబుంబూరి
శరసంభవుండు హర్ష సంభరితుడై టా
దారా శహంకారంబు జైసి పా
ర్థితేశాఖాటలంబుల దరాప్పి ప
హారరాంబు సేయుబా తురగంబుగటి
స్వవశంబుగా నెనర్చి నారా
శటసంబారంబుల సంచారం పంచెయు
ఋపి టాద్యాటాఖలుంబుగదాని

వా లాన్గలవిహారంబుల విశ్రామం
పంకేరుహసకలభువనాంబులం జరియుం
పంకేరుహసకలభువనాంబులం జరియుంబ
నభువనగురుం డాసు తువా రుబా రాం
బునవ్వెష్టంబు విగలన్నయుంబునశ్రాం
లాంబునశ్రావ బుల తేర్యంబున ఘీనిలా
ననంబున హాలదర్పంబున హాంలారవం
బున తంపిలాంగంబునవైతశాండిలాం
బయ్యునసరింపనశత్తంబై జగడ పద్రవ
తరంబగువేషంబుదయా వాయుండ
సువార్యతేయుండా రాపాంరాం
బుజేసిననన్నితర్ష విశేషశముంబునన జయ
లలన్వనంచన్నంజైగా రంగేయునారా
వానసంబున వందనంబు రారాంబ
విన లాంచిన దుష్టదుష్ప్రపంబున నాం
గ్రహాంబున స్తాంగంబువా హానాం
బుగా పరిగ్రహించెన దివిజ దల నక్షి
జనమ్మం డువై శ్వనారం డువై వె
మేషపా హాం నుం డావ్యు. నా రడుం
డువిఘ్నయాజ్ఞంతై సురవయనిస హాంలాంబు

గా—౦భ్రాంతిమిల్లి నిలిచె నాతుమా౦యు౦డుము॥

తే॥ నా—౦రదుని మునులనప్రమేయు।
వ—౦రదు దేవేంద్రమప్రమోదవృధవే।
సూ—౦యుజు దుఃఖా—౦దులకు।
వా—౦రలు తని రెమ్ము మృదుల్వైభావములలరగ॥

— ఇతి సంఖ్యవతే౦ డిదా— ల్వ(త్రి)౦శో
ద్వ్యాయం —

తే॥ సూ—౦దు దుబత్యాపరము।
శ్రీతినిపరమర్షి సురలవెల్వధుతై।
చేత స్వం తాత్పమునే।
నా—౦తారసఫలంబు నొందనసె నుచాలదమూజుగా॥

శా॥ చే తా శ్రీలవినా రర్ష త్సితి మహా సె నుండు పత్యంత్వదే।
ధ్యైవ తత్త్వ శ్రీ తపిత్థి యమమ్మెను మదీయంబైన యూనంబుల।
బ్రహ్మ తాంబొలేను జం లె సె యాతుమీతు సంపూర్ణయజ్ఞంబులే।
బా—౦తాంగా౦గలదె సనితుశలతవూ—౦బలత్వంబు సిద్ధించితిన్॥

మ॥ క్రతుసంపూర్తియొనర్పు బన్నమునతై నై త్రిపన్న వేషంబునా।
దలపులంబైన బవాంబు బుట్టుట మదీయంబైన యానంబు తాల్।
క్రతుబంబొలేశ తాంద్రిత క్రతుత్యతా తృక్యంబు నితబ్బినా।
తతమొ—౦దింబునసె సమీ—౦పంగులం దా౦త్రిసుర ప్రీయవేగా॥

శా॥ స్తోత్రం బవాంహానదాంనమిష్టుటత్రులాంక్షత్యంబునానేకృష్ణునే।
మాంత్రం బైనమదర్పులాంబు గనుసన్నాహంబులాంశనవృత్తే।
పాంత్రం బంబు[illegible]లంబిలుస్త్రినలాపం ప్రభువులాదానంబులుం।
సత్రంబుల్సరిగాంవ్రపాంవృనిబునే శరాంప్తల్లాబుంవల్లనే॥—॥
పా॥ అవన్యద్రాంలోరమా పాప్పంగ గవప్రపాంక్షు।
మనుష్యర్గంబు వేనాల్గిరా।
ప్రారవిధుతే నపలాంతయుతే గడిబి సంపూర్ణాం
లక్ష్మై మనుత్మై।

స్మరద్వైర్యం తిపుత్రైనవాంరిగని లాలాప్నిర్వ
మందాత్మరికే ॥—॥
మ॥ శరజనస్మం సజ్జిత్యం దమనవ్యయమశీలం సర్వేశ్వ
రీపుత్రభూం।
స్వయసింగాం బియ లేద్యలాం లక్ష్మిసటం
సంక్షేమ్ర తాండరాపరాం।
శ్రీరామం ప్రహ్లాదమటంబు గానతసుపర్వస్త్రైరి
యుందానవా।
నరసింహులు దాటున్న బుద్ధిహారరలాంగాంర
మంగళాంరగనే ॥—॥

మ॥ జనియించెం జాయగాంచి ప్రహృష్టునవిశేషంబైన భక్తిన్ బుధుల్।
బునసంధించియు జుంచి సంతరత్నసాంపత్తిన్ సంధ్యుల్।
మునులుం దానసున స్నానంతరం డుసమోహ్యసంబులుద్ధిష్టనం।
జుసుతాలంబునస్థైన జాండమితివింశాళ్యక్ష్మలుం దక్షులక్॥
మ॥ లాసనాన్నద్భ్యమునుంచి పూర్వ్యబునసాలాందింబున్నైనంగను।
గానతలనందనమూలసాంపమితిసతోత్సద్ధంబుచేనంచితా।
అనయుం దత్తత్సారాడులు డుబునుద్రాంతాంబుల్ల్యపుణ్యంతవ।
వనితాంతాం దశాసానులక్ష్మప్రష్టునశివద్వాసాప్తిన్నైనితత్వరీతు॥
సీ॥ మునిసురసాంధ్వస మూలపాంబులు మునేను।
వచ్చియును మా మహైశ్వర్యుల భక్తి।
గని పూజ జేసి వారలను పంగసల్పె।
తమ నత జనుల దత్తార్తితోయ।
దీలచే లోగానని ప్రేమ పాస్పదదైతి।
నని ప్రేమ త్రిభాయిమస్ము నదుగసపాట।
పె వనిసుందుం డుమేషి విద్యలు నొర్పు।
వెరిగినం లోయు మా వాసనెరుగబులు।
వినగ వెన్ముతేజా దీమిన వెతిసారా।
మనఘు తపంబు వలన మెము తిరిగినాం।
ననిన గంభీరమైన యన్ని వదము నతు।
ప్రీతి శ్రీయులు మనము నబెనగన జనుల॥

మ॥ హారసారంగనిస్సృష్టితత్తనయుబ్రహ్మాండదంబువెల్లంమహా।
స్థిరతాం జేయుదు విద్యలు వ్రేనవతత్త్వమంబు నాలత్రాంతం।
బరయుం మలక్ష్మి యుతెం దావీరనీననయూంద్రలక్ష్మీబుంతెంబుగా।
దయసంభావనపూర్ణవైరాగ్యత్తి చెలువొందంజేసి యిద్దారున్యంబునన్॥—॥
గీ॥ సకల విద్యాధ్విధి సంధి సుజాగతీవే।
కౌనసాధిగిద నింద లోపఘనతాఁబు।
విశ్వమయవ్వా విధానిమే మోక్షమేద।
తెలియఁబల్కుమ సర్వజ్ఞ దిక్ష్వేద్రవయుగాసా॥—॥
కం॥ వేమమువంటెంబూరలపలితము।
వెమువంటి ప్రబుద్ధవృద్ధమితేజాపులస్త్య।
మమయనీక్షత్రనసగాంధున।
సమతసవర్ణముగ బల్కు సవిధయుగాగా॥—॥
వ॥ అని మహిమాయుతం మహా రందచాలు లంబూ
జసభులోరా బాదుర్భ్యూలోపం
బులు నా వద్దా మల్లె వినంద. రా పవి
వెలిపబసంబున నీలానిష్పరా పంచేమి హింమ
మునుబానీ దింపుబున్న దని యానరా జ్ఞాని
వి. నీపుత్రు ధ్యానంబుగ రగ్వీ దింబు పన్నసింపంబు
దునా దయాతాంబు (లే) యూ వర్ణంబును
నగు. (ప్ర) వాపంబు క్షుత్రం బునం లే మాత్రంబున

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

శైలాంధినంపించిన నలాంబుజలధి బాంధవు
నాయముంగని ప్రాణములెల్ల సాంద్రము లుప్రాం
ర్థితంబుగా వినుపించు యుక్తాం ప్రాం
ర్థితంబుగా సృజించు బుటిత ప్రస్థాన విధిబ
ప్రఖ్యాయున్న పరమేశ్వరుడా త్వంబు నన్ను
సించన వా వెండు బ్బాం లాంఛ ద్రోం
జాల్వి పిలుచుండైనంది తెల్సుడు గుణం
ని ఇచ్చెనివేవు ॥—॥

చ॥ వినుమతి విద్ది మాంటలంతసాం రేకునావడిన నెలాం బనెల్లదే।
తను భావవతాము (బ్రహ్మ) తలునట్లులనా లాని యున్న బాటిరే॥
నని బెదపాల వెల్లు పాండ్ల నభయాంబున బ్రహ్మ లాపు ద్వైశవాం।
లఠనం।
బునకు బునెం వకాంతబను పోయు వశింబి తావా ంర
వ్రేక్షముల్ ॥—॥

తే॥ జూడునప్పు వెలుగమునకు సెతే।
మొరు పాంనరింపంగ మనసు మెరపెరగదురశే।
శిరము ంబు బు విస్తయముల।
నరుగ వలబెన బాటంతకుము నటుసు ంలాపదనే॥

— ఇది శ్రీ సంభవ తాం. డి. (శ్రీ) యు (శ్రీ) ంగో
ద్వితీయం ——

కం॥ నగము లాతిగాఁ దెలుపుడు।
నగజాం ప్రడమ ప్రత్ర దర్శనము విధితారా।
విగళనమొనరం బాడితె।
శ్రీ గిరిలామను స్రం ధరిరతెనంగిరపిదపకీ॥

కం॥ లేనదాం డుమెలులోవలె।
లేనయు దుర్త్రి తెంపు బన్న లాలగమగాలెలా।
జనపుల వటం టిమమనము।
వెనరుజ్ఞి వడింగ విషమ వెల్త్రము జరముకీ॥

కం॥ స్వర్ణ రజాం దవస్సివెనరున।
తెరపులసు తుమాం దురుం డుతె గిటపాంజుర్నా।
దరమొదవ శైల్ప్వ వలుమ।
శరపును వయింరాని మొనధితవెల్తాప్రీఠికీ॥

కం॥ జనతాడు తె గిటశైల్పున।
వినయమును భక్త్తి యును గలిగి వినలమదానబలె।
వ్యునవాం నం దము ఖాంధగ।
జనతాంగ లాలంబు నెత్తె రబుడవాభ్లై॥

కం॥ సుతసంస్పర్శ్న నందా।
వ్రతలులదినిమగ్న భాగ్య వ్యదుమానసుఁడై।
వినతాం నం దముననతి।
వలిసతి లాదివ్య వాంన భాద్రసనముకీ॥

సీ॥ ఆయాం భుద్దై శరీరబంధ గ్గాంగములు పొందితి।
తాలిమునని వీరి వలంద స్మితమును।
నలరారు మొగము మదార్తి దొంబా గనుగొని।
బాలతేవి దొల్వు మసద్బావని।
ప్రభావతాంర్యంబు ప్రస్త్వ నమానాంతదామియు।
దగివాదిసృష్టి మదాంజ్యచేయు।
మనతంత్రితత్వము బుద్ధివినతరోపు।
మపరిమితంబు గాం హాయనకాదయా।
ధ్రుశ్రైమైత్రీ మయప్రవృత్తి బాం మయమునమయు।
సరిజనగ పూర్వమైన వాం త్సల్యమునతో।
నన్నితేలారమైన నాం హాలత్వైనతోరప।
వాంగు యొనిలేనవశమగ జేసె నన్ను, దేవ॥-॥
ఉ॥ తొలిపమయమింత్ర లింబయనకుంభార్ద్రి తాలంపతపాంర్వతీయు।
త్రైపయులాంర్తి బాంబాబు హాసింప్రబుబాలతమాంవేయంగవే।
దీపనివేతాదెల్పుటతా నిష్ఠతనందినిడింపబెల్లినా।
ట్లోపరిబల్లితంవిదుష్పవాంవిధినన్నుమదిగలంచుచున్॥-॥
గీ॥ జనత మొగము బూంబి సర్వజ్ఞ దాసులయ।
దీపు దూంవిధిని దెబ్బ హాయని సన్ను।
ధ్యానమునను విడువ తార్జ్యయు హార్ష్మసం।
ఒయ్య తామనస్సు దమైత్రీసు లాని బూం॥-॥

చ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

మ॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

కం॥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

శా॥ గాంగేయుం గని కాళ్ళపట్టి ర్థము వినంగాంగా రినం గానుమా।
పల్లెంగంబుం బ్రహ్మాదుల్లపతి యుర హాస్యంబైనయర్థంబుదా।
ల్పంగా నెట్లు సంఘమువ ధర్మమున దైవ స్పంబోలు నాబాల్యనై।
ష్పంగా రానిది మంత్ర మాం వితృలు సంపాదింపు వైత్యల్మాముకా॥
శా॥ ఏ లీలం బాలుం బాలుం బానన్న సుకుమారనందు మహార్థ్యమ్మాసై।
బాలుం జైత్రలేమ దప్ప పెట్టు త్రుని సంభావింపు పాంకోద్వాలు।
లీలం తాగి టుషైర్ల్యపల్లు ప్రగానాం జ్ఞాపాటిర్ష మాంవేము।
జ్ఞాలంబుం వినతుండ నాబెవినవ స్యంబుం సమర్థంబుగా॥
మ॥ ఆయువాం దంత్రివాబుం ప్రపుత్ర డుమ దంబారం మనోవద్ధినా।
యనపాదంబులు దమ్మి మొప్రతిప్ర గావం బర్థంబు లెవ్వంబుగా।
వినుపింపక వివిలాంత్రి సల్వ మిది సంపిచ్చి ధర్మమాం వేమ దీ।
మనువందర్థము గానెరుంగ సుజనాశిమ లొప్పమ్ము లర్థా
గుడికే॥

కం॥ వినుము విను సదా శివ కాద్దము।
మనమి స్థిరమనాబు నెరు నుమనుఖులతుయ లే।
గుని తనువు వెదాం లాంర్థము।
గను వానికి నిది యొమల్పక్రతింరాము ఖమీ॥
సీ॥ ఆవివ్వ్యప్ర ప్రమంల లర్థంబు తోట గా।
బలితి ఆవద్ది రెంత లుమన్నైనా।
తమలాన మండెట్లు గనవెర్లు సద్పాల।

నిరుద్ధాకల్పనిబద్ధులైనా।
యోగసలక్షైనను యోగం బుంప నీయద్ధా।
మలవిగాందిని మదిలోనంఘు బుద్ధి।
నలియవారతను గ్రహం బోసె నాయులు।
ప్రణవార్థమెల్ల విస్పష్టమగను।
తెలియుదురు నేను నీవాటి తెలిసితివా।
తీవు వార్థంబు నతు యోగస్థుడైన తుంబా
బున్న దాంతర్యోగ సంఘమగుతు।
అతని తీవిద్య నిష్ఠ మదాంఘ్ర వలనా॥-॥
ఉ॥ ఆతమునే తుమ స్పృహను నాం ఆనితీవ్ర సురంధ్రైమహర్లి
ప్రీతి యోగసంగత తొలి మను లీలనెపం సము నిర్విశ్వసత్।
ప్రేలిత మతి బుద్ధి నాతాడు పరంపరబోధరవిస్తరిల్లసం।
బాలతనయాగ్రణి ప్రియసమన్వితవృత్తిని బాధనోయుయుగ్ము॥
మ॥ చనితై లోన సమబొధ లోనవినగరంతై లోకస్థ బుంబుద్ధి।
మనుగారభ్రంబు నగరాగలంబి బహుసనాతనం బుబోవంతము।
దునసూరంగంభందానగజైసిపి మ్ముటను సంలాలపం బుణా
బోనావతి॥
యుతిపదార్థసమవృత్తి యుందలెవర్ణ లోకా
ర్థవస్తువాంతంబులకు॥
—ఇతిశ్రీ భగవతాం దై బలమ స్తోత్రం సంపూర్ణం—

ముఖారి

కం॥ సూర్యకాంతుని మొరవినాతి।
వినుతింపాయ దిక్కులనినవిని పార్వతిని।
పనిజవమునైన నిఖారంగము।
నమ్ములను లేప లోఖాంబిపలాతెలలోలామృదరాత్రిన॥
కం॥ నీకాందుము బాలామెన్నగ।
లోకంబంతములు సర్వలోకాశ్వర్యం।
జీవరాశికైశవంబున।
లోకములన్నియు జీవించెల్లలోకాధిపతీ॥
కం॥ ఆలానిరాపవిభూతులు।
నాలానివిశ్వంబు విద్యదస్త్రసారనీ।
వేతెలుపపాలయున్నను।
భూతేశ్వరుడార్యపోషాలాదిమహిమయుక్త॥
చా॥ స్థిరవారమును వారమువలనశంతరుచిట్లునె నార్యనికావె।
పరమపురహాస్త్రప్రైనదికృపామతిదిశ్వేదనే నొవ్వందవి।
స్ఫురదురుని పట్లుంటే పరి ప్రహ్లాదనీ ప్రమదీయాత్రవె।
ప్పురుసుననేరు తెక్క నన హాయనిపై వడి యుంచటుగాన్పనన॥
కం॥ ప్రాత్తి లోపల స్వయంశబ్దా।
తత్తులములమనమద్భరమును లక్ష్మిజ్జమున।
వత శ్లోకాక్కం చేసుము।
సతలయగమునిత్య నేను నలిపలని ఖమా॥

సీ॥ పంచాత్మలెవ్వరయుం యు పంచవక్త్రుఁడనఁగా।
శివుఁడను నొకు విశిష్టుఁడరిలో।
ఏకవక్త్రుఁడు నీవనోకప్రకారవు।
నైన శక్తిరివి బూం వయుంబు జూత్రి।
పన్నయాంత్రలోయును లోన్నయాంత్రలోయును।
గదియుటి సుపుడు ద్వైదనుద్మ॥
పంచాత్మలెప్పుంపుప్రపంచంబునతును లో।
దన్నప్పదోప్రలక్త్రి రాస్త్నవాన।
మెునరసోయుటి కొంత్రి తౌయుందనంగ।
బరగనీత్రుడు తీవ్రున గరిబవసుటు।
వాంర్ప లోనాంనవై లానిపాంర్పలోయు।
దయ్యనీసులుప వసుటునయ్యలఘుమూర్తి॥-॥
కం॥ లోనవిత్రమునంపదచే।
మెునవాదిస్కంధంబులనుబుమున్నిగములలోన్।
నను పరాసు సెవాయుటినుని।
లోనయుయు స్కంధాంబ్బుడయ్యెఁ దవళాబ్జాక్షీ॥-॥
కం॥ వినలపులనగ్రవు ఖోర్జుటు।
వినుబింనన్నకిటయుంద్రు వినిర్వంసులగా।
వునమనకాంచుకగునర।
బినతునునకిటభవాంభ్యగలలోకమువలయునయనా॥-॥

సీ|| తారకా నీ నామ కీర్తి తేజస్సులు తనువులెల్లంటు|
నేత్రపద్మాలల మెరయింప నీ తానామము|
శక్తి సంభవు తాను పోరనాలరె విదియలు|
నెంతలిర్ప బనాబగారమోహముగనము||-||
తే|| ఆనలుడునవిలుడునిటలం|
జ్ఞానలయయంబైన తేజముయరనబతివెరా|
సినతలానన శక్తి సంభవ|
దినదనారెను నీ తనాంబుదంబుబునేత్రీ||-||
తే|| శరవణ లోటాంతమధ్య|
స్త్రీలు బరవనఖాంతాపంబజనిలయ దీనటువే|
శరబాననుదాసనిసులు|
శరబన్నుం దానిరిఅసులబాంధ్రవిభాంస్వా||-||
తే|| సుహాయుననహారాంతారనము|
సహారాము సర్వ బనహృదయలాలగగనము|
ప్రహారసుహయులాదుగాంధన|
సింహాదివ్యమనీసులాంబువలయనేత్రీ||-||
సీ|| ఆపహాలతాపాంప్రందినవిరఖుందనువ్యాల్యా
వక్షిలొందునాతవక్షిలొందు|
నిచిబాఘులుప్పందును నపగలాలోవ్యాప్తుండు|
నలోప్యనంతల్పందు నల్పాతామము|

ఘనమగు తంబును సత్యంబును నిత్యంబునునై।

శ్యమున తద్విభుండని తెనయు దలచి।

ఆ బలసుబ్రహ్మణ్యం దమ్ములయన్నలతోడ।

బ్రాహ్మణులు తనతోడు వెలిగాన।

లోంమహాసేన సంగతి లోనతు దాన।

జేసికామటినుతెనయాజ్ఞ వెళ్లుచుండు।

నిమ్మహాసేన తెనతు వాసంబు నెండు।

ఉనమహాసేన దమ్ముని తెనయు దెగ్గరా॥-॥

కం॥ గాంగేయ దమ్ముని తోడు।

గంగాభ్యుదయ పుటాహరిము భద్రదేవుల।

సంగతి తెల్సి దానవహ।

భంగిని సైన్యాధిపతి పట్టాభిషేక శ్రీ॥-॥

చం॥ సుజనతనామ సంఘముల బాగ్వృతి కింపనవాంగ

ముల్స [illegible] మా।

లలవలు లుతోసి యుత్ర స్థలదంబులు నామమునెను

బల్లలో।

సకలముగనే వృత్తాది జనసంఘమునందు పరింబరేని వా।

రలములు లవ్వలెన నాల్గుప్రహ్లాంద్రములకి భజించు

రంబితా॥-॥

ఉ॥ ఆలోని బ్రహ్మణాత్మవేలుదగ్గైన మహోఘములంటుకొనుదా।

వేంకటేశుఁడైన నీ తనయున్ స్వారస్య గడ్డైన యిట్టివాఁ॥
ర్మ తారరూపమంతయు సమగ్రముగా వచియింతు
నేను నీ।
వైంతరలాక్షి నీను తాను మహాన్నతరూపంప
మయింపు గాంప్రలోఁ॥ ౧॥

వ॥ మరియు నిష్కళంకుండును సచ్చిదానంద
రూపుండును మహాత్మ్యాతిమహాత్మ్యుండు
సర్వేశ్వరుండును పరంజ్యోతియు ననుప
రమాత్ముండును నగు నీ తనయు ఖండసముం
సూక్ష్మ రూపంబాల్ నీత్రేత విద్వచ్చతేజ
లంబు ప్రశంసింప నేరదు. తత్ప్రసా
దంబున నే తత్స్వరూపంబును ప్రకటింపం
బగుంగాని స్వయంప్రకాశంబుగా
నేరవు సమస్త ప్రపంచంబును సూత్రస్థితి
ముగ నిగూఢంబులవి ప్రాణాపానంబుల
నీ పుట్టించి బోధించి తాపతంత్రంబైయుం
డు నీరూపంబున కాతిశైత్యంబున్యంబునకా
వారిదుస్తంబై యుండు. తద్దర్శంబు వ
నంతరంబై యుండు. నారూపం
బునకు విపంబు పుస్తకంబును గగనంబునాభియు

సప్తావరణాంతర్గతంబులు వేదంబులు శాస్త్ర
సూత్రార్థసూక్తులు నిగమనంబులు దశలు
బ్రహ్మాండపచ్చులు నారదాదులు రామాదిపురా
ణాం తర్కంబులు శబ్దాదిసూత్రవ్యాఖ్యా
లీలంబులు(ది) యోగంబులు. గగనాదివశ్వర
ఛాయాలీలంబులు విశ్వరూపంబులు గాయత్ర
మయంబు ఔగున లీలనితె చెప్పంబడు. మఱి
అపుష్టద్వీప్రీంబున [illegible] దశలా
చనంబులును [illegible] దశబ్రహ్మంబులును
భువనంబునను లోకత్రయంబు(గ) పర్ణంబు
గా స్థిరయంబులువిన. బరూపంబు
చెప్పండౌనిమనంబున నౌమూలంటలీలం దావన
సప్తంబును పవి(త్ర)ంబును జగద్వ్యాప్తం
బునుంగా నెఱుంగుము. మననమాణం
తగు తపమార్గరాగంబు శెప్పుడుమా
ననంబున దర్శనంబున సిద్ధయున దృష్టిత్రాత్ర
త్ర్యంబును మ(త్ర)యంబున సుటివిశ్వ
యంబు [illegible]
బుదెల్పద అనుమునివర్యాప్తరతె
సర్వరూంబుడిల్ల [illegible]

చం॥ ఆనిలుడు వినోదనూఁ భవ్య త్రిలోకజ్ఞు సనుమోదము
వెలయంచు లోకముల్
ఆనతి త్రిలో దృష్టంబులగు నాదముల తాళంబు భావంబు
చేసితి॥
ఆనద్ధ లక్షిం సుమోదనమున క్లై జనపత్రము పాత్రాంకిత దిక్కై
యనిలుడై వాణి గాన పంచకములై వెలుగ బ్రయబత్తియుత్తర్దై॥-॥
చం॥ భయము వలనక బద్ధ దరి భావమునకు లోకముల వెలుంగగా
వ్యయనిజ రత్న సోనాము లెలు పాపముత్పవ్రము పావతుండగుచు॥
భయము వసోదవిహీనంబు బుసుపత్నుల తాంపి ల్పదేవతాలక్షణం॥
(ప్రి)యము వనిజ్ఞపాంతమున శ్రీలక్ష్మి వన్నత్రిశాంతి సుతీంగనా॥-॥
మ॥ భక్తి శాపంబు నిమిత్తమై పరగ పిత్రుం దర్శ సంస్కారవసం॥
బుగ భూ దుష్ట నిశాంతి సంపత్రి లయము సేయక తత్తుమాఘ్నమై॥
భగవాన్నసుంపదుర్ఘ్యవాది రాజపదముల లక్ష్యలలలందాచ్చని॥
జగముల్పం పత్రిలో సేయు నీ సుఖమనియామాజ్ఞం తాళముద్రుండము॥-॥
కం॥ తాళము ప్రబంధము బుద్ధిం బున॥
తాళంబు ప్రబంధము సేయు తాళము బంధం॥
తాళప్రమాణ సర్వము॥
తాళమునే సుఖనివాసము తామల దళాక్షీ॥-॥
కం॥ విపరీతపు సంగీతజ్ఞుని॥
ఆవిరళముగ జీవమిజ్ఞ నంబు వ్రులనితం॥

భువి గలగనిష్ఠ మేఘూ।
ద్రవవములు జలభ్యుల మొనర్చు నాంశీతము చ్చౌ॥
సా॥ జాన్వీలక్ష్మి దేలవయం హరిప్రముఖ సంస్కృతలవమురువ్
స్థవ।
వెలితంబుల్ల రయుల్లు దాంశ్లవాలనం వర్తింబు లాల్త్రల్లాలవో।
చేలక్ష్మిప్రీ లని భక్తలవింబలు పుమర్ నీల ంశాబుంబాస్పల।
ద్వల్లో లమ్మ ల్లో వృది నంగబత్తెదను ప్రీలంవిందు గాంతిల్లరిగ॥

— ఇతి సంభవకాండే పంచత్రింశాధ్యాయః —

౧॥ పుత్రవంతులు లోపల పుష్పలతముతో।
వసుధని పుట్టని విభూతి నభవతెల్పు।
మలిని తత్వవి న్యవారల త్వలవయుక్త।
గంధురని చెప్పినప్పుడు వాల నళందు॥
౨॥ వెలవాంతెలంరాం వంటేవు।
దెలపెదలేత వావత్లలాతి దెలయుమువేప్రం।
చెలువాంల ద్వభూంలని।
ఎలలెలు ననయు నుబు దెలపె బగద్గీతం దుగ॥
౩॥ సర్వలోకాల త్మతుడును।
సర్వసుపర్వాత్మతుండు గర్భుం డవని।
సర్వగసూలల్మతుడును।

సర్వస్వం బ్రహ్మము లాడు నంత్యాదగజా ॥–॥
కం॥ ఆది యవ్వాది విభూతి లిమలజ్ఞాస ।
నె య్యాది శ్రీ మంతమ సమ నైద్రాక్షి తమా ।
న య్యాది విభూతి వేశం ।
బ వ్యాది విభ్రంశ్లి తమలన లనిదని తెలియుముమా ॥–॥
కం॥ లంపుల్లు దాస మాబుట్లును ।
దివాంతారామెట్లు తెలుగ దీపమువలనన్ ।
లంపి గదిని ఆవెష్ణి వము ।
దీపము చేయు వలన నేను దీర్ఘ సుఖముగా ॥–॥
కం॥ దీపము ద్వాత్రింశము వెలి ।
నాం పుల్లుందాధి తుదా దిప్యాదాం వలనమౌనా ।
వ్జిపి లవి భూంతి వేశము ।
వేదాంతసాకాన్ని బాట్లనిందుని భూ సన్న ॥–॥
గీ॥ అవటిమి లారు ద్రులు లింద్రుకాం లాం గ్రూపదా ।
దాసి గదాం రంభు బత్రారుం రాజ్ఞా ధర్మ్యలైనా
విష్ణు లింపాన విశ్వపతి విష్ణు చిత్తము ।
పాంస దేవ్రదా తేమూర్ధ్ని హం వర్గములనూ ॥–॥
శా॥ రాం మహా స్వామియు వాంగ వేంకనవలంగాంనేర్తి
అంశస్త్రజల్ ।
గ. త్రి. మం బం దున వల్లిప్తి పుంగపాల మాంరాజ్

వ్యాసుదేవుండు ఇట్లు।

శ్రీమాతామాత్యత్త ఋషులందు నర్మదానదీ వాసుల బ్రహ్మనా।
ఋషిమార్గ నిశానయుండు షణ్ముఖుడు నెట్టి శానవైయండు ॥
సీ॥ సకలమనువులలోన సావర్ణియుండు భువుడు దేవా।
తలలోన నింద్రుండు దహనుడ దాధిత।
తేజ సృలందు పితృవర్గ ఖంబులయము।
ఈసురులని రులి యాదవులను।
వరుణుండు బలియుల వారు వాయువు గంధర్వ।
లందు చిత్రరధుండు నదితనిధుల।
యందు తుబేరుండు నాశాన్నిపాలులందు।
నీరాను డిభయుల నింద్ర గజము।
గంగనదులను లేనాసాంతరం దురము।
లందు వసువులలో వాసవాబ్ధి దేవ్వ।
ములను విష్ణు దేవై ద్వ సవా మావులను।
నర్వ నుబు ఋష్యు షణ్ముఖ దేంబు ...॥
తే॥ అసురుల ప్రహ్లాదుడు ఘనుడి।
విసరంబుల వాసుకి యను విసమృగములలో।
నసవుండు సుతెసరి విదా।
గనములలో లక్ష్యుడను వతాడుగాదెలియు నతి॥
తే॥ దేవదర్షి బ్రహ్మరుపులంద।

లోకవినుతనారదవసిష్ఠులను వ్యక్తములం।
గౌరవబలయుక్తప్రత్యంబును।
నీవరసుతానంతములగ నిలుపుమనను॥

చం॥ సరససారధ్యమంబుగల బంటుమువ్వలుం దునటాల్లహ్మాయందుదా।
త్రిజగములమైత్రి విద్య వివేకాంబుసుజ్ఞానములక్ష్మివీర్యము।
సుశీలమగు తెర్వ గాంభరము సుమ్నపలయందునగల్గినేనివా।
తలుపులపుణ్యైన నీసుతునిఖ్యాంతములగారమదిబాంధుల
కృప శ్రీ॥

శా॥ సంత్రేయంబుగ గాంబలొసైప్పిలి ప్రవర్తంబాలమా
పాత్రమా।
తాంత్యంబు లేనసన్నదాంపు దెలుపంగాంగల్పకొట్టెనా।
సంతోష్రంబుగ దెల్పగాదరమెంచె నంమున్నునెచెప్పంది।
ప్రంశ్చబ్దాంతలవిందమైకాంమరసనల్లుంతెంసరాజునా॥
ఉ॥ ఆయునను నీవనన్నుదిగినట్టిది లోకతపోంతర్థమన్నను।
బ్రాహ్మణవంశతీర్థమయార్థసుతాగితీర్థినన్నుయున్।
లోనిగ్రహంబుతో రాజ్యములలోపలమైతనెగిరంబున।
మత్స్యములనెల్లదెల్పగరమంబునసూంటుదుబ్రిననావల॥
శా॥ ఈరితిరబుగ తెల్పుదేవతికి సర్వసంఘులతో చెప్పినా
ట్లారుడ్రంబుగ దేవలోకమునసత్యంబందుతైకుంఠము।
ద్వారాంమంబు లెవేగువీగలసగాలల్లవెలుగానాటిచె।

నానావర్ణంబులు పోలుచెల్లెడల పల్లవ్యక్షాలపత్రేక్షబులన్||-||

శా॥ అల్లారావారి నేత్రంబులగు సుందరీరత్నముల్|

లాలిత్యంబుగ బాహువులయుగా శైల్లర్పైనే కౌతుల్ఖులంతనా|

లోలత్సుందరవల్లి దానమృతవల్లి నామన్నలయుంవిశ్రుబాగా|

నాలంతింబరి సుందరాంగములనేతానీల దాంబాకమునే||-||

తే॥ స్త్రీల్యములగు లాదృశామలే|

నిల్వంబున వినుమనుండ నీలతబలతం|

మత్స్యనగరీ పురశోభిన|

సత్యంబయిన్నవరింపసంకల్పంబుల్||-||

తే॥ గాంగేయు డువరింపన|

శృంగారంబున నాగరిబాలలను నా|

మంగళప్రదమైనను|

మంగళసులసూత్రజులవులనిష్ఫలాలై||-||

చ॥ సుమశరవిందబిత్రములు సుందరులన్ధరుకొరువెన్నవైబి|

లక్ష్మిసర్వజేయు సుమలాల్యములవుగ పరించుయవిన సో|

వనునీరలందునిన్న తెమ్మ గానారు దిద్దుతాలవ్వె|

లాపి లాపియుం ప్రయాణ్ణవిగలంబుగనాబినదానిలాం

బినాన్||-||

చ॥ నరవరా సుందరాస్త్రలవిశాలలాలాటముమెంటజోరివా|

రిసవ్రరునుం దుతలాలపసనెవ్వలి దూరయునుపల్లరాజగా|

కోరిమగకాంబకాస్త్రలతలైరయులుంశరపుంజవరాంజులు|

ట్టెం భూమిలోంబులం దశి జటిలత్వ(మ)శ్ నరుదలంబ గల్తురిక్॥

కం॥ మరువర్ణములరా లిప్పు।

భూరోంబులు నాల్గునియతి పదులగు మున్గా।

శ్రేరము జపింబు బానుంతిరి।

బిరతోలంబం లాలావాం వాం సుమార్॥

కం॥ నియమలా రవారులు ముఖిన।

న్నియములనగు వలులు తరిని నియమములనిన।

వ్యరియు ద్వైనత్రాత్రి తెరియు తు।

నయము దిలోఖాం నపాత నుముదంబడి నందన॥

ఉ॥ వారము సుల్లలంధ్ర వారియుమోం మువాలం తోం గా।

మాం రలివాం ఖాం వయన నువాం లాలాంగలి వ్స్నిల్లని।

తాంరి దాంలం త్రై మనయనాంబు జవులు ల్లత్ సింప్తీ నయ।

దాం రారరిమవు ల్లులరి లోంబులు బాంరులు ముదం లారం గుణై॥

చం॥ తెలలను ముసు నిన్ను మును గన్నననాల్లి విలాం నయాంపురి।

బిలుగల సుం దరాంబుని ధి గన్గనివిలేమాలు వాం ష్ట్రీ మెల్లు జుగ।

గిలతుల జోరి నిల్ల ని విత ల్లి షుడి త్సు వత్ తెల్లై జగ।

విఘ్నలతు ముదుంబు లైత్ జుస్నము న్గలవాం రినాంసి విద్వయర్॥

చం॥ నలుపు గదిల్లి యున్నులవాంనలు సుందరవారి సుఖ(బ్రి)చితె

వలగాంనగాంబవాం ముదితి వాంబల ఆమె య్యాదివేజూ దన్నులా।

రలును శిన్స్ల(త్రు) వ్యుగ తల(త్రు) మాం లోస్సనెయం గుత్తి మాల్గ

ఉన్నటులగుచుమువ్వురు నిలువ యధావిధి నిర్వాణగంగ్వ్యతోయమును॥

కం॥ పలికి విడిచెఁ దనువు గ।
న్పు లితఁ భావనా నిత్య వంద్య పవిత్రమునులకును।
పలికి గారిమయున్న వారము।
గతి నీవలు మునుము వరింపగాంచ వలెననిన నౕ॥౬॥

సీ॥ ఈ లోకమునందున్న విధాత్ర్యముల కొల్లలంబులు నెమ్మెదంబులో।
నీలాకారంబమున తాల మందున వరింబనంబు వచ్చునిరంధర్వా।
ల్లో లా వర్ణాదికమున దాంక్షు దరసిలాలంసెవవతాన్స్వరూ।
వాలా యంబెలుసుందర స్పటమునంవాసంబుగానుండమ్మ॥౭॥

గీ॥ ఆవృత్తావృత్తి నివృత్తి ఆవృత్తాభవ స్త్రేష్ఠ।
దైనవాంతర్గాసనాం కితము నా।
కొన్ని దినములుండు మన్ననముని ప్రస్థ।
గమవరిఁ బోసి దృవము బాకులకి॥౮॥

కం॥ లేలదం త్రులమధిదలచక।
తలద్దైలాగమన తెరితడవెడుతచె।
లేలదం త్రుల గని వైద్య తీనా।
నలయబతొ రిటమ వెర్ధిర త్వనరత్నౕ॥౯॥

చం॥ మునుపు ఖలావాదపద్మదళముమధ్యమునంబునజాబు।
అతుగని లెల్లదం త్రులు కెరంబుల తొరిటివలాల్లిమోడ్చిదా।
వెయుతరికిమించ బసుతలాధసముల స్పు తపై రాదలందుమం।

చూటీరం బనను కాడు తనుపేత్తు లెద్దనునుబంటి బననునూర్తికొనియెకే॥-॥

తం॥ ఆమయుద్ధంబునను మనుశివ।
శివమయునూనెనయట్టిపతిగనుంబరిసుకుడై।
ప వయునిగోరంబులుపుదినా।
శ్రమలులనుగనుగానుటిమబ్బులాశలమనగే॥-॥

చం॥ మునులును దీవలాల్లనపమబ్బులుమైత్తుయగాయమత్తితా।
ననుసుఖమంబాతన్నులగనంగలవారివిభాంగ్రహంబాభాం।
గ్రనును లతగూండియున్నిశిపహంగ్రమయాంల్లగాంగ
ఘూంబాబం।
దివిలానైలక్ష్మిపదలతెతిందిబాంరమనెందినావలాల్॥-॥

మ॥ వలద్రాంలాబాటమెత్రుంప్పటనురల్లంఖాంక్షతెంబాద్రవా।
సులలాగూండిగనంలఖర్షగ్రహమయమంవాంతెలేగాంటాం।
పలలాంరంగదాయుత్తునైమెలలశైలాందిగనుంగాంయవా।
గలువాంనంవలినవ్వుత్తైమలాలాంవర్షంప్రీతియుంనాంనంవయుగ॥-॥

తం॥ వజ్ఞినపనియమన్నాను।
నెజ్ఞెరప్రాంబంబద్రైత్యాచేలనుయడుమునీ।
నజ్ఞలలావిన్నవింబగ।
వజ్ఞలివమదివిన్నవింబవపెశిప్రవతనే॥-॥

చం॥ నవయమగాదుదిల్పులానన్నైలశలాంలాలవంనువిల్లిభస్తినాం।
నవయనసుతొంలతెరలవయలవంగశలాండలానుంబుగంయిద।

ల్పు మునినాథ్య సన్నుతి కీర్తి యన మస్త్య ఆచోది దేవతాతో।
తమలజనులు ఖుల్లు లందరును గాంచగ వచ్చిరి త్వల్వ దాంక్ష మంతో॥
కం॥ సదయ సేవావాలయు నన్నను।
రయమున నరయ్యాన మాటన్నరమ్మా నెనపుడా।
న్యాయమైన మాట ననిగననగా।
(ప్రి)యమెద మెదవంగ విని హరి ద్విజులు మున్నులుఙ్యా॥
గీ॥ మారుడనుజుష్టయుష్టునతైలాంది।
సురలు మును లమోఘ నరులనెల్ల।
చిరముగాఁగ సహానశీలతవరము।
గనగదాఁటి బాని పొత్తరుణాయాఁతగా॥
ఉ॥ దేవతలెల్లగన్గొనిరి దివ్యపురిత్రమున్ విదేవవైభవం।
గాలివసులు తాతనాంబపులరంజులనంతలాలద్వయంబుదో।
జ్ఞానవమువల్లవింపగనువండువృగాంవిలసిల్లవానిన।
దివ్యనివాసభవము భ్యసమునిర్ణలతాగనాగ్నిసవ్యాలతిం ప్రమోద॥
ఉ॥ అం తటనందిసర్వసనినవ్యయునిం ద్రిపురఘ్నుగాంబునే।
చిత్తముగాంచవుందగలతిగంబునిదుస్తరవైత్వబాంధవో।
తత్తరపుందిసన్నిధినితద్విధమంతయువిన్నవింపగా।
నెత్తిరి బ్రహ్మవిష్ణువిబుధేంద్రముఖుల్ బహుదండకోత్సరములు॥
ఉ॥ సాధ్వివరాతవయాంబరానసన్నిధి చేరి వమున్నరింపగా।
కేవమవిరోధినులందరతంబుబహాంక్షి పొదల్ త్వతంబువీ।

రేఖ లాపంబు జూపి రాపమ హేశ్వరఖ్యాతుదయాద్రి స్పష్టిసై।
అనవరసంహారత్రియాక్ష్మ లోకమ్ములుగాంచనియమురాన్ముంటెనే॥
ఇది శ్రీసంభవతాంం తాప్ర ... ద్వితీయాశ్వాసః —

చం॥ సూర్యలపడు బహ్మదేవతలు సారమతల్యాం ద్వరశూరగపన్నవో।
నాం లతలోన్యారదలం బాశలంపట్ట విపక్షశవాద్యిపంపగా।
లాలి లావునీవు మమ్ము పరిరక్ష్మ గాసెయునుమారుదేవతా।
రాలయలజంఛవతేగ్రతప్పనవాంబువబింబనాం లాటుడే॥
ఉ॥ శూలిప్రసన్నుడై సురలుత్స్వభ్యమమెందుట కుంమనంబులో।
బాలలలాంగ లోకంబయునశ్రైల జలలానుస్థాంబు జాడివై।
అవ్వంశవధింబునన్ష్మ వనితై శరజా న్మ్మనితాగ లంబుబుగా।
బాలునిరాంబుమాయారాణామును బల్లురు బల్లురుబుష్పగింపుబుగ॥
మ॥ అఖిలాండేశ్వరుడు తాడునీ తనితృపాయ లక్ష్మీదైలోమరా।
దవ్వీళఖదాగ్రపవిష్టశ్రవలన స్ఫుటం టుకుమశంబులే ద్విపా।
ద్విపజయసాళసధసుంపిపరక్ష్య దెవములర్పిందిప్త సాంపాన్రనీ।
రజమిలలాలిభగలాంగవయంమునరనసాత్రసాక్ష్రార్థమునంది
వ్యావిటే॥
చం॥ లమరగనపాంపనంయులారశ్రా త్రామమిశ్చవిజుత్రరల్లభా।
స్థరమునపైద్మశ్రైంకనరుస్ప్రష్ఠమయంబుగవార్థమత్తయో।
నృరశరలాంనాయుగ్రలారవాంయలునిష్ఠిపంపభువనా।

కృతిసింహాసనము(శ్రీ)యయుంజులద్వయమవారిమహేంద్రగిరియులా
తెలుపులును నల్లయునైన నల్లయులు॥౫॥

చం॥ తనయుని సింధుతీరకటను దాల్చియపుజింబునిరంబుపెట్టిమా
ర్గానిపతత్ఖాస్త్రము రూపించి నేసం గుటింగాంబుదై తెల్పులం।
తనయుబుయుం బహింపన్నని యుదాత్తముతై దనారుదివసన్
మనమలరారనిచ్చి గోమంబుననెమ్మియుబంపెనంతటన్॥౬॥

సీ॥ అంతటసురతార్ణ్యవారాం బాంబుపెహూ।
ద్వయమున సున్నకుమారుడెవులేమగను।
తెల్లనంత్రులెప్ర(బ్ర)వర్తిలాంబువంద।
నయులు నానాంబుప్రేమమున నిలుచు।
పాలిం బులకై యున్న వరిసింపనియులకాంబు।
గరినాధులను [illegible] గనిచ్చి।
విరబాహ్వాదుల వీరుల సేనాని।
నాదులనారైద్ర సాధనములను।
మాంటిమెనమంత్రు ప్రులా నావనులనొసంగి।
శస్త్రములతత్త్రముల [illegible] లనమింబు।
తైనయురుగని పారయుములనారువెల।
యుగ్రములనిచ్చి పంపెనవమునరహారుడు॥౭॥

చం॥ హరిముఖులైన దేవతలనందరిగాంబునిన్నుం డుద్దెల్సు।
హారగామొనర్చు నీలలీలలి హార్ష్యమునన్ బయముంటావేతమా।

రయగుడు యోగసాంఖ్య మనువులందరగాంచి సమాధుశ్రుత్తి
కరము గనల్పరాత్రము మను తన్నులగన్గనసంతసంబందు॥ 11॥
వ॥ వలెంచి గౌరీసమేత లింగంబునాం లోష్ఠాం లోందకళ్ళ
నం లోబ్రహ్మ విష్ణ్వింద్రాదులును దేవతలును
మహర్షులు నానావిధ సాత్త్రంబుల ప్రశ్న
గానంబు చేసి యజ్ఞములం చేసి లోకా
రంబాగి విధానము దెల్పి రావించి మన్వా
ద్యంబులను లోదశోర్ధ్వంబులను సాలోప
గావించిన దేవదుందుభులు మ్రోసె.
సుమలా వర్షంబులు గురిసె. మునుల
ఋషీ మందా వందలగా లోల్పైనాల్లోలం
బులు సలిపిరి. యక్ష గంధర్వగాం దేవిన్నరకిం
పురుష నాగవారితెలు వాంగనగా
నంబులు నారించిరి. వసిష్ఠ నారదాది బ్ర
హ్మర్షి సంఘంబులు వివిధ యాతాయాతా స్వస్తి
వాచనంబులు పఠించిరి. లాలిత మా
లోలును మునివార్యులు సాగాన యుక్తం
బులను తక్షణా సూచితాశీర్వా
దంబులొనరించిరి. బ్రహ్మవిష్ణువులును
విశ్వకర్మయు వీరబాహువాల్లభించిరా

[illegible]

బుగాంనతలవలక్ష్మిరంబున పెంపుసాం
టుంబగులకెల్లర్గలంబు జెలిపి విధియునన
సరంబున ॥—॥

సీ॥ అబ్జసంభవదేవతానీతమంగళము।
తెలంగాణగము తోరతప్రపారట।
లతాంబువాం యానగదసపట్టగముగారా।
జయమునొందదీవవెలకులనారా॥

చా॥ గమగాండి బుక్కరాండిలవగాంగనిదైవకద్దైనాందము।
దసపపయుదైనవతాంనివిన యోన్వలకుదైనరజన్మగాంయుగ।
గనినసురాండివ్వలక్ష్మయులదైవవివెల్లదలంబుయుల్లోబ।
త్రిసుసురలుకీయునువినవతిల్లకుదైవలక్ష్మిరివిస్తరంపులగా॥

ఇది శ్రీ సంభవతాంతో సప్త(మ)ంతర
ద్వితీయం —

చా॥ హీమనగప్రతిమాంసులతానదోశవలాంత్రవాంరవితాంబా
నాయుతుండేవురవిరాణ్ణులందునుదురాత్రయుత్తతా।
స్వవతానిశాదో
పయునజిదేవులుండేసుబాపర్వలజ్జావమునొంది
యున్నవా।
దేవురవరోన్నాపితేపవధరణ్యమునెవారింపనాదగా॥

మ॥ అతిమాత్రంబగు దేవతాటవుల దుష్టాలిఖండసిద్ధిన
ర్థి బడయుం దక్షవక్షోదయం సమాజ్ఞదుల్వస్తుండనైనట్టి తాలం
బాలాటంబందుం మదాంధవీరభటులు ఖడ్గంబుల్ గాఁ
ప్రలాపాలోల్లసింబా లీలారతుడు దుర్వా
రాస్త్రాశనాత్రి ధన్యుడై॥—॥

కం॥ సురభామా సురవర్గంబులు
పరిమార్ష్టి దనతపవలయుగనిగారమాయా
హరి యానని జనగరంబున
తరివదనుడు లీలారతుండు తేజోవసించెన్॥—॥

కం॥ అని నారదుండు పలికెన్ ఉద్ధిం
విని లీలారతుని తెలియబడవలశ్రీమునవిద్దిం
బుధనిష్ఠయుంబిమిదులేమ
గనుగొని మునివీరభానహు తేజోతయలహ్యన్॥—॥

చం॥ తనినిదిలిలీలాపాండునద్రితంబున రక్షమదేవలీలాళితం
ధనప్రియముం బాలంతనిజదార్ద్యభులీలా రీతిరసమార్పనె
డ్డినని ఖైసైన్య మర్ద ముఖాట దృపపాంబంధాల్యోముబుసా
ఘనగనాపాప్త వేయుత్తలీలము గాంచిత్యులీలాబుధసంఘ
సేనలన్॥—॥

మ॥ చనుమంబుల్ దయనిల్వలీలారతని పాంసుంబైన మా
యాపురం।

బలసౌశౌర్యంబులను విక్రమంబును బలంబు న్నింపగా బుట్టితిరు।
తనివారల్పం దేసవిష్ణు దుర్గ సురగనమూహంబులను మనుచుం
కొనరే॥
తనతనవనవ జ్ఞైనమహాత్ము బాహువ్యుదితంబుం గొలంబులున్
గవ్వంగన్॥—॥

ఉ॥ నాంతఖరం ధవమొప్పదాయనక ధృలతోంచి పినవిగ్రహంబుగా।
వేంకొనునం లోలోనతత్రియునకపతిమహామునీసులం।
కొను టులం లక్ష్మైనభూమయం లాయుమేత్రరం నక్ష్మిదినా।
పోలతలు బూరదేవిగపేల బుద్ధి దానాచు నేనుమగ్రజన్॥—॥

తం॥ నేగలు గయ దార్ల, లసులసు
నేగలెశ్లైస్వర్గ్యమంబుయుంబునమాత్రం।
దా రగలు గతం చేనమరాలు।
తెరగాతా సుఖంబునయసమరితశ్లేననన్॥—॥

ఉ॥ హైమవంతిలోయ మాద్యా యానాలినట్టులనొసుపంప్పునే।
వేమురతం డురం సదమదైధిలాస్లై ఋబమాం సమోహము।
దస్త్రీమమగాగదాంతిన లాద్రులాపంరత్నలనా ర్యుగానే।
నా మరసినాలోడ సమపాలరక్షవం టుపిరం దనాత్మజన్॥—॥

చ॥ అనబాసవిరబాహువములఘులందమునందర
బాహుబలంచగా।
ననగలదైమరున్నవహం వహాత్ములలంబు దలంబుమోగా।

వసుధాధిపై రత్నాచల విహార విభాస విలాసముల దనం।
ఆనగనాపింపగా నడువ దారుగావ్యక్త్ర జవెక్పిరుండలు॥
తం॥ వివిధద్వర్గంబులతో।
పావన వనపుష్పాంబులావయుతైన యుద్యానంబుల౦।
దివిజానందభావములు జనహృద్యమై।
శివభవము నగెచ్చుదారాంబులనంతో॥
వ॥ ఆ సరవినాథాంతరాయములైనిమిత్తములందుఱుత్తుముగా
ప్రసరాయలు తొమ్మపల్లలనుపల్లములందిలెబాంగాంబుల౦।
దానద్యశ్రఘోరవిప్రయుమయాత్యాబవెల్లదదారవ
దానవుల్।
యమవృలబాలురంబాబుమూలాదిదాదారి సర్వదిక్పాలకు॥
సీ॥ శరాభాసన్నిభామేఖ సంబామంబులనెత్తు।
రులపువర్ణంబుదైత్యాలప్రదము।
శిఖరపాతములనిశిద్రినిబారగౌప్పు।
రావళి వప్పునాత్మద్ధులాముగ।
బహుళ ఘర్ఘర ఘర్షణాంగరంగస్థలం।
బునస్త్రత్మవనద్వారాత్రిశాలవాతె।
జనములగనతొండినాలములత్వన్నవై।
జనపదనగర సంఖ్యాతవెయ్యి॥
దిశలుగదవెమమరుద్దలులాషైసెగా।

జలదవదముదయంబుల పాంసువర్షములు గురిసె।
నరదాభ్యర్థ్యగర్జనారావసహితా।
వాంఛితార్థములఖిష్ట సంపదలు దెలిపె॥

శా॥ లోకారణ్యష్ఠగంభీరంబుల సముద్రాక్షీ భమావ్యుఘన।
దార్వరంబుల్త్రయము ధూమాంకతే లుపాలను లోపదింప
సూరార్యద్విజము।
భాస్వతీవ్రాన్ను భుజంబుతంబుల దితంబ్లైయుంచెఘనాత్మలాం।
నిరంబుల్ల సతెల్ఫలాందపితరాంవిప్రంబులం దెల్పుచున్॥

మ॥ క్రూరతలాసంబులు దైత్యమస్తకంబులంతే దివ్యుఘండ్లైదాన్యా।
దత్యాలి లోగ్రహంపీ మలంచుతమారపాలితాంబులుల్పన్నము।
యెష్యత బంధాత్యలినాత్మరూపములు దైత్యేంద్రములకున్
జయాంబాబాని।
ముకురస్థానములందు దావెరధము వైశ్యగ్గె సమారోర్ధ్వస్థలిన్॥

చ॥ పాయవితారాత్రి ప్రారంభముననా వాళిరుప్పి నుం
తంత గ్రసం।
భయంబుల దైత్యరాజ రథ బాలములం పివసించె
శేషములే।
భయామదవంగ నుంబాబా నిభంబులు క్రుంగ గురుతిల్ల
రాంత్సులే।
నయానములం గనుంగొనిరి లోకులతాంబవృష్టి బాలములే॥

వ॥ జల ముల నింద్ర బాంధవుని రాటులు జూంబరనిస్తృ
సూంచితం।

ఖులతల భూయంబు నొందతరిప్రఖ్య దిరంబు దరంగ సేయని।
స్థలనుభసూంచతంబు కుసాంపుదహింప్రబు వీరబాహుము।
ఖ్యల రిపుపక్ష దాంబుబలమూర్ఛిలహై యరితట్ట రత్తరిగా॥
మ॥ జననీనామము పాలకామా యయనదిపాస్సరంబై నమాయాంప్రరం।
ఘనిరాద్రింబరి లారంతావదసమాప్రూంక్షస్థలంబై నసా।
లనుపంశాభిలతమై నదాని జననీలక్ష్మంబు పాలారతం।
ఘనశాంసింపతి దానినాత్మస్పలనాద్యదాలవములమింబుగా॥
తం॥ ఒది తిత్యలాదిగ్నం దాలం।
విధముననారుతైనవాంయవివరింబినా।
వ్యధతాతలారతాంఖ్యదం।
వినిఖాదిలదారబుప్రరముదవితైతతిమిగా॥
మ॥ వరశస్త్రాస్త్ర జ్వాలాంబు జ్వాలరగాలాలపాశ్విలంబుభయం।
తరమైయొప్పు రథంబు నెక్కి యురసంపాలి నిల్పి లదాలవరా।
స్ఫురగాసి రతనై యుప్పదిప్పు రమసంప్రజ్ఞాసనంబుప్పనా।
లిప్పరయానంబు నవిగ్రబింపె మహిలాదలోబుదీర్ఘింపగా॥
తం॥ లిహావక్షోరిని నదస।
మాంవాపు లాబమూనమూంపంసాంధ్వము పెరా।
లాపహాంవినదం భద్ర।

ధీన్య హంపదంబాంత్రమింప నద్భవములగుబాంక్॥-॥
చం॥ రథసుభటద్విపావళితురంగములన్ బహుభూపసారు।
ధనప్రథమై చమూపతుల భంగపరాత్రమవిత్రమంబునన్।
ప్రథనవిలాసతీరతిపతవిరావముఖంబులనెవ్వరింబనల్।
పథములనిర్గమింపని బలంబులు నన్నగరంబు నాటక॥-॥
మ॥ నగరద్వారములందుదైత్యులనవలనర్థి సంబునందైరియ।
న్నగరాదిప్రాల్థ్యుపైన్యసంబయమగన్నవార్తములత్సన్నై।
లిసులంయుగమంటిజాంబ్యాసలజాంద్యత్యుంబుదరమంగవై।
పగసాంధింపగడంగిదేవతలసంభ్రమ(ప్రత్రి)యం దాంకినన్॥-॥
చం॥ సులభమగా గపాంరిపిధిజాంబ్జనవాంపాంసులద్దదంగ్దై।
ల్ప్యుల[illegible]ర్గంమహాంశ్వరసుటాంచునదల్పగడంగిరెండునే।
నలుదలవద్దెతెల్పులననంగనెదుర్గానుపూర్వపక్షిమ।
స్థలబలధిద్ధవయంబుపవెనన్ బెనరెగ్పటుచిత్రమంబునన్॥-॥
మ॥ ఘనశస్త్రాస్త్రములన్ నిశాటబలసంఘంబుల్ సమంబెట్టి గి।
ట్టినసద్దైవబలంబులుంబలమురత్రంబున్ వడిన్ పెత్తసాం।
ధనసంఘటినలుబ్ధిశాటబలసంతానంబులందాంకినన్।
వనధిస్వందస్వసముద్ధతింబెలగెదుర్వారాహంవంబత్తరిన్॥-॥
ఇతి సంబవతాండితేల్త్వాపట్ప శ్రీంగార్ధస్యయః

గీ॥ నైమిశారణ్యమునులకు రోమహర్ష।

ఆగ్రాముడు బల్మినట్లు సంరాసురాహం।
వమునవత్సద్మల ద్విముల యుద్ధమువెర్పు।
నచ్చితకయ్యాదవెల్లి నివనినుడు॥౼॥
కం॥ అరదాంబరదము తెరితెరి।
ఉరగము లురగము పదాంచితోడవదాంబుల్।
సరిబారిరిరిపరపరిఘం
తరవాలగదాంప్రహారతలవలవిరుల్॥౼॥
ఉ॥ ఉభయబలంబులందుగలయోధులుసగభూప్యానదివి।
వభటరథాధిరోహకులురాక్షసదైవతవీరులందరుత్।
రభసమునుమారనాస్త్రి పరస్పరములం విజమెప్పుభోరిరా।
(ప్ర) భారిభాగం శ్రుప్రతాపమునరిజంప్రముదిమ్రుమత్రమింప్రయన్॥౼॥
కం॥ హరిపరిసరులసునాయులు।
సురవీరులగాగిరకెంగులవధియించెన్।
విరిదెలయుతభూంరిగాంసి నా।
సురసేనయుదైవబలము సుడివడిచెదరెన్॥౼॥
కం॥ ~~ఈ~~ తరారిపరస్పరవిజు।
యంత్రాంత్రులబారుబంధిరసురలసురలున్।
ఖితరముగ ఆద్రు్రాముగ।
నాకేలవిజయంబునపజయంబునుగనుతెన్॥౼॥
వ॥ అంతరాంధకారము భటుపదలరగాఘర

సమయ దక్షాం లకాంబనదు రజూం పు ంఖూ బుగ
తరాన్ష్యపెలాం లలకాంబై దినా దనాంత్ర
వరంబులను బంధురంబు సనాం భూతా రాంబులను నా
మం దేలా రబ్రా దాం బులనుగా వించి వీర
మహిమా ళ్ళవతా రగాంబను రగాంబున
బాహు రిక్త స్థాంబుల సమభావంబులను నాను
గ్రహారా వశాంబు భౌరివంబు బనివాదాంబు
లనా న్నన్న బలంబుల నిరాం ది బాల త్ర గాదు
లనంబు రింపు బాను నికేతా లోమంబు భూ దినా
నా విధనా ధనాంబుల పరస్పర వ
ధువ సంభూదనాంబుగా వించు సీరా ళ్లో
నిర్గలకాంబుల పి రత్న దా రా ప్రవా ర
హాంబుల మర్పు నికేళకాం హాంప పర గవ
టిలంబ బాంగబుల విశ్వసంప స్థాంబులను
భూ లగకాంబుల నను దా వితంబులు
బ మను విద్యా స్త్ర శస్త్ర వాంరాంబుల పరా
క్షాంతం లంబీలవై పెబల ధిన ధులు
ను విఖ్యాంబుంబు ప్ర ఖ్యా నిల సమ్మిళం
బులు మమ వార్యో రాంబులనసి
సత్రసత్రాది నా వా విధసా ధ

నాంబుల నిర్వాంటివిపానాంబాంవార్ంపుసం
సివిసినబ్రాంలానాం శగరానాధవముబ్రం
బసులాల్ప్రాత్రమంబునపరిపంధిబలం
బుగలావాలప్రాంబును విగలానంలాల
రాంబు విలప్స విష్టరరాంగరాంబునునైనలు
దిగలునెతరారాంగతెపురాంజావలు
జింబునారసారబవాంబువాంబలార
హంటురాష్టపరిప్సిలామనస్సుంద్రై
నల్పరంగారధారవలారాంబుష్టొసిక్షీష్ట
సాకెరాంబునబపాలబ్రారాయ
సనిర్మలాంబును అల్పస్సలాంబును బన్ధ
తాంబనపట్టెంబలాంబును సువా
నారవరాలతెసంవృలాంబును
నగురదాదాంటెంబు దార్వాంటాంబున
నిభుజ్జి అంసిళ్ళంబుల విలాసం
బుగార్బ్రమయుంపంచౌయుతప్రతిష్ఠ
రాంబునదాంలాఘుంటెనతెటెతెటుధాప్రి
నాంబును ప్రశ్చాతాలాంబలార
హాతగర్జైవినిర్ఘలాంబసు సింహానార
దాంబును గాంవాంప్రమపెదప్రులగారాటు

దళ/సుటు వితర్క/లో నసాంబునవా హిం
దినపూస్త్రంబులనుభా లాగదొర్ధినా
ఖాలనగదా లా దాసాంబులజుదువు
బుమదా ంథసింఖురవిలా సంబులపా
దాంబుల మరామునుమాస్త్రంబులవా రా
దాబువిత్రివిూంచినసాజ్ఞినలాద్భులంబుర
గా ల్పుబుభా లా నివలాలామున్భ
రథితులా త్యవ్వాదినిగా టుంబుత్సువు
జ్ఞినప్రకలామేఘుంబులవగిదిఆశివిహా
వపుంబులను బా రంబులవర్ణింపుబు
గ్గదిసినగదా దాంతాంబునలాలా హిం
దినా రంబులం జుదిలామువు రా ప్రార
సా వెూసంబునరసా స్థలంబునగదా
ప్రహారంబుగా వించినలాన్నహా రం
వంబునధరాలలంబుర్రందుప్రావ్యలమ్యనమ్యవి
భా నభాగంలారంబులబధిరత్వ/లోంబుగా
సింహా నా దంబు సేయుబునెమర్కానా
తులా వలంబువిలయత లంబుదాంబు
గల్పివర్ణింబువా డి రవర్ణింబులవర్ణిం
బునగదా నా ధనాంబునవిలయంశేయుబు

రఘ్రం బుల ఖ దియె వె—ాయూా నర్వ్రంబుల
యా—ాపదాం కింప్రమ పది—ాలహులగలహిల
నమలంటి ఆయబూనండ—ానందాంబునం
బల్టి కుండా—ాలంబుల నమద్వాంధావిగంబుల
నం బరాంబునం (వి) ప్పు బూ నంబునిద్రై స్వే
ఆచనవిఆయంజులమ ద్నంబునం బదిమునిం
గిలిబవి—(ఆ) లాబఆయంబునలినంబుకైఆయం
దెనంలనలక్ష్య/గజతెనరిఆనన విరతెసరి
గజిమయ ఖ్యండెన అ—ారత—ామురుంఖా
చతె—ర్వవి—ర్వి పిలహాంకై॥—॥

మ॥ నందవ (ఆ) లహుమయ—రితొండలఖల—ం
న—రరంబులయముంబైవై।
ఘురిబ—రాంబులముంబాయర్దిలరిఖునల్గాంఖల్ల
గరవీరతె।
సరది—రఖ—రబనల—రతుంతహదైతర—ర్
పొంబ—త్వలరిందా—ల్లిరా।
ఖ్యెరదాంబితె—తర—ననాంబుగానిలహఖ్యా
ర—రవమయపిష్వంగగకొ॥౧॥

చం॥ రధమయలదింబుబుకెసి లహలారప్రదారంబులసేయ
లహ—రరతుం।

గ్రం॥ దికొని విరతిసరియుత శ్రీధ్ధ భూరాజుం యాత్రలతి
పాలకుపాలకుని

మ॥ దయం కాంతనిల్లు మని వారాగ్గా ఖాలమగ్నమాయుద్ధము।
ద్ధ ముల నివారాణాన్ని విముగం బమరించ్రు డు ప్రభుమతాయనన్॥-॥
మ॥ వరాబితి త్రయుధభూరాజుం పటులదురాద్విరం బుగాంబర్వాను।
ర్వు రనానొన్నరధర్వవరం బుబిలదాం భూభాగం తిబిత్రత్రము।
లోవ్వరనసేనాంప్పుగనస్త్రశస్త్రములనుద్ధంబుగ గదింబుబునా
స్త్రగదుఃకంబరదుఃకగదంకినవి లాంనంబాంధాగాబాలబుబున్॥-॥
గీ॥ కినిసితైత్తిప్పు విరతీనాసు నిశతబా~~[illegible]~~
బాంసావిలానితనుంబపాంగసేయు।
లారకుండు శేషదరావతిం ద్యాత।
బాగ్రవంబులు కరనతనిగవిసి॥-॥
ఉ॥ సీరలతార విత్రమంబు తరలత్ప్రముదైత్యముమన్గ్లరుండగ ౦।
దయము బానల్త్వ విరబలదప్రజావంబను బారరావృష్టిను।
తగ్గనిరసించి యేనె కనత స్వటప్రాభమలుంస్వనాముభా।
స్వరములు ఉన్నగానన విశాలముఖంబులు నైనబాలాయున్॥-॥
చం॥ తలవనుగాలారతిం నుదుడు దంబి తపోవతదిక్కు ముల్లున।
బలాసితపత్త్రములె బరపిసింహానినాదము నెయకొనము।
ద్గతమయనం బమ ప్రదరదాంరితా న్నరప్రం బుచేసివే।
దితిబుతిరలేమద్విషద్లాంబదానైనదనాంబు తంబులన్॥-॥

సీ॥ రాజరత్నంబు కరకంటుమదరాశిపై ।
అమృతశైవలిన సంకాశవదనవు ।
వీరశైవాచారమువాడ ద్విజరాజ ఆదరావాస ।
జ్ఞానసురాజ్యమునట్టి వాసనమెసగ ।
తరళహారాదనవము సోయి సురదుందుభి ఘోషలవాలెనె ।
నయరాలు విఖ్యాతముఖ్యమరవినద ।
భారతావిష్టందాల సురంజక నవమవృష్టి ।
సరిసిలాంగారాముడు దానవి ।
బూపాకతంత్రదానరక్షసంరక్షకమెదవ ।
పిదప్రాలవారగణగారాదిగడిసివిసరి ।
వీరశైవరివర్ష్మముద్యోగమునవు ।
బహిరంగా నెరవిదీప్తమున్నదరివారం॥-॥
కం॥ బలమెవాలగరాగొహరలాపౌ ।
తిలతిలనిష్టమునవీరశైవరతంబుమెద ।
వారియుంచ బూపాకరనువరావు ।
బలలోపుమున్నున్నతముతింగె ప్రమాదములు జిదారక॥4॥
ఉ॥ శ్రీంలాలవీరభాంపాలు బపవారంధ్రుడెరసహంబన్నా
నాంచ్ఛవి ।
తల్లింలారజయంబారాంరతులిగాంబపవర్గ్రహం వీర
భేందవు ।

అన్నిలోకరమ్యంబు నంగనిపినై యన్ని బహుశోభనావహంబునందా।
నం దేశములోల లోకరతుని నాజవినెయుర్వాశివిష్ణుబుక్రియిష్ట॥-॥
ఉ॥ అసురద్వైతమ్య నాయకతమ లోకవుదుర్గాదమమ్మూర్తిభా రద్వతి।
ఆత్మసమునెత్తివయుండు తరంబుదైనరదంగరాంబునన్।
వాసిగనిల్చి చోరవగరాయసువుల్ విచితంబుదాయన।
వివ్వసవద్వైరి బయుజ్జ్వలదవతత్రప రాత్రమమల్లనిల్లగన్॥-॥
చం॥ అరదమునెత్తి వేగము శరాసనకోటి గాంబు గాఢ్జివు।
స్త్రరపరారావము దశదిశావలయంబుల నిండ దాసినన్।
శరములనింపు మార్కొనదునిర్గ్వము ద్వైర్యముపిక్కటిల్లనె।
వరనిటు నిల్చి నిల్చి వాని జ్యూర్ణ్ణనసైయుబువిరబాంఛవారుదున్॥-॥
చం॥ గదిసిన తాంతుండు నద్రికంబున రార్ణవమునకెరుహెంద్రుపై।
గదియానమొసభూంధరాముత్తై వదివెక్కివమహాస్త్రశస్త్రముల్।
గదిగానవనేయుత్రదారాశవదుదిరాని విరబాంఛవాదున్।
ప్రదరసమూహమముల్ల్యరపిరత్నముపైపటువిత్రమంబునన్॥-॥
ఉ॥ మాంవిషదుర్వమదంయుగదియంబున బారవల్లగాంగనా।
యొందినబ్రాంతి లోకరతుదునుస్థలిమారగవిరబాంఛవాదున్।
క్రోధవశయాం ల్లమ్మై విషదతుంటి లావిత్రముల్లై చెలంగి సత్।
సాధనబాలముల్ల్యరపిసల్లరి విత్రమమున్మతాంబుగన్॥-॥
తం॥ సురసిద్ధసాధ్యవిధా ఖ్యా।
ధరతనెంటతింపురుషవిలాసంబులున।

ప్ప రసలు గంధద్రవ్యలునం।
బిరమునగను గానిరి నిలువ పరమప్రీతిని॥౪॥

మ॥ సురువాళ్ళ వసరంబున నెబుధ్రు దొమ్మత్రుంటయుజ్జపుతాపస్థలై।
పరగన్ బౌరిదపలతా లాపలమునై వహించు తేలంబు పాల్చ్రోతో
ద్ప్రయత మల్లలంబా రెరమ్యద్విత్రమారంధ్రుడై।
శరవర్ష్యంబున వీరబాహు వృడు నరాశాత్రోవ్యాని గప్పెను॥౫॥

ఉ॥ వారలు బాణావర్షములు పారణావక్త్ర దుడుంతవనాయు।
తిర్ప్రరబలంబునం జదిపి వారలనొప్పరపత్రం మాంధ్ర్యలం।
నిర్గతనా వ్యక్తి తెలుసగదా గానిమెందిన మూర్ఛనొందిరి।
వి్ప్రసునిఖాంబిపారిరి వీరులు నల్వశ జాటిరత్నై॥౬॥

చం॥ తనతని వీరబాహు దన తెంబుసురారసమమైన విభ్రమం
బనుగగజేలా లారత్రాసి లాస్త్ర సముద్భువవర్షధారలు।
పునుగగనేపురా త్రిబాహుమున్గద్దురానిని పద్మవిధికు
ల్లానిపాలు జెడిలంఘు వనుదారిద్రివంబు సురల్లలింపగ॥౭॥

కం॥ ఆ తుటిలు దెంలబాతపు।
రాతపనరశార్ప్తవాదుగాదుసీరమువ్।
చేతొలదిగాగమెల్లన।
బాతలిలను నిగప్పి వీరబాహుని జత్తి॥౮॥

ఉ॥ లారతబాణావేశనిల బానరాంప్రసుదుప్పశేల్లోని।
బారవస్త్రింలను నాంజు పారలబారవతని ప్పెను నంబుసింహాముం।

పారగారాజయమంగనియూపాంకిలోగర్జిల్లైన పాంతిగా।
లోక్రైరతుజ్యోవంగెలరజ్ఞారఘూపాంత్యములందినారిదాసు॥-
గీ॥ విరజాంచానన్నువిలోకపాంత్యంబులు।
నూలవాపెతిందాలోనపునునె।
నిలబిలోనినిన్నునిమృపవాంత్రంబున।
నినుభునపింలోనుభౌలసనమాబులంకె॥-॥
సీ॥ వల ర్యమెలగతముద్దలబంధన।
చౌపెదవైనమాస్ధిలనిమిముము।
జన్మమునసుబ్రాత్రి వత్రావర్యముకరేలు।
నిభవము(రి)సింబలోవిభవవెలసగ।
శత్రువణ్రుమునగ్నిశాత్రాంలునిపంథ।
ముమకారెరాపునిబుద్ధిమునుజలౌరు।
పాంగమునసిలువవిస్తారద్విబలంబును।
ధనదునిగదశాలధరునిశాల।
పట్టిమబ్రహ్మస్త్రబలముముదిప్రహబలము।
వలననగాబలోపాంరాలుప్రధనబ్యూఘు।
బంరదాలోలనిష్ఠుడుపడినవిదు।
నముబలబలముల్లలనుబూండుమనుబలంతె॥-॥
తే॥ నిను బరపెంటమాంత్రము।
విసనొవినపానినిపుడనెబింమూంర్యాగ।

వినుమనుజుడై త్వాంధుం।
దానవనిమమాలు తనవసూంలాదానియెనాపివ్వక్॥౩॥
ఇతిశ్రీసంభవతాంధే విశాలినవాలాచ్వరింశోధ్యాయః

కం॥ కదనాంగణమున జయింధానంత్రము।
పదిదికొల్లలు బర్వజనతభర్వతమౌటకు।
మదమడగు తాలపత్రము।
వీదిలోంబుగవట్టులున్నవీరునిదిలోటుక్॥౪॥
చం॥ బదలవ్యవాంగగర్జనలునల్లుబుదుర్లయవ్యాత్మనన్నసం।
పదగనితోంరతుని శలవబాంశపరంపరనాంత్మనాంమున
హొన్నదవలయున్నవానితసేశాంబుతప్పంభమల్లైనవానిదీ।
ప్రదనానసన్నిభంబులసవానినేసినభంబునింతగక్॥౫॥
చం॥ బలమునవీరబాంపనుని నిశాంతతరంబులతాంతనుంబుగా।
తలమునపల్లవేసెరగాదర్పమెలర్పగనాంత్మనాంమున।
హొన్నలుగలపల్లముల్బ్రరపినవ్వునదానికివీరబాంహుడు।
జ్వలలనిశలాంస్త్రములుల్బ్రరపివాంనినిజేసినవేలపాలుగక్॥౬॥
ఉ॥ సానవలవీరసత్కశరసంభవయమ్ములుస్సరవేరిమరదీ।
పొన్కనమదైభవాంత్మజుడు దగ్రముగాంబరపంసురారియు।
ల్వోంతరయంబునంబరపనన్నిటనన్నిశరంబువేసిగా।
వంతలుగాంధరంనాంయగనల్కరిజేసిరవీరబాంహుని।

తొలింటతి మెచ్చు పొంగనటెగాం త్రినరేంద్ర పుత్రసంప్రద్ధై॥-॥
మ॥ శరణాగన్యామ యారతాంతమిలనారాధనాన్యాంతుద్వైదీయను।
వ్యరమాంటర్ బుటెలంబుగాం శభులపర్వం లక్ష్మటారాం వమల్
పరగన్ దేవతలద్య యాత్మలను ద్రిలన్నచ్చుసమ్మనుమల్లు।
ష్టరసంబాంధ్ధిపిటలదానసమరల్పం బాధ్యమమ్యంధార॥-॥
చం॥ తరివాదసుం ధ్రువారామతారభ్యతమత్తను సేయవలిన్నపా।
రథారభవులప్రసాంబలనరం ఖులాగద్దింతవేంఘు ఖ్యంవముల్।
తరమరుదాం వవాద్విశమత్త్రైవతివాలనవాయుఖాంరామణ్।
బరపిమరట్నేనక్త్రినవత్రంపాప్పైనటిబడెలెవెలవాగన్॥-॥
కం॥ అనిలాశనం బునవారుగా।

ఘనాగీనదిల్వమిలతివిశదమాత్మ్యసుఖబాలవ్।
మనములరివిశావాం ~~[illegible]~~ పాల్గ్ని।
ఘనసమవర్ష్యమునముంబగరాగిత్తిప్రలతిన్॥-॥

శా॥ సారాస్త్రంబుసుతేంద్రుడొసిననపాస్త్రంబుర్సహాసాలయాపుట్।
తాల్రాతారలవాబనంమనోఖలపార్ కరద్ధంబునన్నాలరుసట।
స్తుతి రాధింబ్బ సమున్నయంబులనాపాంజ్నాదింబపరమాస్త్రపా।
పారం లారారతుడెయరట్నుబుదానయస్త్రంబునర్మాంశ్వినర్॥-॥
గీ॥ ఐంద్రబాణామయాసైంద్రబాణంబున।
యామ్యబాణామెయయామ్యమునను।
నైరుతాస్త్రమెయ నైరుతాస్త్రంబున।

నగావె నసురమోయ నభవసులయడు ॥—॥

కం॥ ఆ లెఱుఁ దెలిసి పాశాస్త్రంబుల్।

తలఁడాంకఁ యము బాంఛితమోయ నప్రతిహాంతంబుల్।

శిలి నాంఁదెలి పాశాస్త్రంబున।

ప్రతిభంబుగ నగావె వీరబాహుఁడు దునిమెన్॥—॥

మ॥ అమితంబుగ్రమహాంగ్రవై భృగ్రిరి తాంవ్రుంబై ననాదాయుధా।

స్త్రీముఖోరకష్ణ సులెంపుఁ ద్రృభాంటుభాంకలు బాణంబోయనా

లెంచఁ దెన।

శ్రీమహుస్ఫింగను లనహాంస్ర్యమునఖోరంఠాంవపారాతేయలన।

త్రేవిరాంయుంతు ననతమాంయులనుప్ర త్యాతాంశ్లయుఁ గద్యాజ్యనెన్॥—॥

ఉ॥ ఎత్తఁడిగన్న దాంనసుచెన్నిపపాశస్త్రములున్న వన్నియున్।

గ్రత్తున వీరబాహువుహుగ్రమ్మనాసినవాఁ దనన్నియున్।

దిత్తుల దుల్ల నేసెప్రతిభాస్త్రశరంబుల వీరబాహుఁ డున్।

రత్తసుదంబు భూత లెవిరంబు రజంపుటలంబుగ్రమ్మయున్॥—॥

చం॥ పరాంమల నాంత్రయంచబుసాలమాంయము త్రివ్వసురోలదండమున్

లెఁగయలనివ్య బాణములనాంలనగప్పిన వీరబాహుతో।

మహాంత్యయులదై భృశ్చలిమాంయ పోయగ వీరభద్రునా।

మాంయమాంయుఁ దాంచినాంభ్రదనుణ్ణిబాండవేశ్మై॥—॥

చ॥ అలయుడవీరభద్రశరలక్ష్మికతమాంత్రమాంయు।

ప్రతిహాంతముల్ల దాంసృలేఖిపర్వయుమొందియునా

ఆశ్వాసాంతము।

ప్రతి మునివీరబాహుల తనుప్రస్తారంగా భూమిలోపనా।
తాతము గబ్బిరుపాం తిరుము తత్క్షణ వాందునవిప్రిలాంబుగన్॥-॥

ఉ॥ ఆఘము బాపి యాంఘులోతము హరిహరాలోవిరి శైల్యప్రతింలోతయున్।
లాంఘువమొప్ప నేరిగాలక్షేపదక్షుతు వీరబాహుల దున్।
ప్రొఘుము బాంచుపాసి పయుబాగాము నేసిన నంబునెంబాబున్।
మాంఘువము గానాతల్క్షరవి మోంక్షమొన్న ప్రతశాంలజ్ఞయుబున్॥-॥

ఉ॥ తారతైల్ప్రతిగిన పథంబునకారవసన్నిభాంబుదు।
రాస్వరము దుర్నిరీక్ష్యమగు దురాలయముపైరాముభైన వేష్టనా।
దురాస్వరము సాంఖ్య తాంబనగదాయుగా గర్భము కళ్యప్రయుక్తమున్।
చెరినైల్ల్పారాస్వబన బెస్పనా కాంతిము వీరబాహుపతిన్॥-॥

తే॥ బహువిధ మార్గపారాబ్దనలు।
గుహలు లోపల వీరబాహు తపంబు లయతోసి।
మహా వాంధ తారమొనగెను।
తహా నాగరి మోహా మొంద తలలోంబలవాన్॥-॥

సీ॥ మొదలబోయిన మార్గ మార్గములు బహువిధ।
బహువిధంబుల వీరబాహునకును।
గనుపడియుంటు గనుపడక కాగిని।
నోబన పథముల నోల తరి।
తారతద్వైల్ప్ప నెబ్బే గాంతతమ్మల్లి।

లక్ష్మీరమా రమణుం డెల్లపుడుం గాక!
మాదృశుఁ డెట్లు సమర్థుండగు జూపంగ!
నలతలు జూచి యీయవె తెల్పు లెటు!
తెలియలు జేతారా ర్హతంబు నుతింపుదగుముటుల!
సత్పుల కాదీసా ప్రై. తెలియం గవలెడిగాదు!
తిరిగర రమా రమణ దేమూల పేమనగవస్తు!
నెపటి దారం రతుని దాంచదై తర్వంపుదీనము॥ ॥

మ॥ తెలిమెంఱండెండా డెంపెండె వెర్గుమంబు అయ్యుకోరాదం
బులనే ననుబునే!
ప్రలతలం బాయితె బెంలేప్పెడునెడ గర్వ గ్రస్తతె లెంబాగము!
కల్ప లవరాం రామామహిమం విరాజితం మొదలెంబు స్తవ్యస్త్రై దేహసం!
బాలసంబంధ లయము తెత్త నష్టలనె నష్ట్య తత్త్వంబునే నిల్ప్సనే॥ ॥

వ॥ అంత నట వీరాశేషా మెలిదాత్మై నాలపుల్లలును
రాజ బదినల్లగ మభ్యన్నా రాయలు
సని రాజ్యబలసపేత్వై బారక్తా రలంబు
వీరబాహు వాలం దాపు వాగలమి బాలకిని
మహారాష్ట్రై తెల్గంబున నాట్లసంబంధుల
యిడి వి కొంబుల యదానార
రహితమై లక్ష్మి లద్యాస్వరంబు పొంబ్బిన
పిదప లక్ష్మీరమా రమా మాహాత్మ్యం

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

వసిష్ఠరూపిన గురు ప్రసాదాంబులు గాంచిం
ప్రబుద్ధ దాతల గజతల భాంబు సర్గ వరంబు
సాంఖ్య తత్త్వాల తలంపుల స్వార సర్వ వరుల కంచ్యం
బుబాందాంబున లోదార్ష్య పాండిస వాయుదయ
వదనాం బాంధవ రంబు బసవ్ల సముదాయంబున॥-॥
ఇతి శ్రీ స్వాంధ్ర పురాణోక్తౌ శంకర సంహితాయాం
దేవాం శివ రహస్య ఖండే సంభవ కాండే
బ్రహ్మ సర్గ ద్వాన్ద్వా ధ్యాయః —

ఉ॥ అంతటి నిల్పవైభవ పరంపర బ్రహ్మాండముల సంభావనివి।
కాంతి తరంబులైన దివి కాంతి పద ధరాంబు వసుంధరం భయం।
సాక్ష్యం తత్త్వాల శివాంత్యములను వాంఛింపలక్ష్మి యబ్బావనితో।
పాంచభూతపు దేహం బదల్పు సంధరనెసెల లేనంబు తెంబులన్॥-॥

కం॥ దనుగనాతను తను గనతను।
వెనుకలనాలి నడైత్య విధి విశభాసుల వో।
మనవారల గాపులందరు।
బనివచ్చిటి వారల బడు బాధలు ఖండింపవై॥-॥

కం॥ తపోజాత్ర తపముల సంభావ।
లమరేంద్ర ముఖ్య మొదలగు దానవ దిక్పాలురు।
ఊపమున్నైన దైత్య భయమున।

తమ తమ వనవాసులను బంతాదవిలీనఁ జేసెన్॥

ఉ॥ వీరుడదా ధాం తద్దైవలీ గర్వప్రతాపంబుల బొంకమూర్ఛిల్లుం।
పోరము మల్లెపు గన్నానివిపద్దశనెల్లను విన్పఱింపగా।
జేరితమ వారుం డాగారంబు పన చెలరాలువెన్నడ్డినమస్తరంబడ్డై।
ఆర్పిరి నమస్తమదునవారంబు నారసనాజేసి యల్లెనారే॥

చ॥ ఆడిగిన వీరబాహుమహా ముఖులందరకీ లొంబమహాబలంబునన్।
జూరబడి నీపలీతి పూరిబున సౌశదాంవి తెలిపదు।
ఘోరముల దాశబానాల తురగలసంపనముందుకేముందుతుందుర।
యయగనిరంబు గాదా దిశిజై నితాయాయుల విన్పఱింపగన్॥

తే॥ గాదాపులుబాణ్ణాపదర్లై।
తరావరగిరి పరవ సురలు తడుబంతాలవే।
నగాసలుతనివిసిపించెద।
ఆర్పి రాలుల్యమగాంగ భయమాల దుఃప్రమెట్టన్నే॥

ఉ॥ వీరుడు వెల్లి బల్లనరుణంబున ద్వితీయలుపీక్షే ఉల్లిగా।
వైరుల వెల్లగారంబులయ వహిం విధంబున ప్రజ్వరిల్లబూనె।
ధీరుడు వద్దె ఉప్పవర్గమును ధారాశరంబుల పాలుజేసెదం
జేరగనీయదీప్యదయసీమల దైత్యభయంబు నెవ్వరున్॥

సీ॥ విష్ణుడు నిర్మాత్రయుంబవాంఠి।
అల తల్లి నిప్పంబు తెలవప్పు।
నట్టి సర్వరుపుల తరువెవ్వరు భయంబు।

లరయానెత్తుఁ దివిరాళిగాఁ దమతోడ।
మంత్రులై పెక్కు విరోధమందఁ జేయంబులే నెల్లి॥
మదివిశ్రాన్తులగాగ మదివిదలలేమి।
మదివ్రరాధంబైన మానానెద నొగానియు।
భక్త్రై విరోధి వర్ధనంబునుడుగ।
వానిగాతె ముజ్జీవాకారదైనవిధుని।
మందిలానవనపాదపనామానానే పుడు।
లేదానునిమామునష్ట్రఖండి భూకారమువిదవ।
త్రిజ్ఞానములవెదవిలబాహ్మాదిసుఖులు॥౮॥
సీ॥ శూరపదాన్నసుఖుండుతుంతం రూపస్వ।
దానధిగాఁగలెద్దైల్ప్వలనంఆతాంకొనమున।
తనిచెదదితాభులు సమరమునను।
వప్పుపమొట తెలాంరతానవనలమైదెలు॥౮॥
కం॥ ఏదంరాత్రుదైనవేదాను।
పలితిరి దానవులువారిబ్రుపుతెవిధీర।
మదనమునలాంరతైద్దెల్వుడు।
తదనముకొనబాంవులెరుపుగాంతక్కుంబు౯॥
చం॥ అనిత్రసలాందివాంబిబయమాంసుగలం బునని మ్ము వాజులు।
దనమునతొప్పనిల్చినవిధంబునునీమువిదగ్ధభావము।
గనవతెన్ననాంగుడుతం ధ్రుతాననాదైంధంబులం।

జనియాయె చందనముం బరపె శ్రీగంధం రంగరంగభూమి౩౬॥

సీ॥ దైవతాదుం దుంభి ధ్వనులు ఢంఢమ్మనంగ।
మురజని స్వరసంభరవసహితా।
సురమునిబలముబలయు స్తోత్రనవాదాంత్రములతో।
వందివైతాళికబృందనాదములు।
దిక్కులు తత్తరిత్తర త్వసముదయంబులు దెల్ప।
వలసిన వల్లభప్రవర్తనములు।
తరలాదసాంబుల తారస్వరవంబులు।
పట్టుపదాంకాలు వెంట బలసిన దెస।
వృషభులనేమాంశ్వములు తరిబృందహెచ్చెములు।
లంబపార్శ్వలు వనధిని స్వరము నడచా।
శిలద లోనయునేనది ఆఖలి సేనా శాంతవా।
నసురస్త్రైన్యముతి సుకీరిల్లె దాలకొంతె॥

వ॥ ఇట్లు బాహ్య సైన్యంబులు పూర్వపశ్చిమ సముద్రంబుల తెరగుల తెలియజేరసి నారాయణ మహార్ణవంబున సంతోషలసముదయం బయ్యె. ఆ లక్ష్మీనారాయణ సన్నిధానంబు లాదరాపూరం గం బిట్లుండిబదరి వ్రాయంబుగా వివన్నవిలయ పూర్వ ప్రవర్తనంబులు నెతరి నెతరనరిగి కానినిలునిలు లెయుగలయుగ

మత్స్యాది కేశవ మత్స్యాది కేశవ యనువీరా
లాపంబులు [illegible] వా. వేశసంరక్షకై
విజృంభితాంబులు [illegible] శరజన్మసేనా
నివిహాంబు [illegible] వంబున [illegible]
నరజని బాహుబలంబులను బలంబునెంద
[illegible] పూర్వ [illegible] దృశ్యం
తాంబులను [illegible]
[illegible] తాంబులను [illegible]
ప్రజా [illegible] రంబు [illegible]
సమయంబున [illegible]
[illegible] తాంబు [illegible]
[illegible] తరంబున [illegible] తరం [illegible]
[illegible] రంబు [illegible]
[illegible] సర్వ [illegible] సమ్యక్ [illegible]
[illegible] విధమ [illegible] తాంబును [illegible]
[illegible] తాంబు [illegible] గనుపించు
చున్నయది. [illegible] ధర్మంబున [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] సంగా [illegible]

[illegible]

అట్టి విచిత్ర విహార సహాస శ్రీవిల్లు
సంతానంబును రథంబు గనుపింపుచున్న
యది. ఆ ప్రథమ ధ్వంబున లోకనా
థుండును శైలబాలానాథుతుం
డుం దగుతువారా డున్నవాం డా
నిలోకైలాం లావణ్యంబుల దవిలిం
బంబుగానచూటితి రథంబు రయంబు
నం బోవ నిన్నాన మనోవాం
ఛలావాగంబుల నర్ఘ్యంబులంబరపిరథ
బోధనుం డట్లు చేయ సుప్రహ్మార్ఘ్యం
లితంబున తోగి నిరీక్షించి నిరాపించి
లాంవన్నాఙలె సుమనోరంజనం పైం
మనలోను లాసాం దర్శంబున తాం విస్మయం
బును వివేకాంబును బాంచి శ్రీలలి
లోదవుపురాతాలంటి శ్రీకాంటిసా
ర్ఘ్యప్రభాంభాసి లాఁడును శోభాం
శుశోభలం డును బ్రసన్నవక్త్రాబ్జం
బుబుండును శ్రీవత్సదళాంకా
సుండును దివ్యదాంయుధాయుధ
దివ్యదాభూషుండును నగాంపగ

వేయుం డేలయా విష్ణుం బలాంతకుండది
ల్లినివౌ॥౧॥

చం॥ నినుమలహాగాం గనంతరు తెనిర్పారికృ దులాంతనేలగాం।
బనకెలనంగదాం సులసి ధ్వనిగాంబె నటుండ తనిమ్ము నే।
నినుమెత వాంలపా తుతాన నిటువ్విజిలబల్కరింపుమా।
వెనకను దాలిబనం లానటిపింప్ర మన్మహమ్మలి లాంఖగల్వాలి॥౧॥
చం॥ గొనకాని దేవదారువృలపుం సహాఖంబులవిరాజసమెవ్వరి।
ననువ్రుగజంపబేమి నిరగాంబుల వారలమేము జంపినం।
జను బలవంతులై సురలు జంపినదానవ్రవెల్లిబిబ్బు నన్।
జననెటులైన నిఒలయును శర్వుడవాంరసమెట్లులట్లునన్॥౧॥
గీ॥ హరదురవాంతెల్లు బల్లు నీవాంబుతోయు।
వరునినాంలగ్నిపి యాం దేవవాచవును నను।
ప్రాం ఉష్ణ దెవ్వ వాం కునివేలప్రాంని।
జగదమునకువ్వు లవనవయమలనమూర్త్యు॥౧॥
సీ॥ విష్ణువు భూదేవి ద్వీపులమన్మున।
వాలినివేవు దుర్వారముగను।
బాదిబలమేనియు బాంధరకదసుగాంతా।
నజవాంత్మబు దవుబ్రహ్మాత్మనుదా।
నైననిటివి ధర్మమనునయ్యయనిబల్ల।
సెనాంనిజయనవ్వబెంగలంప।

దానవవినాశకస్వాంతమైయుండి।
భేద్వైతాత్మలనువిభేదమొనర।
జేయువప్పలిలవిట్టిక్ష్మైషి తేమి।
తారాగాము నీదుపై రొయి కలిగినంత
దేల్పు మనివల్లు సూచనతుదిలియుడిట్టి।
లనుబు వలెతెను కలిగినదంటాయుకు ॥-॥

తం॥ వినుతాంరపద్మద్వైల్పున।
తేను బున్నుతీ లాంరతుంతనసనేనులక్షై।
మనవు ద్వితీయమను బురగ।
ననవినిప్రలివబనామునిమొనరిబాంసులమడుక॥-॥

గీ॥ తెంశాదియిప్పను జగములనై శవులను।
గత్రులనుహం లంహింలకములు నిర్వా
శింబిమను బుబుంటు లాదిశల్వం।
బెట్టు గలుగు నిది తెతున్న జగతి॥-॥

చం॥ జనముల సంతరంబులను జల్పుటిత్రైన్వలతొవెలంరాం।
చెనువరమేన్వయుండుశ్వలిసిద్ధయుగంగసారంప్త మట్టిదా।
నినిదిదియునివిద్దమును నిర్వబనాంబనరింపగాద్విద్రాం।
త్రీసువిలసిల్లజేసెనదిదాంటిగరందుబురంసురాంజిశీరా॥-॥

తం॥ సర్వేశ్వరాంష్ట్ర దాంటిన।
దుర్వర్తనుదాందురట్టి దుష్టదుజగతిని।

నిరాప్వపాం యోస్యందను।
గస్వస్తి లోనలోలోరప్రతీరుయంటసుచుగ॥-॥
గీ॥ భువిదాం జ్ఞనిష్ఠ బడసిన లజ్ఞులు।
శిష్ఠులనగ బరగు శ్రవునితరుశిం।
గలిగియుండ్రు ద్విరారి తరుశోనమున్రిత।
బాత్రు బానభావుదెప్ప దొబాత్రుద్వివేకియాం॥-॥
ఉ॥ నీవు జగద్విలోకనములనీలోతి బాంసినదుష్టతల్లత్వములు।
తీరవతెనం బాజికలదుష్టగానవనపాత్రములవిదసియాగ।
బ్రాహ్మిదుగానని త్యమలపూర్వమలుం నిరసింపగానసు।
దిష్ఠవమత్ భూష్పకని క్త్వపంగనపాలకాముల్గాపాఠి॥-॥
చం॥ జననమునొందియున్నయవిజ్ఞులుమనోంద్రతనున్నవన్నియున్।
జననము లొందుచున్నయదికల్పడుకద్రుడులైతత్త్వములన్।
గననధితొందునన్నిటితిగావునవాసిచ్చదేహమాయుగం।
బనదసునెన్నదేహియనునారయనదుష్కరంబరాళికిన్॥-॥
తం॥ ఆదిగానవరబుగంబున।
పలదమున మొతదేహింతిని ప్రమోదవముదుష్టం।
డిందవింబననపరాధము।
విదితవయ్యె గహారుకానష్టవిధము కుబుప్పూర్వ॥-॥
చం॥ పారతమొదనైనదేవాలయుసందనమజ్జనత్తిరజ్జసేయుచున్।
గరిమనురక్తిమంటసురత్రాంతదేవుగాలవనమువన్యదృఢయగా।

కారుదుబమూంచ మూంకాంమల నందారవిష్టులంపు
వచ్చెలోఁ।
పురమున నారంపన సన్నిధి లోనసతతము దెంగాంబు చెరుగుచుఁ॥
చ॥ బాలుంట్రి లాం దురుంబు తాలపుంబని తెలుపుచు బాలుంబెప్పవి।
నూన్నులము పెరుగమ్ముపలలోనె నలమ్ములు లోపేలు।
లేప్పులం।
సాంలమలుంబులుంబునవ్వు సర్వనిలోసుర రాత్రి లోందిర్
నూన్నులము పెరుగుమ అవితమత్సరంబులమూలంబులు॥
— ఇతిసంభవాం ద్వితీయాధ్యాయః —

చ॥ అవనిని లోకరతంబు రథనింశుతము౦దనాశనెత్తుకొని।
చునుభ్రతుటిశలేక్షుదము బాంప్పదమ్మనేంద్రులప్పుడు।
ఘనగనలాందుబుంగుపాలబాలంబునమాంద్యుసుబాదశాలని।
తనువనుటల్లుబాలతాడపాటనువానముతానివైరము॥
చ॥ బలియుడశాంరుడంనవురభాంగులిరుంగుడుయుద్ధభూమలం।
దలనమునుందతీవ్రమునిశాంబరహత్రైవముగాంబారగా।
నలరు దలుంతిరని ముద్దవిధులంచితవితాంవిశాంనిశమునకా।
మరులుబులుపవిభింబదె యారుదసంగతమునిబద్దముకలకు॥
గీ॥ యుంబద్దైనస్టేంపరద్రవ్యపహింసుతన్న।
మేలుగాంతాలబావిసరామల్లులగలకి।

యమునన్లిబద్ధర్మాము లుగాననిలిస్మయించి।
సురలు నరులు మునురక్షుల్ బ్రహ్మలసుఖు॥-॥
సీ॥ ఇంద్ర వజ్రము నిరసించి తోరణములు।
సురల నిర్జించితి సమరములందు।
ఆశాధిపతులు విరాంశతై రణములంత।
బ్రహ్మాస్త్రము గ్రసించె బ్రహ్మపరవె।
ఇట్టి వెంతయొ విమ శౌర్యబలంబును।
విద్విష్టులు మిరసంపద్వలేతెని।
అట్టి సంకటలు నసహాస్త్రాస్త్ర భవతా బత్రి బత్రి।
శ్రమము మద్వక్షుప్రఘుట్టనములు।
వెలితెబాటు యుద్ధమున దమునను బడ్డ।
నెత్తి తంత సీమ నీను దొల్లి।
నిశ్చమమంచు చెప్పి ప్రస్తరించి కొట్ట।
గలచిదిగ్గజంబుల తలచెసల॥-॥
చం॥ అదియలు మంచెప్పులె నిప్పులై నదుగానె వెమ్మక్షణా తొలి।
మదమురి వెలకూంల నసమంబులైన్ధ్వము పిరుబారపాడుస్।
మెదలగ నీదుఠావున్నలనుమాంల బలంబులతి ఓంబవ్యావిష్క్యా।
ష్ఫ నదయుల నిరాంబాటులన్ వైరము మానుమలు బాళవు।
యింటాతెర॥-॥
గీ॥ నీబలంబు లెరుగనేరదునా బాంతా

వచ్చినాక్షులక్షు జననికెలాన।
యుగావిప్పవియనెనిమిదిదేహాలు।
త్రైనలాత్మ ద్వైనయుగ్మ తండావ॥-॥
ఉ॥ శాస్త్రప్పవేయి వేయి యడ సంగొధర్మము సూంచి నిల్పగా।
పాత్రముగాందు పట్టిబ్బ బాప బాంల్యము బాంటాననెళ్లుటాటము।
మిత్రవినంబు నిరానిటివమి త్రుడవట్టివనింటవమాంటెవెప్
గాత్రము రత్నమోసి తానగాంజనుమంటాటటాం త్రిపాంటిశ॥-౪
తే॥ అని పలుపు గ్రాంరతానిదు।
శ్రీనాయితాంత్రులగనాటనుహలు దాంవి స్ఫురితాస్యం।
బున పెదవ్వుల దొరనవియగు।
ఘనగంభీర రాత్రి దొరతెం తంపమునెందశ॥-॥
కం॥ చాంపి లాలి విభవములు మెం
తెప్పలు కొన్ని నేడు తెగువలనారగా।
తెప్పలు తావెళ్లి నిలుపుము।
ఇప్పు డీబాత్రంబు నెట్టి తెనాంటుదిగా॥-॥
కం॥ నిలువాగాలేగినానిలేవెద
నిలువగానాతున్న నేదు నిలువతరిగి దశ।
నిలుమనినివన్నాంటావె।
నిలువనుతెలిపింటి నేను నెచ్చిన బాంగిశ॥-౪
గీ॥ విష్ణుపత్రమైన వారవాసురముల।

భూరిష్టరంబు గాఁగ భూమిలోన్।
వీరభాషణములు విమతపటలికి।
కేవ్వులు బొప్పు తెల్లములను వరిది॥-॥

మ॥ మనవిదత్తపత్వరమండు సల్ప్యగర్భమును భూండ్రైనశ్రీవరభా
స్యు. నిపై పత్రముమ విష్ణుదండ్రులొస్త్రం. సుందరంబులందాంత్రూప్తు।
స్పను దాతంత్ర సియుంపదేయుదినసింవెంగాదె వెమున్నతం।
నె నియుంగాం గనాప్రుంచు ప్రుమింగె మరియుండినాంత్రూబవిష్ణుడుర్॥-॥

మ॥ ఆమరాదమల్పభగూడ విష్ణువిపరీతస్థి స్థంబు గాంచె తన।
త్రూమరిసుంచు లోర్లిగంబుల త్స్య మగపత్రంబుం ప్రుమొంగిరసా
త్రమువెన్నుర్లులు బూరవగాంబ తడెయుక్తన్లైష్టుదొత్రుందుని।
త్రూమగాంబుండ దద్ధిబిపైని సుదమెత్రుల్లాందసిల్వ్యన్నెుర్॥-

గీ॥ ఇష్టి పత్రమనతునయూర తార్ధి సంకన।
వీరమెత్ప్రూమసుబు బెలవలదు।
నిలబెవేయుమని శిలయంబుబూరెద।
రత్నె బరపి నీతురత్నె బదిపి॥-॥

-ఇతి సంభవతాండవ ద్విభాషా...రింశోధిస్వయం-

కం॥ సూంతం తనను సమాని వలుతుల।
దైతోవముకత్రిధవమూర్తి తుంబుస వ్యాదనం।
భాం తార గనల గవి ఋద్రుల।

తె౦ లాడు గంగ క్షిప్త తాంబ్రూతము గానివోగరే॥-॥

ఉ॥ ఖాన్య నినవాంబు రాదపిన సంహార్యలోరంబుగ మించు జైత్న్యము।
రాశ్య విధునంబునం గను నిరంతర గత్ప నలంబైనం గూడుచు రా।
పోరనలు నింబుప్పై పురిని శుత్య పుమ హాల్యశైవ్య నిజైరన్యాగం।
గారవ దిసూనాను కైగురిపె తాంబ్రూతముత్త తదంబు వర్ణను రా॥-॥

తం॥ పలుబా నాగసాంరంబున
వాలు లెంటు నిమ్మంద లంబు సబ్బారంబురా।
బులు లంబుగ నారల్లుకి।
వాలు లంటె బలిమెనప్పుడు సమరాలమునరా॥-॥

శా॥ బాల స్థాలు బాంధ్రిత్రం దూరశి బాం బలమందను లారకం తృష్ణ।
క్షీలు బాను బందరారం దమునింబిన నంలాలె నంబకాసులు।
కలరు బాను స్థిత్తారత్మాకసులు ధ్వనినాదము పితృలల్లను।
జ్వాల శరఘుంబు భంజు లానిశాంటి శలోపు బుద్ధై వద్దై లప్పుతురా॥-॥

మ॥ ధృతిమీరం గంశర బున్ను కైనన లసందీప్తంబుతె రాబు శామునే।
శలాసం భజ్ఞాయు లామునే దురారత్మ దాము మహాలత్న్యాం
బు వోవెలుదా।
దలాప ర్త్యంప్ర దారంబు లజ్జి లెను భగ్నంబాం దగాజ్జెసి సం।
సిలాదు స్త్రైవ్యత్త్య ~~దశ~~ రంబతంబును స్రుష్ఠైక లారతుండు
సువాలు రా॥-॥

సం॥ ఆవియు లారస్త రింబిసువాదు దాత్తరమె వెరరంబు వెలయ వై।

శ్రీవరుడుతో శివదీప్తి మొగమందు నదే బాగ సుంకళించాయెరా।
హావమొనరింప నుజొచి హంగాత్మలు తాదను హరిహావంబుచే
శివజయమొందె నాత్మైనాను శిష్యగణంబునని మల్లాలంబులన్॥
కం॥ సదాశివ సర్వగతులను।
సర్వప్రతిభావిశేష సైపుల్యమతే।
క్రవ్వజ్ఞ తానరు తెన్నగ।
సర్వంబుగ నాడుప వెలయు పటురయ మెసగన్॥
ఉ॥ నాం విని బాలచతుం డుప్రధన ప్రధి తాత్రమ ముల్లసిల్లగన్।
అవవజ్ర మెచ్చ స్సైంధవవిహారము సర్వము సర్వమై చనం।
గావెలయుంగా శ్లైవుడు గంధవహుంగనిమందలిక్షామంబు।
నై విలసిల్లు మిద్రధహాయ ప్రతిలింబనాయిమ్మనాం వ్రడున్॥
కం॥ అనివటికి నాతనా రాధికుని।
మనమెరిగిన బాలదాతుండు మారుటుడదనం।
మనమున గడిచి సహాయము।
శృనని బ్బిన సర్వసర్వ సంచారములన్॥
కం॥ సత్వంబుల సారధయున।
సత్వంబుగ సర్వమైన శాంత్రవరధయున్।
సర్వముగనె దారుదారతగ।
సర్వమనందమిగా గబరవేశర జానిరధయున్॥
కం॥ అహా సర్వబ్రహ్మాణంబుల।

మన్నృపరిలాలిత్యాలనువాదసురయుం।
దిన్నస్త్రైలారసరుచై।
జన్నస్థలమెట్టిరధిత సంరంభము నకె॥-॥

వ॥ ఇవ్విధంబున నవ్వీరులుండగా నా త్రిధారద్రాతంబున సమ
రధంబులు మండలస్త్రావరసవిశ్వపసవ్యాప్రబాణరంబులసం
గాత్రమారంగంబున సంచారించు పరస్పరవిజయైషణులై ఘనఘ
ఘుటోద్ఘోషంబులస తాడ్యాతజన్యానారంబుల్ ... శరలా
ఘువంబులు ల్లిసిల్లి నెతరుతెరినెప్పించుచు పరస్పరాంచుగంబు
లు లాప్పించుచు జయవైలక్ష్యంబుగానమవర్ష్యంబు సమర
నిరీక్షణంబు సేయుచు దుమ్ముముచు భరతాస్త్రాదానంబుగాగప్పు
చు బాణావేశితలంనింపుచు శరవర్షంబులు గురియుచు నాలుగా
రుచున్న సమయంబున సిద్ధసాధ్యయక్షగంధర్వచారణప్పు
రసమూహంబులుసంజెల్లత సుమంబులు ధరియించి మోయు
లై లక్ష్యంబుగనవవ్యాంచత సమరనిరీక్షణంబు సేయుచునలల
జరాసమయంబున లారరతుండుతెత్రిదా ... లాలా
నుంత్రైబహువిధనారాచంచనిశితప్రదరంబుల చూచన చూచి
లరములుగానాంచితోయుంగప్పిన తమమారుండు మత్తైప్ర
హాప్తుండును దివ్యవారుచుండును నైలక్ష్యంబు నవన్నింటి వీడు
లక్ష్యనియమగానిశలారంగంబుల నరిచితయుతైవాడిబంయు
రజనీచరశరాసనంబులును తలుకొని అర్ధిచూంతోరంబును

శరీరగానివృత్తికప్రవృత్తిస్థానాత్మకంబును నసద్రావ్యత్వాల్వ
కంబునెరపిన లావణ్యసుబంధవిసర్జనంబానరించు లాకారకుండై
కాలాస్త్రవిల్లుగాని సుమారుమ్మైబహుబాణంబులదరింపనది
ప్రాంచితసహస్రలోచనంబులపై దివ్యేంద్రతాభ్యాసంబుప్రాంచి
వానిశరీరంబులయునవేత్రంబులసుబాణంబులుబరపిమర్మం
బులునొప్పించెరందు ధీప్రకారంబులవా [illegible] నివారణంబునరతి
సింహాతిశారంబు దండంబునమెరయుబాలకుంజరంబుప్రభయా
నలబందంబునవుండు బానాశివిషాలంబులుబాణంబులు
బాహన వేయుతెలతనంబుమడియనొకి నప్పడుపరాత్రమంబు
బూపెడుంగింపనప్పులెంబమ్మైదానంగవికార్తిత్తార్తివేయుటె
నిమిదిబాణంబులమేనునుప్పిశిరవనొకి సహస్రాంబకంబుల
నప్పులాతేరాగండసుదిలాయునారధిశరీరంబు ఆలులాంఘుపం
బునతదిబద్ధంబులు పోకిప్పలమవింజెసినయులయుండసుబాదము
డుప్రత్యుపర్యంతంబు రథ్యంబుల ధ్వజంబుల లావనాతుప్రసుమెర
సారంబును తారంబునపట్టారామంబువంనసుబలువిల్లుగానిదు
వరారసారధియసుసమీరాయశరీరంబుప్రవ్యప్రవర్ణంబులుగా
దిపారవేయుబాణంబులుబరపినవాజ్ఞయుండనలంభూస
వ్యసంబులసుబాణాబాలంబులుబరప్రసుతీర్థనుండ్రైవేయువా
లనారసంబులుమెత్తవెలుత్తంబునలలాటంబునాంటునాసినల
లాంటలాలివిపాటనంబునమేనుసాంమ్నసిలలాంరతుండయ్యెను

మూర్ఛ జెందినఁగని యప్రధసారథి యశ్వంబుల రథంబు నరదంబు
యుద్ధభూమిం దొలంగించినం దానవయోధులు సమహారి
ధులనేకులాం కరవెట్టిన పార్థుండు తెలియుపయుంగవిసి ఘల్లుమని
నారాచాది బహువిధ బాణంబులను గదాముసలపరిఘపట్టి
సపత్రిసతోరవాలాది వివిధసాధనంబులను తాడుశిలాదితంబు
లను తాలజీమూతంబుల బందంబున వర్షింపుచునైయా వా
స్త్రే యాస్రీత శరవర్షంబు తరలాఘువ బాణావేగంబుల నివా
రించియు యొవ్వనివద్దంబు శమనాలయంబునకు తరిథులంజేయ
నిలుచు యారతంబు తెప్పిరి శూరులగ్గె సయుండుగ వ్వనత
కోంగరంబు లాలుగించుచు తుల్పింబచు సారథి బహు
విధంబులను నిక్షేపించిన సమస్తంతారంబు తెసంగశరాపా
ఘోరంబు గాంగవిశివిశాఖ సేనాపముకయంబులను దమ
చునవిశిక్షసర్వాం సుతైనేలపాలయుయున్న బాలబలంబులం
ఖాంబి కౌత్రిధర యావాలాక్షిం ద్రై(బ్రు) పర్ష్యస్త్ర(ప్ర)యోగంబుచేసినా
బా॥ పదపదమున్న మస్త్రలాలు వారము గాంబు రింప్రసూ బయా।
స్పనయున వేఘు వాయిర్పను విపర్యయ మెలందుటప్రుజ్ఞాల్లుచు
గాదగాని వచ్చి వచ్చి సుపాలు కౌశమల పాదముల అందు వందనం
బాదవమెనచ్చి నిల్చెనను పీఠంద గప్రు పర్మారంబు నిల్చినకా
బా॥ నిలువత నాల్గు తెంచ్చుత వినిర్గల యముయ్యల యానలప్రజ్ఞాజ్ఞాల
జప్పల యమునమ్ముగ్గనె మెయును నప్పుతనిల్చుట తాల్మ రెద సం।

కలితమగాంగతారాంకరతుమగ్రములు బొమ్మైంద్రము యాంమ్మువారా।
బలునవనాల్ఫ్యాహరా సురముపారలుమి వేడిమి మారాదసేయాబ॥
మ॥ ఘనసనొమ్నాహంసయజ్ఞ బారామలు ముంగారంధర్వ్యాబారాంబునే।
సినతాడ్విష్ట శరంబు తెల్లపునియుం జిష్టాంబిమ్మందైనయా।
యనతుం వందనమా బాలంబి ముత్తులక్ష్యం తాం బగా వేయమృ।
వినమ త్స్వంబున నమ్మనగాంబి సురవిద్వేషుం డుదగ్రంబున న॥
చం॥ అనమనమంధు నర్పవలు కాద్బయ బుత్తు నెనర్పి తారజ్ఞాతం।
బునమున సూర్ప్య హాంకుపలావు ప్రళయ పారాజ్వలము ప్రపంచసం।
హనవపటు ప్రహారరవ జూరం డతరంచము వతండు దైత్యుంబుర్।
బుచహారాజు డాపట్టి నప్రశస్త తరంబున లాంఘవంబున॥
మ॥ తనదస్త్రములు వమ్ము బనినను క్రుద్ధాత్ముడై నశ్వ।
క్షినదైత్యేంద్ర దురారధింగని నిశాంబుత్రేషు నెకర్ముతిన।
ఘనవీర్యంబున నాంచ్ఛ బాణ నిలిచె బాతుం బుంధు సేనానినా।
తెనయున్న క్రుద్ధుడై నితన్ను నిలలోన నింకొత్తు డుం తోడుగా॥
గీ॥ వీడు నేర్పు వలని నోబులుంపగ వశా।
నీక్రు చక్రగాలావల చేరకంబు।
మెలగజూలయ వలయు మెఘవాహనముఖా।
మరులగర్వ వంబాగ దయముమునినా॥
సీ॥ సారధి సంప్రమసాధ్వం తద్రై తారతా।
స్పందనమ భ్యలా మాంవహిళ్లు।

నక్షత్రంబులన సహస్ర సహస్రంబులు।

మండలసంచారమహితాగణములు।

విభ్రమంబొందదే విభ్రమగంబులు।

బరమెుంచి నేయుటఖ్యాతయమునను।

తిరుగుచుంటయదికైవల్యవర్ధనతపస్సా

ములుహెంపుప్రుంఖముల్వెలసితాములు।

మాంతనశీలాంబుత్రాగ్రముల్గ్వతదాంపం।

సములునాంశివిహారపమొంజ్వలములై నా

బాందముల తొడమలవెలుబ డుటుపింటు।

సాంద్రటేయుటగనతుంటాగు పలునివోసి॥–॥

కం॥ కాంలాంబుదాంబుకైపడి।

కొలమత్రాద్యంతంబు తెలిగెలుంబదిరా।

బాలాంకైరావముల్అంబతా

పాలాంపర్ద్వమునయసె మునమెలరాంరకే॥–॥

గీ॥ రధితుంతనతమున్న రథచిత్రగణములను।

సిహునిరథము బరపె దిహాముదాంతెం।

తారకాంబుతోగహాంబు తెల్పుబు।

దిరుగుతరగినదల త్రిప్పి తిరుగాం॥–॥

ఇతి శ్రీభాగవతాంతరే శ్రీచాతుర్వింశోధ్యాయః